3671

MORA SİLÂHŞORU

Louis L'amour

AMERİKANIN EN HIZLI SATAN WESTERN YAZARI

asem YAYINLARI

Bufalo çukurunda atımla birlikte yatmış, gizleniyorduk. Kavganın da kaçmanın da bir zamanı vardı ama bu kez kaçma olanağım yoktu. Ovada, daire çizerek at binen kızılderililer vardı. Çalılıklar arasından sürünerek bana doğru yaklaşan başka kızılderililer olduğunu da biliyordum. At kulaklarını dikti ve ben tam zamanında arkaya döndüm. Dört Ute kızılderilisi arkamdaki yamaçdan iniyorlardı.

Tüfeğimi ateşledim...

Bu bufalo çukurundan canlı çıkmam gerekliydi. Yalnız kendim için değil, fakat kardeşim Orrin için de yaşamam gerekliydi. Bölge, Orrin'i öldürmek için dolaşan bir sürü kabadayı ile doluydu. Orrin'in bana ihtiyacı vardı. Bana ve silahıma...

Louis L'Amour'un başka bir kovboy romanı...

Sackett ailesinin, batı'yı açan diğer iki evlâdının, nefes kesen serüveni.

TİSA Matbaacılık Sanayii 17 54 38 — Ankara

ASEM Yayınları Western Serisi

- Şalako
- Saket
- Mora Silahşörü
- Kilrone

Louis L'Amour

MORA SİLAHŞÖRÜ

(Bu kitabın orijinal adı The Daybreakers'dır)

ASEM YAYINLARI

K. Dere, Gelibolu Sokak 6/13 — ANKARA

Türkiye'de yayın hakkı sahibi

ASEM YAYINLARI

Erdoğan BAŞKAN

Her hakkı mahfuzdur.

All rights reserved

© Copyright 1971, By Bantam Books. Inc.

Bantam Yayını Şubat 1960
Mart 1961
Ocak 1965
Nisan 1966

ASEM YAYINI Eylül 1971

KISIM I

Kardeşim Orrin Sacket, bir anahtarla ayılarla güreşecek kadar iri bir adamdı. Bense, Orrin kadar uzun olmakla beraber, zayıftım. Kemiklerimin üzerinde et yoktur, var olan etler de kollarımda ve omuzlarımda toplanmıştı. Orrin bir melek kadar güzel şarkı söylerdi. Gerçek bir Gal'li de ancak bu kadar söyleyebilirdi. Meleklerin de şarkı söylemesini Gal'lilerden öğrendikleri söylenirdi. Ailemizin üç yönü Gal ülkesinden di. Orrin çok iri yarı, çam yarması gibi adamdı ama, bu irilikte ki bir adam için şaşılacak derecede çevikti. Ahbaplarımız benim sakin olduğumu söylerler fakat, çocukluğumuzun geçtiği dağlarda millet, kavga zamanı benden uzak dururdu nedense. Orrin benden iriydi, bir ayıyla rahatça boğuşurdu ama, bende olan bir şeyden yoksundu.

Sackett—Higgins kan davasını belki duymuşsunuzdur? Higgins'lerin sonu artık tükendiğinden, bunu anlatmanın zamanı gelmiş olsa gerek.

Long Higgins, ailenin en sonuncusu ve en kötüsüydü. Eski püskü bir av tüfeğiyle Sackett derisi avlamağa gelmişti. Peşinde olduğu kişi Orrin'di. Long, çok cesur bir kişi olduğundan Orrin'in evlenme töreninde silah taşımayacağını bildiği için, merasim gününü seçmişti.

Orrin böyle bir günde, Mary Tripp dururken, Higgins'i düşünecek değildi tabii; böylece yola çıkıp Long Higgins'i karşı-

lama görevinin bana ait olduğunu düşündüm. Kendisini beklediğimi bildirmek ve yerimi belirtmek için tam ona sesleneceğim sırada, rahip Moyrick arabasını ikimiz arasına sürüp durdurdu. Arabanın etrafını dolaşıp Higgins'in karşısına çıkıncaya kadar, o ayaklarını açmış, Orrin'e nişan almıştı bile.

Higgins'i gören millet bir anda çığlık çığlığa bağırmağa başlamıştı. Long ateş etmiş fakat onu vaktinde gören Mary, Orrin'i itmiş ve hayatını kurtarmıştı ama ne varki dengesini kaybeden Mary, Higgins'in mermi yolunu kesmiş ve Orrin'e atılan kurşunla vurulmuştu.

«Long!» diye seslendim.

Sesimi tanıdığından hızla döndü, kalçası hizasında duran silahı ile karnımı nişanladı, dudakları gerilmiş, sırıtıyordu.

Long Higgins tüfekle kalçadan iyi silah atardı, göz açıp kapayıncaya kadar silahını ateşlemişti... Ama galiba pek çabuk davranmıştı.

Kullanmaktan üstü aşınmış, parlaklığı gitmiş silahım kılıfına girdiği an Long Higgins yerde, tozların arasında yatıyordu. Topuklarım üzerinde döndüm ve ormana doğru yürüdüm. Ormanın kenarına kadar olan o süre yaşantımın en uzun ânıydı. Bundan daha uzun süreli bir ânı, ilerde başka koşullar altında gene yaşayacaktım.

Ollie Shaddock oralarda bir yerde olabilirdi ve eğer arkamdan seslenseydi, geri dönmem gerekecekti zira Ollie bu dağlardaki kanun adamıydı ve uzaktan da akrabamız olurdu.

Annem, ormanın içinden geldiğimi görünce başımın derde girdiğini anlamıştı. Bir dakika içinde olanı biteni anlattım. Olayı anlatırken, salıncaklı iskemlesinde oturmuş gözlerimin

içine bakarak beni dinlemişti. «Tye,» dedi oldukça ciddi bir sesle, «Long Higgins'i vurduğunda sana bakıyormuydu?»

«Hem de gözümün ta ortasına.»

«Dapple'ı al,» dedi annem, «bu dağlarda ondan hızlı koşan at yoktur. Batı'ya git. Derin ve zengin topraklı, dağlarında av bulunan bir yer bulunca, bize mektup yazacak birini bul, biz de oraya geliriz, ben ve çocuklar. Hepimiz..»

Fakirliği besbelli olan evimize bakındı. Çalışkan olmamıza ve biz Sackett'ler hep çalışmamıza rağmen pek bir şeyimiz olmamıştı; her zaman her şeyin azı vardı elimizde. Bu yüzden peder öldüğünden beri annem hep batı'ya gitmekten söz ederdi.

Batı hakkındaki bütün bildiklerini, çok gezen ve çok bilen ve hiç bir zaman uzun süre evde kalmayan pederden öğrenmişti. Annem pederi herşeyine rağmen çok severdi, biz çocuklar da öyle. En kötü şeyleri ve olayları o kadar tatlı bir dille anlatırdı ki, onun kötülüğü ve korkunçluğu, tatlı dili ve güzel sesinin arkasında kaybolur giderdi.

Annem'in bu andaki bakışlarının karşısında durmak, elinde silahı olan Higgins'lerin karşısına çıkmaktan bile daha zordu. «Tye. Ollie'yi öldürebilir miydin?»

Başka birine bunu söyleyemezdim ama annem'e doğrusunu söyledim.

«Asla istemem onu öldürmeyi anne, zira, akrabamız ama karşıma çıksaydı korkarım onu da öldürürdüm. Her nerede olursa olsun, herkesten daha hızlı silah çektiğimi ve attığımı da vurduğumu biliyorsun.»

Piposunu dudakları arasından çekip çıkardı. «Onsekiz yıldan beri gözlerimin önünde büyüyorsun Tyrel Sacket, bu-

nun oniki yılında silah taşıyıp, beceri kazandığını biliyorum. Onbeş yaşındayken, Baban senin gibisini görmediğini söylemişti, bir kez. Daima kanunun yanında ol Tye, hiç bir zaman kanun karşısına çıkma.» Şalını dizlerine biraz daha sıkı sardı. «Allahın izniyle tekrar batı topraklarında buluşuruz.»

Tuttuğum yol önce eyalet hududu yönü ve güney'di, sonra batı'ya yönelecekti. Ollie Shaddock eyalet hududundan sonra beni izlemezdi. Daha dağların yamaçlarına gölgeler düşmeden, Tenessee'yi arkada bıraktım.

Yol yaban bir bölgeden geçip Tennessee'nin batı'sından Arkansas, Ozarks ve Kansas'ın yalnız yollarına uzanıyordu. Sonunda Baxter Spring'in caddesine at bindiğimde, millet beni dağlardan inip, bitli Texas sürülerini bölgeden uzak tutmak için yardıma gelen bir asker kaçağı sanmıştı. Ama niyetim hiçte öyle değildi.

Texas'lılar oniki kilometre kadar uzakta sürülerini bir arada tutuyorlardı. Bir yabancıyı hoş karşılamayacaklarını bile bile oraya at bindim. Sürüyü bekleyen binicilerden uzak kalmağa dikkat ederek, kamp ateşine yöneldim, yemek kokusu bütün midemi ayağa kaldırdı. Zira iki günden beri hiç bir şey yememiştim. Param kalmadığı için, ödeyemeyeceğim bir şeyi istemek, onuruma dokunmuştu.

Kısa boylu, tıknaz, köşeli kafalı ve bıyıklı bir adam bana seslendi. «Hey sen, kır atlı. Ne istiyorsun?»

«Yapılacak bir iş varsa iş; ve yiyecek bir şey varsa, bir az da yemek. Adım Tyrel Sackett, Tennesse'den gelip batı'ya Rockie dağlarına doğru gidiyorum ama bana verilecek işiniz varsa, yönümü değiştirir, işi yaparım.»

Keskin bir nazarla beni bir güzel süzdü, sonra «İn atından aşağı delikanlı, in de ateşin yanına yaklaş. Karnını doldurmadıkça kimse benim kampımdan boş mideyle uzaklaşmamıştır şimdiye kadar. Adam Belden'dir.»

Dapple'ı bağladıktan sonra ateşe yaklaştım, ateşin yanında yerde iri yarı, yakışıklı ve pederin sık sık sözünü ettiği Viking'ler gibi kızıl sakallı bir adam yatıyordu. «Allah kahretsin,» diye matrak bir ifade ile söylendi, «bu bir çiftçi.»

«Çift sürmenin kötülüğü nerede?» diye ona sordum. «Eğer başkaları tarafından ekilip sürülmemiş olsalardı şimdi miden fasulye ile dolu olamazdı.»

«Çiftçilerle başımız derde girdi. Bay Sackett» dedi Belden, «silahlar çekildi ve çiftçiler adamlarımdan birini öldürdüler.»

«Öyleyse» dedi yandan gelen bir ses, «bizim de bir çiftçi öldürmemiz vacip oluyor.»

Bela için sırtı kaşınan bir tipti. Böylelerini daha evvelce görmüş sırtlarını da çok kere kaşımıştım. Orta boylu, silahı tarafındaki omzu aşağı sarkmış tipsizin biriydi. Siyah kalın kaşları burnunun üzerinde birleşmiş, ince ve dar suratlı biriydi. Aradığı belâ idiyse, doğru bir yol izlemekteydi onu bulmak için.

«Bayım,» dedim, «bu çiftçiyi öldürebileceğini düşündüğün an, hemen karşıma çık.»

Ateşin öbür tarafından suratıma dik dik baktı, şaşırmıştı galiba, zira umutlandığı, bende korku izi görmekti. Elbiselerimden dağlı olduğum belliydi, yamalı el yapısı gömleğim, eski püskü çizmelerim içine sokulmuş blucinimle, giy-

silerimi herkes yadırgayabilirdi. Yalnız taşıdığım tabancaya bakıldığında, namlusundan bir hayli kurşun çıkmış olduğu anlaşılırdı.

«Yeter artık, Carney!» dedi Belden keskin ve kuru bir sesle. «Bu adam, ateşimize gelmiş bir konuktur.»

Aşçı tepeleme yemekle dolu bir tabak elime tutuşturdu. O kadar nefis kokuyorduki, onu ve ikinci bir tabağı bitirip, üç bardak kahve içinceye kadar başımı kaldırmadım. Dağlarda, kuvvetli ve koyu kahveyi severiz ama bu kahve insanın göğsünde kıl yerine, dikenli tel çıkartacak kadar kuvvetliydi.

Kızıl sakallı adam beni süzdükten sonra Belden'e «Patron, bu adamı tutsan iyi olur. Yediği gibi çalışırsa, işimize çok yarar.»

«Önemli olan,» diye Carney sözü kesti, «kavga da edebilir mi?»

Tabağımı yere koyup ayağa kaltığım zaman, ortalıkta elle tutulur bir sessizlik vardı. «Bayım, bir az önce sizi öldürmedim, çünkü evden ayrılırken annem'e adam öldürmeden önce iki defa düşüneceğimi vaad etmiştim, ama siz de insanı ikiden fazla düşündürmekte çok ustasınız.»

Carney yaşantısından bıkmıştı, ateşin öbür tarafından bana bakarken bu adamı eninde sonunda öldüreceğimi biliyordum.

«Anana vaad ettin, öyle mi?» diye alay etti, «şimdi vaadini ne derece tuttuğunu görürüz.» Sağ ayağını bir kaç santim kadar ileri sürdü, kendimi tutmasam yere yatıp tepine tepine gülecektim, neredeyse, fakat arkamdan sıcak ve zengin bir ses, açık ve kesin bir ifadeyle «Bayım, geri çekil ve ol-

duğun yere otur. Tyrel'in derini delip bir kenara koymasını istemiyorum, henüz zamanı değil, onun için otur ve kendine hakim ol.»

Gelen Orrin'di, onu tanıdığımdan silahının, adamın üstünde olduğundan emindim.

«Teşekkür Orrin, Anneme, dikkatli olacağımı vaad etmiştim.»

«Bana söyledi... ve bu bey de talihliymiş.»

Atından indi. İri yarı, yakışıklı, iki kişiye yetecek kadar geniş omuzlu. Belinde tabanca kemeri vardı ve onu gereğinde kullanacağını biliyordum.

«İkiniz kardeş misiniz?» diye Belden sordu.

«Yeni topraklara giden dağlı kardeşler.» dedi Orrin.

«Sizleri işe aldım,» dedi Bay Belden, «birlikte çalışan kişileri severim.»

Serüvenimiz böylece başlamıştı, fakat o gün başlayan zincirleme olayların ne olacağını hiç birimiz, hatta formenimiz olan yakışıklı kızıl sakallı Tom Sunday bile, tahmin edemezdi. Bizim için konuşmak üzere ağzını açtığı andan itibaren, hepimizin yaşantısı aynı noktaya yönelmiş, kaderimiz birleşmişti ama hiç kimse geleceği önceden bilemezdi.

Daha başlangıçta Orrin, herkesçe sevilen bir kişi olmuştu. Yumuşak davranışları, tatlı gülüşü, cesareti ve üç kişiye yetecek kadar bol olan neşesiyle aranan bir kişi oluvermişti. Kendine düşen işi fazlasıyla yaptığı gibi, akşam ateşin etrafına oturup şarkı söylemeğe veya hikaye uydurmaya başladımı, herkes onu dinler, uyumak istemezdi. Bana kim-

senin aldırdığı yoktu, işimi yaptığımı görünce beni rahat bırakmışlardı. Orrin benim, kendisinden daha sert ve kabadayı olduğumu söyleyince, gülmüşlerdi sadece. Yalnız iki kişi gülmemişti. Biri Tom Sunday diğeri zayıf, yaşlı, kestane renkli bıyıklı, gün görmüş bir adam olan Cap Rountree'ydi.

Yola çıktığımızın üçüncü günü Tom Sunday yanıma geldi ve «Tye, eğer Reed Carney silahına davransaydı ne yapardın?» diye sordu.

«Ne yapabilirdim başka Bay Sunday,» dedim «onu öldürürdüm.»

Yüzüme baktı. «Evet, sanırsam öldürürdün onu.»

Atının başını arkaya çevirdi, sonra eğerin üzerinde dönüp, «Bundan böyle bana Tom de. Uzun saplı isimlerden pek hoşlanmam.»

O, Kansas ovalarını hiç görmüş müydünüz ? Uzun çimenlerin önünüzden başlayıp ufuğa kadar uzanışını gördünüz mü hiç ? Çevrenizde, bir kaç çiçek ve bir kaç bufalo kemiği hariç, yalnız yemyeşil çimenlerden başka hiç bir şeyin olmadığı büyük düzlükleri, rüzgârların altında dalgalanan çimen denizini, bahse girerim hiç bir yerde görmemişsinizdir.

Beşinci günü sürünün en önünde gidiyordum, sürüden çok uzaktaydım. Aniden bir düzine kadar adam toplu bir halde bir dere yatağından çıkıp önüme dikildi. Hemen başımın derde gireceğini anlamıştım, onun için onların bana yaklaşmalarını beklemeden üzerlerine at sürdüm.

Hava çok güzeldi. Gökte bir tek bulut bile yoktu. Havanın temizliği insanın ciğerlerini dolduruyor ve yaşadığı için insan tanrısına şükrediyordu.

Aramızdaki uzaklık azalınca, gem. kasıp durdum ve iyice yaklaşmalarını bekledim, .56 çapındaki Spencer'im kucağımda ve sağ elim de tetikteydi.

Onlar da durdular. Pis, kabadayı görünüşlü bir serseri güruhu reisleri, taze kremayı ekşitecek kadar kötü bakışlıydı.

«Sürünüzü arayacağız,» dedi keskin ve kararlı bir deyişle, «hem de şimdi. Yerleşme bölgelerinden geçip geldiniz, hayvanlarımızın bir kısmını kendi sürünüze kattınız ve bize ait otlakları kullandınız.»

Şöyle bir suratına baktım, «Olmaz öyle şey.» dedim.
Sanki maksatsızmış gibi Spencer'i şöyle bir oynatıp herifin tam kemer tokası üzerine getirdim, sağ parmağım hâlâ tetik üzerindeydi.

«Buraya bak, delikanlı,» diye blöf yapmağa başladı.

«Bu Spencer çocuk oyuncağı değil,» dedim ve ekledim, «dün biriyle bahis tuttuk. Bana dedi ki, bazı büyük kemer tokaları, örneğin senin ki gibi, bir Spencer'in mermisini durdurabilirmiş. Ben de diyordum ki, .56 çapındaki bir kurşun kitlesi, tokayı olduğu gibi adamın karnının içine yerleştirir. Ancak deneme olanağından yoksun olduğumuzdan bahsi sonuçlandıramamıştık. Senin tokan bu iş için tam biçilmiş kaftan, sportmen bir ruha sahip olup ta bize bu olanağı vererek bahsi sonuçlandırman bizi ancak sevindirir, ha ne dersin ?»

Gözlerinin etrafı kızgınlığından bembeyaz olmuştu. Adamlarından biri, bir yanlış hareket yaparsa, önce güruhun başını sonra da, zamanın izin verdiği sürede, temizleyebildiğim kadarını temizleyecektim.

«Back,» reisin arkasındakilerden biri seslenmişti, «bu delikanlıyı tanıyorum. Bu, sana sözünü ettiğim Sackett'lerden biri.» O, domuz hırsızlığı nedeniyle Turkey Flat'ten kovulan, işe yaramaz Aiken'lerden biriydi.

«Yaa, öyle mi ?» Back gülümsedi, hasta bir suratla, «ahpap olduğunuzu bilmiyordum, delikanlım,» dedi, «sürünüzle birlikte geçip gidebilirsiniz öyleyse, dostumuzun dostunun, başımız üstünde yeri var.»

«Teşekkür, bizim de niyetimiz o zaten.»

Kuyruklarını bacakları arasına kıstırıp döndüler. Bir kaç dakika sonra toprak üzerinde çıkan nal seslerini duydum, Belden, Tom Sunday, Cap Rountree ve Reed Carney dolu dizgin geliyorlardı, hallerinden bir bela ile karşılaşacaklarını anladıkları belliydi. Ama, sürü arakçılarının uzaklaştığını görünce, hepsi şaşırdılar.

«Tye,» dedi Bay Belden, «o adamlar ne istiyorlardı ?»

«Sürümüzü aramak arzusundaydılar.»

«Eee, peki ne oldu ?»

«Aramamağa karar verdiler, sonra.»

Dik dik suratıma baka kaldı. Dapple'a dizimle işaret verip döndürdüm ve sürüye yöneldim.

«Bunun, manası ne ola ki,» dediğini duydum Belden'in. «gelenlerin Back Rand ve adamları olduğuna yemin ederim.»

«Onlardı,» dedi Rountree kuru bir sesle, «ama buradaki de esaslı bir delikanlı.»

O akşam ateşin başında ne olduğunu soran Orrin'e, «Aiken onlarla beraberdi, Turkey Flat'li Aiken.» dedim.

Carney bizi dinliyordu, sordu «Hangi Aiken ? Aiken de kim ki ?»

«Dağlı bir adam,» dedi Orrin, «bizim oğlanı oradan tanır da.»

Reed Carney bir şey demedi ama zaman zaman beni ölçen biçen bakışlarla süzdüğü de gözümden kaçmadı, sanki beni önceden hiç görmemiş gibi.

Başımız yeter derecede derde girecekti ama ne varki, erkek adamın başı her zaman derde girer ve iyisi, derde girinceye kadar onu düşünmemek, uykudan olmamak gerekti.

Bizi beladan başka şeylerin de beklediğini duyuyordum. İlerde, bol otlu ovaların bitip, yüksek dağların başladığı yerlerde bizi bir ev'in beklediğini, oralarda günün birinde at bineceğimi içimden bir ses söylüyordu.

Ama o zamana kadar ne kadar yol tepecektik, ne kadar toz yutacaktık, ne kadar yalnızlık duyacaktık işte bunu bilemiyorduk.

KISIM II

Gündüzleri güneş, geceleri yıldızlar ve uzun çimenlerden başka hiç bir şey yoktu. Sürü batı'ya gidiyordu. Bin yaşıma kadar yaşasam, o uzun boynuzlu hayvanları, boynuzlarından yansıyan ışınları unutamayacaktım. Boynuzlarının açıklığı bir - seksen veya iki metre olan bu hayvanların güzelliği insanı büyülüyordu, hele en önde giden öncü sığırın, boynuz arası açıklığı iki-yetmiş olup yüksekliği de onyedi el'di.

Bu bir, kırmızı, kahverengi, gri ve beyaz sırtlı sığır deniziydi. İri, yaban, kızgın ve yer yüzünde yürüyen her şeyle kavga etmeğe hazır olan bu yaratıkların, bazen yanında, bazen arkasında at biniyor; onları hem seviyor hem de nefret ediyorduk; ama her şeye rağmen onları batı'ya doğru, bilmediğimiz bir hedefe doğru sürüyorduk.

Bazı geceler, sürünün etrafında nöbet tutarken, yıldızlara bakıp, annemi düşünür, evde nelerin olup bittiğini merak ederdim. Bazı geceler de hayal kurup, günün birinde karşılaşacağım bir kızı düşünürdüm.

Birden bana bir şey olmuştu, aynı şey Orrin'e de oldu. Sanki dünya önümüzde birden açılmıştı. Bir kaç kulübeli köyümüzden, ufak kasabamız, fakir dükkânlarımızdan sonra, önümüzde sonsuz bir dünya vardı. Toprağın bittiği yerde gök başlıyordu.

Günlerce hiç kimseyi görmedik. Ovalar bomboştu. Bizden önce geçen başka bir sürü yoktu, sadece bufalo ve kızılderili savaş gruplarının izleri görünüyordu. Ağaç bile yoktu ortalıkta, sadece uzun çimenler ve hışırtılar... Zaman zaman antiloplar görünüyor ve geceleri, sessiz yıldızlara serenatlar yapan çakalların sesleri duyuluyordu.

Genellikle hepimiz yalnız at binerdik àma arasıra Tom Sunday veya Cap Rountree yanıma gelir ayak üstü laflardık. Bu konuşmalar sırasında sığırlar üzerinde bilgi edinirdim. Sunday sığırları çok iyi biliyordu, ayrıca genel kültürü de vardı ama pek belli etmezdi bunu.

Bazen yanyana binerken şiir söyler ya da eski zamanlara ilişkin tarihsel hikâyeler anlatırdı. Her birinin ayrı ayrı özelliği vardı ve ilginçti. O eski yunanlılar, bana tanıdığım bazı dağlıları hatırlatırdı. Bunların hepsi okumayı öğrenme isteğimi kamçılıyordu.

Rountree çok az konuşuyordu fakat ne zaman ağzını açsa, söylediği akla yakın ve doğruydu. Bufalo'yu tanırdı... Buna rağmen Bufalo hakkında öğrenilecek çok şey vardı. Çok sert ve sıkı bir ihtiyardı Hepimizden çok yaşlı olmasına rağmen en aşağı her birimiz kadar uzun at binerdi. Yaşını hiçbir zaman öğrenemedim, fakat o keskin bakışlı, ihtiyar gri gözlerin çok şey görüp geçirdiğini biliyordum.

«İnsan kolay para kazanabilir,» dedi bir gün Rountree, «Batı Colorado ve Kansas'ın dağlarında çok sayıda başıboş sığır var, hepsi sahipsiz, güney'deki İspanyol köylerinden kaçıp gelmiş hayvanlar bunlar.»

Rountree konuştuğu zaman muhakkak aklının kenarında olan bir şeyi var demekti. İşte bu anda bu tilkinin kafa-

sında birşeylerin döndüğünü anlamıştım, ama bu konuda daha fazla söz edilmedi.

Orrin ile ben bu konuyu aramızda konuştuk. Her birimiz kendimize ait bir yer istiyorduk, annemiz için de bir yerimiz olmasını arzuluyordu. Tabii diğer kardeşlerimiz için de... Sahipsiz bir sürü sığır... Lafı bile insanı güldürüyordu. «Bir ekip kurmak gerek.» dedi Orrin.

Tom Sunday'in bu işe girişeceğinden emindim. Zaman zaman yaptığımız konuşmalardan onun başarılı olmak istediğini, batı'da kendisi için birtakım planlar hazırladığını biliyordum. Tahsilli olduğuna göre ne kadar yükseleceğini kimse bilemezdi. Zaman zaman politikadan çok bahsederdi... Batıda ise bir insan yetenekleri derecesinde yükselebilirdi. Tom Sunday akıllıydı...

«Orrin ile ben,» dedim Rountree'ye, «dediklerin üzerinde konuşup duruyoruz. Hani şu başıboş sığırlar konusu. Hani belki üçümüz hatta belki Tom Sunday de katılır, eğer arzulu isen ve eğer Tom da katılmak isterse.»

«Bak hele. Ne tesadüf, benim de aklımda olan buydu. Tom'la konuştum bile. O da bu işte var.»

Belden, sürüsünü Kansas - Missouri hududundan öteye sürdü, büyük ve geniş otlakların ortasına; böylece hayvanların iyice beslenip semirmesini ve sonra da Abilene'de iyi fiyata satmayı tasarlamıştı. Demir yolu nedeniyle orada bir takım celeb sığır alıp sağa sola gönderiyorlardı.

Abilene'nin büyük bir kasaba olduğunu umutlayanlar hayal kırıklığına uğrarlardı. Fakat Baxter Springs'ten daha büyük hiç bir yer görmemiş olan Orrin ve benim için mü-

kemmel bir kasabaydı. Evet Abilene, bize göre kasabaların kralıydı.

Bir defa, herşeyden evvel demiryolu vardı. Demiryolundan söz edildiğini duymuştum. Fakat hiç karşılaşmamıştım.

Görülecek pek fazla bir şeyi yoktu. Sadece ufka doğru uzanan iki çelik parçası çaprazlamasına konmuş traverslerin üzerine bırakılmış. Çok büyük sürü ağılları yapılmıştı demiryolunun kenarına. Ayrıca bir düzine kadar tomruktan yapılmış evler, birkaç salon ile demiryolunun ötesinde pırıl pırıl parlayan, yeni yapılmış üç katlı bir otel vardı. Otelin etrafında uzun verandalar vardı. Bana böyle yüksek binalardan bahsetmişlerdi ama birini göreceğimi ummamıştım.

Başka bir otel daha vardı. Bratton'un yeri diyorlardı. Altı tane de kiralık odası vardı. Bu otelin doğusunda başka bir salon daha vardı ki Jones denen şişko bir herif tarafından yönetiliyordu. Posta arabası istasyonu iki katlıydı... Ayrıca bir demirci dükkânı, ve bir de mağaza vardı. Drovers' Cottage denilen bir pansiyonda yemek pişiren kadın bize kiralık odalar olduğunu söyledi. Burada üç veya dört celebin de kaldığını öğrendik.

Sürüyü kasabanın dışındaki otlakta toparladık, Bay Belden bir anlaşma yapmak için kasabaya gitti. Fakat genel görünümü beğenmemişti. Abilene çok yeniydi. Sanki uydurma bir kasabaydı ve Kansas şimdiye kadar bizi iyi karşıladığına ilişkin bir belirti göstermemişti.

Akşama doğru Bay Belden bizim kasabaya inip eğlenmemizi sağlamak üzere sürüyü muhafaza edecek bir sürü kiralık adamla birlikte geldi. Önceden dediğim gibi ka-

saba pek esaslı birşey değildi ama gene de hepimiz gittik.

Orrin ve ben raylar boyunca at binerken Orrin şarkı söylüyordu. Drovers' Cottage'ın hizasına gelince verandada oturan bir kız gördük.

Açık sarı saçları ve hiç gün görmemiş beyaz bir teni ve o kadar güzel mavi gözleri vardı ki, insanı olduğu yerde durdurup acaba dünyada bundan daha güzel kız olabilir mi diye düşündürüyordu. Ancak ikinci defa bakınca, bir zamanlar ahırımızda bulunan çekiç kafalı, tek gözlü, zıpır, göz ve kulakları birbirine çok yakın bir atı hatırlattı bana bu kız. Yalnız bu kız, o zıpır attan daha güzeldi.

Fakat kız Orrin'e bakınca başımızın derde gireceğini hemen anladım. Eğer bir kadında erkek tavlayan bir bakış gördüysem, o bakış şimdi bu kızın gözlerindeydi.

«Orrin,» dedim, «eğer birkaç yıl daha başıboş dolaşmak istiyorsan, eğer batıdaki o toprağı bulmak istiyorsan, bu verandadan uzak durmalısın.»

«Evlât,» iri pençesini omuzuma koydu «şu sarı saçlara bak.»

«Vaktiyle ahırda tuttuğumuz hiç işe yaramayan, çekiç kafalı, beygiri hatırlattı bana. Pederin ne dediğini bilirsin, Tıpkı at alış verişinde yaptığınız gibi, bir kadını incelemeniz gerek Orrin, sakın bunu unutma.»

Orrin güldü. «Kenara çekil genç adam, çekil de bu işlerin nasıl yapıldığını bir gör.»

Bunu söyler söylemez Orrin, atını verandaya sürdü, özengiler üzerinde ayağa kalktı ve «Merhaba Hanımefendi. Çok güzel bir akşam. Yanınıza gelip, bir süre beraber oturabilirmiyiz ?»

Amanallah ! Hepimiz gibi onun da bir traşa ve banyoya ih-

tiyacı vardı. Ama gelgelelim, herifte kadınları durdurup ikinci defa baktıracak bir şeytan tüyü vardı.

Kız cevap vermeden uzun boylu bir adam öne çıktı. «Delikanlı,» diye sert bir sesle söylendi, «kızımı rahatsız etmezseniz, size müteşekkir kalırım. O kiralık insanlarla ahbablığa alışkın değildir.»

Orrin, tatlı tebessümüyle gülümsedi. «Afedersiniz, efendim, sizi rahatsız etmek değildi amacım. Geçip giderken, bu güzelliği görünce hislerimi dile getirmekten kendimi alamadım, efendim.»

Kıza bakıp yeniden güldü, sonra gem tutup atını döndürdü ve salona doğru yürüdük.

Salon, pek ahım şahım bir yer değildi ama bizi sevindirmek için pek az şey de yeterliydi. Üç metrelik bir bar, yerde tahta talaşı ve barın arkasında da bir kaç şişe içki vardı. Bir fıçı çiftçi viskisi bir kenarda duruyordu. Memleketteki her hangi bir çiftçi,bu kötü viskiden çok daha iyisini yapardı, hem de su ve mısır ile. Her neyse, içkimizi içtikten sonra Orrin ile beraber dışarı çıkıp, banyo fıçılarının nerede olduğunu aramağa başladık.

O günlerde, bir çok kişiler banyolarını, binaların arkasına konmuş büyük bira fıçıları içinde yapardı. Soyunur ve fıçının içine girersiniz, sonra arkadaşınız üstünüze su akıtır, sonra siz sabunlanıp ovulursunuz, arkadaşınız tekrar su döküp durulanmanızı sağlar, böylece temizlenmiş, banyo yapmış olursunuz.

«Dikkatli olun, yıkanırken,» dedi salon sahibi, «adamın biri dün yıkanırken, kendine bir çıngıraklı yılan vurdu, fıçının içindeyken.»

Orrin bir fıçıda, Tom Sunday de diğer fıçıda yıkandı. Ben de bulduğum kırık bir ayna parçasını salonun arkasında bir yere tutuşturup traş oldum. Onlar banyolarını bitirince, soyunup ben girdim fıçının birine. Orrin ile Tom giyinip uzaklaştılar. Henüz sabunlanmağa başlamıştım ki, Reed Carney salondan dışarı çıktı.

Silahım yakınımdaydı ama gömleğim üzerine düştüğü için aceleyle uzanıp alma olanağı yoktu.

İşte böyle, çırılçıplak, üçte ikisi suyla dolu bir fıçının içinde cascavlak kalmış, kemerinin altına iki üç içki yerleştirmiş, şapkasının altına da kinini depolamış bela arayan Reed Carney'in önünde yumurta gibi duruyordum.

Bir şeyler yapmam gerekliydi. Bunları doğru zamanda ve doğru şekilde yapmalıydım, silaha uzanmak yalnış bir davranış olacaktı. Her nasılsa bu fıçıdan çıkmalıydım, çıkmalıydım ama, her tarafım sabunlu olup gözlerime doğru da sabun akmağa başlamıştı.

Durulanma suyumun bulunduğu kova yakınımdaydı, sanki hiç bir şey yokmuş gibi uzanıp yerden kovayı aldım, üzerime döküp durulandım.

«Orrin,» dedi Carney sırıtarak, «otel'e doğru gitti, doğru bir hareket değil, sen burada başın dertte iken, onun uzakta olması; burada olup önünde durması gerekti.»

«Orrin kendi işiyle, ben kendi işimle uğraşırım.»

Fıçının bir kaç adım yanına yaklaştı, gözlerinde şimdiye kadar görmediğim bir ifade vardı. Beni öldürmeğe kararlı olduğunu anladım.

«Bunu zaten merak edip duruyordum. Çam yarması kardeşinin yardımı olmaksızın, başını dertten kurtarıp kurtaramayacağını merak ediyorum.»

Kovada hâlâ üçte bir su vardı ve onu üstüme dökmek için kaldırdım.

Bakışları daha da kötüleşmişti, bir adım daha yaklaştı. «Senden hiç hoşlanmadım,» dedi, «ve ben» elini silahına götürdü, ben de kovada kalan suyu üstüne boşaltıverdim.

O geriye ben de fıçıdan dışarıya sıçradık, fıçıyla beraber yuvarlanırken o, gözlerindeki suyu siliyor ve silahını kılıfından çıkarıyordu ki, kovayı şakağının kenarına yapıştırdım, attığı mermi kulağımın dibinden vınlayarak geçti gitti. Kova kalın ve meşe ağacından yapılmış olduğu için, vurduğu yerden ses getirmiş, Carney'i iki-seksen yere uzatmıştı.

Salonun içinden ayak sesleri duyulmağa başladı, un çuvalından yapılmış havluyu alıp kurulanmağa başladım ama tabancamın hemen yanında duruyordum ve üzerindeki gömleği de almıştım, elimi uzatır uzatmaz, tabanca elime gelecekti. Carney'in arkadaşları müziğe başlamak isterlerse, ben de dansa hazırdım.

İlk çıkan uzun boylu, sarışın, dar suratlı, yüzündeki yara izi nedeniyle ağzı çarpık duran sert bakışlı bir adamdı. Tabanca kılıfı aşağıda ve ayağına bağlanmıştı, fiyakacı silahşörler gibi, yürüyüşü de paytaktı, bir kaz gibi. Cap Rountree hemen arkasından çıktı ve sağa kayıp, elini, tabancasının kabzasına yakın olmak kaydıyla, bel kemerine astı. Tom Sunday diğer tarafa doğru kaydı. Çarpık ağızlının arkasında daha iki kişi vardı.
«Ne oldu ?»
«Bu Carney,» dedim sakin sakin, «taşıyamayacağı bir yük altına girdi, şimdi yatıyor.»

Sarışın sığır çobanı arta kalan dövüşten bir parça nasiplenmeğe hazırdı, ileri atılmak için omuzlarını içeri çekerken, Cap Rountree flütünü üflemeğe başladı. «Başının derde girebileceğini düşündük Tye,» dedi kuru bir sesle, «Tom ve ben dışarı çıkıp, eşitliği kontrol etmek istedik.»

Havadaki ani değişikliği duyabilirdiniz. Çarpık suratlı sarışın — sonradan adının Fetterson olduğunu öğrendim. — durumdan hoşlanmadı. Onun tam karşısında olmakla beraber, o ve arkadaşları Tom ile Cap'in ortasında kalmışlardı.

Fetterson her iki tarafa bir göz attı, kulaklarını kıstığını derhal fark edebilirdiniz. Salondan dışarı, tozu dumana katarak çıkmıştı ama şimdi birden sakinleşmişti, hem öyle sakinleşmişti ki, bu beni korkuttu birden.

«Kendine gelmeden önce, saklanacak bir yer bulsan iyi edersin,» dedi Fetterson, «derini kurutmak için güneşe gerer, sonra.»

Bu arada ben giysilerimi üstüme geçirmiş, çizmelerimin içine girmeğe çalışıyordum. İster inanın, ister inanmayın, üstümde pantalon ve çizmelerim yokken bela ile karşılaşmaktan hiç hoşlanmamıştım.

Tabanca kemerimi taktım ve tabancayı kılıfına soktum.

«Kendine gelince hesabını kesip pılısını pırtısını toplayıp buradan gitmesini söyle. Kendime bela aramıyorum, ama o çok gayretkeş.»

Sonra üçümüz, yemek yemek için Drovers Cottage'a yöneldik, içeri girince ilk gördüğümüz şey, Orrin'in o sarışın kızla beraber oturduğu idi. Kız ona, evden gelen paraya bakan asker gibi, hayran hayran bakıyordu. İşin garip ta-

rafı, kızın babası da orada oturmuş Orrin'i dinliyordu. İşleri Orrin'in Gal'li tatlı diline bırakın, bir bıldırcını bile ceviz ağacından vazgeçmeğe ikna ederdi... onun gibisi görülmemiştir.

Üçümüz iyi bir yemeğin başına çöküp sığırlardan, fırtınalardan ve Comanches, Kiowas ve Ute kızılderililerinden uzak kalabildiğimiz, kafa derimizi kurtarabildiğimiz sürede ne kadar kazanabileceğimizi konuştuk.

Masada oturmak bir hayli garip gelmişti. Yere oturup yemek yemeğe o kadar alışmıştık ki, masa ve örtüsü kendimizi yadırgamamıza neden oluyordu. Otlaklarda insan, bıçağıyla yemek yer burada ise çatal falan... Bir hayli karışık bir işti.

O akşam Bay Belden paramızı otelin bürosunda ödedi. Hepimiz sıraya girmiş birer birer ona gelip paramızı alıyorduk. Şimdiye kadar Orrin ile beraber yaşantımızda yirmibeş doları bir arada görmemiştik. Dağlarda ihtiyaçlarımızı mal değişimi ile karşılardık, elbiselerimiz ise ev yapısıydı.

Ücretimiz, ayda yirmibeş dolardı, Orrin ile beraber iki tam ay ve birde ayın üçte biri çalışmıştık.

Ancak sıra bana gelince, işler değişik çıktı. Karşısına gelince bay Belden kalemi masaya koyup arkasına yaslandı.

«Tye,» dedi, «burada Birleşik Devletler Marşalını bekleyen bir hapis var. Bu sabah getirdiler onu. Adı Aiken. Ovada karşılaştığın zaman Back Rand'in adamları arasında idi.»
«Evet, efendim.»

«Aiken ile konuştum ve eğer sen olmasaydın o gün Back Rand'in sürüyü alacağını... hiç olmazsa almağa çalışacağı-

nı söyledi. Dediğine bakılırsa sürümü ya da hepimizi kötü bir savaştan kurtardın, ayrıca dağılan sürüden gene sığır kaybedecektim. Aiken sizi tanıdığından, yani siz Sackett'leri, ona bahsetmiş ve Back'te senin blöfünü görmeğe cesaret edememiş. Ben nankör bir insan değilim Tye, o yüzden ücretine ikiyüz dolar ekliyorum.»

İki yüz dolar o günler için epey bir para idi.

Drovers Cottage'in varendasına çıktığımızda yoldan üç arabanın geldiğini gördük, daha arkadan üç tane daha geliyordu. İlk üçü deri elbise giymiş, başlarında geniş meksika şapkası olan binicilerle çevrilmiş ordu tipi bir ambulanstı.

Arkadaki üç araba da, diğeri gibi, bir düzüne biniciyle çevrilmişti, bunlar gibisini hiç görmemiştik.

Ceketleri cepken biçimi kısaydı, pantolonları baldırlarda yapışık gibi sıkı aşağıya doğru bol paça şeklindeydi. Mahmuzları değirmen taşı gibi büyük, çark şeklindeydi. Tüfek ve tabancaları, gıcır gıcır yeniydi. Bazı Texas kovboylarının giydiği gibi renkli, ipek fular takmışlardı boyunlarına, sanki hepsi bir gösteriye çıkacaklarmış gibi giyinmiş, hazırlanmışlardı.

Ya Atlar?... Bayım orada olup ta bu atları görecektiniz. Herbiri ince bacaklı ve çevik, kaşağılanmış, gebrelenmiş ve iyi bakımlıydı. Bu topluluğun herbiri iyi giysili, iyi gereçliydi; savaşa hazır bir grup ararsanız, bundan iyisini bulamazdınız.

İlk araba Drovers Cottage'in önüne geldi, içinden ince yapılı, uzun boylu, beyaz saçlı ve bıyıklı ihtiyar bir adam çıktı, geri dönüp bir genç kızın inmesine yardım etti. Kızın

kaç yaşında olduğunu doğru olarak söyleme olanağı yoktu, kadınların yaşını bulmada hiç tecrübem yoktu ama, bu kızın onbeş ya da on altı yaşından fazla olmadığını ayrıca gördüğüm en güzel kız olduğunu söyleyebilirdim.

Peder bazan bizlere Santa Fe dolaylarında yaşayan İspanyol *Don*'larından ve *Senorita*'larından söz ederdi, kanımca bu kişiler de o yöne doğru gidiyorlardı.

Tam bu sırada aklıma bir fikir geldi. Kızılderili ülkesinde, silah sayısı ne kadar çok olursa yolculuk o kadar güvenli olurdu; bu topluluğun 40 kadar silahı vardı ve hiç bir kızılderili, bu kadar az araba için, bu kadar çok silahlıya hücüm etmeği göze almazdı. Dördümüzün katılması, gurubu daha da güçlendirecekti, biz de böylece istediğimiz yere ulaşmış olacaktık.

Sunday ve Rountree'ye bir şey demeden yemek salonuna gittim. Buradaki yemekler pek fena değildi. Demiryolu üzerinde olması nedeniyle, istedikleri her şeyi rahatlıkla bulabildiklerinden, paralı celepleri tatmin etmek bakımından Drovers Cottage bir hayli hazırlıklı idi. Çok sonraları bazı doğulu dostlarım bana, yedikleri en lezzetli ve en kötü yemekleri burada yediklerini söylemişlerdi.

Don güzel kızla birlikte bir masada oturuyordu. İlk bakışta bela arayan bir insan için buranın sıhhate uygun olmadığını gördüm zira, deri elbiseli adamlarının bir çoğu, Don'un etrafındaki masalara dağılmışlardı. Ben, Don'a doğru yürüyünce, adamlarından dört tanesi, sanki pantolonlarının altında yay varmış gibi yerlerinden fırlamışlar ve onun işaretini bekler olmuşlardı.

«Beyefendi,» dedim, «gurubunuzun görünüşünden Santa Fe'ye gittiğinizi anladım. Ortaklarım ve ben... dördümüz... batı'ya gidiyoruz. Sizinle beraber at binersek, gücünüze dört silah eklemiş oluruz, bizim için de daha güvenli olur yolculuk.»

Sakin bir yüz ve soğuk bakışlarla bana baktı. Bıyıklarının beyazı çok güzeldi, yüzü yanık ve kahverengi gözleri sabit bakışlıydı. Konuşmak için ağzını açtı fakat kız konuşmasını önledi ve ona bir şeyler söyledi ama Don'un cevabı kesindi.

Kız, başını kaldırıp bana baktı ve «Çok üzgünüm bayım, fakat dedem bunun olanaksız olduğunu söylüyor.»

«Ben de üzüldüm,» dedim, «ama hakkımızda bilgi almak isterse, orada oturan bay Belden'den öğrenebilir.»

Dedesine açıkladı konuştuklarımızı, yaşlı adam Belden'in oturduğu tarafa baktı. Sanki bir an kararını değiştirecekmiş gibi geldi bana, fakat başını salladı.

«Üzgünüm.» Kızcağız gerçekten üzgündü. «Dedem kesin kararlı bir kişidir.» Bir an duraladı ve sonra ekledi, «Vatandaşlarınız tarafından hücuma uğrayacağımıza dair bir ihbar var.»

Önlerinde eğildim... garip bir davranış olsaydı gerek, ilk defa birinin önünde eğiliyordum ama o anda yapılacak en doğru hareketmiş gibi geldi bana.

«Adım Tyrel Sackett'tir eğer bir yardımım dokunabilirse, ben ve arkadaşlarım emrinize amadeyiz.» Bu konuşma, bir zamanlar okunurken dinlediğim bir kitaptan aklımda kalanlar olmasına rağmen, kasdim gerçekten oydu; bu

laflar o zaman beni çok etkilemişti. «Başınız derde girerse, gerçekten tozu dumana katar gelirim, inanın buna.»

Bana gülümsedi kız, arkamı döndüm. Sanki başıma biri odunla vurmuş gibi, bir baş dönmesi içinde uzaklaştım onlardan.

Bu arada Orrin gelmiş ve kızla babasının masasına oturmuştu. İkisinin bana bakışını bir görmeliydiniz, sanki aile yadigarı kasalarını soymuştum.

Merdivenlerden inerken, kızın bindiği arabanın içine bir göz attım. Böylesini gördüğünüzü hiç sanmam. Küçük dayalı döşeli bir odaydı bu. İkinci araba, ihtiyarındı ve sonra öğrendiğime göre, üçüncü araba onların günlük ihtiyaçlarını, yiyecek, içecek ve yedek silahlarını taşıyordu. Geri kalan üç yük arabasında da New Mexico'daki çiftliklerinin ihtiyaçları vardı.

Orrin peşimden dışarı çıktı. «Don Luis'i nereden tanıyorsun ?»

«Adı o mu ? Yanlarına gittim ve konuştum.»

«Pritts, komşuları tarafından sevilmediğini söylüyor.»

Orrin sesini alçalttı. «Doğrusunu istersen Tyrel, onu topraklarından kovmak için bir birlik topluyorlar.»

«Pritts dediğin, şu senin konuştuğun adam mı ?»

«Jonathan Pritts ve kızı Laura. Çok iyi ve tanınmış kişiler, New England'dan. İşi, kasaba kurmak ve geliştirmek. Kız güzel evlerini ve kibar ahpaplarını bırakıp buraya gelmek istememiş ama babası batı'yı dürüst kişiler için yaşanacak bir hale getirmeği görevi saymış ve buraya gelmiş.»

Bu işte bir bityeniği vardı, ayrıca Orrin'in davranışı da nor-

mal değildi. İspanyol kızın başımı nasıl döndürdüğünü düşünerek Orrin'in de o gözleri birbirine yakın sarışın kız için aynı duygulara kapıldığını düşündüm.

«Bana öyle geliyor ki Orrin, kişiler evlerinden, birşey kazanmadıkça gereksiz yere uzaklaşmazlar. Biz batıya gidiyoruz, çünkü dağdaki çiftliğimizde bir yaşantı kuramadık. Kanımca Jonathan Pritts de farklı değildir hiç birimizden.»

Orrin şoke olmuştu. «Oh, hayır. Hiç te böyle değil. Geldiği yerde büyük bir adamdı o. Orada kalsaydı şimdi Senatör olacaktı.»

«Bana öyle geliyorki,» dedim, «birileri sana güzel masallar söylemiş. Eğer o bir *geliştirme* yapacaksa, bu işte kazancı olduğu için yapacaktır, yoksa kişilerin güzel gözleri hatırına değil.»

«Ama anlamıyorsun, sen Tyrel. Bunlar çok iyi insanlar. Onlarla tanışmalısın.»

«Batı'da bazı kişiler bizden önce sığırları toplamaya başlayabilirler, onun için vaktimiz pek yok.»

Orrin pek rahatsız bir şekilde yüzüme baktı. «Bay Pritts bana iş teklif etti, adamlarını yönetmemi istiyor. Kasaba ve diğer yerleri geliştirmek istiyor; eski İspanyol malikâneleri ve arazileri halka açılacakmış.»

«Adamları var mı ?»

«Şimdilik bir düzine kadar, sonra daha fazla olacak. Onlardan biriyle tanıştım bile, Fetterson.»

«Yüzü yaralı bir adam ?»

«Ta kendisi.» Orrin merakla yüzüme baktı. «Onu tanıyor musun ?»

İlk defa olarak Orrin'e salonun arkasındaki ufak olayı ve Reed Carney'e vuran kova hikâyesini anlattım.

«Öyle ise, ben de işi kabul etmem.» dedi Orrin sakince. «Bay Pritts'e Fetterson hakkında bildiklerimizi söylerim.» Bir an duraladı, «Ama buna rağmen Laura'yı izlemeği unutmayacağım.»

«Ne zamandan beri kızları izlemeğe başladın? Önceden onlar senin peşini bırakmazlardı. Şimdi bu değişiklik niye?»

«Laura ötekilerden farklı... Şimdiye kadar hiç şehirli kız tanımamıştım, bu fevkalade bir kız. Davranışları ve konuşması, herşeyi.» Orrin'in onları bir süre görmemesinde büyük yarar olacağı aklıma geldi... bütün o şehirli kız davranışları falan filan, bizim oğlanın aklını başından almağa yetecekti.

Başka bir konu. Jonathan Pritts halka açılacak İspanyol topraklarından söz ediyordu. Peki ya, o toprakların sahibi olan İspanyollara ne olacaktı?

Don'un binicilerini düşünüce, Fetterson gibi adamların kurduğu bir birlik, onu kolay kolay yerinden atamazdı. Ama bu bizim meselemiz değildi. Yarından itibaren bizler yabani sığır avcılarıydık.

Diğer yönden Orrin benden altı yaş büyüktü, kızların yanında şansı benden daima daha iyiydi. Hiç bir kız bana pek aldırmazdı, böylece ona öğüt verecek bir durumda da değildim.

Bu Laura denen kız gerçekten pek güzeldi, doğrusu söy-

lemek gerekirse. Bununla beraber onu düşününce, o çekiç kafalı atın aklıma gelmesini bir türlü önleyemiyordum.

Orrin, Cottage'a döndü ben de caddeye çıktım. Don'un binicileri arabaların etrafında vakit geçiriyorlardı, ortalıkta bir sessizlik vardı.

Rountree söylendi, «Dikkatli ol, Tye.»

Geri dönerken etrafımı kolladım.

Reed Carney sokağın öbür başından geliyordu.

KISIM III

Dağlardayken Orrin herkesin hoşlandığı kardeşimizdi, bunun için ona hiç birimiz kin duymaz, onu kıskanmazdık. Ben pek sokulgan değildim, ya da diğerlerinin bana sokulmasına pek fırsat vermezdim. Onlardan hoşlandığım halde, yaban hayvanlarını, yalnız yolları ve dağları daha çok severdim.

Bir zamanlar peder, «Tyrel, sen diğerlerinden farklısın. Buna hiç üzülme. İnsanlar sana pek yaklaşmazlar ve kurduğun dostluklar az da olsa köklü ve sağlamdır.» demişti.

O günler pederin hatalı olduğunu sanmıştım. Çünkü kendimi diğerlerinden hiç bir gün farklı bulmamıştım. Ama şimdi Reed Carney'i gelirken görünce, beni öldürmek için geldiğini bile bile karşısına dikilince, içimden gelen bir duygu, bana şimdiye kadar tamamen yabancı olan bir duygu, Long Higgins Orrin'in peşine düştüğü zaman bile duymadığım bir şey, bana pederin gerçekten haklı olduğunu, diğerlerinden farklı bir yaradılışta olduğumu anlatmaya yetmişti.

Bu, insanın içinde doğan ve büyüyen, boğazını sıkıp seni boğmak isteyen bir kızgınlık şiddetli bir hırs duygusuydu. Sonra birden kayboldu gitti ve içimde bir anda sessiz ve sakin bir umursamazlık hakim oldu. Birden her şey belirli, her detay keskin görünüşlü ve kuvvetli olarak ortaya

çıktı. Bütün hislerim kontrol altındaydı ve ben gelen adam üzerinde dikkatimi sakince topladım.

Yalnız değildi.

Fetterson ve Carney'in kafasına kovayı indirdiğim zaman onunla beraber dışarı çıkan iki kişi de beraberindeydi. Biraz arkasında ve yanlarını tutmuşlardı.

Orrin içerde bir yerdeydi. Sadece o ihtiyar, kuru ve tilki bakışlı Cap Rountree dışardaydı. Ne yapacağını biliyordu. Bu gibi bir durumda kartlarını nasıl oynayacağını herkes bilirdi... ben de öyle. Aniden içimden gelen bir üzüntü ve ölüm hissi ile, böyle anlar için yaradılmış olduğumu anladım.

Allah kimine resim yapma, kimine yazma kimine de diğer insanları yönetme yeteneği verir. Bana ise, insanları öldürmeden yola getirme yeteneği vermişti. Ama buna rağmen, ileriki yıllarda, hiç istemediğim halde bu gibi durumlara hakim olabilmek için, bir kaç kişiyi öldürmek zorunda kalacaktım.

Reed gelmekte devam ediyor ve bu günün, kamplarda yemek arabası çevrelerinde anlatılış şeklini hayal ediyordu. Tyrel Sackett'i öldürmek için nasıl yürüdüğünü anlatacaklarını düşünüyordu.

Bense hiç bir şey düşünmüyordum. Orada duruyordum sadece. Tek başımaydım ve bazı şeylerden kaçınılmayacağını biliyordum.

Sağımda bir kapının kapandığını duydum ve Don Luis'in varendaya çıktığını anladım. Hatta pürosunu yakmak için çaktığı kibritin sesini bile duydum, ortalık o kadar sakindi.

Reed üstüme doğru gelmeğe başladığı zaman yüz metre kadar ötedeydi, yolun yarısına gelince, bu kez, ben onun üstüne doğru yürümeğe başladım.

Olduğu yerde durdu.

Üstüne doğru yürüyeceğimi hiç beklemiyor olmalıydı. Kendisini avcı beni av olarak düşünmüş, benim bir düellodan kaçınacağımı sanmıştı. Görünüşe göre bu elli metre içinde ona bir şeyler olmuştu. O, hayat memat meselesi olan elli metre içinde.

Aniden, onu öldürmek zorunda olmadığımı anladım. İşte bu an, delikanlılık çağından, erkeklik çağına geçtiğim andı.

Önceden kendim ve benliğim, sonra da düello ve silahşörler hakkında bazı şeyler öğrenmiştim. Ama okuyan insanın, büyük insan olduğunu kestirmiştim; hızlı silah çekmek, keskin nişancı olmak, sonra gelen şeylerdi. En hızlı silah çeken kişilerin, çok kere en önce ölen kişiler olduğunu bilmek gerekti. Hızlı silah çekmek bir yerde... anlamsızdı.

Öğrendiğim ilk şeylerden biri, insanın gereğinde öldürmesini bilmesi ama bir çok halde de gerçekten öldürmek zorunda kalmayışıydı.

Reed Carney silahlı bir düello istemiş ve bunu da kazanmayı arzulamıştı, fakat ben, böyle bir şeyi istememiştim.

Reed Carney'i gelirken görünce, onun için bir silaha ihtiyacım olmadığını kestirmiştim. Reed Carney *acemi*'den başka bir şey değildi. Kendini bir silahşör, hem de sıkı bir silahşör sanmıştı, ama gerçekte kimsenin kendisine ateş etmesini istemiyordu. Bunu hesaba katmamıştı. İşin püf noktası, insan silahla ün yapınca, gerçekten sert bir adam

olduğunu gösterme zamanının mutlaka geleceğidir. Bu çok farklı bir şeydir. Sert görünmek ve sert olmasını bilmek. Silahlı düelloda heyecan verici bir şey yoktur aslında. Her iki taraf için de oldukça soğuk bir tekliftir gerçekte. Biri ya da diğeri yaralanır, çok kötü yaralanır ya da ikisi birden aynı kötü sonuca erişir.

Bazı kişiler tehlikeyi göze alırlar, çünkü kendilerinin özelliği olduğunu sanırlar, bir şeyin kendilerini koruyacağına inanırlar. Her kez, ölenin başkası olacağını kafalarına sokmuşlardır.

Ama, gerçek çoğunlukla böyle değildir. Kendileri de ölebilirler. Bir kurşun onların da işlerini bitirmeğe yeterlidir ve ondan sonra kimse onların yüzlerine bakmaz, belki karısı ya da anası hariç. Parmağınızı suya sokup çıkarın, işte bunların arkalarında bırakacağı iz bukadardır.

Reed Carney kendisini çok tehlikeli bir adam gibi düşündüğünden, çenesiyle kendini bir silahlı düelloya sokmuştu. Üzerine doğru yürümeğe başladığım zaman, onu durduran şeyin ne olduğunu görmüyordum ama duyuyordum, zaten bu gibi şeyler görülmez hissedilir. Yürümeğe başladıktan on adım sonra, içindeki kavga arzusunun gittiğini anlamıştım. Ona ateş edebileceğimi ilk defa bile olsa, anlamış, idrak etmişti.

Panik, bir insanı yıkar. Hiç bilemezsiniz. Birini blöf yapıp korkutursunuz, fakat aniden bir şey, adamı değiştirir ve kendinizi bir anda ölüm kalım kavgası içinde bulursunuz. Diğerleri Reed'in davranmasını bekleyeceklerdi ama en iyisi, onları Cap'e bırakmaktı. Benim hasmım Reed'di ve beni öldürmek istediğini biliyordum. Ya da başka bir deyimle, beni öldürdüğünün bilinmesini istiyordu.

Ona doğru yürürken silahını çekeceğini biliyordum ve o da silah çekeceğinden emindi ama olduğu yerde duruyordu.

Sıcak bir akşam olmamasına rağmen, yanaklarından aşağı terler akıyordu. Ben yürümeğe devam ediyor ve aradaki açıklığı kapatıyordum. Bir adım geri attı, dudakları, sanki nefes almakta zorluk çekiyormuşçasına aralandı, artık silahını çekmezse, eski Reed olamayacağını, şerefinin iki paralık olacağını biliyordu, ama gene silahını çekemedi.

Önünde durduğumda aramızda bir kol boyu açıklık vardı ve uzun bir yokuşu koşa koşa çıkmış gibi nefes nefeseydi.

«Seni öldüreceğim Reed.»

İlk defa adını kullanarak ona seslenmiştim, gözlerimin içine baktı, azarlanan bir çocuk ifadesi vardı gözlerinde.

«Büyük bir adam olmak istedin Reed ama, silahla bu işi beceremiyeceksin. Bunun için yaradılmamışsın. Silahına davranırsan öleceğini biliyorsun... Karnındaki kurşunun ağrısı ile soğuk ve ölü bir cesed olarak yerde tozların içinde...

«Şimdi elini dikkatle kemer tokasına götür Reed, kemerini çöz ve yere bırak. Sonra arkanı dön ve yaylan buradan.»

Ortalıkta çıt çıkmıyordu, sinek uçsa vızıltısı duyulacaktı. Minik bir toz bulutu kalktı ve indi. Drovers Cottage varendasının bir yerinden bir gıcırtı geldi, ağırlığını değiştiren birinin ayağından çıkan sesti bu. Köşe başından bir köpek havlaması duyuldu.

«Çöz kemerini».

Gözleri, sanki gözlerime çakılmış kalmıştı, iri ve açık gözler. Ter damlaları yanaklarından aşağı izler bırakarak

iniyordu. Diliyle dudaklarını yaladı ve sonra parmakları kemer tokası üzerinde gezindi. Tokayı açtı, kemeri tutan parmakları gevşedi, kemer tabancanın ağırlığı ile yere düşerken, arkada biri derin derin göğsünü geçirdi. Her şey bir an için, havada asılı gibi duruyordu çünkü, hâlâ silahı kavrayıp ateş etme olanağı vardı, fakat gözlerim gözlerinde idi ve bu an geçmişti.

«Yerinde olsam atımı eğerleyip, buradan yestehlerim. Başka bölgelerde şansını deneyebilirsin.»

Geri çekildi, sonra arkasını döndü ve yürümeğe başladı, yaptığı işin farkına varınca da, gittikçe artan bir hızla yürümeğe başladı. Bir defa ayağı takıldı, düşer gibi oldu, kendini topladı ve yürümesine devam etti.

Kısa bir süre arkasından baktım, sonra sol elimle yerde duran tabancasını, kemeriyle birlikte aldım ve Drovers Cottage'a döndüm.

Hepsi orada, varendadaydı. Orrin, Laura Pritts babası ve Don Luis... hatta torunu bile.

Fetterson da oradaydı, hırsından kudurmuş bir halde. Bela aramak için dışarı çıkmış fakat hevesi kursağında kalmıştı. Zevk için Cap Rountree ile karşılaşmak isteyemezdi... hiç kimse o ihtiyar kurtla karşılaşmak istemezdi. Gözlerindeki soğuk bakışlar bile çoklarını çizmeleri içinde durdurmağa yeter de artardı bile.

«İçkiler benden» dedim.

«Sadece kahve içeceğim,» diye Cap cevapladı beni.

Gözlerim Fetterson'a takıldı. «Davet seni de kapsar,» dedim.

Önce kötü bir şey söylemek için ağzını açtı ama durdu, sonra «Kabul etmezsem Allah belamı versin. Bunu yapmak için, insanın erkek olması gerek, erkek.» dedi ve viskimi içmek için içeri girdi.

Don Luis pürosunu ağzından aldı, geçen süre içinde toplanmış olan uzun külü parmağının ucuyla silkeledi. Yüzüme baktı ve İspanyolca bir şeyler söyledi.

«Onunla beraber yolculuk yapabileceğimizi söylüyor, eğer istersek,» diye tercüme etti Cap, «cesur bir adam olduğunu... ve daha önemlisi akıllı bir adam olduğunu söylüyor.»

«Gracias,» dedim. Bildiğim tek İspanyolca kelime buydu zaten.

1867 yılında Sante Fe yolu, Independence, Missouri'den yük taşıyan ağır araba tekerleklerinin açtığı derin izlerden ibaret bir yoldu.

Buna yol demek te doğru değildi, geniş bir düzlük ve üzerinde elli yıldan beri gidip gelen arabaların bıraktığı izler yığını. Cap Rountree bu yoldan ilk önce 1836 yılında geldiğini söylemişti.

Orrin ile benim içimizde yeni yerleri görme arzusu kuvvetlenmeğe başlamıştı. Dağların ufukta belirmesini bekliyorduk.

Batı'da talih bize gülerse Annemiz için bir yer bulacaktık.

Arkada bizi bekleyen iki küçük kardeşimiz vardı. Bir de bizden büyük bir ağabeyimiz daha vardı, ama Tell'i görmeyeli çok olmuştu. Artık onun da savaşlardan bıkıp dönmesi yakındı, kendisinin sağ olduğunu biliyorduk. İç harp

başlayınca kendisi orduya katılmış ve sonra da orduda kalarak Dakato'da Sioux'larla savaşa devam etmişti.

Batı'ya at bindik. Akşamları beraber kamp kuruyor ve İspanyol'ların şarkılarını dinliyorduk.

Fırsat buldukça Cap Rountree'yi dinliyor ondan bir şeyler öğrenmeğe çalışıyordum. Yaşantısında çok şey görmüş, çok şey öğrenmişti; Sioux ve Nez Perce kızılderilileriyle beraber yaşamıştı. Onların yaşantılarını, adetlerini, yetiştirdikleri güzel atları ve Appaloosa'ları anlatıp durmuştu.

Elbiselerim eskidiğinden, İspanyol'ların birinden kendime bir elbise satın aldım, böylece onlar gibi deri elbise giymeğe başladım. Evden ayrıldığımdan beri geçen üç ay içinde aşağı yukarı onsekiz kilo almıştım, hepsi de adele olarak yerlerine yerleşmişti. Annemin beni görmesini çok arzu ederdim. Bende değişmeyen tek şey, silahımdı.

Yolculuğun ilk günleri Don ve kızını hiç görmedim, yalnız bir defa at üstünde dörtnal giderken üçyüz metreden bir antilop'u vurunca, atışı görmüş ve konu üzerinde konuşmuştuk...

Zaman zaman torunu arabadan iner ve at binerdi ve birgün, aşağı yukarı birinci haftanın sonunda, arabaların yanından uzaklaşmış ve ilerisini gözlemek için çıktığım bir tepenin üstündeyken yanıma gelmişti.

Bu ülkede insan hiç bir şeyi güvenilir bulamazdı. Alçak bir tepenin üstünden bakınca bölge ta ufka kadar sanki otlarla kaplıymış gibi görünüyordu. Gerçekte bir sürü derin vadi, çukur hatta bir kaç kanyon bile olabilirdi ve her hangi birinde gizlenmiş bir sürü kızılderili olabilirdi.

İspanyol kızı yanıma geldiğinde ben tepenin üzerinden böl-

geyi inceliyordum. İri siyah gözleri, uzun kirpikleri ile gördüğüm şeylerin en güzeliydi.

«Sizinle at binersem, sakıncası varmı, Bay Sackett?»

«Sakıncası yok ama Don Luis ne der? Tennessee'li bir gezginci ile torununun bir arada olmasından hoşlanmayabilir.»

«Sizinle at binmeme izin verdi, ama bir şartla, önce izninizi almalıyım. Güvenli olmasa beni yanınızda tutmayacağınızı söyledi.»

Bulunduğumuz tepede rüzgar serindi ve etrafta toz yoktu. Arabalar dizisi ile yük hayvanları güney doğuda yedi yüz metre kadar ötede idi. Öğrendiğim ilk İspanyolcayı o gün bu kızdan öğrenmeye başlamıştım

«Santa Fe'ye mi gidiyorsunuz?»

«Hayır, hanım kız, Purgatoire çevresinde yaban sığırı avlamaya gidiyoruz.»

Adının Drusilla olduğunu ve büyükannesinin İrlanda'lı olduğunu öğrendim. Yanlarındaki biniciler, Meksikalı değil, Bask asıllı idi'ler ve tasarladığım gibi hepsi seçkin silahşördü. Beraber olduğumuz sırada yakınlarımızda herdaim bir atlı bulunurdu, başımız derde girdiği an yardım etmek için.

Bu ilk seferden sonra Drusilla sık sık benle at binmeye başladı. Bu arada diğerlerinin zaman zaman arkayı dikkatle kolladıklarını ve zaman zaman da beş veya altısının bir grup halinde geldiğimiz yola at sürüp gözlediklerine dikkat ettim.

«Büyükbabam izlenip hücuma uğrayacağımızı zannediyor. Kendisini uvarmışlardı.»

Bu bana Jonathan Pritts'in Orrin'e söylediklerini hatırlattı, bir yararı olup olmayacağını bilmemekle beraber Don'a söylemesi için kıza anlattım. Bana göre çok önceden bir aileye bağışlanmış bir toprak gene o aileye aittir, Pritts gibi sonradan gelenlerin onları bu topraklarından etmeye hakkı yoktu. Dağdan gelen bağdakini kovamazdı. Ertesi günü dedesi namına bana teşekkür etti. Jonathan Pritts daha önce Santa Fe'ye gitmişti. Politik oyunlarla topraklarını kullanma hakkını kaldırmaya ve böylece onları başkalarının yerleşmesine açık hale getirmeye çalışıyordu.

Rountree huzursuzdu. «Şimdiye kadar kızılderililerle karşılaşmamız gerekirdi. Bu binicileri toplu tut Tye, anlıyor musun ?»

Birkaç dakika sessiz gittikten sonra, «Doğuda yaşıyanlar, asil kızılderili'den çok bahsederler. Şurası gerçek ki o, esaslı bir savaşçıdır, bunu itiraf ederim, fakat NEZ PERCE hariç bütün kızılderililer, sırf bir kavga hatırına birkaç yüz kilometre yola at binecek kadar gariptirler. Onlar kızılderililerden toprak aldığımızı iddia ederler. Gerçekte bir kızılderili hiç bir zaman toprak sahibi olmamıştır. Bir bölgede avlanırlar ve başka bölgedeki kızlderililerle de o bölgede avlanma hakkı için ha babam savaşırlar.

«Ben kızılderililerle hem savaştım, hem de onlarla bir arada yaşadım. Eğer kendi isteğinle bir kızılderili köyüne gidersen, sana hem yiyecek verirler, hem de istediğin kadar kalmana izin verirler. Bu onların usulüdür. Fakat çadırında kaldığın aynı kızılderili ayrılırken seni takip eder, bir biçimine getirip seni temizler.

«Onların yetiştirilme şekli beyazlarınki gibi değildir. Ço-

cukluğumuzda öğrendiğimiz, insaf, iyilik gibi anlamlar söz konusu bile edilmez. Bir kızılderili kendi klan'ınından başka hiç bir yere hiç bir kimseye sadık değildir... ve her yabancı onun için bir düşmandır.

«Bir kızılderiliyi kavgada yenersiniz, işte ancak bundan sonra, onunla alışveriş yapabilirsiniz. O ancak, bir savaşçı ile ilişki kurar; kendisini koruyamayan bir kişiye hiç bir kızılderili saygı duymaz... Bu bakımdan onu öldürüp bir kenara bırakıverirler.»

Akşamları ateşin etrafında toplanır sohbet ederdik. Arasıra Orrin, Gall şarkıları söyler milleti hayran hayran dinletirdi. Bazan da pederden öğrendiği İspanyol şarkılarını söyler, milleti çoştururdu. Bu anlarda İspanyol'lar kendilerini tutamaz bağırmağa, çığlık atmağa başlardı. Ve sessizlik olunca da dağlardan kurtların ulumaları, sanki bir cevapmış gibi duyulurdu.

İhtiyar tilki Rountree genellikle ateşin çok uzağında, kâranlık bir nokta seçer, orada oturup bizleri seyreder ve dinlerdi. Zira alevlere bakan bir kişi geçici olarak körleşir ve karanlığa bakınca bir şey göremez, gereğinde de attığını vuramazdı... peder bize bu kuralı daha Tennessee'deyken öğretmişti.

Bulunduğumuz yer kızılderili bölgesiydi, onların kurallarına göre bir kızılderilinin mevkii, belinde taşıdığı kafa derisi sayısı, öldürdüğü düşman sayısı veya yere düşen bir adama ilk darbeyi indirebilmesi ile ölçüldüğünden, bunların dikkate alınması gereklidir.

İyi bir at hırsızı olan bir kızılderili kabilesinin en güzel kızlarını seçme hakkına sahiptir. Zira evlilik barter sistemi olup, satın alabileceği kadar kadına sahip olabilir... Genel-

likle iki veya üçten fazla olmaz fakat çoğunlukla bir tanedir.

Orrin, Laura isimli kızı unutmamıştı: Pritts'le işbirliği yapmaya kararlı olduğu halde, onu caydırdığım için de bana kızgındı.

«En yüksek ücreti ödeyecekti,» dedi Orrin bir gece.

«Silahşör ücreti,» diye cevapladım.

«Olabilir Tyrel,» dedi Orrinin sesinde hiç dostluk yoktu, «sen Bay Pritts'e karşı kızgınsın. Laura'ya da. Onun için öyle konuşuyorsun.»

Dikkatli ol evladım, dedim kendi kendime. Konuşma tehlikeli olmaya başlıyor. «Onları tanımıyorum. Ama senin söylediklerinden anladığıma göre, başkasına ait olan topraklara el koymak istiyorlar».

Orrin ağzını açarken Tom Sunday ayağa kalktı. «Yatma vakti geldi,» dedi kesin sesle. «kalkma vakti erken geliyor.»

Hepimiz yattık, ama içimizde söyleyemediğimiz ve söylenmemesi daha iyi olan sözler vardı.

Orrin'in söylediklerinde gerçek payı vardı. Pritts ve kızına karşı içimde bir kızgınlığım vardı. Kızın görünüşünde beni dikkatli olmaya iten bir şey vardı, kaldı ki Jonathan Pritts gibi çok iyilikçi kimseler bende daima bir şüphe uyandırırdı.

O ince New England burnu üzerinden, kendisiyle aynı fikirde olmayanlara öyle bir bakışı vardı ki, insana geleceğini kolaylıkla karanlık göstermeye yeterdi. Ama Orrin'e söylediklerim de doğruydu. Eğer Pritts memleketinde büyük bir adam olsaydı, burada ne işi vardı.

İlerde su bulup bulamıyacağımızı bilemediğimizden şafakla beraber mataralarımızı doldurduk. Sıcak bir rüzgar ot-

ları dalgalandırıyordu. Mud Creek'de atlar için yeterli su vardı. Ama ayrıldığımızda dere yatağı takır takır kurumuştu. Water Holes'a (su kuyuları) kadar daha on kilometrelik yolumuz vardı. Eğer orada su yoksa Little Arkansas'a kadar bütün gün susuz bir yolculuk yapacaktık.

Güneş cayır cayır yakıyordu. Katırların ve atların ayaklarından çıkan tozlar havada asılı kalıyor,yolumuzu belli ediyordu. Çevremizde kızılderililer varsa bizi görmemezlik edemezlerdi.

«İnsan, böyle bir memleketin içine tükürür.» dedi Tom Sunday.

«Gittiğimiz memleket nasıl Cap ?»

«Daha kötü... Ancak memleketi tanırsanız durum değişir. Oralarda Comances'lerden başka kimsecikler yoktur. Onun için bölgede olan bütün su bize aittir.»

Artık her gün Drusilla benimle birlikte at biniyordu. Ve ben her gün onun daha erken gelmesini ve yanımdan daha geç ayrılmasını istiyordum. Bazen yarım bazan da bir saat beraber oluyorduk.

Dağlarda iken bir kaç kız tanımıştım. Genellikle onlardan uzak dururdum, başımı kurtaramayacağım bir kement halkasına sokmak istemediğim için... ama şimdi, kement halkasının, her geçen gün bir az daha fazla boynuma geçtiğini duyuyordum.

Onaltı yaşlarında kadar vardı, fakat İspanyol kızları daha da küçük yaşlarda evleniyorlardı, dağlarda olduğu gibi. Bana gelince bir atım, bir kaç katıra ortaklığım, eski bir Spencer ile Colt tabancamdan başka bir şeyim yoktu. Pek fazla bir şey sayılmazdı.

Yolculuk sırasında yavaş yavaş Basklı binicileri tanımağa başlamıştım. Önceden Amerikalı olmayan kimseyi tanımaz ve tanıdıklarımı da kuşku ile karşılardım. Bu kişilerin iyi ve erkek adam olduklarını anlıyordum.

Miguel, ince yapılı, dikkatli ve şimdiye kadar gördüğüm en iyi biniciydi. Benden bir kaç yaş büyük olabilirdi. Yakışıklı olup, her şeye çabucak gülerdi. Benim gibi hemen ata atlayıp uzaklara at binme eğilimindeydi.

Juan Torres gurubun başıydı, kırküç ya da kırkdört yaşlarında dikkatli bir adamdı. Pek ender olarak gülmesine rağmen, davranışları daima dostaneydi. Çok iyi, belki de gördüklerimin en iyisi, tüfek kullanırdı... Don Luis Alvarado'nun yanında çocukluğundan beri çalışıyordu, onu Allahı gibi sayar ve severdi.

Pete Romero ve Antonio Baca isimli genç bir şeytan çekici vardı... Bask kanı olmayan tek kişi işte bu Baca idi. Galiba kendini Torres'ten daha iyi birisi gibi görüyordu ve başka bir şey daha vardı ki Cap söyleyinceye kadar üzerinde pek durmamıştım.

«Senorita ile at binerken, genç Baca'nın size nasıl baktığına hiç dikkat ettin mi ?»

«Galiba pek hoşlanmıyor, değil mi?»

«Kendini kolla, o gencin içinde kötülük duyguları var.» Cap'in söylediği bu kadardı ama aklımın bir köşesine yazdım. Duyduklarıma göre bu İspanyol'lar kadın konusunda pek kıskanç olurlarmış. Tom Sunday ve Orrin çevremde iken hiç bir kızın bana bakmayacağını bilmekle beraber, gene de dikkatli olmakta yarar vardı.

Bir erkeğin aklına neyin, ne zaman ve nasıl geleceği hiç

belli olmazdı. Erkekler arasındaki ciddi sürtüşmelerin gerçek nedeni aslında, para, at veya kadın yüzünden değildi, olayları değerlendirme şeklindendi gerçekte. Bir adam, hiç bir neden olmadan başka bir adamdan hoşlanmaz, aralarında bir sürtüşme başlar, sonunda bir şey, bir at, para ya da bir kadın işi şirazesinden çıkarır, silahlar çekilir veya bıçaklar konuşur ya da sopalar işin içine girer. Örneği Reed Carney. Aklına bir şey koymuş ve az kalsın kendisini bana öldürtecekti.

Little Arkansas'ta kamp kurduk. Nehrin suyu fena değildi, bir az acımtrak olmakla beraber.

Gece nöbetçileri dikildikten sonra, elime silahımı ve mataramı alıp, kimseye görünmeden kamptan sıyrılıp çıktım ve nehrin kenarına kadar gittim. Hava kararmıştı ama etrafı görme olanağı vardı. Nehrin kenarına geldim... sudan çok kum vardı burada... durup etrafı dinledim.

İnsan duygularına güvenmesini bilmelidir. Ve bu duygular kullanıla kullanıla çok keskinleşir. Hiç bir zaman bulunduğum yeri güvenilir olarak kabul etmemişimdir. Yürürken yalnız dinlemek ve bakmakla yetinmem, havayı koklamasını da âdet edinmişimdir. Havanın çok temiz olduğu bu yerlerde insan çok iyi koku alır. Bir süre sonra bir atın, bir kızılderilinin, bir beyaz adamın hatta bir ayının kokusunu öğrenir ve kolaylıkla fark eder.

Ufukta şimşek çaktı ve sonra gök gürültüsü duyuldu.
Gök gürültüsünü izleyen sessizlik içinde beklerken, nehirin öbür yakasında yuvarlanan bir taşın sesini duydum ve bir binici kolunun çalıların arasından çıkıp, nehirin yatağına doğru at sürdüğünü gördüm.

Onbeş, yirmi kadar atlı olmakla beraber kim olduklarını çıkaramadım, yalnız yüzlerinde ki beyaz boya izlerini gördüm, demekki savaş için hazırlanmış bir partiydi bunlar. Elli, altmış metre kadar aşağımdan nehiri geçip karşıya çıktılar ve otlaklara doğru gittiler. Uzakta bir kampları olmasaydı, bu geç vakitte hareket halinde olmazlardı; demekki yakınlarda bir sürü daha kızılderili ve onlarla beraber belâ vardı.

İyice uzaklaştıktan sonra kampa dönüp Cap Rountree'yi yakaladım. Beraberce Torres'e gidip durumu anlattık, yapabileceğimiz şeyleri birlikte kararlaştırdık.

Gün ağardı, Torres'in öğütü üzerine Drusilla arabaların yanından ayrılmadı. Kol'umuz yavaş yavaş hareket edip, toz kaldırmamağa çalıştık.

Hava kuruydu... Otlar sararmış, toprak yer yer çatlamıştı.

Owl Creek'e geldiğimizde suyun zerresini bulamadık. Aynı şekilde Little ve Big Cow Creek'ler de kuruydu. Bu sonuncusu dün akşamki kamp yerimizden otuz kilometre uzaktaydı ve bu arada hiç su bulamamıştık. Arkansas nehri kıvrımına kadar daha önümüzde otuz kilometrelik bir yol vardı.

«Su olacak,» dedi susuzluktan kurumuş sesiyle Rountree, «Arkansas'da daima su bulunur.»

Bu zamana kadar Kansas'da bile suyun kalıp kalmadığından pek emin değildim. Big Cow Creek'te ufak bir mola verdik, Dapple'ın ağzını birkaç defa mendilimle ıslattım.

Dudaklarım takır takır kurumuştu, Dapple bile durumdan pek memnun değildi. Bu susuz, kuru hava ve sıcaklık bir devenin dahi neşesini kaçırmaya yeterdi.

Sararmış otlardan toz yükseliyordu. Beyaz bufalo kemikleri güneşte parlıyordu. Yanmış birkaç araba yığınını geçtik, yerde bir atın iskeleti vardı. Ufukta büyük siyah bulutlar toplanıyor, türlü şekiller alıyordu. Sıcak dalgaları yerden yüseliyordu. Bir ara ufukta büyük, mavi bir göl göründü. Bir serap gölü...

Alçak bir tepenin üstüne çıkıp etrafı, bu büyük boşluğu, toprağın gökle birleştiği bu dünyayı gözden geçirdim. Mataramdan bir az su akıtıp mendilimi ıslattım ve Dapple'ın ağzını yeniden sildim. Dudaklarım o kadar kurumuştu ki, tüküremiyordum bile.

Aşağıda arabalar ince bir çizgi gibi görünüyordu... bulunduğum tepe alçaktı fakat altı kilometrelik bir yamacı vardı.

Sıcak dalgalarından başka bir şey etrafımızda olmadığından, ufuk bile kaybolmuştu sanki. Atlarımız umutlarını yitirmiş, sadece binicileri istediği için yürüyorlardı.

Gök bomboştu, ortalık sakindi ... toz havada asılı kalmış gibi duruyordu. Hava çok sıcaktı.

KISIM IV

Rountree ihtiyar omuzlarını yukarı kaldırıp, başını içine çekmiş sanki her an düşecekmiş gibi kanburunu çıkarmış gidiyordu ama, en sona kadar dayanacağı belliydi. Bu kocamış kurt demir ve manda derisinden yapılmıştı.

Arkaya baktığımda çok uzakta bir toz bulutu gördüm, Orrin'e de gösterdim. Sonra Orrin bir el işaretiyle Torres'e haber verdi. Atlarımızdan indik, Orrin ile ben, atlarımızı yedekleyip bir süre onları dinlendirdik.

«İstediğimiz yeri annemiz için bulmalıyız, Orrin» dedim, «fazla ömrü yoktur her halde. Geri kalan günlerini kendi evinde, kendi eşyaları arasında rahat geçirirse çok iyi olur.»
«Aradığımızı bulacağız.»

Her adımımızda toz bulutları çıkıyordu. Parlak ışığa karşı gözlerini kısıp geriye baktı. «Bir şeyler öğrenmeliyiz, Tye,» dedi birden, «her ikimiz de cahiliz, böyle olmaması gerek. Tom'u dinlerken hep düşünüyorum. Eğer bir kişi onun ki gibi bir öğretime sahip olursa, ne kadar yükseleceğini Allah bilir.»

«Tom işin doğrusunu yapmış. Batı'da bir insan kendisinden iyi bir kişi yapabilir, yükselebilir.»
«Bu ülke de insanı düşünmeğe itiyor. Genişlemeğe, büyümeğe olanak sağlayacak kadar büyük bir ülke... kişiye büyük fikirler veriyor.»

Tekrar ata bindiğimiz zaman, eyer sıcaktan o kadar ısınmıştı ki, eyere oturur oturmaz popom alev aldı sandım, kendimi tutmasaydım az kalsın bağıracaktım.

Bir süre sonra, böyle bir ülkede, bir ayağı diğerinin önüne koymak suretiyle hereket etmeğe alışırsınız, tıpkı bir makina gibi. Yeşil ağaçları, otların ve akan suyun tatlı serinliğini duyduğumuzda, hava kararmış ve yıldızlar çıkmıştı. Arkansas nehrine gece, yıldızların ışığı altında geldik. Mataramda hâlâ bir bardak kadar acımtrak su vardı.

Ne olacağını bilmediğimizden, hemen ilk iş olarak, matarамı boşaltıp taze su ile doldurdum.

Matarayı Drusilla'nın arabasına götürdüm. Baca'nın bana kötü kötü baktığını fark etmiştim. Drusilla her ikimiz için de çok iyi idi.

Dördümüz kamp ateşimizi, diğerlerinden uzakta yaktık, çünkü kendi aramızda konuşacak şeylerimiz vardı.

«Don'un çok büyük bir yeri varmış, Torres'in dediğine göre. Arazisinde dağlar, otlaklar, çayırlar, ormanlar... ve bir sürü de sığırı.»

Cap bir süreden beri Torres'le konuşup duruyordu. «Hatta koyun sürüleri bile varmış. Bir kaç maden ve bir kereste bıçıkevi işletiyormuş.»

«Bir toprak ağası olduğunu duymuştum,» dedi Orrin, «bir takım kişiler o topraklarda ev kurmayı çok ister, eğer izin verirse.»

«Sen olsan izin verir misin Orrin, eğer o topraklar senin olsaydı ?» diye Tom yumuşak bir sesle sordu.

«Hiç kimsenin bu kadar çok toprağa sahip olmağa hakkı yoktur, üstelik Amerikalı da değil,» diye Orrin ısrar etti.

Rountree tartışmayı seven bir kişi değildi. «O bu topraklara kırk yıldır sahip ve kendi atasından kalmış. Onlar da buralara 1794 yılında gelmişler. Önemli nokta bütün toprağı kullanıp kullanmamak. Toprağın tamamını kullandığına göre, sahibinin kim olduğu hakkında kimsenin kuşkusu olmamalı.»

«Belki de yanılıyorum,» diye cevapladı Orrin, «ben duyduklarımı söyledim.»

«Don Luis bir göçmen değildir,» dedi Rountree, «batı'ya ilk geldiğimde ondan söz edildiğini duydum. Babasıyla beraber Ute, Comanche ve Navajo kızılderilileriyle savaşmışlar; toprağı işlemişler; ta Meksika'dan koyun sürüleri getirmişler; madenleri bulmuşlar ve bıçkıevini kurmuşlar. Ellerinden topraklarını almak isteyenlerin, o ihtiyardan çekecekleri var. Kolay iş değil o.»

«Jonathan Pritts'in doğru olmayan bir şeyi yapacağını sanmam,» diye savunmada bulundu Orrin, «hele bu gerçekleri bilirse.»

Pawnee Rock gelecek duraktı... Torres yanımıza gelip, Don Luis'in orayı dolaşarak gitmek istediğini söyledi.

Orrin ile ben orasını görmek istiyorduk, onun için dördümüz oraya at binmeğe, arabalar geniş kavis çizerken, kestirmeden gitmeğe karar verdik.

Kırk ilâ elli kişi Rock'ın yakınında kamp kurmuştu, kabadayı, gürültücü, sarhoş bir topluluk; viskileri çok boldu. «Bir savaş grubuna benziyor,» dedi Rountree,

Aniden bunun Pritts'in grubu olduğunu hissedip kötü kötü düşündüm, çünkü arabasız ve kadınsız böylesine büyük bir grubun, böyle bir yerde bulunmasının başkaca bir ne-

deni yoktu, ve adamlardan biri, Abilene'nin öbür tarafında karşılaştığım Back grubundakilerden biriydi.

Geldiğimizi gören birkaç kişi yattıkları yerden doğrulup kalktılar.

«Merhaba ! Nereden geliyorsunuz ?»

«Gelip geçiyoruz.» Tom Sunday bizi karşılamaya gelenlerin tepelerinden kamplarına baktı. Pis, dağınık ve kötü bir kamptı bu.

«Cimaron dağlarına doğru gidiyoruz,» diye ekledi sözlerine

«Atlarınızdan inseniz ya ? Size bir teklifimiz var.»

«Çok zaman kaybettik,» dedi Orrin, sanki hatırlamak için onların yüzlerine dikkatle bakıyordu.

Birkaç kişi daha bize doğru yöneldi, sanki bizi çevirmek istiyorlardı, birkaç tanesi arkamıza geçmeye çalışırken Dapple'ı çevirip onları yüzledim.

Bundan hoşlanmadılar ve kırmızı saçlı biri, «Ne oluyorsunuz, gocunduğunuz bir şey mi var ?»

İnsanın başı böyle bir güruhla derde girince, konuşmak veya kaçmasının hiçbir yararı yoktu. Onun için Dapple'ı tek bir kelime bile söylemeden onun üzerine sürdüm. Sağ elim altıpatlarımın kabzası yakınında idi, eğer kırmızı başlı silahına davransaydı ne olacağını biliyordu.

Kırmızı baş yana çekilmek istedi fakat Dapple bir sığır atı olduğu için ona herhangi bir şeyi gösterince, insan olsun, hayvan olsun, onunla ne yapacağını bilirdi, peder onu böyle yetiştirmişti.

Kırmızı baş geri çekildi, insan bir defa geriledimi tekrar durup üzerinize gelmesi olanağı, onun için artık kaybol-

muştur. Yaptığı her harekete karşı Dapple uygun bir hareketle karşı koyuyor ve onu her an düştüğü çukura biraz daha fazla itiyordu. Kırmızı baş, birden çaresizliğini anladı ve tabancasına davrandı, eli daha henüz kabzaya dokunmamıştı ki, Dapple'ı mahmuzladım. Hayvan, kırmızı başa şiddetli bir omuz vurdu ve onu yere yuvarladı. Tabancası elinden bir kaç metre öteye fırladı.

Kırmızı baş, sırtının üzerinde, yerde yatıyor, ve Dapple da, üzerine basmaya hazır bir şekilde, tek ayağı havada, başında duruyordu, tek bir kelime bile söylememiştim.

Kırmızı baş, sırtının üzerinde, yerde yatıyor, ve Dappe da, kes seyrederken Orrin tabancasını kucağına koymuş, seyircilere bakıyordu. Tom Sunday ile Cap Rountree'nin de silahları hazırdı, «dediğim gibi, sadece geçip yolumuza gidiyorduk,» dedi Cap.

Kırmızı baş kalkmak için davranınca, Dapple ağırlığını öne verdi kırmızı baş olduğu yerde dondu kaldı. «Biz gittikten sonra kalkarsın kırmızı baş, kendini öldürtmek için çok terlisin.» dedim.

Diğerleri de ne olup bittiğini merak ettiklerinden, bize doğru yönelmişlerdi.

«İşin bitti mi, Tye ?» diye Orrin sordu.

«Haydi gidelim,» dedim, arkamızdan toz kaldırarak yola devam ettik.

Cap'in aklında bir şey vardı ve ben onun ne düşündüğünü biliyordum. Bu güruh bizimle meşgulken, arabaların geçip gitiğini görmemişlerdi. Atlarımızı Coon Creek te suladık ve Fort Dodge'a doğru yol tuttuk.

Barlow, Sanderson Şirketi yolcu arabası geldiğinde biz Fort Dodge'da idik. Pufla gibi koltuklarda oturup, kibar insanlarla sohbet ederek yolculuk yapmak iyi olsa gerekti.

Arabacı bir askerle konuşurken, biz de arabayı inceliyorduk, «İspanyol topraklarını işgal etmek isteyenler hazırlanıyor, yakında bir çarpışma çıkar her halde.»

Orrin geri dönüp uzaklaşırken, «Bu kavgadan uzak durmamız iyi oldu,» dedi, «sığır avcılığı daha iyi bizim için.»

Kampa döndüğümüzde, herkesi telaşlı bir hazırlık içinde bulduk, açılmış sandıklar kapanıyor, denkler hazırlanıyor ve arabalar yeniden yükleniyordu.

Torres yanımıza geldi. «Gidiyoruz Senor. Çiftlikten haber geldi hücum edeceklermiş. Güneydeki susuz yolu tutup, hızla çiftliğe yetişmeğe çalışacağız. Siz de geliyor musunuz?»

«Biz Purgatoire'a gidiyoruz, biliyorsun.»

«O halde elveda.» Torres yüzüme baktı. «Don Luis'in size elveda demek isteyeceğini biliyorum, senor.»

Arabaların yanına geldiğimizde Don Luis'i bir yerde göremedik ama Drusilla oradaydı. Beni görünce hızla yanıma geldi. «Oh, Tye. Biz gidiyoruz. Seni tekrar görebilecek miyim?»

«Santa Fe'ye nasılsa geleceğim. Seni arayabilir miyim?»

«Lütfen. Mutlaka ara beni.»

Büyük acelesi olan, yük yükleyen, harekete hazırlanan bütün bu insanların arasında karşılıklı durup göz göze bakıyorduk.

Sanki içimden bir şeyin kopup uzaklaşacağını hissediyordum. Kendimi hiç böyle hissetmemiştim daha önce. Artık

o anda, yaban sığırı avlamak istemediğimi anladım. Santa Fe'ye gitmek istiyordum. Acaba Orrin de Laura Pritts için böyle mi hissetmişti?

Fakat onun için ne gibi bir duygu besleyebilirdim? Ne hakkım vardı buna? Okumasını bile bilmeyen, imzasını zor atan dağdan gelmiş bir adamdım ben.

«Mektup yazacak mısın bana, Tye?»

Ona, yazmasını bilmediğimi nasıl söyleyebilirdim? «Yazacağım,» dedim, o anda okuma yazmayı öğrenmeğe söz verdim kendi kendime. Tom bana öğretirdi.

Orrin haklıydı, öğrenim yapmalıydık, nerede ve nasıl olursa olsun.

«Seni özleyeceğim.»

Bir aptal gibi orada durmuş, şapkamın kenarlarıyla oynayıp duruyordum. Keşke Orrin'in kolay ve tatlı konuşmasının bir azı bende de olsaydı. Ama kız ve kadınlarla pek konuşmadığım için, onlara ne söyleneceğini bile bilemiyordum.

«Seninle birlikte at binmek pek hoştu.»

Bana yaklaştı, onu öpmeyi çok istedim ama dağlı birisi bir İspanyol asılzadesinin kızını öpmek hakkını nereden bulacaktı?

«Beraber olduğumuz anları özleyeceğim,» dedim. Başka şeyler de söylemek için kendimi zorluyordum, «Evet özleyeceğim.»

Aniden ayak parmakları üzerinde yükseldi ve beni öptü, sonra dönüp koşarak uzaklaştı. Sevincimden olduğum yerde döndüm ve ilk adımda hızla bir ağaca tosladım. Geri-

ledim ve yeniden yürümeğe başlamıştım ki Baca, elinde bir bıçakla karanlığın içinden çıkıp üstüme geldi. Bıçağı aşağıdan tutmuş, keskin tarafı yukarı doğruydu, hiç bir şey demedi, sadece üstüme hücum etti.

Kızlarla konuşmak bir şey, kesip biçmek başka şeydi. Hiç düşünmeden harekete geçtim. Sol elimle, bıçak tutan eline vurup, sağ elime doğru ittim, böylece hem bıçağın yönünü değiştirmiş ve hem de bileğini tutmuştum. Aynı anda ayağımı önüne koymuş ve vücudundaki hızdan da yararlanarak, ayağımın üzerinden aşırmıştım. Havalandığı zamanda, bir az daha kuvvetle itip, bir ağacın gövdesine şiddetle çarptım keratayı.

Elindeki bıçak yere düşmüştü. Eğilip bıçağı aldım ve arkama bakmadan yürüdüm. Arkamdan bir inilti duyduğumu hatırlıyor mu, canlı olduğundan emindim ama fena halde sarsıldığını da biliyordum.

Tom Sunday eyerdeydi, Dapple da yanında. «Orrin ve Cap yola devam ettiler, Fort'ta buluşacağız.»

«Pekala,» dedim.

«Vedalaşmak isteyeceğini tahmin etmiştim, böyle güzel bir kızdan ayrılmak güçtür.»

Yüzüne baktım. «Bana ilgi gösteren ilk kız,» dedim, «kızlar genellikle bana pek yüz vermezler.»

«Bu gibi kızlar senden hoşlandığı süre, üzülecek bir şey yok,» dedi sakin sakin. «O gerçek bir hanımefendi. Gururlanmakta haklısın.»

Sonra elimdeki bıçağı gördü. Arabalarla birlikte olan herkes bu bıçağı tanırdı. Zira Baca her fırsatta onun çıkarır çeşitli ilginç oyunlar yapardı.

«Hatıra eşyası mı topluyorsun ?» diye kuru bir sesle sordu Tom.

«Öyle bir niyetim yoktu.» Bıçağı kemerimin içine soktum, «İşte öyle elime geçti.»

Bir kaç adım yürüdükten sonra gene sordu, «Öldürdün mü onu ?»

«Hayır.»

«Öldürseydin keşke,» dedi, «Nasıl olsa gene öldürmen gerekecek.»

Böylesine basit bir adam için düşünmeğe vaktim yoktu.

Aklım Drusilla'dan ayrılmam ve onu bir daha ne zaman göreceğimde idi. Kendi kendime bir aptal olduğumu, onun bana göre bir insan olmadığını söyleyip durduğum halde, onu düşünmekten kendimi alamıyordum. Bugünden itibaren Orrin'i daha iyi anladım ve onun adına üzüldüm.

Bununla beraber o, gözleri biri birine yakın kız hakkında düşündüklerimde, hiç bir değişiklik olmamıştı. O çekiç kafalı at, hiç bir işe yaramamıştı zaten.

Fort'un ışıkları arkada kaldığı zaman, hâlâ arabaların sesleri, zincir şıkırtıları ve Meksikalıların bağırmalarını duyuyordum.

«Tom,» dedim, «okuma ve yazmayı öğrenmeliyim. Öğrenmek zorundayım.»

«Haklısın,» dedi ciddi bir sesle, «sana öğretmekten kıvanç duyarım.»

«El yazısını da ?»

«Hepsini.»

Bir süre sessiz at bindik sonra Tom, «Tye, burası büyük

bir ülke, yaşamak için, insanın da büyük olması gerek, fakat, bu ülke herkese eşit başlama olanağı veriyor. Burada insan görüşü oranında büyük ya da küçük olabiliyor. Çalışırsan, gayret edersen, birşey olursun bu ülkede.»

Bana, bir Don'un kızı için bile önemli bir kişi olabileceğimi anlatmak istiyordu, bunu biliyordum. Birden öğüte ihtiyacım olmadığını ferkediverdim. Tom haklıydı, izleyeceğim yol açıkça önüme serilivermişti. Burası insanın büyümesine, gelişmesine olanak veren bir ülkeydi, herkesin eşit olanaklara sahip olduğu bir ülke...

Yıldızlar parlaktı. Kamp arkamızda kalmıştı. İlerimizde bulunan çadırlar arasında birisi güldü, biri elindeki kovayı düşürdü, ettiği küfürden anlamıştım bunu.

Hafif bir rüzgar çıktı, serin ve zevkli. İlk adımımızı atmıştık. Yaban sığırı avına gidiyorduk.

Purgatoire'a gidiyorduk, talihimizi denemeğe.

KISIM V

At bindiğimiz bölgede, Cap Rountree bir zamanlar kunduz avlamıştı. Orada, Kit Carson, Dick Wootton Amca, Jim Bridger ve Bent gibi, batı'ya giden öncülerle beraber bulunmuştu. Bir kızılderili kadar iyi biliyordu buraları.

Tom Sunday... Tom'u çok merak ediyordum. Texas'lı olduğunu söylemişti ve bu kadarı yeterdi. Sığırlar hakkında ki bilgisi, hepimizinkinden çok daha fazlaydı.

Orrin ve bana gelince, yaşantımızda yaptığımız şey çift sürmek ve avlanmaktı. Tohumları ve ormanda nasıl yaşanacağını öğrenerek büyümüştük.

Gittiğimiz bölge, kızılderili ülkesiydi. Comanche, Ute, Arapahos ve Kiowa'ların savaştığı ve avlandığı bölgeydi. Zaman zaman Cheyenne ve hatta Apache'lerin de savaş alanı olduğu vaki idi. Bir kaç dakikalık tenbelliğin, guruptaki herkesin hayatına mal olduğu bir yerdi burası. Burası bir tenbele, bir dalgacıya veya sorumluluktan yoksun bir kimseye göre bir yer değildi.

Daima göğe bakıyorduk. Şehirde yaşayanlar için göğün pek bir anlamı yoktur, ama bizler için, gök her zaman yanımızda olan, her zaman bizimle beraber olan bir şeydi.

Tom Sunday şiir bilen bir kişiydi ve bu yalnız ülkede at binerken, zaman zaman bizlere şiir söylerdi. Sunday'in

okumayı çok özlediğini tahmin ediyordum. Kitap, ender bulunan ve hazine gibi saklanan, arasıra kavgalara neden olan mallar arasındaydı. Hatta gazeteler için bile aynı hallerin meydana geldiği olurdu.

İnsan burada köşe başına kadar yürüyüp bir gazete alamazdı. Postacı da insana böyle şeyler getiremezdi, çünkü postacı yoktu. Okuma ihtiyacını tatmin etmek için kovboyların, konserve kutuları etiketlerini ezberlediklerini, topladıklarını ve aralarında değiştiklerini bilirim.

Cap bu bölgeyi çok iyi biliyordu. Her dereyi, her kavşağı biliyordu. Harita falan yoktu, herkes ne biliyorsa onunla, kafasında ne varsa yolunu ona göre buluyordu. Ayrıca yön soracak kimse de olmadığından, gördüğünüz şeyi iyice hatırlamak zorundaydınız. Cap binyüz kilometre karelik bir alanı, insan evinin mutfağını nasıl bilirse, öyle biliyordu.

Sabahları havalar çok temiz olurdu. Yükselmeğe başladığımızdan hava iyice serinlemeğe başlamıştı. Arabaları gördüğümüzde, sabahın ilk saatlerinde at biniyorduk.

Yedi araba, yanmış ve kömürleşmişti. Tüfeklerimiz elimizde dikatle arabalara yaklaştık.

Doğuda ki kişiler, hiç karşılaşmadıkları kızlderili'lere zavallı derler. O, meslek olarak savaşçıdır, savaşı sevdiğinden de insaf denen şeyi hiç bilmez.

Acıma öğretilen bir anlamdır. Hiç kimse onu kendiliğinden öğrenmez. Kızılderililer dünyanın tamamı olarak, kendi kabilelerini bilirler, gerisi onlar için düşmandır.

Bu, bir hata değildir, sadece hiç kimse çıkıp ta onlara insafın ne olduğunu anlatmamıştır. Bir düşman öldürülmelidir. Sonra da kesilip doğranmalıdır ki, hayat ötesi yaşan-

tıda, o adam tekrar karşınıza çıkıp size kötülük edemesin. Bir çok kızılderililer doğranmış bir cesedin, öbür yaşantıya geçemediğine inanırlar.

Arabalardaki adamlardan ikisi, bir araba tekerleğine gerilmişlerdi. Vücudlarının her tarafı oklarla doluydu ve kafa derileri yüzülmüştü. Kadınlar oraya buraya dağılmışlar, elbiseleri yırtılmış, her tarafları kan içindeydi. Bir adam, kadınıyla beraber bir bufalo çukuruna girmiş ve orada kızılderili'lere karşı koymuştu.

«Üzerlerinde bir işaret yok,» dedim, «kızılderililer gittikten sonra ölmüş olmalılar.»

«Hayır» diye Cap eliyle işaret etti yerdeki mokasen izlerini. «Cephaneleri bitince kendilerini öldürmüşler.» Kadının elbiseleri üzerindeki ve erkeğin şakağındaki barut izlerini gösterdi. «Önce kadını, sonra da kendisini öldürmüş.»

Çukurda savaşan adam bir kaç kızılderili'nin hakkından gelmişti. Otların üzerinde bulduğumuz kan damlaları izi, dört veya beş kızılderilinin adreslerini değiştirdiğine bizi inandırmıştı, fakat onlar ölülerini götürdüklerinden cesetleri hiç bir yerde bulamadık. «Bunları doğramamışlar çünkü adam iyi bir kavga çıkarmış olmalı. Kızılderililer iyi bir savaşçıdan başka hiç kimseye saygı duymazlar. Ama bazen onları da doğrarlar.»

Bu ikisini yattıkları yerde, çukurun içine gömdük. Diğerlerini de, arabaların yanında bulduğumuz bir kürek ile açtığımız büyük bir mezara koyduk.

Cap, yanmamış bir takım mektuplar buldu, onları cebine soktu. «Yapabileceğimiz tek şey,» dedi, «... memleketlerinde ki akrabaları herhalde haber almak ister.»

Sunday geride durmuş arabaları inceliyordu, yüzünde şaşırmış bir ifade vardı. «Cap» diye selendi Tom, «bir dakika buraya gel.»

Arabalara ateş verilmişti ama hepsi tamamen yanmamıştı. Brandaları yanmış fakat ahşap kısmın büyük kısmı, kararmış olmakla beraber, tamamen yanmamıştı.

«Aha, ne demek istediğini anladım,» dedi Orrin, o arabanın altı normalden çok fazla kalın değil mi ?»

«Çok kalın,» dedi Sunday, «sanırsam orada gizli bir göz var.»

Kürekle tahtaları kanırmağa başladı, elle tutulacak kadar bir aralık yapınca, elimizle çekip gizli gözü meydana çıkardık. Demir bir kutu çıktı meydana, onu da kırıp içini açtık.

Ufak torbalar içinde bin dolar kadar altın ve gümüş para vardı, ayrıca bir kaç tane de mektup çıktı kutudan.

«Bu iş, yaban sığırı avlamaktan daha iyi, dedi Sunday. «Burada esaslı para var.»

«Belki başka birinin bu paraya ihtiyacı vardır.» dedi Orrin. «O mektupları okuyup, paranın sahibini bulmağa çalışalım.»

Tom Sunday, Orrin'e gülerek baktı, ama gülüşünde acaip bir ifade vardı, sanki zoraki gülümsüyormuş gibi. «Ciddi değilsin, değil mi ? Paranın sahibi öldü.»

«Annemin bu paraya çok ihtiyacı olurdu, eğer Onu Tyrel ya da ben göndermiş olsaydık,» dedi Orrin, «aynı şekilde başka birinin de bu paraya çok ihtiyacı olabilir.»

Önce, matrak geçiyor sandım, fakat çok ciddi idi bana

bakınca kendimi şöyle bir geri alıp, bir kez daha düşünmem gerektiğini anladım. Evet, yapılacak şey, paranın kanunî sahibini bulup ona göndermekti, işin en doğrusu buydu... Eğer kimseyi bulamazsak ancak ondan sonra para bizim olabilirdi.

Cap Rountree kenarda durmuş eski piposuna tütün dolduruyor ve sanki çok ilginç birşey görmüş gibi, Orrin'i dikkatle inceliyordu.

Şu anda hepimizin toplam beş doları bile yoktu. Kendimize yük hayvanı ve bazı gereçler satın almamız gerekiyordu, ama kazandığımız paranın çoğunu Abilene'den annemize gönderdiğimizden müflis tüccarlar gibiydik. Şu anda, dört veya beş ay sürecek çetin bir çalışmaya başlamak üzere idik. İşin içinde saçlarımızı da kaybetmek vardı ve sonundaki bütün kazancımız belki bu torbalardaki para kadar bile olamayacaktı.

«Bu insanlar ölü, Orrin,» dedi Tom Sunday, rahatsız bir şekilde, «ve eğer biz bunu bulmasaydık başkası buluncaya kadar yıllar geçebilirdi ve o zamana kadar bütün bu mektuplar, çürüyüp giderdi.»

Orada durup bu iki adama bakarken bize ne olduğunu anlayamıyordum. İkisinin arasındaki bu ufak münakaşanın yaşantımızı etkileyeceğini ve ilerki yıllarda bir problem yaratacağını aklıma bile getirmemiştim. O anda bu, basit, ufak bir olay gibi görünmüştü.

«Bu hayatta, içimizden birinin altın para olarak bin dolar bulması olağan değil. Şans insana bir defa güler. Ve sen oturmuş, paranın sahibini arayalım diyorsun. Kafanı mı üşüttün, ne yaptın ?»

«Her ne yaparsak yapalım, ama burada karar vermeyelim,» diye müdahale ettim. «Etrafta kızılderili'ler olabilir.»

Güneşin batışıyla beraber Arkansas Nehrinin yakınındaki ağaçlarda kamp kurduk; atları bir araya getirdik ve hepsini bir güzel suladık. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Burası, bela arayacak bir yer değildi. Ama iş ona gelince Orrin kardeşimdi... Ve üstelik haklıydı da.

Kişisel olarak ben, pek böyle bir şeyi düşünemezdim. Düşünseydim bile belki düşüncemi açığa vuramazdım... Bu gibi şeylere insanın pek aklı ermez. Rountree dinlemekten ve o eski piposunu tüttürmekten başka bir şey yapmamıştı şimdiye kadar.

Tom, tekrar konuyu açtığında, yemekten sonraki kahvelerimizi içiyorduk. «Bu parayı kullanmazsak enayiyiz, Orrin. Kime göndereceğimizi nereden bilelim ? Belki de nefret ettiği bir akrabası. Ayrıca hiç kimse bizim kadar bu paraya muhtaç değil.»

Orrin oturmuş mektupları sökmeye çalışıyordu. Sonunda Tom'a bakıp «Bunların memlekette bir kızları varmış. Henüz on altı yaşında bile değil. Çağrılıncaya kadar bir ahbabın yanında kalacakmış. Bu kişiler kızın çağırılmayacağını anlayınca ve gelecek paradan ümitlerini kesince, deyin kabalım, bu kıza ne olur ?» Bu soru Tom'u taciz etti, aynı zamanda kızdırdı. Yüzü kızardı, yüz hatlarında inatçı bir ifade belirdi. «Sen kendi hisseni gönder Ben dörtte birini alırım... Ve hem de şimdi. Arabanın garipliğine dikkat etmeseydim, parayı hiç birimiz bulamazdık.»

«Tom, bu konuda haklısın,» dedi Orrin, makul bir ifadeyle. «Fakat para, zaten bizim değil ki.»

Yavaş yavaş Tom Sunday ayağa kalktı. Çok kızgındı, ve her an silahını çekebilirdi. Ben de ayağa kalktım.

«Evlât,» dedi kızgın kızgın, «sen karışma bu işe. Bu Orrin-le benim aramda.»

«Hepimiz bu işte beraberiz. Orrin ve sen kadar Cap ve ben de bu işin içindeyiz. Yaban sığırı avlamaya beraber başladık, ve eğer bir bela ile bu işe başlayacaksak, bu iş-ten yüzümüzün akıyla çıkamayız.»

«Eğer bu para birine aitse, ve bu bir erkekse, iadesini bel-ki ben de düşünmezdim. Gelgelelim karşımızda bu kadar küçük bir kız varken başına da nelerin geleceğini bileme-yeceğimize göre... Yok bu kadar katı olamayız. Bu para onun için bir çok olanak yaratabilir.»

Tom, aynı anda ikimize birden saldıracak kadar gururlu ve inatçı bir adamdı, ama Rountree işi çözümledi.

«Tom,» dedi yumuşak bir sesle, «hatalısın. Ve işin garibi bunu da biliyorsun. Bu şirket, dört taraflıdır ve oyumu Sackett'lere veriyorum. Demokrasiye karşı değilsin değil mi Tom ?»

«Pekala bilirsin ki değilim ve madem ki bu şekilde görü-yorsun meseleyi, ben de gider yerime otururum. Ama ge-ne de enayilik ettiğimizi söylerim.»

«Tom, belki sen de haklısın, ama işte ben, böyle bir apta-lım.» dedi Orrin. «Sığırları toplayıp satınca ve o zamana kadar fikrini değiştirmezsen, benim hissemi sen alabilir-sin.»

Tom Sunday Orrin'e baktı, baktı... «Bundan sonra seni bir kilisede ilahi söyler görürsem hiç şaşmam.»

«Bir kaç ilahi biliyorum,» dedi Orrin, «hepiniz oturun size bir ilahi söyleyeyim.»

Bu problem de böylece çözümlenmiş oldu... veya biz öyle sandık. Bazan bir şeyin gerçekten sona erip ermediğini merak ederim. Bugün birinin söylediği bir söz, uzun süre başkalarının hatırında kalır onların yaşantılarını etkiler; atılan bir kurşun, vurulan bir darbe suya atılan bir taş gibidir, dalgaları büyür de büyür, yayılır da yayılır, çevremizdekilerin bile yaşantılarını etkiler.

Böylece Orrin son ilahisini de bitirdiği zaman Tom elini uzattı ve Orrin ile toka ettiler. Altın para hakkında ikiside bir şey söylemedi artık. Torbalar paketlerden birinin en altına yerleştirildi ve unutuldu. Tabii eğer o miktardaki altın unutulabilirse.

Artık yaban sığırlarının bulunduğu bölgeye iyice yaklaşmıştık. Cap'in söylediğine göre bunlar güneydeki İspanyol çiftliklerinden ya da araba kollarından kızılderili'ler tarafından kaçırılmış olan sığırlardı.

Kızılderili'ler bir kaç tanesini kesmişler gerisini bırakmışlardı, zira onlar bufalo etini tercih ederlerdi. Hayvanlar da bufalo sürülerine karışıp buralara kadar gelmişlerdi. 1867 yıllarında bufalo bir hayli boldu ve kızılderililere yetiyordu.

Faaliyet göstereceğimiz bölge, Santa Fe yolunun dağlık bölgesinin güneyinde, Purgatoire ile İki Buttes Creek arasında ve Mal Pais'in bir az güneyinde idi. Büyük ve çok arızalı, engebeli bir arazi idi.

Cap'in aklında gizli bir yer vardı, kayalardan akan tatlı sulu bir kaynağın yanında, dağın eteğine yakın bir kan-

yon. Kanyonun dibinde iki yüz dönümlük bir ot vardı, otların yüksekliği atların karınlarına kadar geliyordu. Görünüşe göre yirmi yıl önce Cap'in burasını tesadüfen gördüğünden beri kimse de gelmemişti buraya.

Önce kendimize oturacak ve yatacak yerler hazırladık. Arkamızda yükselen dik kayalar üstümüzü örtüyor bir barınak olanağı sağlıyordu. Hemen önümüzde beş dönümlük bir çimenlik vardı, çimenliğin öbür tarafında ağaçlar ve kayalar bulunuyordu. Onun arkasında da büyük otlar başlıyordu. Yanımızdaki bir kanyonda daha büyük ve geniş bir arazi ve otlak olduğundan, hayvanları burada sıkıştırıp, tutmağı tasarlamıştık.

İlk günü, barınağımızı pekiştirmek, yakacak odun toplamak ve çevremizi incelemekle geçirdik. Ben bir geyik. Cap te bir bufalo vurdu. Eti kampa getirdik ve kurutmak için hazırladık.

Ertesi sabah bütün bölgeyi incelemeğe çıktık. Bir saatlik at binme süresinde altmış ya da yetmiş baş hayvan gördük, hem de ne hayvanlar, ne hayvanlar. Onların arasında gördüğüm bir boğa iki metre yükseklikteydi ve belki de sekiz yüz kilo gelirdi. Ya boynuzları, iğne uçlu, bıçak gibi keskin.

Akşama kadar otlakta ufak bir sürü toplamıştık. Sığırların bir kısmı da kendiliğinden gelmişti. Üçüncü günün akşamına kadar yüzden fazla sığırı bir araya getirmiştik. Artık çil paraların sesi kulaklarımızda çınlamağa başlamıştı. Bu, yavaş yapılan ve sabır isteyen bir işti. Biraz fazla sıkıştırsan, sığırların hepsi işi azıtıp darmandağın oluyorlardı, onun için işi ağırdan alıp, ne yaptığımızı fark etmeden kapana sokmamız gerekiyordu.

İki karpuzu bir koltuğa sığdırmamız gerekiyordu. Birincisi kendimize bir az yaban sığırı yakalamak ikincisi de bu işi yaparken hayatta kalmaktı. Düşünmemiz gereken yalnız kızılderili'ler değil ve fakat sığırların kendilerini de dikkate almamız gerekliydi, zira yaşlı sığırlardan bir kısmı kavga etmek için bahane arıyor ve hele yerde dolaşan birini gördüler mi derhal adamın üstüne doğruluyorlardı. Akşamları sohbet ediyor ya da başka birinin pişirdiği yemeklerin hasretini çekiyorduk, yemek pişirme işini sıraya bindirmiştik.

Ateşlerimizi küçük yapıyor, en kuru dalları yakıyor ve gereksiz yere dolaşmıyorduk. Çalışma şeklimizi devamlı değiştiriyor böylece kızılderili'lere ne yaptığımızı anlamaları olanağını bırakmıyorduk. Bir defa kullandığımız yolu ikinci defa kullanmıyor ve her seferinde kampımıza başka yollardan yaklaşıyorduk. Ve her kez gözlerimizi dört açıyorduk.

Sığır topladık. Terledik, küfür ettik, toz yuttuk fakat sığır topladık; altı tane bir gün, oniki tane ertesi günü, ondokuz tane başka bir gün, üç tane başka bir gün, damlaya damlaya göl olur misali, bizim sürü de gittikçe büyümeğe başladı. Hepsini kapana, iyi ve bol otun bulunduğu kapana sokuyor ve başlarını bekliyorduk. Bu onlara sakinleşme olanağı da veriyordu.

Nihayet başımız derde girdi. Orrin Dodge'da aldığımız doru bir ata biniyordu. Kendi başına çıkmıştı ve bir yardan aşağı inerken doru at düşmüş ve Orrin'den evvel davranıp ayağa kalkmıştı, Orrin'in ayağı üzengide takılı olarak. Ürken at dörtnala koşup Orrin'i sürüklemeğe başlamıştı. Bu şekilde ölmekten kurtulmanın tek yolu vardı. Ve işte

bu sebeple koyboylar, tabanca taşırlardı. Orrin atı vurmuştu.

İkindi vakti gelip te Orrin piyasada görünmeyince hepimizi bir merak aldı. Kamp kuralına göre hepimiz güneş batmadan önce dönerdik. Her hangi bir şey olduğu zaman gece vaktine kadar yapılacak şeyleri yapma olanağını sağlamak için.

Hepimiz Orrin'i aramağa çıktık. Tom güneye gitti, geniş bir kavis çizip, doğuya yönelecekti. Cap batıya yöneldi. Ben de kanyonu izleyerek kuzeye çıktım. Sırtında eyeri elinde Winchester'i yürürken buldum onu.

Beni görünce eyeri yere koyarken ben de yaklaştım. «Nerede kaldın,» diye matrak geçti, ama gözlerinde neşeden eser yoktu.

«Silahla haber verseydin.»

«Yakında kızılderili'ler var,» dedi.

Orrin başına gelenleri kamp ateşinde anlattı. Eyerini attan alıp, kampa doğru hareket edince, dikkatli bir kişi olduğundan, düz yolu tutacağına önce yokuş aşağı gitmiş, sonra kayalık bir araziyi izlemeğe başlamıştı.

Henüz atmış yetmiş metre gitmemişti ki, dokuz veya on kızılderili ile karşılamıştı. Onlar Orrin'i görmeden önce o kızılderili'leri gördüğünden derhal olduğu yere yatmış ve onların geçip gitmesini beklemişti. Hepsi savaşçıydı, izledikleri yola bakılırsa ölü atı bulamayabilirlerdi.

«Meraklanmayın, bulurlar onu,» dedi Cap, «neredeyse karanlık bastırıyor, pek fazla uzaklaşmazlar bu akşam. Muh-

temelen derenin aşağısında bir yerde kamp kurarlar. Ortalık aydınlanınca da akbabaları görürler.»

«Sonra ?»

«O, nallı bir at. Yalnız ve yaya kalmış bir adamı bırakıp gitme fırsatını kaçırmazlar.»

Başka zaman olsaydı kuyruklarımızı bacak aramıza kıstırır, bölgeden tüyer ve onlara izlerimizden başka bir şey bırakmazdık. Ama gelgelelim, şimdi mülk sahibi kişilerdik ve mülk insanı bir yere bağlar.

«Bizi bulacaklarını sanır mısın ?»

«Muhtemelen,» dedi Cap. «Birkaç gün kamptan ayrılmayalım. Nasıl olsa atların da istirahate ihtiyaçları var.»

Suratımız bir karış asık, olduğumuz yerde oturduk. Kızılderili'lerin bizi bulamayınca, bölgede kalıp bizi arayacaklarını biliyorduk. Böylece daha fazla sığır toplama olanağı bir hayli azalıyordu.

«Ne düşünüyorum, biliyor musunuz ?» Hepsi birden başlarını kaldırıp yüzüme baktılar. «Bana kalırsa sürüyü toplayıp, Santa Fe yolunu tutalım, sığırları satalım, gerekli araç ve gereçleri alıp dönelim. Bu cins iş için adam başına üç veya dört ata ihtiyacımız var.»

Tom Sunday, elindeki bıçağı kuma attı, uzanıp tekrar eline aldı ve sonra düşünceli düşünceli bıçaktan yansıyan ışığı inceledi. «Fena fikir değil,» dedi en sonunda.

«Cap —»

«Eğer Orrin de isterse.» Cap durakladı. «Bana kalırsa ortalık ışır ışımaz, buradan tüyelim.»

«Düşündüğüm bu değildi.» dedim. «Kastım, hemen harekete geçmek... Kızılderililer, doru atı bulmadan önce.» Or-

rin'in konuşmasını beklemeyişimin sebebi, onun sarı saçlı kızı görmek için acele edeceğini zaten biliyordum ve benim de kendime göre yapacağım bir ziyaret vardı.

Ama tek sebeb bu değildi tabii... Bu açık ve seçik bir akıl meselesiydi. O kızılderili'ler bir kez bizim burada olduğumuzu öğrendiler mi, sürüyü yola koymak bir hayli güç olurdu. İzlerimizi bulmak için bir ya da iki gün kaybedecekleri muhakkaktı. Eh, onlar da izimizi buluncaya kadar, biz de bir hayli yol almış olurduk.

Sözümü bitirir bitirmez, eyerimi alıp, atıma doğru yürüdüm. Laflar konuşulduktan sonra bazen hareket en etkili karar yerine geçer. Bir sürüyü gecenin yarısı harekete geçirmek, yapılacak işlerin muhakkak ki en iyisi değildi ama, sürüyle meşgul olurken hepimiz dağılacağımızdan, kızılderili'ler için çantada keklik olacaktık. Onun için, erken başlamakta yarar vardı.

Eşyalarımızı toplayıp yola koyduk. Sığırlar geviş getirmeya başladıklarından, içlerinde yolculuk arzusu yoktu ama sonunda onları yola koyduk. Kuzey yıldızını arkamıza alıp Santo Fe yolculuğuna başladık.

Güneşin ilk ışıkları göğü aydınlatırken arkamıza dokuz kilometre yol koymuştuk.

KISIM VI

Başımıza derdi tonla satın almıştık. Sürü, kendilerine ne olduğunu anlayınca, yaptığımızı beğenmediler. Sürüyü yolda tutmak ve arkamıza koyabildiğimiz kadar uzaklık koymak için akşama kadar yürütebilmek amacıyla atlarımızın canını çıkardık. Çevremizi de çok iyi kolluyorduk, fakat hiçbir kızılderili görmedik.

Santa Fe umduğumuzdan daha küçük bir kasabaydı. Güneşten kavrulmuş bir meydanın etrafına yapılmış bir sürü kerpiç ev ile bir şeye benzemiyordu ama, Orrin'le birlikte gördüğümüz ilk büyük kasaba buydu.

Kasabanın hemen dışında, hayvanları bir araya toplarken, insanlar kapıların önlerine çıkmış, ellerini güneşe siper ederek bize bakıyorlardı. Derken üç binici, hepsi İspanyol bize doğru yöneldiler. Atlarını kısa dörtnala kaldırmışlar, gözleri üzerimizde, yavaş yavaş yaklaşırken birden hücum dörtnalına geçip, keskin çığlıklarla üzerimize at saldılar. Az kalsın sürüyü ürkütüp, dağıtacaklardı. Gelenler, Miguel, Pete Romero ve Abreu isimli biniciydi.

«Ho» Miguel, gülümsüyordu. «Sizi tekrar görmek ne kadar iyi, amigo. Sizi gözlüyorduk. Don Luis sizi bu akşam yemeğine çağırıyor.»

«Burada olduğumuzu biliyor mu ?» Orrin şaşırmıştı.

Miguel ona bir yan yan baktı. «Don Luis, olan biten şey-

lerin çoğunu bilir, Senor. Vegas'tan gelen bir atlı haberi getirdi.»

Biz kasabaya girerken, onlar, sürünün başında kaldılar. La Fonda'ya kadar yürüdük ve atlarımızı gölgede bıraktık. İçerisi serin ve sessizdi. Kilise olmamakla beraber, içerisi bir kilise kadar karanlıktı. Sanırsam burası, içki içilecek ve yatılacak bir yerdi.

Oturanların çoğu İspanyoldu. Yumuşak seslerle konuşuyorlar ve çevrelerini süzüyorlardı. yolculuk yapan bir adam olmak hissi çok hoştu. Özellikle yabancı yerleri görmek. Birkaçı bize, pek nazik bir şekilde selam verdiler.

Oturduk. Cebimizdeki kalan birkaç kuruşla, birkaç bardak şarap ısmarladık.Mırıltı halindeki sesleri, bardakların çıkardığı şıngırtları ve topukların yerde çıkardığı gıcırtıları kıvançla dinledim. Bir yerde bir kadın güldü, sesi kulağıma pek hoş gelmişti.

Biz otururken bir subay içeri girdi. Uzun boylu, otuz yaşlarında, tertemiz üniformalı, ve dimdik yürüyen bir kişi. Bu subayların bazıları çok afilli bıyık bırakıyorlardı.

«Kasabanın dışındaki sürünün sahibi siz misiniz?»

«Alıcı mısınız?» diye Orrin sordu.

«Fiyatına bağlı.»

Masamıza oturdu ve bir bardak şarap ısmarladı.

«Doğrusunu söylemek lazım gelirse baylar, havalar kurak gittiğinden çok sığır telef oldu. Olan hayvanların çoğu da pek zayıf. sizinkiler gördüğümüz ilk besili sığır.»

Tom Sunday başını kaldırdı ve gülümsedi. «Hayvan başına yirmi beş dolar isteyeceğiz.»

Yüzbaşı, ona şöyle bir baktı. «Fakat hayır,» dedi, sonra gülümseyip bardağını kaldırdı. «Sıhhatinize»

«Don Luis Alvarado ne olacak?» diye Orrin aniden sordu.

Yüzbaşının ifadesi birden sertleşti ve sordu, «Pritts'in güruhundan mısınız?»

«Hayır,» dedi Ton Sunday, «Don ile çok evvelden tanışırız. Abilene'den batı'ya onunla beraber gelmiştik.»

«Bizi New Mexico'da iyi karşılayanlardan biridir o. Bölgeyi kendimize katmadan evvel Meksika hükümeti, bu kolonileri kızılderililerden korumak üzere asker gönderecek durumda değildi. Ayrıca, ticaretin çoğu Santa Fe ile Amerika arasındaydı, Santa Fe ile Meksika arasında olacağı yerde. Don, bu işi beğendi ve halkın çoğu bizi iyi karşıladı.»

«Jonathan Pritts, işgalciler mi getiriyor?» dedi Orrin.

«Bay Pritts itici ve enerjik bir adam,» dedi yüzbaşı, «ama New Mexico'nun Birleşik Devletlerin bir eyaleti olması... daha doğrusu ya da başka bir değimle, Birleşik Devletlerin bir parçası olması nedeniyle, İspanyolca konuşan kişilerin mallarının üzerindeki hakların pencereden dışarı atılacağını sanması çok hatalı, yalnış bir kanı.»

Bir an süren bir sessizlik oldu. «Yerleşiciler, eğer onlara böyle demek gerekirse, ki hepsini Jonathan Pritts getiriyor, aileleri yerine hep silahlarını getiriyorlar. Bir az garip bir durum.»

Kendime bir bardak daha şarap getirttim ve yüzbaşının Tom Sunday'e anlattıklarını dinledim. Anladığım kadarıyla yüzbaşı, West Point denilen ordu okulundan çıkmış ve çok kitap okumuş bir kişiydi. İnsan böyle bir konuşmayı dinledikten sonra, kendisinin ne kadar az şey bildiğini anlıyordu. Büyüdüğüm yerde bizim yalnız incilimiz vardı, ara-

sıra da gazete gelirdi, fakat başka türlü bir kitabın görülmesi, ender sayılan bir görünümdü bizim oralarda.

Politika, her kişinin meşgul olduğu bir uğraşdı. Politik bir konuşmayı dinlemek için, bütün millet işini gücünü bırakır, taa uzaklardan koşup gelirdi. Böyle bir konuşmada gördüğünüz topluluğu, ömrünüzde hiç bir yerde göremezdiniz. O günler de her kişi, av hayvanlarını bildiği kadar, politik konuları da bilirdi, çünkü her ikisi de aynı derecede ilginçti onun için.

Orrin ile ben, oturmuş, yalnızca onları dinliyorduk. Bir kişi yalnız dinlemekle de çok şey öğrenebilir; hiç bir şey öğrenmesek bile, ne kadar az şey bildiğimizi öğreniyorduk.

Öğrenmek arzusu içimde gittikçe daha çok kuvvetleniyordu ve aynı zamanda bu kadar geç kaldığım için de kendi kendime kızıyordum.

Yolda gelirken topladığımız hayvanlar da dahil, yapılan hesaba göre, her birimize bin dolardan daha fazla para düşecekti. Ertesi günü Orrin ile Cap posta arabası bürosuna gidip, yolda bulduğumuz altın'ı doğu'ya gönderdiler.

Kasabayı görme arzuma uyarak dışarı çıktım. O kara gözlü senoritalar, insanın aklını başından almağa yeterliydi. Eğer Orrin, bunlardan bir kaç tanesini görürse, Laura'yı falan unutur giderdi. Onun bu kıza aşık olmasında garipsenecek bir şey yoktu. Bir erkek aylarca elleri sertleşmiş, göğsü kıllı adamlarla bir arada bulunursa, en çirkin bir kadın bile ona çok güzel görünürdü sonradan.

En çok istediğim şey, ilk iş olarak bir banyo yapmaktı. Ondan sonra da bir güzel sakal traşı. Cap benimle beraber geliyordu.

«Kasabada görülecek ilginç şeyler olmalı» diye ona teklifte bulunmuştum.

«Buraya bak Tyrel. Eğer senin düşündüğünü sandığım şeyi düşünüyorsan, yani aklında ki buysa, harekete geçmeden evvel, etrafını iyi kolla, iyice düşün taşın, ondan sonra yapacağını yap. Bir İspanyol kadınına kur yapmayı tasarlıyorsan, erkeğinle de kavga etmeği göze almalısın.»

«Görünüşe bakılırsa, bu kavgaya değer doğrusu.»

Siyesta vaktiydi. Yerde yatan bir köpek, tek gözünü açıp bana baktı ve kuyruğunu salladı; eğer sen beni rahatsız etmezsen, ben de seni rahatsız etmem demek istiyordu.

Aslında benim kimseyi rahatsız etmeğe niyetim yoktu.

Yavaş yavaş tozlu yoldan aşağı doğru yürümeğe başladım.

Kasaba sessizdi. Geniş bir kapı, ahıra benzer, içinde bir sürü küvet ve çeşmesi olan koridor gibi bir yere açılıyordu.

Küvetlerden birinin yanında bir kalıp sabun vardı ve etrafta da kimsecikler yoktu. Ayrıca bir de su tulumbası vardı. İlk kez olarak bir evin içinde su tulumbası görmüştüm.

İnsanlar gerçekten gittikçe tembelleşiyorlardı. Su çekmek için evin dışına bile gitmeğe üşendiklerinden, suyu evin içine, bahçeye getirmişlerdi...

Belkide burası kasabanın hamamıydı, ama etrafta para verecek kimse de yoktu. Küveti su ile doldurdum, elbiselerimi çıkardım ve küvetin içine girip bir iyice sabunlanmıştım ki üç tane kadın, başları üzerindeki bir sepete tepelemesine çamaşır doldurmuşlar, köşeden çıka geldiler. Önce ben onlara, onlar da bana baka kaldılar, ondan sonra ben narayı patlattım. Birden, burasının bir hamam değil fakat

kasabanın çamaşır yıkama yeri olduğunu anlamıştım, ama iş işten geçmişti.

Attığım naranın yankıları daha henüz kaybolmamıştı ki İspanyol kadınları bu kez, çığlığı bastırdılar. Önce korktuklarını sanmıştım ama onlar kaçacakları yerde durmuşlar, elleriyle beni işaret ederek, kasıklarını tuta tuta kahkayı atıyorlardı.

Gülüyorlardı, kadınlar.

Bir kova suyu tuttuğum gibi başımdan aşağı giydirdim, bir havluya sarındım, dışarı fırladım. Yaşantımda bu kadar hızlı giyindiğimi hiç hatırlamıyordum. Topuklarım popomu dövercesine atıma doğru koşarken, tabanca kemerimi de belime takıyordum.

Çok matrak bir sahne olmalıydı. Her tarafı sabun içinde ve küvete sıkışmış kalmış koca bir adam... Utançtan yüzü kızarmış olarak Dapple'ı mahmuzladığım gibi soluğu kasabanın dışında aldım, son duyduğum şey, gene kahkahalardı. Kadınları kim yenebilmişki...

Her neyse, ben banyomu yapmıştım ya, siz ona bakın.

Burada, yüksek çöl bölgesinde olduğu gibi, on günün dokuzu açık ve güneşlidir. Sabah ta güneşli bir gün olarak başlamıştı. Yüzbaşıyla buluştuk ve sürüyü ona devrettik. Sonunda hayvan başına yirmi dolar'da karar kılmıştık, yer ve zaman bakımından iyi bir fiyat denebilirdi.

Bu iş te bittikten sonra, hepimiz doğru kasabanın yolunu tuttuk. Bir kız beni görünce, parmağıyla beni işaret etti ve yanındaki kızla fiskos etti fıkır fıkır, fıkırdayarak, sonra ikisi birden bana bakıp açıkça bastılar kahkahayı.

Orrin şaşırmıştı zira, kızlar önce onu görürler ve bana hiç aldırmazlardı. «Bu kızları tanıyor musun, sen?»

«Ben mi? Hayatımda bile görmedim onları.» Ama bundan böyle, bu kasabada kaldığımız sürece başıma gelecekleri anlamıştım. Şimdiye kadar benim banyo maceram, bütün Santa Fe'ye yayılmış olmalıydı. La Fonda'ya gelmeden önce, yolda karşılaştığımız bütün kız ve kadınlar bana bakıp gülüyorlar ya da elleriyle işaret ediyorlardı. Tom Sunday ile Orrin ne olduğunu anlamadıklarından şaşırıp kalmışlardı.

La Fonda serin ve sessizdi, kendimize şarap ve yemek ısmarladık. Siparişimizi alan kız, kim olduğumu anlayınca, birden kıkırdamağa, fıkırdamağa başlamıştı. Mutfağa gittikten sonra da, bir kaç kızla beraber mutfaktan çıkıp bana bakmışlardı.

Elime bir bardak şarap alıp çene çalmağa başlamış ve sanki olan bitenle ilgim yokmuş gibi davranmağa çalışmıştım.

Gerçekte kendimi bir aptal, bir enayi gibi hissetmeğe başlamıştım.

Orrin yavaş yavaş kızmağa başlamıştı. Kızların bana gösterdikleri bu ani ilgiyi anlayamıyordu. Merak, ilgi ve belki de bir az kıskançlık yüz hatlarında okunur bir hal almağa başlamıştı ama ben hiç oralı değildim. Zira yapabileceğim tek şey, ya işin farkında değilmiş numarasına devam etmek, ya da ata atlayıp kırlardaki çalılıklar içinde izimi kaybettirmekti.

Santa Fe ufak fakat dostlukla dolu bir kasaba idi. Kasabalılar yabancıların neden oldukları bütün acaipliklere gülüp geçiyordu. O seneler burası her şeyin bittiği, uygarlığın

sona erdiği yerde olan bir kasaba idi ama gerçekte, eskiliğine bakılırsa her şeyin de merkezi olması gerekirdi. Bu nedenle, kasabalılar olayları hafif tarafından alıp, günlerini gün etmeğe bakıyorlardı. Özellikle genç kızlar hoşça bir vakit geçirmek için fırsatları iyi değerlendiriyorlar ve Amerikalıların varlığından yararlanmağa bakıyorlardı. Özellikle ufak tefek yapılı bir kız vardı ki, beni her gördüğü yerde eteklerini daha fazla sallıyor ve gözümün içine bakıyordu. Nasıl yapılacağını bilsem, ilk yaklaşmada ahpaplığı ilerleteceğimi biliyordum ama nasıl yaklaşacaktım kendisine... Adı Tina Fernandez idi bu kızın.

İkinci günün akşamı, kapıya vuruldu, açtığımda karşımda Fetterson'u buldum.

«Bay Pirtts hepinizi görmek istiyor. İş konuşacakmış.»

Önce biribirimize baktık, Orrin ayağa kalktı. Hepimiz onu takip ettik, barda duran bir meksikalı bunu görünce bize arkasını döndü. Jonathan Pritts ile dostluk yapan her kişi, Santa Fe de daha az dost buluyordu, ya da dostlarını kaybediyordu.

Beni üzen bu değildi, Orrin idi.

Jonathan Pritts'in oturduğu kerpiç evin dışında dört kişi bekliyordu, evin arkasındaki açık ahırda da bir kaç kişi vardı. Adamlarının yatakhanesinde de diğerleri vardı, hepsi tepeden tırnağa silahlıydılar. Bir şeye dikkat etmelisin, Tyrel dedim kendi kendime, etrafında bu kadar silahlı adam bulunduran kişi, aklının arkasında önemli şey gizleyen kişidir. Çünkü bu kadar adamı, onlara ihtiyacı olmasa yanında bulundurmazdı.

Rountree yüzüme baktı. Bunların ne işe yarayacağını bilecek kadar akıllıydı. Tom Sunday duraladı, bir püro çıkardı ve elini kibriti yakmak için pantolonunun arkasına götürünce, ellerini silahlarına uzatan üç adamın iskemleleri gıcırdadı. Tom anlamamış gibi davrandı ama dudaklarının etrafında acı bir gülümseme dolaştığını fark ettim. Laura gözlerinin mavisini daha da belli eden mavi bir elbise ile bizi karşılamağa geldi, tıpkı bir melek gibiydi. İki elini Orrin'e uzatışı ve gülüşü, bir adamı çıldırtmağa yeterdi... Ama Orrin çıldırmamıştı. Suratını katır tepmiş gibi aptallaşmış, baka kalmıştı.

Cap gayet soğuktu ama Tom Sunday —daima kadınların yanında canlı ve hareketli— geniş bir tebessüm ile Laura'yı selamladı. Bazan onun, Orrin'i seçişinin, Tom'u kıskandırıp kıskandırmadığını merak ederdim.

Gözlerini Orrin'den kaldırıp bana baktı ve o anda her ikimiz de biri birimizi görmekten pek hoşlanmadığımızı bir defa daha anladık.

Jonathan Pritts, üzerinde bir rahip caketi ile içeri girdi, sizinle dua mı edeceğini yoksa size bir külçe altın mı vereceğini bilemezdiniz.

Elindeki kutudan hepimize püro ikram etti. Püro içmediğime hiç bu kadar sevinmemiştim. Orrin bir püro aldı, Tom kısa bir tereddütten sonra bir püro yaktı.

«Püro içmem.» dedim.

«İçki?»

«İçki de içmem.» diye cevapladım.

Orrin suratıma baktı. Zira, içkiyi aramamakla beraber,

arasıra da olsa dostlarla bir arada olunca, pek alâ içtiğimi biliyordu.

«Sürünüzle iyi bir iş başardınız,» dedi Pritts, «aklı işe eren kişileri daima takdir ederim. Bununla beraber, kazancınızla ne yapacağınızı, planlarınızın ne olduğunu öğrenmek isterim. İşe aklı eren, sermayesi olan, bir işe başlayıp sonunu getiren kişilere ihtiyacım var.»

Hiç kimse bir şey demedi. Pürosunun ucunda toplanmış külü silkeledi, ateşe bir süre baktı.

«Başlangıçta ufak bir güçlük olabilir. Bu topraklarda yaşayanlar Amerikalı değil, bizim işgal edişimizden hoşlanmayabilirler.»

Orrin yavaş yavaş konuştu. «Tyrel ve ben batı'ya, kendimize yerleşecek bir arazi bulmak için geldik. Kendimize ev yapacak bir yer arıyoruz.»

«Çok güzel,» dedi Pritts, «New Mexico artık Birleşik Devletlerin bir parçasıdır, biz Amerikan vatandaşlarının bundan yararlanmasının zamanı gelmiştir.»

Pürosundan derin bir nefes aldı. «İlk gelenler, çok yararlanır; veya sona kalan dona kalır.»

«Söylediğinize bakılırsa,» dedim, «ilk gelenleri kollarından tutup atmaya ve onların yerine kendiniz yerleşmeyi tasarlıyorsunuz.»

Pritts, çılgına dönmüştü. Açık konuşmaya alışmamıştı — hiç olmazsa bizim gibi adamlarla. Bir süre hiç bir şey söyleyemedi, Laura Orrin'in yanına oturdu, burnuma parfümünün kokusu gelmişti.

«Meksikalıların hiçbir hakları yok.» diye cevapladı Pritts. «Bu topraklar, hür doğmuş biz Amerikalılara ait, şimdi

bizimle birlik olursanız, kuracağımız şirket hisselerine sahip olabilirsiniz.»

«Annemiz için toprağa ihtiyacımız var» dedi Orrin, «toprağa ihtiyacımız var.»

«Toprağa bu şekilde sahip olursak, bu kanlı bir toprak olur,» dedim, «Fakat önce, Bay Pritts'in teklifini kağıt üzerine dökelim, böylece ne düşündüğünü ve ne yapmak istediğini bize yazılı olarak versin.» İşte bu, babam gibi konuşmanın bir örneğiydi. Peder daima «kağıda dökün evladım.» derdi.

«Centilmen sözü,» diye sertçe cevapladı Pritts, «Bu gibi işler için yeterlidir.» Ayağa kalktım. Diğerlerinin ne yapacağını bilmiyordum ve artık beni ilgilendirmiyordu bile. Bu yaşlı keçi, bu insanlardan yıllarca üzerinde yaşadıkları toprakları çalmayı tasarlıyordu.

«Silah zoruyla toprak çalmayı düşünen bir adamın,» dedim, «Kendisinden centilmen olarak söz etmesi biraz kuşku ile karşılanır. O insanlar şimdi, sizin ve benim kadar Amerikan vatandaşıdır.» Geri dönüp, kapının yolunu tuttum, Cap Rountree bir adım arkamdaydı.

Tom Sunday, nazik bir adam olduğu için biraz tereddüt etti, ama ne var ki, dördümüz birlikte çalışmış, yolculuk yapmış, aynı kamp ateşinde uyumuş kişilerdik, böylece o da bizi takip etti. Orrin arkada kalmıştı ama o da geldi.

Pritts arkamızdan bağırdı, hırsından sesi titriyordu. «Unutmayın bunu. Benimle birlik olmayanlar, bana karşıdırlar!. Kasabanın dışına at binin ve bir daha da buraya gelmeyin.»

Hiç birimiz, korkak bir acemi değildik, verandadaki adamların orada örgü örmek için oturmadıklarını biliyorduk.

Kapıdan çıkıp durduğumuz zaman, dördümüz ayrı ayrı yönlere bakıyorduk. «Bay Pritts,» dedim, «Küçük başınıza sığmayan büyük fikirleriniz var. Başımıza bela olmaya kalkmayın. Aksi halde seni ta kovulduğun memlekete kadar kovalarız.»

Arkamızdan geliyordu. Ama bu sözüm üzerine olduğu yerde durdu. Sanki suratına bir yumruk yemiş gibi. O anda, söylediğimin doğru olduğunu anladım... Biri onu, daha önce bir yerden kovmuştu.

Kendisini önemli kişi sayan kinci bir adamdı ve bu önemli kişiliğini şimdiye kadar herkese yutturmuştu, fakat foyasının meydana çıkması, onu çılgına çevirmişti. «Bunu sonra görürüz,» diye bağırdı. «Wilson, temizle hepsini!»

Sandalyasından ayağa kalkmak isteyen ilk adamın — ki adı Wilsonmuş — karşısında duran, Rountree idi. Cap'in bu gibi hallerde hiç insafı yoktu. Tabancasının namlusunu Wilson'un şakağına yerleştiriverdi ve Wilson, sandalyasına su böreği gibi katlanıp oturdu.

Orrin'in karşısındaki adamın karnında ise bir başka altıpatlar dayalıydı. Ve ben, tabancamın namlusu üzerinden bizzat Bay Pritts'e bakıyordum.

«Bay Pritts,» dedim, «insanları yerinden silah zoruyla kovmak isteyen bir adamsınız. Şimdi adamlarınıza yapmak istedikleri şeyi yapmalarını söyleyin ama bunu söylediğiniz anda, kendinizi yerde, ölmüş bilin.»

Laura, müthiş bir kinle yüzüme bakıyordu. Babasını herkesten üstün tutan bir kızdı bu. Babasını kendi gördüğü

gibi görmeyen herkes onun için şeytanın ta kendisiydi. Bu kızla evlenen kim olursa olsun, daima babasından sonra gelen ikinci adam olacaktı.

Pritts, yuttuğu şeyden hoşlanmayan bir adam gibi, suratını ekşitmişti. Elimdeki Colt'a baktı ve işin ciddi olduğunu anladı. Ben de çok ciddiydim zaten.

«Pekalâ gidebilirsiniz.»

Hiç konuşmadan atlarımıza yürüdük. Eyere oturduğumuz zaman, Orrin, «Allah kahretsin Tye, çok kötü davrandın. Hemen hemen adama hırsız dedin.» dedi.

«Bu topraklar Alvarado'ya ait. Bundan çok daha küçük bir neden uğruna, bir sürü Higgins öldürdük, hatırlamıyor musun?»

O akşam gözüme hiç uyku girmedi. Doğru davranıp davranmadığımı düşündüm durdum. Nereden bakılırsa bakılsın, doğru davrandığım kanısına kapılıyordum. Ayrıca Drusilla'ya olan hislerimin bir rol oynamadığına inanmıştım. İnanın bu konuyu da çok düşünmüştüm.

Ertesi sabah Fetterson'un kırk kadar adamla birlikte kasaba dışına at bindiklerini gördüm, Wilson'da onunla beraberdi. Ancak Wilson'un şapkası başına iyi oturmamıştı. Kafasındaki şişten olacaktı herhalde. Biniciler kuzeydoğuya doğru yol aldılar.

Kasabanın son evini arkada bıraktıkları zaman Meksikalı bir delikanlının hızlı bir ata atladığını ve tepelere doğru at saldığını da gördüm, sanki arkasından şeytan kovalıyormuş gibi hızlı sürüyordu atını. Kanımca Don Luis'in kendine özel bir haber alma sistemi vardı ve Fetterson oraya varınca, karşısında Meksikalıları hazır bulacaktı. Bu kadar

hızlı at süren kişi uzağa gidemezdi, demek ki, arada haberi iletecek başka atlılar hazır bekliyorlardı. Don Luis'in çok adamı, çok atları ve bir çok ta dostu vardı...

Orrin dışarı çıktı, gömleğini pantalonu içine sokuyordu. Dişi ağrıyan kötü ruhlu bir ayı gibi homurdanıp duruyordu. «Bay Pritts'e olan davranışın için hiç bir gerekçen yok.»

«Dürüst bir kişi olaydı, söyleyecek hiç bir şeyim olmazdı.»

Orrin oturdu. Hisleriyle davranan bir adam değildi. Sonunda «Tyrel,» dedi, «konuşmadan evvel düşünmen gerek. Ben o kızdan çok hoşlanıyorum.»

Beni en hassas yerimden vurmuştu. Orrin'i çok severdim, ıstırap çekmesini, hele benim yüzümden acı duymasını hiç istemezdim. Onun benden akıllı olduğuna inanırdım ama bu Pritts konusunda haksız olduğunu biliyordum.

«Orrin, çok özür dilerim. Şimdiye kadar pek bir şeyimiz olmadı senle benim. Ama neyimiz varsa, hepsini dürüst yollarla elde ettik. Annemiz için bir ev istiyoruz. Ama başkasının kanı pahasına alınmış bir evi annemizin istemeyeceğini pekalâ biliyorsun.»

«Tamam... Allah kahretsin Tyrel haklısın. Ama istediğim şey, keşke bay Pritts'e bu kadar kaba davranmasaydın.»

«Üzüntülüyüm, ama kabalığı yapan benim, sen değil. Kardeşinin davranışlarından sorumlu olamazsın.»

«Tyrel, bu şekilde konuşup beni kızdırma. O gün Tenessee'de sen olmasaydın, şimdi toprağın altında olacaktım ve bunu benden iyi kimse bilemez.»

KISIM VII

Burası yaban, açık ve engebeli bir araziydi ve burada yaşayanlar da farklı karakterli kişilerdi. Texas'taki yaban sığırlarına uzun boynuzlu derler. Zira boynuzları gerçekten uzundur. Ayakları da uzun olduğundan yüksektirler. Bunun nedeni, toprağın yarattığı koşullara uymak gereğidir.

Bu topraklarda hayvanın bir çok şeyle mücadele etmesi ve su bulmak için üç gün yol yürümesi gerekmektedir. Aynı şekilde bu bölgede yaşayan kişi de, doğu'lularda bulunmayan bazı özelliklere sahip olduğu için, bölgenin kurallarına uyup yaşayabilir; sertlik, cesaret ve dayanıklılık onun sahip olduğu özelliklerin başında gelir.

Çok insan yeteneklerinin ne olduğunu bilmez, bilemez. Daha kendisi farkına varmadan başı derde girmiştir bile. Kelime oyunlarıyla insanın başını dertten kurtarması doğu'da olabilir ama burada bu oyunlar sökmez. Bu gibi davranışları kalabalık içinde saklayabilirsiniz ama burada, arazinin çok geniş buna mukàbil insanın çok az olduğu bu bölgede gizlenecek bir şeyiniz olamaz. Ama buna karşı, bizim de kendimize özel bir takım oyunlarımız ve daleveralarımız vardır.

Jonathan Pritts hürriyeti ve bu serbestliği yalnış anlamda alıp istediğini yapabileceğine inanmıştı. İşin daha da kötü-

sü kendisini çok akıllı ve çok büyük bir adam sanmıştı... Gerçekte büyükten çok, kötü bir adamdı.

Paramızı Express Şirketine yatırmıştık Santa Fe'de iken. Sonra atlara eyerleri vurduğumuz gibi daha fazla sığır yakalamak için Purgatoire yolunu tutmuştuk. Ama bu sefer kendimize iyi bir takım düzmeği ihmal etmemiştik. Dapple hâlâ atımdı, bundan daha iyisini bulacağımı sanmıyordum, ya da henüz karşılaşmamıştım. Her birimizin dörder tane ekstra atı vardı şimdi ve kendimi gururlu hissediyordum.

Atlarımdan biri grula tipi, gri renkli bir mustang idi, duruşuna bakılırsa bir Missouri katırıyla, dişi ağrıyan bir dağ aslanının çiftleşmesinden olmuştu sanki. Bu grula şimdiye kadar gördüğüm en çirkin, en hilekâr ve en huzursuz bir attı. Kızgın tavaya basan bir çekirge gibi sıçrar, durduğu yerde hoplardı. Bu özellikleri yanında, bütün gün ve gece her türlü arazi koşullarında bir deveden daha az su ile yol gider, gık bile demezdi. Onun ismini Sate koymuştum.

Diğer atım bir çöl hayvanıydı. Engebeli arazide yürümeğe alışmıştı. Hızını hiç değiştirmez, devamlı yol alırdı. Bir çok bakımlardan, atlarımın en güvenilir olanıydı. Ona da Buck adını vermiştim.

Sate'e ilk eğeri vurup üstüne çıktığım zaman, bir hayli iyi vakit geçirmiştik ikimiz de. Sonunda beni üstünden atmayı başarabilmişti. Bir hayli sarsılmış olmama ve burnumdan kan boşanmış olmasına rağmen, beni çiğnemek için üzerime geldiğinde hemen ayağa fırlamış ve onu özel bir şekilde karşılayıp ne olduğunu bile anlamadan tekrar üstüne atlamıştım. Böylece, kimin pantolon giydiğini anlamıştı.

Kelly, iri ve çok kuvvetli bir hayvandı. Atların her biri için iyi para ödemiştim, yalnız Sate'in sahibi az para istemişti, sanki ondan kurtulmuş olmanın sevinci içindeydi.

Dördüncü atımı bir kızılderiliden satınalmıştım.

Günün büyük kısmını İspanyol'lar ile pazarlık ederek geçirmiştik. Bu kızılderili bir kenarda oturmuş bizi gözlemişti, bütün gün. Idaho'dan gelmiş, çam yarması gibi bir Nez Perce'di.

Ahırın kenarında oturmuş ve bir yere kımıldamamıştı, bir lokma bir şey yediğini de görmemiştim.

Büyük bir dilim et kesip ona uzatırken, «Evden çok uzaktasın.» dedim.

Önce uzun uzun beni tepeden tırnağa süzdü, sonra uzattığım et parçasını aldı. Uzun süre aç kalıp ta midesi daralmış insanlar gibi ufak lokmalar halinde, yavaş yavaş yedi.

«İngilizce konuşur musun?»

«Ben konuşur.»

Kendi yemeğimi tam ortadan ikiye böldüm ve yarısını ona uzattım, böylece öğle yemeğine bir kızılderili davet etmiştim. Yemeğimizi bitirince ayağa kalktı. «Gel, sen at gör.» dedi.

Güzel bir hayvandı, kırmızı ve beyaz lekeleriyle, ayaklarındaki sekileriyle göz alıcı bir attı bu. Herkesin appaloosa dedi cinsten. Sahibi gibi iri olan bu at onaltı el yüksekti.

Bir gün önce kendime yeni bir. 44 Henry tüfeği satınaldığımdan, ona eski tüfeğimi, biraz yiyecek ve eski bir battaniye verip, atı aldım.

Santa Fe'den ayrıldıktan bir hafta sonra, kayaların arasındaki bir derenin kıvrımında kendimize iyi bir yer bulduk. Bu yeri kendimize göre hazırladıktan sonra, et bulma işini bana verdiler. Beraberimizde getirdiğimiz konserve ve diğer dükkân tipi yiyecekleri az kullanıp, taa sonuna kadar saklamak istiyorduk.

Bu Appaloosa'da hareket vardı, hareket. Yola çıkınca, gider Allah giderdi, aynı kez çok da akıllıydı. Gördüğümüz bir antilop'a yüz vermedik. Çünkü insanlar ne derse desin, Rocky dağlarında bundan daha kötü et bulamazdınız. Eskiler kaplan etinin en lezzetli et olduğunu söylerlerdi. Lewis ve Clark, Jim Bridger, Kit Carson, Dick Wotton Amca ve Jim Baker... hepsi bu konuda birleşmişlerdi.

Uzak tepeler üzerinde duran parlak güneşiyle sabah, yemyeşil çayırlar, dere suyunun sesi ve üzerinde yansıyan ışınların yaptığı oyunlar, kuş sesleri, mis gibi temiz hava ve çiçek kokuları. Ben ve appaloosa çok sevmiştik bu sabahı.

Gördüğümüz bir geyik izini tuttuk. Burası daha öncekine göre, yüksek bir bölgeydi, platolar yamaçlara dayanmış ve çam ağaçları ile kestane ağaçları belirmeğe başlamıştı.

Aniden bir geyik gördüm... Sonra bir tane daha ve bir tane daha. Atı bir dala bağladıktan sonra tüfeğim elimde onlara yaklaştım.

Bir adam ayaklarına dikkat eder ve kokusunu rüzgara vermezse, otlayan bir geyiği avlamak çok kolaydır. Otlamak için geyik başını indirince ona yaklaşabilirsiniz ve sessizce yaklaşmağa devam edebilirsiniz. Kuyruklarını sallamağa başlayınca, başlarını kaldıracaklar demektir, onun için olduğunuz yerde donmuş adam gibi kalırsınız. Başını kal-

dırdığında tam size bakmış olabilir, sizi uzun uzun süzer ama hiç kıpırdamadan durursanız sizi zararsız bir ağaç ya da dal sanar ve tekrar otlamasına döner.

Bu şekilde, onlara elli metre kadar yaklaştım ve sol ön ayağının hemen arkasına bir mermi yerleştirdim. Sağ ilerde başka bir geyik daha vardı, onun için, birinci mermiyi ateşler ateşlemez hemen döndüm ve ikincisini havaya sıçradığı anda boynundan vurdum, zavallı yere düşmeden evvel, dünyasını değiştirmişti.

Hızla çalışıp her iki geyiği bir güzel yüzdüm, etlerin iyi yerlerini kesip derileri içine paketledim ve ata yükleyip kendim de üstüne kuruldum, kısa günün kârı bu kadar olurdu. Ağaçların arasından sıyrılıp düzlüğü çıktığımda yarım düzine kadar bufalonun, rüzgara karşı koştuğunu gördüm. Bufalolar nedensiz yere koşmazlardı.

Ağaçların hemen kenarında gem kasıp durdum. Atımın rengi ve benim deri elbiselerimle karşıdan görünmemiz kolay olmayacaktı. Kendimizi çok iyi bir şekilde kamufle edebilmiştik, tıpkı tabiatın bir parçası gibi. Ve bu bölgede yaşayan hiç kimse kendi izdüşümünü göğe düşürmezdi.

Bazı durumlarda ilk hareket eden, ilk ölendir. Onun için bulunduğum yerde beklemeğe başladım. Güneş yamaçlar üzerinde parlıyordu, atım ön ayağıyla yerleri eşeledi. Bir arı vızıldayarak yakındaki çiçekler üzerinde uçuyordu. Nihayet birerle kol halinde meydana çıktılar. Tek sıra üzerinde dokuz Ute kızılderilisi Ute'li kızılderililer olduğunu Cap'ın yaptığı tariflerden anlamıştım. Ağaçlardan çıkınca yön değiştirmişler ve önümdeki yamaçtan bulunduğum yere doğru gelmeğe başlamışlardı.

Çoğu zaman olduğum yerde kalıp savaşmayı tercih ederim, zira kaçarken insanın arkası bir hayli geniş bir hedef meydana getirir. Ama bazı zamanlar vardır ki kaçmak ta gereklidir... Akıllı adam, bu iki işten zaman ve yere en uygun olanını yapabilen adamdır.

Önce, bulunduğum yerde kımıldamadan durdum. Gittikçe yaklaşıyorlardı, onlar beni görmeseler bile, atları yerimi fark edecekti. Ağaçların arasına saklanmak için çekilsem, gene duyacaklardı beni.

Tüfeğimi kılıfından çıkardım, aptalları koruyan meleğe bir dua gönderdikten sonra harekete geçtim. Beni gördüklerinde otuz metre yol almıştım bile. Biri diğerlerine söylemiş olmalıki hepsi birden baktılar bana. Kızılderiler de hepimiz gibi hata yaparlar. Hepsi bir dönüp üstüme gelselerdi, çalılıklara doğru kaçmam gerekecekti ve daha elli metre gitmeden beni yakalayabilirlerdi. Ama, kızılderililerden biri acele etti ve silahını doğrultup ateş etmek istedi.

Tüfeğin doğrultulduğunu görünce, Appaloosa'yı mahmuzladım ve yerini değiştirdim, ama daha mahmuzu hayvana dokundurmadan tüfeğimi de ateşlemiştim. Atın hareketi ile kendi hareketimi ayarladığım için, herifi vurmuştum.

Mermim bana ateş eden kızılderiliyi değil fakat en iyi ata binmiş kızılderiliyi temizlemişti, bu anda atım yer değiştirdiği için de öbürü karavana atmıştı.

Sonra yarış başladı... Yani ben erkekçe tabanları yağladım. Artık burada istediğim bir şey kalmamıştı ve istediğim tek şey şimdi, onlarla arama koyabileceğim uzun aralık idi.

İlk kızılderili yere düşünce, artık herkesin ne istediği bel-

li olmuştu, onlar beni fena şekilde ele geçirmek istiyorlardı, bundan hiç kimsenin kuşkusu yoktu. Ne var ki, Appaloosa da kızılderilileri beğenmemişti. Kulaklarını yapıştırmış, kuyruğunu uzatmış tavşan gibi tüyüyordu.

Silahımı tekrar ateşledim ama bu sefer karavana atan bendim, bu at sanki Santa Fe'de bir şey unutmuş gibi koşarken isabet kaydetmek olanağı pek olmayacaktı. Hepsi üzerime kapanacak şekilde geliyordu, olağanüstü bir davranışta bulunmadıkça beni enseleyeceklerdi. Bu nedenle ufak bir kavis çizip en yakındaki kızılderilinin üstüne doğruldum. Ona en yakın öbür Ute elli metre uzaklıktaydı. Bir kaç defa arka arkaya ateş ettim, hangi merminin atını vurduğunu bilmiyorum.

Atın yanından toz kalktığını gördüm, at yere yuvarlanırken herif te tepetaklak atın boynu üzerinden uçtu gitti, yere vurdu. Yanından geçerken de göğsünün üzerine bir mermi oturtmayı ihmal etmedim.

Bir kaç dakika için kızılderililer allak bullak olmuşlardı, yön değiştirince biri birlerine girmiş sanki düğüm olmuşlardı. Ufak bir dereden geçip geniş çayırlığa çıkmıştım.

Kamptan yirmi beş otuz kilometre uzaktaydım ve bu heriflere kampın yolunu göstermeğe niyetli değildim. Bu arada bir bufalo çukuru gördüm.

Appaloosa'ı yavaşlatıp çukurun içine kayar gibi girdik. Attan iner inmez, hayvanın sol ön ayağını yakaladığım gibi omuzumu vücuduna dayadım, akıllı hayvan ne yapmak istediğimi anladığından, eğitim görmüş sirk hayvanı gibi yanı üzerine yatıverdi... Nez Perce atları gerçekten savaş atları idi.

Derhal bir dizim üzerine çöktüm, öteki ayağımı ileri sürdüm ve en öndeki Ute'in göğsüne mermiyi yapıştırdım.

İlk önce herifi ıskaladım sandım, zira dolu dizgin üzerime gelmekte devam ediyordu, sonra atı geniş bir kavis çizerken, çimenlerin üzerine ölü bir Ute fırlattı attı. Atın kaburgaları üzerinde parlak, kırmızı renkli bir leke vardı.

Hava sıcak ve ortalık sessizdi. Appaloosa'nın başını okşayıp, «Dinlene dur sen biraz, buradan kurtulacağız.» dedim. Sanki beni anlamış gibi gözlerini döndürüp, başını yere koydu.

Bir dakika önce silahların konuştuğuna inanamazdınız. Ortalık o kadar sakindi ki, bir sinek uçsa sesi duyulurdu. Yamaçlar boştu, kızılderililer sanki yer yarılıp içine girmişler ve acelelerinden iz bırakmayı unutmuşlardı sanki. Yattığım yerde, her geçen anın son anlarım olduğunu bildiğim halde, sırtıma vuran güneşin sıcaklığını, çimenlerin ve tozun kokusunu beğenmiştim.

Ute'lerin üçü eşek cennetine gitmişti, geriye altı tane kalmıştı. Altıya karşı bir, insana pek şans bırakmazdı ama, soğukkanlı bir kişi, eğer savaş kurallarına göre düşünebilirse, avantaj ekseriya sayısı az olan taraftadır. Çünkü, sayı çokluğu bazen güven duygusunu artırır, biri işi diğerine bırakır... ve bir savaşta insan kimseye güvenmeden, işi zamanında yapabilmelidir.

Mataram doluydu, eyer heybelerimde kurutulmuş ve taze et vardı, yanımda da dünyanın mermisi bulunuyordu.

Arkamdaki tümsekten gelip beni yakalamağa çalışabilirlerdi. Bu tümsek bir metre kadar ilerde olmakla beraber, yamaca olan görüşümü engelliyordu. Bowie bıçağımı çıka-

rıp tümseği kesmeğe başladım. Bıçağım yirmi dört santimlikti, traş olacak kadar keskindi, bir çırpıda tümseği dümdüz etmiştim.

Etrafı kolaçan eder etmez dört kızılderilinin yamaçtan aşağı, iki büklüm olmuş durumda koşarak geldiklerini gördüm. Atışım gene boşa gitmişti, çok çabuk davranmıştım.

Ama onlar da hemen yere yapışmışlardı. Koşan kızılderililerin yerine şimdi, hafif rüzgarda sallanan otlar vardı. Yolun bundan sonrasını sürünerek geleceklerdi. Bir riski göze alarak yerimde havaya sıçradım, birinin yerini görür görmez ateş ettim; bir az önce havada bulunduğum yerden bir sürü kurşun geçti bir anda. Bu, artık bir daha yapılmayacak bir numara idi, zira şimdi hepsinin gözü havada uçan bir Sackett arıyorlardı.

Havada kümeler halinde beyaz bulutlar vardı, yerimde döndüm ve arka tarafta, çukurun yamacını çıkıp çevreme baktım ve iyiki de bakmışım. Bu yönden de bir konuk geliyordu, eğilmiş, bütün hızı ile koşuyordu. Gelmesine izin verdim, artık karşımdakilerin sayısını yavaş yavaş azaltmanın zamanı gelmişti. Tüfeğimi pozisyona getirdim, bir elimle de tabancamı kılıfında gevşettim. Olur ya, diğerleri de bu fırsattan yararlanıp aynı anda üstüme gelebilirler, beni hızlı çalışmak zorunda bırakabilirlerdi. Bu gibi hallerde de Colt en iyi ilaçtı. Bu gelen Ute, bir daha ki hücumunda çukurda olmayı tasarlamıştı.

Bir kaçı saf dışı olmuştu ama, bir taneden fazlasının öldüğünü sanmıyordum, hiç değilse kendi gözümle görmeden.

Dakikalar yavaş yavaş geçti. Yanaklarımdan ve sırtımdan

aşağı ter akıyordu. Kendi terimin ve sıcak toprağın kokusunu duyuyordum. Uzaklarda bir yerde bir kartal öttü. Toz ve ter, tenimde kaşıntı uyandırmıştı, büyük bir at sineği Appaloosa'ya konunca, patlattığım tokat ortalıkta silah sesi gibi duyuldu.

Doğu'lular buna bir macera diyebilirler ama bir koltukta oturup bir macerayı okumak başka, dört ya da beş kızılderilinin sizi öldürmek amacıyla yamaçtan aşağı inerken, bir çukurun içinde karnı üzerinde yatıp beklemek başka şeydir.

Bir çekirge uçtu ve beş metre kadar ilerde bir yere kondu ve konmasıyla birlikte tekrar havalandı. Bu benim için yeterli bir uyarıydı. Tüfeği doğrultup bu nokta üzerine nişan aldım. Sonra omuzum üzerimden baktım. Tekrar gözümü gez üzerine getirdiğim an, o kızılderili, sanki poposunu bir arı sokmuş gibi yerinden fırladı.

Tahminim doğru çıkmıştı, kızılderili çekirgenin uçtuğu yerden ayağa kalkmış ve tam nişanımın içine girmişti, tüfeği ateşlediğim zaman nişan hattım tam göğsünde idi ve olduğu yere yığıldı kaldı.

Arkamda çıplak ayakların otlar üzerinde çıkardığı hışırtıyı duyar duymaz geri döndüm ve kendimi yere attım, yuvarlanırken Colt'umu çıkardım, kolumda bir acı duyduğum zaman iki el ateş etmiştim bile. Ute'lar ortadan kaybolmuşlardı, gene çukurda yalnız kalmıştım. Sol koluma bir duygusuzluk yayılmağa başlamıştı, yerde toplanmağa başlayan kanı gördüm. Çukurun dibine doğru kendimi bırakırken, içimden bir bulantı geldi, mendilimle yaranın deliğini

tıkamağa başladım. Mermi omuzuma yakın bir yerden kolumu delip geçmiş ve bütün sol tarafım kana bulanmıştı. Mendilimi parçaladıktan sonra deliği her iki taraftan iyice tıkadım ama başımın da büyük derde girdiğini biliyordum.

Güneşten kamaşan gözlerimi kırpmağa başlarken tabanca ve tüfeğime mermi sürmeğe başladım, bayılmamak için kendimi zorluyordum. Sonra mataramın kapağını ağzımla açıp bir kaç yudum su içtim, su ılık ve kekremsi idi.

Başım ağrımağa başlamıştı, kaşlarımı bile kaldırmak bir meseleydi. Ter kokusu ve otların kuru kokusu daha keskin olarak duyulmağa başlamıştı ve başımın üstünde güneş kaynıyordu. Çok uzaklardan bir akbabanın süzülerek geldiğini gördüm.

Aniden kokulardan, sıcaktan ve başımın üstünde dolanmağa başlayan sabırlı akbabalardan nefret ettim — onlar herşeyin sonunda mutlaka öleceğini bildiklerinden sabırlıdırlar.

Çukurun kenarına sürünerek çıktım ve çevreme bakındım, gözümün önünde sıcak dalgaları dans ediyorlardı. Yutkunmak istedim ama yutkunamadım, Tennessee ve serin tepeleri bana sanki çok uzaklarda imiş gibi geldi.

Galiba şuurumu kaybediyordum, annemin eski salıncaklı sandalyesinde sallanırken, Orrin'in su kaynağından tahta bir kova ile su getirdiğini hem de buz gibi su getirdiğini gördüm.

Colarodo'nun sıcaktan kavrulmuş bir yamacında tozlu bir çukurda, omzunda bir delikle yatan ve kızılderililerin gelip işimi bitirmelerini beklerken aniden bu günün ne olduğunu hatırladım.

Bir saat geçmişti... Yoksa daha mı fazla? Son hücumdan beri en aşağı bir saat geçmiş olmalıydı. Akbabalar gibi, bu kızılderililerin de muhtaç oldukları şey zamandı ve bir kızılderili için zamanın ne değeri vardı?

Bugün benim doğum günümdü... Bugün ondokuz yaşıma basmıştım.

KISIM VIII

Tekrar su içtiğim zaman ağaçların gölgeleri bir hayli uzamıştı. İki defada Appaloosa'nın ağzını silmiştim. O da yatmaktan bıkmış huysuzlanmağa başlamıştı, yerinde tutmak güçleşiyordu.

Değil uyumağa, gözümü araziden ayırmağa fırsat yoktu, hepsinin orada pusuda olduğunu biliyordum ve belki de yaralandığımı biliyorlardı. Omuzum fena halde ağrımağa başlamıştı, ateşim de yükseliyordu. Kaçma olanağım olsa bile yapamazdık zira, uzun süreden beri yattığı için atın adaleleri tutuk olacaktı.

Bütün bunları aklımdan geçirirken bizimkilerin yamaçtan yukarı doğru geldiklerini gördüm. Doğruca bufalo çukuruna at binip kenarda durdular, atları üzerinde oturmuş bana sırıtarak bakıyorlardı, hiç kimseyi görmekten bu kadar sevinç duymamıştım bütün yaşantımda.

«Tam çay zamanına yetiştiniz,» dedim, «birer iskemle çekip oturun. Su kaynamış hazır, sadece çayı demlemem kaldı, bir kaç dakika izin verin o da tamam olur.»

«Hezeyan içinde,» dedi Tom Sunday, iri bir maymun gibi sırıtarak, «keçileri kaçırmış.»

«Sıcaktan olacak,» diye Orrin, onunla aynı kanıda olduğunu belirtti, «sipere giriş şekline bakılırsa, gören de kızılderililerle savaştığını sanacak.»

«Halüsinasyon,» diye ekledi Cap, «açık bir güneş çarpması vakası.» Cap'in doktorluğa özentisi de yeni olmalıydı.

«Eğer zahmet edip biriniz atından inerse,» diye teklifte bulundum, «başından saçı dökülünceye kadar onunla ve de tek kolla, güreş tutar ne olduğunu size gösteririm, şimdiye kadar nerede kaldınız? Gölgede oturup, biri birinize masal mı anlatıyordunuz?»

«Bize nerede olduğumuzu sorana bak,» dedi Sunday, «kendisi burada bu serin çukurda oturmuş, bizde aptal gibi onun izini aramak için güneş altında kavrulmuşuz, herifin umurunda bile değil.»

Rountree çevreye bir göz atmağa çıkmıştı, döndüğünde «kendine iyi bir parti vermişsin gibi görünüyor. Otların üzerinde kan izleri var, ikisini haklamışsın.»

«İzlerimi iyi okuman gerekir,» kendimi bir çocuk gibi sevinçli hissediyordum. «Dokuz Ute'tan beşini haklamamışsam, içkiler benden.»

«Biz gelirken sadece üç kişi kaçtı,» diye Tom aynı fikirde olduğunu belirtti.

Eyerin kaltağına tutunup kendimi atın üzerine çektim, Uteları gördüğümden beri ilk kez bir gün daha yaşayacağıma aklım kesmişti. Bundan sonra ki üç gün aşçılık göreviyle taltif edilip kampta yemek pişirmeğe bırakıldım. Cap yaraları sarıp sarmalamakta usta idi. Topladığı bir takım otlar ve tohumlardan bir lapa yapmış ve onunla omuzumu sarmıştı. Yaranın temizlenmesine gelince, delikten bir kızılderili okuna sarılmış bir bezi geçirmişti, yalnız bezin

viski ile ıslatılmış olduğunu söylersem, böyle bir şeyi denemekten vaz geçersiniz her halde.

Beşinci günü tekrar eyerdeydim. Ama Sate'den uzak durmayı tercih etmiştim, ne de olsa kendimi çok iyi hissetmiyordum. Dapple ile Buck'ın canı çıkıncaya kadar çalıştık o gün. Akşam, beni Appaloosa üzerinde bulmuştu. O da artık iyi bir sığır atı olmaya başlamıştı.

Bu bölge, öncekinden daha engebeli ve sert bir araziydi. Arazinin her tarafını tarayıp, bulabildiğimiz bütün sığırları bir araya getiriyorduk. Zor, bunaltıcı ve insana küfür etmesini öğreten bir işti bu, inanın bana. Topladığımız hayvanların arasında çevredeki çiftliklerden kaçmış ya da kızılderililer tarafından kaçırılmış damgalı hayvanlar da vardı.

«Belki bu kez, Abilene'ni denemek isteriz,» diye diğerlerine teklifte bulundum. «Fiat daha iyi olabilir. Santa Fe'de talihliydik.» Yediyüz hayvanla yola çıktık, bu kadar büyük bir sürü, ancak köpek gibi çalışıldığı takdirde idare edilebilirdi ve zaten bizim de yaptığımız ondan başka bir şey değildi.

Önce de yaptığımız gibi, yolculuk sırasında bile hayvanların otlamasına ve bol bol su içmelerine imkân veriyorduk. Zira satış anında besili sığır olmasını istiyorduk hepsinin. Onları topladığımız kanyonda zaten bol su içmişler, bol bol otlamışlar ve bir hayli semirmişlerdi, bu kiloları kaybettirmenin anlamı yoktu.

Yolculuğun ilk akşamı hayvanları yerleştirdikten sonra Orrin yanıma gelmişti bir aralık.

«Tyrel, Laura ile biribirinizden hoşlanmanızı ne kadar arzu ederdim bir bilsen.»

«Ondan hoşlanıyorsan Orrin, önemli olanı budur aslında, ben olduğumdan farklı olamam, onun havasında olan bir şey bana doğru gelmiyor. Bana göre sen babasının yanında daima ikinci adam olarak kalacaksın.»

«Hiç te değil,» dedi ama kendisinin de buna kesinlikle inandığını sanmıyordum. Bir süre sonra tekrar karşılaştığımızda, «Annemiz gençleşmiyor,» dedi, «ayrılalı da bir yıl oldu.»

Bir kurt yıldızlarla konuştu, başka hiç bir şey kımıldamıyordu.

«Bu sürüyü sattıktan sonra, şimdiye kadar hiç bir Sackett'in sahip olmadığı paraya sahip olacağız. Kendimize gerekli şeyleri alır önce hayvan yetiştiriciliğine sonra da sen ve ben kitap alıp öğrenime başlarız. Özellikle sen Orrin, kendine kolaylıkla bir isim yapabilirsin.»

Orrin'in düşüncelerinin ileriye kaydığı belliydi. Belki de bir kaç dakika içinde güzel bir rüya yaratmıştı kendi kendine.

«Ben de onu düşünüyorum,» dedi.
«Kendine özel bir konuşman var, Orrin. Vali bile olabilirsin.»

«Gerekli tahsilim yok ama.»

«Davy Crockett senatör olmuştu. Andrew Johnson'a (onyedinci cumhurbaşkanı) okumayı karısı öğretmişti. Çocukların bile yapabildiği bir şeyi bizler neden yapamayalım. Ka-

nımca, hukuk öğrenmelisin. Senin o Gall dilinle kişileri kendi tarafına rahatlıkla çekersin, onları inandırabilirsin kendi inandıklarına.»

Yolculuğumuza Dodge'tan geçip Abilene kadar devam ettik. Bu kasaba yayılmış, genişlemişti. Neredeyse bütün otlakları kaplayacaktı. Yan yana bir sürü salon açılmış, hepsi de sabaha kadar açıktı ve iş yapıyorlardı.

Kasabada nereye bakarsanız bakın hep Texas sığırları vardı. «Yalnış kapı çaldık galiba bu kez,» dedi Cap canı sıkkın bir şekilde, «Dodge'da satacaktık bütün sürüyü.» Sürüyü sıkıca bir araya topladık ve bize doğru gelen bir kaç atlıyı beklemeğe başladık. Gelenlerin ikisi alıcıya, ikisi de belaya benziyordu. Orrin ilk ikisiyle konuşmağa başladı, Charlie English ve Rosie Rosenbaum isimli tüccarlardı bunlar. Rosenbaum kısa boylu tıknaz bir adamdı, yumuşak bakışlı, mavi gözleriyle candan bir kişiydi ve sürüyü incelemesinden hayvandan anladığı belliydi.

«Kaç baş sığırınız var?» diye Orrin'e sordu.

«Yediyüz kırk baş, dün geceki sayıma göre,» diye cevapladı Orrin,

«İşimiz acele olduğundan anlaşmayı çabuk yapmak isteriz.»

Diğer ikisi, bu arada sürüyü ve bizleri inceliyorlardı. «Kanımca acele etmemeniz gerekir,» dedi onlardan biri, «bunlar çalınmış sığırlar çünkü.»

Orrin, herifin suratına bakıp, «Adım Sackett'tir, yaşantımda hiç bir şey çalmadığım gibi, kimseye de, bir şey kaptırmadım» dedi, basitçe.

Adamın suratı karardı. «Sürüde İki - Çubuk damgalı sığır var,» dedi, «adım Erine Webb'tir. İki - Çubuk çiftliğinin kahyasıyım».

«Sürüde İki - Çubuk çiftliğinin hayvanları var, orası doğru, ama onları Colorado'da diğer yaban sığırlarıyla bir arada topladık. Eğer onları almak istersen, git ve çiftliğin sahibini getir, onunla konuşup anlaşırız, toplama ve getirme parasını ondan almamız gerekli.»

«Patronu getirmeğe gerek yok,» diye cevapladı Webb, «ben kendi işimi kendim çözümlerim.»

«Buraya bakın,» diye Rosenbaum sakince araya girdi. «Bu şekilde konuşmaya hiç gerek yok. Sackett'in söylediği gayet makul. Patronunu buraya getir aralarında anlaşsınlar, sonra da sürüyü ben alırım.»

«Sen karışma.» Webb, Orrin'e bakıyordu, yüzünde bela arayan bir ifade vardı. «Bu çalınmış bir sürüdür ve biz buna el koyuyoruz.»

Bu arada bir takım tipsiz kabadayılar, etrafımıza toplanmaya başlamışlardı. Bu, pek açık bir oyundu.

Bulunduğum yerden Webb ile arkadaşı, beni göremiyorlardı, çünkü, Sunday aramızda idi. Onlar Orrin'i hiç görmemişlerdi, fakat her ikisi de beni, Kansas otlaklarındaki o günde, görmüşlerdi.

«Cap,» dedim, «eğer istiyorlarsa, bırakalım sürüyü alsınlar.»

«Tom,» atımı Sunday'in etrafından dolaştırarak Webb ile arkadaşının yanlarına geldim, «Bu adam, bir zamanlar, iki — Çubuk çiftliğinin kahyası olabilir, fakat aynı zamanda, o, Back Rand ile birlikte de at biniyordu.»

Cap, eyerden inmiş, atını, kendisiyle gelen biniciler arasına almış ve tüfeğini de eyerin üzerine yerleştirmişti. «Sürüyü alabilirsiniz, ama bu size biraz pahalıya mal olur.» diye niyetini de açıklamıştı.

Gelenler, oldukları yerde durdular.

Rosenbaum, bir çatışma halinde mermilerin vızır vızır işleyeceği bir yerde durmakla beraber gözünü bile kırpmamıştı. Sürüyle hiç ilgisi olmayan bir kişi olduğuna göre, herifte cesaret vardı doğrusu.

Webb, bana bakmak için döndü ve Orrin, sanki sözü kesilen o değilmiş gibi konuşmasına devam etti. «Bay Rosenbaum, siz bu sürüyü alın ve damgalı hayvanları ayırın. Onların nerede bulunduğu, sürü kayıt defterinde yazılıdır, değerlerini kanuni sahipleriyle anlaşır, paralarını iade ederiz ama hiç kimse sürüyü elimizden alamaz, merak etmeyin.»

Ernie Webb, herşeyi açık ve seçik olarak görmüştü. Bundan sonra müziğe başlamak sırası onundu. Bir blöf yapmak istemiş, ama karşısında dansa davet bekleyen dört kişi bulmuştu.

«Bu o ağzı kalabalık çocuk,» dedi Webb, «Bir gün, biri, o kalabalık ağzını kapayacak ve burnunu yere sürtecek.»
«Sen neden denemiyorsun,» diye Orrin, davette bulundu. «Bizlerden birini mat edebilirsin ama, o çocuk dediğin seni eyerinden havaya uçurur.»

Sığır başına otuz iki dolardan bütün sürüyü sattık. Ve Rosenbaum, sığırların o sene Abilene'e gelen en besili hayvanlar olduğunu itiraf etti. Sürümüz, hiç bir sürünün geçmediği otlaklardan gelmiş, bol ot ve su ile beslenmişti.

İkinci sürü ticaretimiz de iyi bir şekilde sonuçlanmış olmakla beraber, talihin üçüncü kez de bize güleceğinden pek emin değildik.

Paramızı aldıktan sonra kendimize yeni elbiseler, beyaz gömlekler ve yeni şapkalar almıştık. Tahminimizden iyi gitmişti işlerimiz. Bundan daha iyisi can sağlığıydı doğrusu.

Big John Ryan yanımıza geldi. «Bu Sackett ekibi mi?»

«Evet,»

«Sürünüzde Tumblin R sığırı olduğunu duydum?»

«Evet, öyle. Oturmaz mısınız?» ve Orrin ona durumu anlattı.

«Hepsi yedi baş, aralarında bir de boynuzu kırık, çizgili bir öküz var.»

«O ihtiyar şeytan hâlâ canlı mı? Kaç defa sürüyü kaçıracaktı. Eğer onu yaklasaydım, vurup öldürecektim. Bir şapkanın bile yere düşmesiyle ürker kaçar ve bütün sürüyü de beraberinde götürür.»

«Size borcumuz var Bay Ryan. Her baş için otuz iki dolardan»

«Bırakın şimdi bunu. Bu yaban sığırlarını toplayıp, Colorado'dan buraya kadar getiren adamlar, onların sahibi sayılır. Kaldı ki, altı bin başa yaklaşan iki sürüyü bu gün sattım... Yedi sığırın noksanlığı beni iflas ettirmez.»

Hepimize içki ısmarladı. «Doğrusunu isterseniz, Bozeman Trail'den getireceğim sürü için sizinle konuşmak istiyorum.»

Orrin bana baktı. «Tom Sunday, aramızdaki en iyi sığır sürücüsüdür. Orrin ile ben kendimize, yerleşecek bir yer arıyoruz.»

«Bu konuda tartışma yapmam. Hayvan sürme, Neuces'den başlayacak ve Montana'daki Musselshell'e kadar devam edecek. Ne dersin bu işe Sunday?

«Bana kalırsa hayır. Ben, gençlerle birlikte kalacağım.»

Bulunduğum yerde, kendime ait bir altı bin dolar ve Santa Fe'de beni bekleyen diğer bin dolarla birlikte oturmuş kalmıştım. Artık korkuyordum. Zira yaşantımda ilk defa kaybedeceğim bir şeye sahiptim.

Anladığım kadarıyla ne yapacağını bilen bir kişi, gerçekte, hiç bir şey bilmiyor demektir. Annemize bir yer ve bir hayvan çiftliği istiyorduk. Bunun yanı sıra da değişen zamanlara uyabilmek için öğrenim yapmak arzusundaydık. Artık ciddi ciddi düşünüp bir karara varmanın zamanıydı.

Bir ses beni düşüncelerimden ayırdı. «Siz Tyrel Sackett değilmisiniz?»

Gelen, Drovers Cottage'in sahibiydi. «Size bir mektup getirdim.»

«Bir mektup mu?» aptal aptal herifin suratına baktım. Şimdiye kadar hiç kimse bana mektup yazmamıştı.

Belki annem... İçimi bir korku kapladı. Kim bana mektup yazabilirdi?.

Mektup bir kadın yazısına benziyordu. Dikkatle açtım zarfı, korkudan sanki içim boşalmıştı.

İşin en kötüsü bu bir el yazısıydı ve harflerin her biri Allaha yampiri bakıyordu. Yazıyı sökünceye kadar akla karayı seçtim. Dudaklarımı bir güzel ıslattım, ayaklarımı iyi-

ce gerdim ve harflerin ne olduğunu ondan sonrada bir araya gelişlerine bakarak, ne demek istediklerini anlamağa çalıştım. Bir sürüyü kızılderili bölgesinden alıp getiren bir adam, eğer aklını da bu işe verirse okuyabilirdi.

Önce, kasabanın ismi vardı. Santa Fe ve sonrada bir tarih. Santa Fe'den ayrıldıktan bir hafta kadar sonra yazılmıştı. *Sayın Bay Sackett :*

Allah Allah, bana Bay diyen de kim olaki? Herkes bana ya Tyrel, ya Tye ya da Sackett derdi, bu Sayın Bay da nereden çıkmıştı ki. Mektup, Drusilla tarafından imzalanmıştı. Onun ismini, söker sökmez ta kulaklarıma kadar kızardığımı anladım ve derakap çevreme bir göz attım, acaba beni gözetleyen, kızardığımı gören var mı diye. Allaha şükür kimsenin beni gözetlediği yoktu, herkes kendi aleminde, gırgırında idi.

Santa Fe'de olduğumu duymuşlar ve neden kendilerini ziyaret etmediğimi merak etmişlerdi. Çiftliğin bir kısmını almak isteyen bazı kişilerle başları derde girmişti ama, şimdi o adamlar gitmişlerdi. Hepsi fakat gömülen dört tanesi hariç. Sonra büyükbabası Jonathan Pritts'i görmek onunla konuşmak için kasabaya gitmişti. Bu iki ihtiyarın karşılıklı oturup konuşmalarını gözümün önünde canlandırdım, görülecek bir şey olmalıydı doğrusu. İhtiyar Don'un kazandığına bahse girebilirdim. Bir dahaki kez Santa Fe de olduğum takdirde kendilerini ziyaret etmeme ilişkin bir davetle, mektubuna son vermişti.

Zaman, kişinin elinden kaçıp gidiyordu. Görünüşe göre, öğrenimi olmayan bir kişinin yükselmesi olanağı yoktu; her-

gün kişiler okudukları konuları konuşuyor, öğrendiklerini tartışıyorlardı. Dinleyerek öğrenmeğe çalışan ben için de bunların bir anlamı olamıyordu. Kaldıki dinleyerek öğrenen kişi, konuların doğrusunu öğrenip öğrenmediğini de bilemiyordu.

Masalardan birinin üzerinde kimseye ait olmayan bir gazete bulunca aldım onu; dört sayfasını çözünceye kadar üç gün geçirdim.

Kasabada eşyalarını satan bir adam vardı, yedek bir tabanca almayı tasarladığımdan onu görmeğe gittim. Tabanca ile bir kaç kutu mermi aldım. Ama, adamın arabasında bir kaç kitap ta görünce, onları da almak istedim hiç bakmadan.

«Onların ne kitabı olduklarını anlamak istemez misin?»

«Bayım, bunun sizi ilgilendirdiğini sanmam. Ama gerçek odur ki baksam bile gene ne olduklarını anlayamam. Onları incelersem bir şeyler öğreneceğimi sanıyorum.»

Okumuş, yazmış bir adama benziyordu. «Bunlar, okumağa yeni başlayanlara salık verilecek kitaplar değil, ama gene de iyice incelersen birşeyler öğreneceğin de muhakkaktır.» Hepsi hepsi bana altı kitap sattı ve de tümünü birden aldım.

Her akşam kamp ateşinde oturup bu kitapları inceliyor, çalışıyordum. Tom Sunday bir çok kelimenin ne demek olduğunu açıklayarak bana yardım ediyordu. Önceleri, bir kişinin kendi yaşantısına benzer bir yaşantıyı bir kitaptan öğrenebileceğine çok şaşırmıştım. Bu kitabın yazarı, bir

asker olup, Yüzbaşı Randolph Marcy isimli biri, arabalarla batı'ya gidenler için bir klavuz kitabıydı. Bildiğim bir çok şeyi yazmasına rağmen, bilmediğim çok şey de vardı bu kitabın içinde.

Cap Rountree'nin kitaplara içerlediği belliydi. «Bütün bu yazılı eşyayı taşımak için fazladan bir yük atına ihtiyacımız var. Yaşantımda ilk kez olarak bir kişinin yolda kitap taşıdığını görüyorum.» deyip duruyordu.

KISIM IX

Kasabaya vardığımızda güneş her tarafı cayır cayır kavuruyordu. Hiç bir şey değişmemiş gibi görünüyordu ama bende bir değişikliğin olduğunu biliyordum. Drusilla burada idi ve bu kez onu, evinde ziyaret edecektim. Daha önce bir kızı evinde hiç ziyaret etmemiştim.

Drusilla'dan gelen mektup, benim kişisel sırrımdı. Ondan hiç kimseye bahsetmeye niyetli değildim, Orrin'e bile.

O mektubu cevaplamamıştım. Zira daha doğru dürüst yazamıyordum; harflere şekil verebilsem bile, bir çocuk gibi kargacık burgacık bir yazı ile onun karşısına çıkmayı istememiştim.

Santa Fe'ye varır varmaz ilk işim Drusilla'yı görmek olacaktı ama ondan önce yapmak zorunda olduğum bazı işler vardı. Onun için ilk kez elbiselerimi güzelce temizletip ütülettim. Çiftliklerine vardığımda akşam olmak üzereydi. Miguel kucağında tüfeği kapıda oturuyordu.

«Senor! Sizi gördüğüme çok sevindim. Her gün senorita sizi görüp görmediğimi sorup duruyordu.»

«İçerde mi kendisi?»

«Senor, dönmeniz çok iyi oldu. Hem onlar için ve hem de bizim için.» Eliyle kapıyı işaret etti.

Ev, büyük bir varenda ile çevrelenmişti, etrafında beş met-

re yükseklikte kerpiç bir duvar daha doğrusu bir sur vardı. Surun üst kısmına yakın yerde ve içerden yürümek için bir kemer yapılmıştı. En aşağı otuz kişilik mazgal delikleri vardı. Burası ev'den çok ufak bir kaleye benziyordu.

Don Luis bir masada çalışıyordu. Beni görünce ayağa kalktı. «Tünaydın senor. Sizi gördüğüme çok sevindim. İş yolculuğunuz başarılı oldu mu?»

Böylece oturup ona başımızdan geçenleri anlattım. Sürümüzdeki sığırlardan bazıları onun damgasını taşıdığından ona borcumuz olduğunu ve parayı beraberimde getirdiğimi de eklemeyi unutmadım.

«Burada başımız bir hayli derde girmişti sizden sonra» dedi Don Luis, «korkarım ki bu daha henüz başlangıç.» Son gördüğümden beri bir hayli yaşlanmış gibi geldi bana. Aniden bu sert karakterli, beyaz bıyıklı ihtiyarı ne kadar sevdiğimi anladım. Sandalyesinin arkasına yaslanarak Pritts'in işe nasıl başladığını anlattı. Kırk kişilik bir gurup Don'un arazisi içine bir hayli girip yere kazık çakarak tapu talebinde bulunmuşlar ve sonra da çukurlar kazarak kendilerine savunma mevzileri hazırlamışlardı. Bu adamların yaradılışını bildiğinden Don kendi adamlarını uzak tutmuştu.

«Zafer kazanmanın çeşitli yolları vardır senor ve bunların hepsi şiddet yoluyla değildir. Silahlı bir çatışmaya derhal girseydik adamlarımın bir kısmının telef olacağından kuşkum yoktu. Bundan mümkün mertebe kaçınmak istiyordum.»

İşgalciler yakından gözetlenmişti ve Pritts ile Fetterson ayrılır ayrılmaz içki şişelerinin meydana çıktığı görülmüş-

tü. Gece yarısına kadar bütün kamp sarhoş olmuştu. Don Luis adamlarının çatışmaya girmek arzusunu zor önlemişti.

Sonunda, sabahın üçüne doğru, bütün kamp derin bir sarhoş uykusuna daldığı zaman, Don ve adamları hızla işe girişmişler, işgalcileri atlarına bağlayıp Santa Fe yoluna bırakmışlardı. Çadırları ve gereçleri yakılmış, el konmuş ve silahları boşaltıldıktan sonra kendilerine bırakılmıştı. Yolun büyük bir kısmını aştıkları zaman, kasabadan dönen bir atlı gurupla çatışmaya girişilmişti. İşgalcilerden dört tanesi ölmüş bir çoğu da yaralanmıştı. Don Luis'in adamlarından ancak ikisi, o da pek hafif olmak üzere yaralanmıştı.

«Avantaj biz de idi,» diye Don Luis açıkladı, «fakat Jonathan Pritts çok akıllı bir adam ve kasabada hızla dost kazanıyor, ayrıca mağlubiyetten yılmayan bir adam. İntikam almadan rahat edemez. İşi oldukça güç,» diye de ekledi, «sahip olduğu adamlarla bir projeyi yürütmek oldukça güç onun için, hepsi kabadayı ve kötü insanlar.»

«Don Luis» dedim, «Bayan Drusilla'yı görmeme izin verir misiniz?»

Ayağa kalktı. «Tabii senor. Korkarım izin sermesem, kucağımda ikinci bir çatışma ile karşılaşacağım ve bu tip bir çatışmaya karşı koyacak durumda da değilim.»

Kollarını yana açarak devam etti. «New Mexico'da bizler kendi halkımızdan çok sizlere yakın hissediyorduk kendimizi. Mexico City buradan çok uzak, bu nedenle ticaretimizi, alışverişimizi sizinle yaptık, adetlerimiz sizinkilerin

etkisinde kaldı. Ailem sizin usulleri onaylamazdı ama, şimdi formaliteye pek vakit yok.»

Bu güzel, eski Ispanyol evinin oturma odasında durup beklerken, yenilenmiş elbiselerim içinde kazık gibi duruyordum. Abilene'de iken onlara biraz alışmıştım ama, şimdi Drusilla'yı beklerken, acemilik gene üstüme çökmüştü.

Taşlar üzerinde onun topuk seslerini duydum, onu karşılamak için yüzümü kapıya doğru döndürdüm, kalbim çarpıyordu ve boğazım aniden o kadar kurumuştu ki yutkunamıyordum bile.

Bana bakarak kapıda durdu. Hatırladığımdan daha uzun boyluydu ve gözleri daha da büyüktü. Çok güzeldi, benim gibi bir adam için çok, çok güzeldi...

«Bizi unuttuğunuzu sanmıştım artık» dedi, «mektubuma bile cevap vermediniz.»

Şapkamı bir elimden alıp ötekine verdim. «Mektuptan daha önce geleceğimi düşünmüştüm, üstelik pek mektup yazacak durumda da değildim.»

Kızılderili bir kadın hizmetçi kahve getirdi, ayrıca ufak kurabiyeler de vardı tepside. İkimiz de oturduk. Drusilla, iskemlesinde dimdik oturmuş ellerini kucağına koymuştu, o'nun da en az benim kadar rahatsız olduğunu anlamıştım. «Hanımefendi, şimdiye kadar hiç bir hanım kızı ziyaret etmemiştim. Kanımca acemiliğim her halimden belli oluyor.»

Aniden gülmeğe başladı, «Ben de daha önce, genç bir beyi kabul etmemiştim» dedi.

Bundan sonra, başka bir güçlük olmadı aramızda, her ikimiz de rahatlamış, serbest davranmağa başlamıştık. Ona

yolculuğumuzu, sürüyü toplayışımızı ve kızılderililerle olan çatışmamı anlattım.

«Çok cesur bir kişi olmalısınız.»

Bak hele. Bu şekilde düşünmesi hoşuma gitmişti ama, derimi çizdirmemek için başımı ve kuyruğumu aşağıda tutmağa çalışırken o çukurun içinde, cesaret meselesi hiç aklıma gelmemişti, can korkusundan kanter içinde kaldığımı hatırlıyordum sadece.

Yapılması gerekli olanı yaptığı sürece kişinin korkmasını, katiyen ayıplamam... Kaldı ki korku kişinin, daha dikkatli olmasını sağlar, ölmesini önler ve özellikle onu daha iyi bir savaşçı yapar.

Koyu renkli, massif mobilyalı, geniş ve serin odada oturup çene çalmak çok iyi idi. Böyle bir evi daha önce hiç görmemiştim, bana çok büyük ve çok zengin görünüşlü gelmişti.

Dru, büyükbabası için üzülüyordu. «Yaşlanıyor artık Tyrel, onun için korkuyorum. İyi uyumuyor, iyi yemiyor. Bazı geceler sabaha kadar odasında, bir aşağı, bir yukarı dolaşıp durduğunu duyuyorum.» Hemen hemen bir saat kadar sonra dışarı çıkıp atıma gittiğim zaman, Torres'i beni bekler buldum. «Senor» dedi, «Don ve torunu sizi çok seviyor. Bizimkiler de öyle, hepimiz sizi çok beğeniyoruz.» Yüzüme dikkatle bakıp, sözlerinin etkisini anlamağa çalıştı. «Senor, Pritts hepimizden nefret ediyor ve hızla dost kazanıyor. Çok para harcıyor. Her şeyimizi alacağından korkuyorum.»

«Ben sağken, hayır.»

«Bu memlekette bir şerife ihtiyaç var, adaleti yerine getirecek bir adam.» Tekrar yüzüme baktı. «Adaletten başka bir şey istemiyoruz.»

«Söylediğin doğru. Bir şerife ihtiyaç var.»

«Don gittikçe yaşlanıyor, ayrıca ne yapacağını da bilemiyor. Bütün ömrümce onunla beraberdim senor, döğüşmenin yeterli olmadığı kanısındayım. Başka bir şey yapmamız gerek. Sizinkiler bu durumda herhalde bir şeyler yaparlardı. Burada hâlâ Anglo'lardan çok Meksikalılar var. Belki bir seçim yapılsa...»

«Meksikalı bir şerif çare değil Juan, Amerikalılar Meksikalı bir şerifi tanımazlar. Özellikle Pritts'in adamları.»

«Bunu biliyorum senor. Bu konuyu tekrar konuşacağız.»

La Fonda'ya girdiğimde Ollie Shaddock'u barda içki içerken gördüm. Geniş omuzlu, kumral saçlı, geniş yüzlü ve neşeli bir adamdı.

«Bir tek at,» dedi, «Anneni ve çocukları batıya getirmek için şeriflikten istifa ettim.»

«Annemi mi getirdin?»

«Tabiatıyla. Orrin şimdi onun yanında.»

Önündeki şişeden bardağımı doldurdu.

«Beni artık şerif olarak görme. Long'u öldürmekte haklıydın. Seni tevkif etmem gerekliydi ama, hakim seni nasıl olsa serbest bırakırdı. Onu öldürdüğünde elindeki silah sana yönelmişti.»

Bu konu üzerinde daha fazla konuşmadık. Ollie Shaddock-un burada olması iyiydi. Annemi getirdiği için ona borçlanmıştım. Aslında annemi çok özlemiştim, hemen gitmek

istiyordum ama, Ollie'nin bana söylemek istediği bir şey vardı.

«Buranın insanları, senden sitayişle bahsediyor,» dedi.

«Hoşlandıkları kişi Orrin, aslında.»

«Biliyor musun Tyrel? Buraya geldiğimden beri Orrin'in durumunu düşünüp duruyorum. Yöneticilik için seçime girmeli.»

Öyle geliyor ki çok kişi yöneticilik için seçime girmek istiyordu. Gerçekte burası, yeni bir kasaba olduğu için, kanun adamına ihtiyaç vardı. «Onun da aklında bu var,» dedim.

«Bütün ömrümce politikanın içindeydim. On yedi yaşımda şerif muavini, on dokuzumda şerif, yirmi dördümde sulh hakimi oldum ve otuz yaşımdan önce, bir devre de eyalet encümenindeydim. Sonra tekrar şerifliğe döndüm.»

«Bunların hepsini biliyorum.»

«Orrin, oy toplayan bir adam olacak gibime geliyor. Halk ondan hoşlanıyor. Konuşması iyi, biraz daha fazla okursa ve biz de işi iyi idare edersek, kendisinden bir şeyler yapmak olanağı var.»

«Biz mi?»

«Politika, sözünü duyduğum o Aysberglerden pek farklı bir şey değil. İşin aslının çoğu, yüzeyin altında. Bir adamın veya fikirlerinin iyi olması ve hatta dürüst olması pek fark etmez, yeter ki ortaya bir program koyabilsin, işte politika budur.

«Devlet yöneticiliği aşağı yukarı yüzde onu iyi fikir ve niyet ise, yüzde doksanı da programına destek sağlamaktır. Şimdi ben, bir insanın nasıl seçileceğini biliyorum. Or-

rin de ileri süreceğimiz adamımız. Ayrıca senin durumun da ona büyük yarar sağlar.»

«Halk bana pek yaklaşmaz.»

«Belki öyle, ama Meksikalıların çoğunun senden hoşlandığını öğrendim. Pritts seni şirketine ortak etmek için davet ettiğinde, Orrin ile birlikte onu reddettiğinizi herkes biliyor. Ayrıca, Alvarado çiftliğinin bütün kovboyları sizlerin dostu.»

Kendi kendine güldü. «Görünüşe bakılırsa, kadınlar da senden hoşlanıyorlar. Senin bir öğlenden sonra sağladığın eğlenceyi bütün sene içinde kimsenin yapamadığını bana söylediler.»

«Bana bak!» kulaklarıma kadar kızardığımı hissettim.

«Bu olayın üzerinde durma. Herkes onu beğendi. Ve bu nedenle de seni tutuyorlar. Ne dendiğini bana sorma.»

«Buraya geldiğinden beri çok şey öğrenmişe benziyorsun.»

«Herkes kendi işini yapar, benim işim de politikadır. Yapılacak ilk iş dinlemektir. Geçerli konuları öğren, kişileri tanı, oyların nerelerde toplandığını bul ve kimin kime kızdığını öğren. İşte sana politikanın altın kuralları.»

Ollie Shaddock, içkisinden bir yudum aldı ve bardağını tekrar barın üzerine koydu. «Tyrel, ortada bir bela var ve bu Pritts takımından gelecek. Bir sürü serseri kabadayı, içki içmeye başlayınca adam öldürmiye de başlarlar. Bana öyle geliyor ki, işe bir isyan süsü vermeye çalışacaklar.»

«Eee, yani?»

«Biz de orada bulunmalıyız. Sen, ben ve Orrin. Üçümüz. Böyle bir olay anında Orrin, işe müdahale etmeli.»

«Ama o polis değil.»

«Sen o işi bana bırak. Olay patlak verince halk, sorumluluğu birinin yüklenmesini ister. İşte bu anda Orrin ortaya çıkar.»

Kalan viskisini bir yudumda bitirdi. «Bana bak... Pritts, önce Torres'i sonra da diğer kilit adamları temizlemek istiyor. Silahlar patlamaya başlayınca ekibindeki kürk ve at hırsızlarının nereye kadar gideceği bilinmez.

«Orrin işe devam eder. O, Anglo'dur. Bu nedenle bütün iyi Amerikalılar, onun yanında yer alır. Sen Meksikalıları, aradıkları adamın Orrin olduğuna inandır. Sonra Orrin'i marşal tayin ettiririz, sonra da şeriflik seçimine girer. Bundan sonra eyalet encümenine sokmak için planlarımızı yaparız.»

Ollie'nin anlattıkları aklıma yatmıştı. Ayrıca bütün durumu, bu kadar kısa bir zaman içinde öğrenmesi, işinin ne kadar ehli olduğunu kanıtlıyordu. Orrin, bu işin adamıydı. Ya Tom Sunday?...

«Tom Sunday'den ne haber?»

«O da kendini bu işe hazırlıyor. Ama Tom Sunday, halkla Orrin gibi konuşamaz. Orrin gibi herkesle dost olamaz. Orrin düpedüz insanları seviyor ve onlar da bunu biliyorlar... Senin Meksikalıları sevmen ve onların da bunu bilmesi gibi.» Sonra ekledi, «Kaldı ki Orrin, bizden biri. Ve bu nedenle yalan söylemek zorunda kalmayız.»

«Yalan söyleyecek misin?»

Ollie'nin canı sıkılmıştı. «Tyrel, politika politikadır ve kişi politikaya kazanmak için atılır. Bu nedenle bazı gerçekleri o tarafa bu tarafa biraz çekebilir.»

«Yapacağımız herşey dürüst olmalıdır» dedim, «bana bak

ben acemi bir adam değilim. Ama bu dünyada yalan söylemeden ya da kişiyi aldatmadan elde edemeyeceğim hiç bir şey yoktur. Annem bizleri bu şekilde yetiştirdi ve bundan kıvanç duyuyorum.»

«Pekala, dürüstlük iyi bir politikadır. Ve kişi dürüstse, bu etrafa yayılır. Şimdi söyle bana, Orrin için ne diyorsun?»

«Onun adamımız olduğunu düşünüyorum.»

Oradan ayrılıp annemi görmeğe giderken Tom Sunday'i düşünmeğe başlamıştım. Tom, arkadaşımızdı. Bundan pek hoşlanmayacaktı. Orrin'i biraz kıskanıyordu. Tom, içimizde en iyi öğrenim sahibi olan kişi idi, ama gelgelelim, halk Orrin'i daha çok beğeniyordu.

Annem yaşlanmıştı... Ollie'nin arabasında getirdiği eski salıncaklı sandalyesinde oturuyordu, o eski şalı gene dizlerindeydi. İçeri girdiğimde piposunu tüttürüyordu. Bana keskin bir nazarla baktı. «Etlenmişsin. Baban görseydi çok sevinirdi.»

Karşılıklı oturduk ve dağlardan, tanıdıklarımızdan ve tasarladıklarımızdan konuştuk durduk bir süre. Bu kadar yıl, ne kadar ağır koşullar altında yaşadığını bildiğimden, onun ve çocuklar için bir şeyler yapmak istiyordum. Bob onyedi, Joe da onbeş yaşına basmışlardı artık.

Annemin çok şeyi olmamıştı, fakat çiçek ve ağaçları severdi. Çimenlerin rüzgarda sallanmalarını ve damı üzerine yağan yağmurun sesini beğenirdi. İyi bir ateş, salıncaklı sandalyesi, kendi evi ve çocuklarının yakınında olması, arzu ettiği şeylerdi.

Ollie Shaddock, Mora'ya gitmek için hiç zaman kaybetmemişti. Orada bir arazi alıp bir salon ya da kişilerin bir ara-

ya toplanabileceği bir yer açmak istiyordu. O günlerde, salon halkın toplandığı tek yerdi.

Satınaldığım kitaplardan önce, Marcy'nin klavuzunu sonrada bir hikaye kitabı olan Deerslayer'i okumuş bitirmiştim. Gerçekten güzel bir romandı. Washington Irving'in otlaklarda yolculuk adlı kitabını tamamlamış şimdi de Gregg'in Otlaklarda Ticaret'ine devam ediyordum.

Bu kitapları okumakla, konuşmamı geliştirmiş ve ayrıca çevreme daha dikkatle bakıp Irving ve Gregg'in gördüklerini görmeğe başlamıştım.

Çok ilginç bir durumdu bu.

Kendimize arazi aramak için Orrin ile birlikte tepelere yollandık. Sate gene cinlerini başına toplamış, kendini çok iyi hissediyor olmalıydı ki, önce bana bir hayli iş çıkardı. Ama uzun yolculuğun ona enerjisini sarf etme olanağını vereceğini bildiğimden, onunla yola çıkmağı istemiştim. Bu şeytan tırnağı at, başını ayakları arasına alıp havalara sıçramağı gerçekten pek çok seviyordu.

Aramızda topraktan, yapmak istediklerimizden, sığırlardan ve politikadan konuşarak ve günün tadını çıkararak yol aldık. Buraları o kadar güzel ve havası o kadar temizdi ki, kişi çevresini seyretmeğe bir türlü doyamıyordu. Dağlar yakın ve üstümüzde, keskin hatlı ve çam ağaçlarıyla örtülüydü.

Sate uslanmış, doğru dürüst gidiyordu. Adımlarını ileri atıyor, sanki bir yere gitmek istiyormuş gibi davranıyordu. Birden duygumda bir değişiklik oldu. Yolculuktan zevk almaz olmuştum.

Bazen bir insanın hisleri, belirli olmayan birtakım sesleri

veya olayları sezinler. Bu da onun düşünmesini etkiler. Belki de insan tehlikeli bir bölgede iken gelişmiş hislerinin bir sonucu olarak bir takım olayları önceden sezinleme yeteneğine sahiptir. Bir şeyi kesinlikle biliyordum, bu da insanın hislerinin, normal işitme sınırı dışındaki seslere de hassas oluşuydu.

Aniden havada bir toz kokusu duydum. Rüzgar yoktu fakat toz vardı.

Atlarımızı ileri doğru sürerken, Sate'nin kulaklarına baktım. Kulaklarını öne dikmiş, ileride bir şeyin olduğunu hissetmişti.

Bir iz gördüm. Atımı o yana doğru sürdüm, daldan büyük bir parça kabuk sıyrılmıştı. Çalıların etrafında yerde atların ayak izleri vardı.

«Üç veya dört kişi, değil mi Tyrel?»

«Beş. Bu farklı biri. Atlar burada iki saat kadar beklemiş olmalılar, sonra bu beşincisi gelmiş ve durmadığı gibi yere de inmemiş.» Yerde ağacın altında, atların bağlanmış olduğu yerde, bir sürü sigara izmariti vardı ve bir de, yarı içilmiş, siyah bir puro.

Düşündüğümüzden daha fazla kuzeye çıkmıştık, birden aklıma geldi. «Orrin, Alvarado'nun arazisindeyiz.»

Şöyle bir etrafına bakındı, izlerimizi inceledi. «Zannedersem Torres. Birileri ona pusu kuruyorlar.»

İzleri inceleyerek atını ileri sürdü. Atlardan birinin izleri ufak, hafif ve dans eden bir atın izleriydi. Her ikimiz de bu izi tanıyorduk. İz takibini bilen bir kişi bu izleri, bir bankacının imzayı okuduğu gibi rahatlıkla okuyabilirdi. Bu ufak at nalı, ve hafif basış, ve yana doğru hareket, Reed Carney'in gösteri atına aitti.

Diğerleri kim olursa olsun Reed Carney'in Fetterson ve

Pritts ile birleştiği bir gerçekti, beşinci adam onları alıp bir yere götürünceye kadar, burada kalıp onu beklemişlerdi. O da, gözetlemek için dikilmiş ve öldürmeği tasarladıkları adamın geldiğini görünce, bunlara haber vermek için gelmiş olacaktı.

Bir hayli tasarlama yapmıştık belki, fakat böyle bir gurubu buraya getirecek hiç bir şey yoktu buralarda... hiç olmazsa o günlerde.

Orrin, winchester'ini çıkarıp eline aldı.

Çam ağaçlarının arasında idik ve yol, bir yamaçtan yukarıya doğru uzanıyordu. Tekrar durduğumuzda, bir hayli yükselmiştik, hava çok temiz ve açık olduğundan kilometrelerce ilerisini görüyorduk. Platformun kenarı ilerde uzakta idi.

Adamları gördük.

Dört kişi, yamacın alt eteklerinde de beşincisi, etrafı gözetleme ile meşguldü. Çok uzaklarda, vadinin içinde de, tek bir biniciye ait olabilecek bir toz bulutu vardı, hedef bu zavallı olmalıydı.

Adamlar bizden aşağıda idiler, altmış metre mesafedeki bir yeri ateş altına alacak şekilde silahlarını mevziye soktular. Atlı'dan otuz ya da kırk metre kadar yüksekte idiler ve binici tamamen açıkta idi, siper alacak en ufak bir tümsek bile yoktu.

Orrin ile ben atlarımızı ağaçlara bağladık. Bir mesa'nın üstündeydik. Arazi buradan aşağı dimdik iniyor, tıpkı bir uçurum gibi, sonra adamların bulundukları yere yaklaşırken, kırk metre kadar hafif bir meyil meydana getiriyordu.

Beşi de atlarını yüz metre kadar ilerdeki bir ağaca bağlamışlar, kendileri bir araya toplanmışlar, bekliyorlardı.

Adamlar, aşağıdan gelen binici tarafından görülemezdi. Onların kaçış yerleri yoktu, yalnız sağa ya da sola kaçabilirlerdi. Tepenin üstüne çıkamazlar ve aşağıya da inemezlerdi, çünkü her ikisi de uçurum gibi çok dikti.

Orrin, kendisine büyük bir kayanın arkasında güzel bir yer bulmuştu. Bana gelince yukarda yuvarlanmağa hazır büyük bir kaya görmüş ve aklıma bir muziplik yapmak gelmişti. Mesa'nın tam kenarında duran bu büyük kayaya bir az yardım edebilirsem, aşağıya düşmekten gurur duyacaktı.

Küçüklüğümden beri kaya yuvarlamayı zaten çok severim. Size çılgınca bir tutku gibi gelir ama, kayaların hoplaya, zıplaya yuvarlanması, beraberinde bir sürü moloz götürmeleri, engel tanımadan yuvarlanmalarını beğenir ve merakla seyrederim. Mesa'nın kenarına yürüdüm, sırtımı ihtiyar bir ıhlamur ağacının gövdesine dayadım ve ayaklarımı da kayanın dibine yerleştirdim.

Binici hemen hemen tamamen açığa çıkmış görülüyordu. Ayaklarımı karnıma doğru çekip, kayayı itmeğe başladım. Kaya ağır ağır yerinden oynarken, çatırtılı sesler çıkarmağa başladı, hafifçe sallandı, sonra yavaş fakat şahane bir hareketle aşağı düşmeğe başladı.

Önce ağır ağır, sonra gittikçe hız kazanarak tepeden aşağı inmeğe başladı. Alttaki biniciler gürültüye bakıp, ne olduğunu anlayınca, oldukları yerde kala kaldılar, akıllarını başlarına toplayınca da koyun sürüsü gibi dağıldılar.

İşte tam bu anda Orrin tüfeğini omuzladı ve atlarının ö-

nündeki çalılara ateş etti. Ürken hayvan başını hızla sallayınca, dala bağlı olan dizginlerini kurtardı ve kaçmağa başladı, başını yana tutmuş dizginlerin ucundaki dala basmamağa çalışıyordu.

Artık iyice belirmeğe başlayan atlı gürültüyü duyup ta başını kaldırınca şapkamı sallayarak ona işaret verdim, açık renkli sombrerosundan Torres olduğunu tanımıştım. Bu kadar uzaklıktan ve yukarıda oluşumuzdan bizi tanımamakla beraber, kuşku ile elini kaldırıp, işareti aldığını belirtti. Aşağıda, adamlardan biri atlara doğru davranmak istedi ama Orrin, ayakları önüne bir mermi yerleştirince, adam gerisin geriye bir taşın arkasına planjon yaptı. Adamın saklandığı kayaya bir mermi daha yerleştirdikten sonra Orrin, arkasına yaslandı ve o İspanyol pürolarından birini yakıp tüttürmeğe başladı.

Hava çok sıcaktı. Bir kayanın yaptığı gölgeye oturup mataramdan bir kaç yudum su içtim. Aşağıda, hiç gölgenin bulunmadığı o yerde, havanın daha da bunaltıcı olacağını düşünüyordum.

«Eğer bu herifler kaldıkları yere kadar yayan yürürlerse,» dedi Orrin, «kızgınlıkları bir hayli azalır değilmi?»

Aşağıdaki adamlardan birisi karar verinceye kadar, ağır ağır yarım saat geçti. Adam kararını uygulamak için harekete geçince, tüfeğim yanağının yanından bir mermi geçirip, adama verdiği kararın sağlığa zararlı olabileceğini anlattı. İşin garip tarafı, biz onları, tabaktaki salatalık dilimleri kadar iyi görüyorduk. Temizlemek isteseydik biri bile sağ kalmazdı. Sonra ağaçların arasından gelen bir atın sesini duyduk ben arkaya doğru giderek Torres'i karşıladım.

«Ne oluyor, senor?» Bir Orrin'e bir bana bakıyordu merakla.

«Görünüşe göre seni bekliyenler vardı. Orrin ile ben alacağımız bir arazi ararken, yerde bazı izler gördük ve onları izleyince, aşağıdaki beş kişiyi bulduk.» Ona, adamların gizlendikleri yeri gösterdim. Sonra atlar için ne düşündüğümüzü anlattım, o da bizimle aynı fikirdeydi. «Artık bu iş de bana düşer?»

Yamaçtan aşağı indi, bir az sonra onun ağaçlardan sıyrıldığını, atları çözdüğünü ve hepsini ürkütüp yola koyduğunu gördüm.

Torres döndüğünde, Orrin yerinden ayrılıp yanımıza geldi. «Benim için çok büyük şey yaptınız» dedi. Torres, «hayatımı kurtaranları unutmayacağım.»

«Önemli değil,» dedim, «onlardan biri Reed Carney.»

«Gracias, senor Sackett» dedi Torres, «çiftlikten bu kadar uzakta iken kendimi emniyette hissediyordum. Ama kişi hiç bir yerde emniyette olamıyor bu günlerde.»

Mora'ya dönerken çenemi kapattım ve Orrin ile Torres'in konuşup biribirlerini daha iyi tanımalarını istedim. Torres dürüst ve erkek bir adamdı. Orrin'in ondan hoşlanacağını biliyordum. Torres insanları severdi, onun da Orrin'den hoşlanmaması için bir neden yoktu. Mora'ya vardığımızda Torres çiftliğe döndü. Salonun önünde attan indik ve içeri girdik. Dostlar arasında olmadığımızı anlamamıza bir bakış yetti. Burası bir Meksika kasabası olmasına rağmen, içerde bir tek Meksikalı yoktu, ayrıca Pawnee Rock'tan hatırladığım bazı yüzler vardı. Barın kenarında bir yer bulduk ve içkilerimizi ısmarladık.

Kırk kişi kadar vardı salonda traşsız, tozlu, pis, saçları omuzlarına kadar uzamış, altı patlar ve bowie bıçaklarıyla yüklü bir kalabalıktı bu. Fetterson, barın öbür ucundaydı ama bizi görmemişti.

İçkilerimizi bitirdikten sonra kapıya doğru yöneldik ve kırmızı kafa ile burun buruna geldik... Pawnee Rock'ta atımın yere yıktığı herif. Ağzını tam açmıştıki, Orrin elini hızla sırtına vurdu. «Kırmızı Kafa, nasılsın, ihtiyar tilki, dışarı gel de seninle biraz konuşalım.» dedi, adamın bağırmasına fırsat vermeden.

Bu kırmızı kafa yavaş düşünen bir adamdı, bir kaç kez gözlerini kırpıştırdı, Orrin'in ne yapmak istediğini anlamağa çalıştığı belliydi. O ne yapacağına karar verinceye kadar biz fakiri dışarı çıkarmıştık bile. İkimizin arasında sürüklenir gibi dışarı çıkarılması üzerine başına geleni anlamıştı. Bağırmak için tekrar ağzını açarken, Orrin gürültülü bir kahkaha attı ve eliyle adamın sırtı ortasına öyle bir tokat patlattıki, herifin ciğerlerindeki hava bir anda boşalıverdi. Kapının dışına çıkıp bir az uzaklaşınca bıçağımı çekip herifin kaburgalarına dayadım ve o da bütün bağırmak isteğini bir anda kaybetti. Yani bir az sükünet buldu, demek istedim.

«Bir dakika durun» diye protesto etti, «ben sizlere hiç bir kötülük etmedim. Sadece —»

«Doğru düzgün yürümene devam et,» dedim, «başımıza bela olma. Sırtım ağrıyor ve silah çekip ateş etmek isteğinde değilim bu akşam, ne olur beni zorlama.»

«Seni zorlayan kim be ?»

«Kırmızı kafa,» dedi Orrin ciddi ciddi, «sen tam aradığımız

adamsın. Yakışıklı, göze çarpan ... ve canlı.»
«Evet, hem de canlı,» diye ekledim, «ama ölürsen, yakışıklı bir ceset olursun, kırmızı kafa.»

Artık onu iyice karanlık içine çekmiş ve arkadaşlarından uzaklaştırmıştık, içine bir korku girmişti, gözleri meksika pesoları gibi kocamandı.

«Bana ne yapacaksınız ?» diye sordu, «Bakın ben—»

«Kırmızı kafa,» dedi Orrin, «buranın kuzeyinde çok güzel topraklar var, geniş büyük ve güzel. Akarsuları, yüksek otları ve ağaçları ile güzel bir ülke. Sana tavsiye ederim güzel bir ülke.»

«Ve biliyor musun kırmızı kafa, bahse girmek isterimki sen de orasını görmek için yanıp tutuşuyorsundur, evet orasını bir görmelisin.»

«Ben de aynı kanıdayım, orasını görmen gerek,» diye fikrimi belirttim.

«Evet, muhakkak görmelisin, aksi halde, böyle bir fırsatı kaçırdığın için pişman olursun ve biz de üzülürüz,» dedi Orrin.

«Atın varmı ? Kırmızı kafa ?»

«Evet var.» gözleri bir bana, bir Orrin'e bakıyordu.

«Kuzeyde ki o yeri beğeneceksin, buna eminiz. Burası senin için çok sıcak olabilir, kaldıki atmosfer de çok ağırlaşıyor.. bak seni çok sevdiğimizden sana bir şeyler demek istiyoruz, sağlığını bizim kadar anan bile düşünememiştir. Bize kalırsa atına atlayıp ta Pike Peak'a ya da daha iyisi Montana'ya kadar gitmelisin.»

«Bu, bu akşam mı ?» diye itiraz etti.

«Peki tabii, Bütün yaşantın boyunca, kuzeyde ki o memleketi görmek için yanıp tutuştuğun, sabırsızlandığın halde, gecikmenin bir anlamı var mı şimdi.»

«Eşyalarımı almam gerekli. Ben—»

«Böyle bir şey yapamazsın bize kırmızı kafa,» diye Orrin başını salladı, üzüntüsünden oraya yıkılacakmış gibi sanki. «Sakın gecikme, Kırmızı kafa, sakın haa.» adamın kulağına doğru eğilip, «öç komitesi, adam, öç komitesi.»

Elimin altında herifin sarsıldığını hissettim, diliyle dudaklarını yaladı. «Bana bakın, benim hiç bir suçum —»

«Hava çok bozuldu birden burada, böyle havalardan ölenlerin sayısı çoktur bilirsin. Şafağa kadar hayatta kalmayacağına dair bahse girmek isteyen kişiler bile var, herif sen ne diyorsun hâlâ.»

Böyle konuşarak gri bir atın yanına gelmiştik. «Bu, atın mı ?»

Başını, evet anlamında salladı.

«Hemen eyere tırman kırmızı kafa, Hayır — tabancan yanında kalsın. Biri sana ateş etmek isterse, elinde silahının olmasını isterler. Silahsız adama ateş edene, kanun fena davranıyor biliyorsun. Şimdi yolculuğa çıkmayı düşünmüyor musun, kırmızı kafa ?»

Bu kadar zaman içinde herif artık ne olup bittiğini anlamağa başlamış ya da daha henüz başlamamıştı bile. Her neyse, atının başını döndürdü ve tırısa kaldırdığı atıyla kasabanın dışına çıktı.

Orrin bana baktı ve sırıttı, «İşte yolculuk sever bir vatandaş !» Birden ciddileşti. «Oradan tabanca zorundan başka

şekilde çıkacağımız hiç aklıma gelmemişti. O güruh kafayı tütsülüyordu. Bir kaçımızı linç etmekten ya da delik deşik etmekten büyük zevk duyacaklardı.»

Cap ve Tom Sunday'e katılmak üzere atlara atladık. «İyi ki geldiniz. Öbür tarafa gidip, sizi bir işgalcinin altından çekip çıkarmak zorunda kalacağını düşünerek, Tom üzülüyordu.» dedi Cap.

«Ne demek istiyorsun... işgalci demekle?»

Jonathan Pritts bir şirket kurdu, adını da Yerleştirme Şirketi koydu. Hissedar olabilirsin, paran varsa parayla yoksa silahınla katılıp hisse senedi alabilirsin. Şirket ortaklarına toprak işgal hakkı tanıyorlar.»

Orrin bir şey demedi. Pritts'in adı geçince, o hiç konuşmaz olmuştu. Yatağına oturdu ve çizmelerini çıkarmağa başladı.

«Biliyor musun,» dedi aniden, «kuzeydeki yerlerden söz etmek, beni oraya gitmemiz gereğine inandırdı.»

KISIM X

Sıcak güneş altında kalan Mora'nın tek caddesinde, kımıldayan hiçbir şey yoktu. Boş olduğundan geçici olarak yerleştiğimiz evin verandasından caddeye bakıyordum, aynı anda bu sessizliğin altındaki sıkıcı havayı da hissediyordum.

Orrin, içerde yatmış uyuyordu. Ben de. 44 Henry'mi temizliyordum. Bela ağlarını yavaş yavaş örüyordu ve hepimiz bunun farkındaydık.

İşgalcilerden elli veya altmışı kasabaya gelmişlerdi. İşleri olmadığından gittikçe huzursuzlanıyorlardı. Benim kendime göre planlarım vardı ve bunların, ithal edilmiş bir serseri güruhu tarafından bozulmasına izin vermeye niyetli değildim.

Tom Sunday, verandaya çıktı ve yanımda durdu. O ince siyah pürolarından birini çıkarıp yaktı.

«Kasabanın dışına bugün at binecek misin?»

«Yerimize gideceğim,» dedim. «Buradan on iki - on dört kilometre ötede güzel bir yer bulduk kendimize.»

Bir an duraladı, purosunu ağzından aldı. «Ben de kendime bir yer istiyorum, ama önce durumun nasıl sonuçlanacağını beklemem gerek. Öğrenim yapmış bir kimse, burada po-

litikaya girer ve başarılı olabilir.» Verandadan inip caddeye yürüdü.

Tom aptal değildi; Mora'da bir kanun adamına ihtiyaç olacağını biliyordu ve kendisi bu kanun adamı olmak istiyordu. Orrin'in hatırı için ikinci adam yerinde olmayacağını biliyordum.

Orrin ile Tom'un ikisinin birden aynı pozisyonu istediklerini anlayınca ne olacağını düşünmek beni üzüyordu. Ama Orrin'in bunu sakıncalı bulmayacağını tahmin ediyordum.

Tüfeğin temizliğini bitirdikten sonra atımı eyerledim. Battaniye ve uyku tulumunu eyerin arkasına sardım. Gitmeye hazırdım. Orin, yataktan çıkmış, yanıma gelmişti.

«Ben daha sonra gelirim, ben gelmezsem Cap gelir» dedi. «burada olanlara bakmak istiyorum.» Atın yanına kadar benimle beraber geldi. «Tom birşey dedi mi?»

«Marşal olmak istiyor.»

Orrin yüzünü buruşturdu. «Allah kahretsin Tyrel, korktuğum başıma geldi. Belki de benden daha iyi bir marşal olur.»

«Hiç belli olmaz, bu bir yazı tura meselesi Orrin, ama seçimde sen kazanırsın. İkinizin birbirine rakip olmasına çok üzülüyorum. Tom, iyi bir adam.» Bir süre ikimiz de bir şey demedik, orada güneşin altında durmuş, düşünüyorduk. Çok güzel bir sabahtı ve etrafımızda belanın dolaştığına inanmak çok güçtü.

«Onunla konuşmam gerek» dedi Orrin en sonunda, «bu doğru değil. Ona ne düşündüğümüzü söyleyelim.»

Bütün düşünebildiğim, iki seneden beri beraber oluşumuz, ve çok iyi vakit geçirdiğimizdi. Bu dostluğumuza halel

gelmesini istemiyordum. Dostluklar bu hayatta çok azdı, birlikte kötü günler geçirmiş, toz yutmuş, barut dumanı koklamış ve birlikte yemek yemiştik. Ter ve barut dumanı kadar insanı birbirine bağlayan hiç bir şey yoktur. «Sen işine bak Orrin. Tom'la yarın konuşuruz.»

Bu konu konuşulurken, ben de orada olmak istiyordum, zira Tom beni sever, bana güvenirdi. O ve Orrin, birçok bakımlardan birbirine benzer, bazı bakımlardan da hiç benzemezlerdi. Her ikisi için de yeterli yer vardı. Ama Tom'un önde gitmek isteyeceğinden emindim.

Sığır yetiştirmeğe karar verdiğimiz yere gelmem bir saatten fazla sürdü. Arazimizdeki nehir boyunda ağaçlar, kaliteli otlaklar vardı ve ben, kayaların arasındaki bir köşenin ağız açıklığına yerleştim. Appaloosa'yı çayıra saldım, çizmelerimi çıkarıp mokasenlerimi giydim ve etrafı incelemeğe başladım. Niyetim, ev ve ahırlar için yer tesbit etmekti.

Evi kurmayı düşündüğüm yükseklik, nehirden yedi metre kadar yüksekteydi. Suyun buraya kadar yükselmesi olanağı yoktu. Arkada yükselen dik kayalar ile ev için iyi bir yerdi. Gömleğimi çıkarıp evi inşa edeceğimiz yerdeki kayaları temizlemeğe başladım. Sonra da kazıkları çakacağımız yerleri adımlayarak tesbit edip bütün sabah çalıştım. Öğleden sonra da direkleri kesip, hayvanlar için bir ahır yapmaya koyuldum, herşeyden önce buna ihtiyacımız vardı.

Daha sonra, hava kararmaya başlarken, nehire girip bir güzel yıkandım. Elbiselerimi giydikten sonra ufak bir ateş yakıp, kahve yaptım ve kurumuş et yiyerek karnımı doyurdum.

Eyer torbalarımdan kitabımı çıkarttım, okumak için oturdum. Zaman zaman yerimden kalkıp çevreme bakıyor, ya da ateşten uzak karanlık içerisinde durup etrafı dinliyordum. Ateş közlenince yerimi değiştirdim ve yatmak için uyku tulumunu hazırladım. Hafif bir rüzgâr esiyordu ve yıldızları kapatan tek tük bulutlar vardı.

Tüfeği elime alıp, atı kontrol etmeye gittim, çayırdaki yerini değiştirip, daha yakına getirdim, böylece taze ot yemesi olanağını sağladım. Gecede hoşlanmadığım bir şey vardı, keşke çocuklar da burada olsaydı.

Belli belirsiz bir ses işitince başımı kaldırıp, atıma baktım. O da aynı sesi duymuştu. Başını kaldırdı, kulaklarını dikti, burun deliklerini açıp, koku almaya çalıştı. Omzuna elimi koyup, «Sakin ol, evlat,» dedim, «olduğun yerde dur.»

Beni ziyarete gelen biri vardı herhalde.

Geceleri, oraya buraya ses çıkarmadan giden bir kişi, kendini karnında bir mermiyle yatar bulur ergeç. Bana gelince, etrafı şöyle bir dolaştım. Çok dikkatli yürüyordum. Bu memlekette dosttan fazla düşman olduğunu biliyordum.

Bir az sonra duran atı gördüm sonra da hafif bir inilti duydum. Yanlarına yaklaştım. Yerde yatan bir adam vardı ve fena yaralanmıştı.

«Senor,» ses pek hafifti, «lütfen... ben Miguel'im. Size geldim...bir sürü de bela getirdim.»

Eğilip onu kucağıma aldım ve atının üzerine koydum. «Bir az dişini sık» dedim, «bir kaç metre sonra yerime varacağız.»

«Adamlar, beni.. öldürmek istediler sen-nor, senin de başın derde.. girecek.»

«Onlarla konuşurum,» dedim, «gerekli derslerini veririm.» Bayılmıştı. Kampa götürdüm ve yere yatırdım. Vurulmuştu. Hem de pek ciddi bir şekilde. Kasığında bir mermi deliği, göğsünün sağ tarafında da bir ikincisi, bu göğsünü tamamen delmiş geçmişti. Elbisesi kana bulanmıştı, kurtulması mucize olurdu.

Ateşin yanında su vardı, elbiselerini çıkarıp işe koyuldum. Önce kanı temizledim ve ondan sonra da delikleri tıkayıp kanamayı durdurdum. Ortalık aydınlanıncaya kadar yaşarsa, ayni işleri yeniden yapmam gerekecekti.

Bowie'min ucuyla pantolonunu kestim ve mermiyi kalçasından çıkardım. Sonra yarayı yıkayıp, sarabildiğim kadar sardım. Onun peşinde olan binicilerin aşağıda bir yerlerde onu aradıklarını duyuyordum. Er geç, ateşin yansıyan ışınlarını görecekler ve buraya geleceklerdi. O zaman ne yapacağıma karar verirdim.

Miguel'i ateşin yanından uzaklaştırıp, kayaların arasında bir yere sakladım, sonra onların geldiklerini duydum, acelşsi olan insanlar gibi gelmişlerdi.

«Hey, ateştekiler.»

«Dinliyorum, konuşun.»

«Yaralı bir meksikalı arıyoruz. Onu gördünmü ?»

«Evet gördüm kendisi burada, ama alamazsınız onu.» Ateşin yanına kadar yaklaştılar. Ben de ışık halkasının kenarına kadar yaklaşıp durdum. İşin kötü tarafı, binicilerden birinin elinde bir tüfek vardı ve üstüme yönelmişti, uzaklık ise beş metre kadardı.

Tüfek canımı sıkmıştı. Beni terletmeğe başlamışlardı. A-

teş etmeden önce düşünmek zorunda kalan bir kimseyi, hızlı silah çeken biri vurabilirdi ama, hızlı çekilen silah, iyi bir nişanla desteklenmeliydi.

«Bu Sackett. Silahşör dedikleri genç.»

«Evet bir Sackett ne olmuş yani,» bunu söyleyen kır saçlı gösteri kovboyları gibi silahlarını aşağıdan bacağına bağlamış bir adamdı, «Açtırdığı mezarlardan birini görmedim henüz.»

«Yolunuza devam edin» dedim, «Miguel burada. Burada benimle kalacak.»

«Büyük laf ediyorsun, biraz değilmi?» konuşan Charley Smith'ti. Çam yarması gibi iri, sakallı, sert, kabadayı, kavgada kontrolu güç olduğu söylenen bir kişiydi. Elinde tüfek olanı ise, çarpık suratlı, gırtlağı çıkık, devamlı hareketli ve ateş etmeğe hevesli biriydi.

«Yaralıdır» dedim, «kendisinin bakıma ihtiyacı var.»

«Onu canlı kalsın istemiyoruz» dedi Smith, «ölmesini istiyoruz. Onu bize teslim et, o zaman bu işin dışında kalırsın.»

«Maalesef»

«Bizce fark etmez» dedi kır saçlısı, «böylesi daha iyi. Böylesini tercih ederim.»

Bu kır saçlısı beni hiç düşündürmüyordu, beni düşündüren esas eli tüfekli olanıydı. Kır saçlısının o tabancalarla bir hayli pratik yapmış olmasına rağmen... Gösterişli biri bile hızlı olabilirdi, onu da dikkate almam gerekliydi.
Bir şey gerçekti. Konuşarak buradan kurtulmanın olanağı yoktu. Kenara çekilip Miguel'i öldürmelerini de seyir edemezdim.

Ben sigara içmem fakat Miguel'i yere yatırırken onun sigara sarma takımı yere düşmüştü ve ben de onu alıp cebime koymuştum, böylece onları çıkarıp kendime bir sigara sarmağa başladım. Her ne kadar usta degildiysem de, bir yandan konuşuyor bir yandan da sigaramı sarıyordum.

Bir fırsat arıyordum. Böyle bir fırsata ihtiyacım vardı. Karşımda tüfekli bir adam, Charley Smith ve altı patlarlı fiyakacı herif vardı. Karanlık içinde, göremediğim bir kaç kişi daha olabilirdi ama öncelikle bu üçünü düşünmem gerekiyordu.

«Miguel» dedim, zaman kazanmak için konuşmam gerekiyordu, «iyi bir adamdır. Onu severim. Kavgasına pek karışmak istemem ama diğer taraftan da, kendisine fırsat verilmeden, yaralı bir adamın göz göre göre vurulmasını da isteyemem.»

Smith tecrübeli olmalıydı. Bir şey arar gibi etrafına bakınıyordu. Smith'in, Orrin'i aradığını tahmin etmiştim. Bizim bir ekip olduğumuzu biliyordu. Dört kişi olduğumuzu ve belki de diğerlerinin bir kenarda gizlenmiş olduğunu düşünüyordu.

Bu arada da kafam makina gibi çalışıyordu. Biri size silah tuttuğu zaman, onu kullanmağa da hazırdır, baskın tesiri sağladığı için bu avantaj ondadır. Ama bir süre sonra, adaleleri ağırlaşır ve hareketleri yavaşlar. Bundan başka bu adamlar çoğunluktaydı, üçe karşı bir. Sayı avantajı da onlardaydı, bu bakımdan kendilerine karşı koyacak bir aptalın varlığı tasavvur dahi edilemezdi. Bu düşünce şekli de onların aleyhine bir noktaydı. Fikrî bakımdan insanı

rahatlatır, tenbelliğe sevk ederdi. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz tabii.

Yapacağım hareketleri çok iyi şekilde ayarlamalı ve harekete başladığım zaman da onların, başka bir iş için hareket ettiğim hissine kapılmalarını sağlamalıydım.

Miguel'i, kampımda öldürürlerse, kendimi hiç bir zaman af edemez, mazur gösteremezdim... kendim yaşasam bile.

«Miguel,» dedi Smith, «Alvarado'nun adamlarından biri: Onları bu topraklardan sürüyoruz.»

«Kardeşin nerede ?» Tüfekli adam soruyordu, dikkatinin bir kısmını arkamdaki karanlığa doğru toplamıştı. Onlara yavaş yavaş düşünecek şeyler vermeğe başlamıştım.

«Buralarda bir yerde olacak. Bizimkiler hiç bir zaman uzakta olmazlar. Ben neredeysem, onlar da oradadır.»

«Sadece bir tek yatak var,» bunu o çenesi çekilesi kır saçlı söylemişti. «Onu ben de görüyorum.» bunu da beni öldürmeğe pek hevesli görünen iki herif söylemişti. Sonra bu başarısıyla övünecekti.

Charley Smith te beni öldürmek istiyordu, zira sonradan, karşısına bir silah daha çıkmayacaktı.

Sarmasını bitirdiğim sigarayı ağzıma koydum, yere eğildim ve yanan ufak bir dalı elime aldım, sigarama doğru kaldırırken, yeniden konuşmaya başladım.

«Dördümüz,» dedim, «hiç bir zaman biri birimizden pek fazla uzak kalmayız. Beraber çalışır, beraber döğüşür ve beraber kazanırız.»

«Onlar burada değiller» dedi kır saçlısı, «yerde yalnız tek yatak var, sadece kendi atı ve Meksikalı'nın atı görünü-

yor.»

Tepelerde çam ağaçlarının hışırtısı vardı, onu devamlı duyuyordum.

«Ben bir Sackett'im,» dedim konuşur gibi, «Tennessee'li Sackett. Bir kaç sene evvel bir kan davasını sona erdirdik.. Karşı taraftan biri bir Sackett öldürmüştü. Biz de tam ondokuz Higgins öldürdük olaydan sonraki onaltı yıl içinde. Adam aramaya hiç ara vermeden. Tell Sackett isimli bir kardeşim var... şimdiye kadar yaşamış en iyi tüfek kullanan adam.»

Ben konuşuyordum ve elimdeki dal da yanıyordu. Charley Smith farkına vardı. «Hey!» dedi, «Elini yakacak—»

Ateş elime dokunmuştu, acıyla bağırdım ve elimden ateşi atarken, aynı hareketin devamı olarak, tabancamı çektim ve tüfekli adamı eyerinden havaya uçurdum.

Kır saçlısı elini silahına atarken ondan yana döndüm ve tabancamın çekicini baş parmağımla iki defa çekip bıraktım, o kadar hızlı çekip bırakmışım ki, iki patlama sesi sanki bir sesmiş gibi duyuldu. Kır saçlısı arkaya doğru, sanki bir balyoz yemiş gibi yuvarlandı.

Silahımı Smith'e döndürdüğümde, onu yerde karnını tutar buldum, Tom Sunday elinde Henry'si ile çıkageldi.

«Gördüğüm oyunların en akıllıcası» dedi, Smith'e bakarak. «Sigara sarmağa başladığını görünce, bir oyun hazırladığını anlamıştım, sigara içmediğini bildiğim için.»

«Teşekkürler, gelmek için tam zamanını seçmişsin.»

Sunday atından indi ve tüfekli adamın yanına gitti. Kalbinden yediği kurşunla ölmüştü, kır saçlının ise göğsünde iki kurşun yarası vardı. Sunday bana baktı. «Gözüm-

le gördüm ama gene de inanamıyorum.»

Tabancama kurşun yerleştirirken Miguel'e doğru yürüdüm. Dirseğinin üstüne kalkmış yüzü kireç gibi beyazlaşmıştı, yaşayan bir insanın yüzü bu kadar beyaz olabilirmiydi, gözleri de yuvalarından fırlayacakmış gibi büyümüştü. «Gracias Amigos,» diye fısıldayabildi ancak.

«Orrin buraya geldiğini söyledi, benim de canım sıkılıyordu, buraya gelip seninle kalmayı istedi canım. Onların arasında görünce seni, ne yapabileceğimi kestirmeğe çalışıyordum, sana ateş etmeden onları nasıl kıstırabilirdim diye düşünürken sen ateşe başladın.»

«Bizi öldüreceklerdi.»

«Pritts, Miguel'e yardım etmeni, savaş ilânı olarak kabul edecektir.»

Karanlıktan gelen bir takım sesleri duyunca, ateşin ışığı dışına çıkıp bekledik. Gelenler Cap Rountree ile Alvarado'nun iki adamıydı. Biri Pete Romero idi ama diğerini tanımıyordum.

Bu, ince, bıçak gibi adamdı, süslü deri bir ceketi ile pek yakışıklıydı. Tabancasının kabzası inci işlemeli ve aşağı sarkıktı, iş gören bir tabanca olduğu belliydi. Fakat adamın bakışlarını hiç beğenmedim.

Adı Chico Cruz'du.

Cruz, cesedlere doğru yürüdü ve onları inceledi. Cebinden bir gümüş dolar çıkardı ve kır saçlının göğsündeki iki mermi deliği arasına koydu. Doları cebine attı ve bize baktı.

«Kim ?»

Sunday başıyla beni işaret etti, «Onun işi... ve de diğeri.» tüfekli adamı göstermişti. Sonra olayın nasıl olduğunu anlattı. Üzerime tüfeğin yönelmiş olduğunu söylediği halde nedense yanan daldan hiç söz etmedi.

Cruz bana dikkatle baktı. Bu adamın öldürmekten zevk aldığını ve tabanca kullanma yeteneğiyle gurur duyduğunu o anda anladım. Ateşin yanına çöktü ve bir bardak kahve doldurdu kendisine. Kahve koyu ve kuvvetliydi. Ondan zevk aldığı belliydi Cruz'un.

Romero'ya, Miguel'i ata bindirmesi için yardım ederken, sordum,

«Kim bu ?»

«Meksikalı, Tores getirtti onu. Fena bir adam. Çok kişi öldürmüş.» Cruz bana, çevik ve yumuşak hareketlerle şimşek gibi hareket ederek düşmanını sokan çıngıraklı yılan gibi göründü. Onda hoşlanacağım hiç bir şey yoktu.

Bununla beraber ihtiyar Don'un onu getirtme sebebini anlayabiliyordum. Bu onun için bir ölüm kalım meselesiydi. İhtiyarlamıştı ve kazanacağından emin değildi.

Ateşin yanına geldiğimde Cruz yüzüme baktı. «İyi iş görmüşsün» dedi. Ama ben daha iyisini yaparım.»

Övünmekten hoşlanmamakla beraber, bazan insan kendisini tutamıyordu.

«Belki» dedim.

«Bir gün karşılıklı deneriz» dedi, sigarasının dumanları arasından bakarak.

«Belki bir gün, fırsat olursa« dedim.

«Dört gözle bekleyeceğim bu fırsatı senor.»

«Ben de» dedim kendisine gülerek, «arkama bakarak yazık oldu diyeceğim.»

KISIM XI

Pritts'ten bela'nın gelmesini bekliyorduk ama görünmekte gecikiyordu. Orrin yerimize geldi, ayrıca Don Luis'in verdiği bir kaç kişinin de yardımıyla ve Tom ile Cap'in de katılmalarıyla evimizin temelini çıktık. İşe başladığımızın ikinci günü akşamı idi, işlerimizi bitirmiş ateşin etrafında toplanıp kahvelerimizi içerken Orrin, Tom'a marşal'lık için seçimlere adaylığını koyacağını söyledi.

Sunday bardağını kahve ile doldurdu. Ağzının kenarları bir az sertleşmişti ama gene de güldü. «Neden olmasın? İyi bir marşal olursun Orrin... Eğer seçilirsen.»

«Senin de aynı işi istediğini sanıyorum...» diye Orrin konuşmağa başlamak istediyse de, Tom'un bir el işaretiyle ona susmasını söylemesi üzerine, sözlerine devam etmedi.

«Boş ver. Kasabanın iyi bir marşal'a ihtiyacı var, hangimiz seçilirsek işi becerir. Sen seçilirsen ben sana, ben seçilirsem sen bana yardım edersin... hepsi bu kadar.»

Orrin rahatlamış görünüyordu, rahatladığından emindim zira uzun bir süredir bu konu üzerinde üzülüp durduğunu biliyordum. Ama, Cap hiç bir şey demedi, sadece Tom'a bakıp durdu. Bu ihtiyar tilkinin bildiği bir şeyler vardı muhakkak.

Kasabada olan bitenleri anlamak için insanın müneccim ol-

ması gerekli değildi. Her akşam kasabada sarhoş kavgaları oluyordu, Elizabeth Town'da bir kişi cinayete kurban gitmişti. Cimaron'da hırsızlıklar olmuştu. Halkın bütün bu olaylara isyan etmesi artık bir an meselesiydi.

Bu arada biz de bütün gücümüzle evimizi bitirmeğe çalışıyorduk, iki odayı bitirmiştik; Orrin ile birlikte bu odaların mobilyasını yapmağa başlamıştık. Üçüncü odayı da bitirdikten sonra Orrin ve Cap ile birlikte Alvarado'nun çiftliğine kadar gidip, kendimiz için satınaldığımız elli sığırı çiftliğimize getirmiş ve kayalıklar arasında ki o dar meydanda hayvanları damgalayıp otlamaları için serbest bırakmıştık.

İşimizin çokluğu ve güçlüğüne kapılıp uzun süredir Drusilla'yı görmemiştim. Oraya gitmeğe karar verdim. Çiftliğe vardığımda Antonio Baca ile Chico Cruz kapıda oturuyorlardı. Baca'nın nöbette olduğunu anlamıştım. Üzerime bıçakla hücum ettiğinden beri ilk kez karşılaşmıştık.

Kapıdan geçeceğim sırada, önüme geçip beni durdurdu.

«Ne istiyorsun ?»

«Don Luis'i görmek» diye cevapladım onu.

«Burada değiller.»

«Öyle ise senorita'yı göreceğim.»

«Seni görmek istemiyor.»

Birden afaganlar bastı. Bununla beraber beni öldürmekten başka bir şey istemediğini de biliyordum. Ayrıca davranışında da bir özellik olduğunu fark etmiştim... Kendisinden çok emin bir hali vardı... Hareketlerinde bir küçümseme seziliyordu.

Chico Cruz'un varlığı nedeniyle mi ? Yoksa Don ihtiyarlıyor ve Tores heryere yetişemiyor da ondan mıydı?...

«Senorita'ya» dedim, «burada olduğumu söyleyin. Beni görecektir.»

«Gereği yok» dedi, gözlerinde alay eder gibi bir hal vardı, «senorita senin gibileriyle pek ilgilenmez.»

Chico Cruz dayandığı duvardan ayrıldı ve yanıma yaklaştı. «Sanırsam» dedi, «dediğini yaparsan iyi olur.»

Bunlara uygulanacak bir yanan - dal oyunu yoktu. Don Luis'in adamlarıyla çatışmak istemiyordum. Onun başında yeteri kadar dert vardı zaten, benim de yenisini eklememde gerek yoktu. Sesini duyduğum zaman ayrılmak üzereydim.

»Tye» beni görmekten çok sevindiği sesinden «pek belli idi.

İçimde bir şeyin hop ettiğini duydum. «Tye, neye orada bekleyip duruyorsun ? İçeri gelsene.»

İçeri girmedim hemen. Atın üstünde oturup sordum.

«Senorita, buraya gelişim de bir sakınca var mı ? Her zaman gelebilir miyim ?»

«Gayet tabii Tye.» Kapıya geldi ve orada Baca'yı elinde tüfek dururken gördü. Gözlerinde bir şimşek çaktı. «Antonio, koy o tüfeği yerine. Senor Sackett dostumuzdur. İstediği zaman gelir ve istediği zaman da gider, anladın mı ?»

Yavaş yavaş geri döndü, hakaratimiz bir şekilde. «Si» dedi,

«Anladım.»

Bana baktığında gözlerinin nefretle dolu olduğunu gördüm. Cruz'a baktım, bana ne der gibi elini salladı.

İçeri girdiğimizde Drusilla yüzünü bana döndü «Tye, neye bu kadar uzak durdun? Niçin şimdiye kadar bizi hiç görmeğe gelmedin? Büyükbabam seni özlüyor. Ayrıca Torres ve Miguel için yaptıklarına teşekkür etmek istiyor.»

«Onlar benim arkadaşım.»

«Ve sende bizim dostumuzsun.»

Başını kaldırıp gözlerimin içine baktı, elimi elleri arasına aldı ve oturma odasına götürdü, ufak bir çanı eline alıp çaldı.

Son gördüğümden beri geçen kısa süre içinde daha da büyümüş göründü. Sanki boyu daha uzamış, daha toplanmıştı ama üzüntülü idi, bu açıkça belli oluyordu.

«Don Luis nasıl?»

«Pek iyi değil Tye. Büyükbabam yaşlanıyor. Yetmişini aştığını biliyorsun. Aslında gerçek yaşının ne olduğunu bile bilmiyorum. Artık ata binmekte güçlük çekiyor.

«Sizinkilerle arasının açılacağından çekiniyor. Onların arasında çok dostu var ama çoğu, çiftliğin büyüklüğünden hoşlanmıyorlar. O ise çiftliği benim için elinde tutmak istiyor.»

«Çiftlik sizindir.»

«Abreu'yu hatırlıyor musun?»

«Tabii.»

«Öldürdüler onu. Geçen hafta Pete Romero onu ölü bulmuş, buradan onaltı kilometre ötede. Sharps bufalo tüfeğiyle sırtında vurulmuş olarak bulundu.»

«Buna çok üzüldüm. İyi bir adamdı.»

Birlikte çay içtik, bu arada da olan bitenlerin hepsini an-

lattı. Bazı günler Don yataktan bile çıkamıyordu ve Juan Torres ekseriya, buradan uzakta çiftliğin bir yerinde oluyordu. Adamlardan bazılarının idaresi güçlemişti ve bazıları da tenbelleşmiş, iş yapmaz olmuşlardı. Görünüşe göre bugünkü olay, bu gibilerinin ilki ve sonuncusu değildi.

Don Luis en kuvvetli ve sıkı olmağa muhtaç olduğu anda, gevşeyen duruma hakim olamıyordu ve oğlu, Drusilla'nın babası öleli çok olmuştu.

«Yapabileceğim her hangi bir şey varsa, bana haber verin.»

Ellerine baktı ve hiç bir şey demedi ben de kendimi bir nevi suçlu hissettim, bir neden olmamasına rağmen. Drusilla kadar sevdiğim kimse yoktu ama şimdiye kadar kimseye de aşktan söz etmemiştim, şimdi de bunu nasıl söyleyeceğimi bilemiyordum.

«Mora'da yakında bazı olaylar olacak» dedim, «adamlarınızı olayların dışında tutmak sizin için yararlı olur.»

«Biliyorum» dedi ve duraladı. «Kardeşin senorita Pritts'i ziyaret ediyor mu ?»

«Son zamanlarda hayır.» Ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Sanki daha yaşlanmış gibi görünüyordu Drusilla.

Nihayet ona kendimize seçtiğimiz yeri anlattım ve gönderdikleri adamların yardımları için teşekkür etim. Sonra da Tom Sunday ile Orrin'den söz ettim ve beni dikkatle dinledi. Bütün meksikalılar marşal seçimi ile ilgiliydiler. Çünkü bu, onlar için çok önemliydi. Yetkisi yerel olacaktı ama sonradan şeriflik işine geçebilirdi. Her halde böyle bir adamın seçilmiş olması gerek Mora'da oturan gerek orada alışveriş yapan Meksikalılar için çok şey ifade ediyordu.

Anlattıklarımın hepsi, hiç te söylemek istediğim şeyler değildi, söylemek istediklerimi anlatacak doğru kelimeler arıyordum ama, heyhat hiç biri aklıma gelmiyordu. «Dru,» dedim aniden, «Keşke —»

Bekledi fakat bütün yapabildiğim suratımı kızartmak ve ellerime bakmak oldu. Sonunda utancımdan, ayağa kalktım; kendime kızarak «gitmem gerek» dedim, «Sadece —»

«Evet, sadece »

«Tekrar gelebilir miyim ? yani, demek istiyorum ki, sık sık gelebilirmiyim ?»

Yolda, istediklerimi söyleyemediğim için kendi kendime kızıp durdum. Bu istediğim, sevdiğim kızdı. Kadınları tanımıyordum ama Drusilla beni kadınlarla ilişkisi olan biri gibi sanıyordu ve söylemek istediğim bir şey varsa, söyleyebileceğimi zannediyordu.

Böyle düşünmekte haklıydı tabii, zira düşündüğünü söylemekten aciz bir adamın erkeklikle ilgisi olamazdı. Büyük ihtimal, bir şey söylemek istemediğim kanısına varmasıydı. Eğer beni bu şekilde düşünmüşse tabii.

Bu yolculuk pek karamsar bir yolculuk idi, ta eve kadar, aklım bununla o kadar meşguldü ki, bana pusu kurulmuş olsaydı, şimdiye kadar üç defa ölmüştüm, en aşağısından. Eve vardığımda, Ollie'nin atını dışarı bağlanmış buldum.

Ollie içerde, Mora'da bir dükkan işleten bir adamla beraberdi. Adı Wilson'du. «Artık vakit geldi, Orrin. Kasabaya gelip bir kaç gün kalmalısın. Charley Smith ile yanındaki kır saçlı adam, milleti korkutmak için çok şey yapmışlardı. Şimdi bütün kasabalı Tyrel'in onlara yaptığını pek beğendiler, hep bunu konuşuyorlar.»

«Onu yapan, Tyrel'di ben değil.»

«Onlar da bunu biliyorlar, ama ikinizin aynı olduğunu söylüyorlar. Sadece,» ... Ollie yüzüme özür diler gibi baktı. «Seni, kardeşin kadar insafsız bulmuyorlar. Yani, demek istiyorum ki, orada olanları takdir ediyorlar ama, adam öldürülmesini de kınıyorlar gene.»

Orrin ona baktı. «Tyrel'in yapabileceği başka hiç bir şey yoktu, onun yaptığını da yapabilecek pek az kişi vardır dünyada.»

«Bunu hepimiz biliyoruz. Gelgelelim bu insanlar katillere karşı kanunun, adam öldürmeden uygulanmasını istiyorlar. Meksikalı'lar... onlar durumu Amerika'lılardan daha iyi takdir ediyorlar, değerlendiriyorlar. Kişinin eline silahı alınca, bir demet gül ikramı karşısında, silahını elinden bırakmıyacağını pek iyi biliyorlar. 'Şiddet adamı, sadece şiddetten anlar çoğu zaman, der Meksikalı'lar.»

Orrin kasabaya gitti ve geçen iki gün ben çiftliğimizde yalnız kaldım. Bir kaç katır yardımı ve taş kızağı kullanarak civardaki bütün taşları temizleyip esas ahırı inşa etmeği düşündüğümüz yere toplayıp yığdım.

Ertesi günü de ben kasabaya gittim. Görünüşe bakılırsa tam olayların başlayacağı günü seçmiştim. Ollie'nin dükkanı dışında bir kalabalık toplanmış, Ollie verandaya çıkmış nutuk çekiyordu. Buraya geldiğinden beri ilk kez tabancasını takmıştı beline.

«Durum artık o hale gelmiştir ki, namuslu bir vatandaş bu kasabada güvenle yaşayamamaktadır» diyordu Ollie, «Bize gerekli olan bir marşaldır, bu kötü kişileri paket edip, kasabadan dışarı atacak bir marşal.» Sözlerinin etkisini anla-

mak için kalabalığı süzdükten sonra, kelimelerin üstüne basa basa, ekledi. «İşleri doğru yapacağına güvenebileceğimiz bir kişiyi seçmeliyiz.»

Kalabalık arasında bir mırıltı dolaştı, genellikle herkes onun sözlerini onaylıyordu. «Bana göre bu iyi olur, kasabayı yaşanacak bir hale getirmeliyiz. Belanın çoğu Las Vegas'tan geliyor.» diye konuşuyorlardı kendi aralarında.

İşgalcilerden bir kısmı, karşıdaki sıralar üzerinde oturmuş olanları gözlüyorlardı. Hiç umursamadıkları belliydi, bunları bir eğlence gibi kabul etmişlerdi, şimdiye kadar kasabaya hakim olmuşlardı, böyle devam etmemesi için bir neden bulamıyorlardı, kendi akıllarında.

Salona girdim, Tom Sunday de oradaydı. Bana baktı, ekşi bir suratla.

«İçkiler benden» diye teklif ettim.

«Kabul.»

Önündekini bir dikişte içti, bardağını barmene uzattı.

«Siz Sackett'ler bir adam etrafında iyi toplanıyorsunuz» dedi. «Kasabanın yarısı Orrin için çalışıyor. Örneğin, Ollie Shadock'u al. Dostum sanırdım kendisini.»

«Tabii dostun Tom, seni ne kadar sevdiğini bilirsin. Ancak kuzenimiz olduğunu unutma, aynı memleketliyiz. Bütün yaşantısı boyunca politikanın içindeydi kendisi, Orrin'in şansını denemesini istiyor bir kez.»

Bir süre bir şey demedi Tom, sonra: «Kişi politikacı olmak isterse, öğrenim yapmış olmalıdır. Bu durum, Orrin'e hiç bir şey kazandırmayacak.» dedi.

«Çalışıyor Tom, sen de bunu biliyorsun.»

«Hepsi o budala Pritts'in kızı gibi. Bütün gördüğü Orrin, başkasını hiç görmüyor bile. Ne seni ne de beni.»

«Kadınlar benimle pek ilgilenmezler.»

«Santa Fe'de hepsi seninle ilgilenmişlerdi ama.»

«O başkaydı.» Tom'un neş'elenmeğe ihtiyacı vardı. Böylece ilk kez olmak üzere, o gün ne olduğunu ona anlattım. Canının sıkkın olmasına rağmen güldü.

«Olayın bir saat içinde bütün kasabaya yayılmış olmasının nedeni şimdi anlaşılıyor.» Kahkahayı bastırdı. «Orrin çok şaşırmıştı.»

Kadehi kafasına dikti. «Eğer kazanırsa, Allah yardımcısı olsun.»

«Ne olursa olsun Tom, dördümüz biri birimizden ayrılmamalıyız.»

Sertçe yüzüme baktı. «Senden daima hoşlandım Tye, sürüye geldiğin günden beri. Ve o günden itibaren senin bir kavgada zehir zenberek bir adam olduğunu biliyorum.»

Bardağını tekrar doldurdu. İçki içmemesini söylemek istedim ama o başkasından nasihat dinleyecek kişi değildi, özellikle kendisinden daha genç biri tarafından.

«Benimle çiftliğe neden gelmiyorsun ?» diye teklifte bulundum. «Cap orada olmalı, oturur çene çalarız.»

«Ne yapmak istiyorsun ? Beni kasabadan çıkarıp, Orrin'e yol mu açmak istiyorsun ?»

Kulaklarıma kadar kızardığımı hissettim. Böyle bir şeyi hiç düşünmemiştim. «Tom, böyle bir şeyi düşünmediğimi sen de biliyorsun. Ama eğer o işi gerçekten istiyorsan, içkiyi bırakmalısın.»

«Tavsiyeni sorduğum zaman» dedi soğuk bir eda ile, «söylersin.»

«Canın istiyorsa» dedim, «benimle gel. Bugün annemi eve götürüyorum.» Tekrar yüzüme baktı, «Ona en iyi dileklerimi ilet, Tye. Orada mesut olmasını dilediğimi söyle.» Bunda samimi olduğuna emindim.

Tom, gururlu bir kişi olmakla beraber aynı zamanda asil bir adamdı da. Fakat ne yapacağını kestirmek çok güçtü. Barın kenarında duruşuna baktım ve bize şiir söylediği ve Homer'den hikâyeler anlattığı geceleri ve kamp ateşlerimizi hatırladım. Aramızda anlaşmazlık çıktığını görmek benim için çok üzücüydü. Ama gelgelelim içki ve gurur bir arada olmuyordu. Ayrıca, marşallık işini alamama ihtimalinin varlığı da onu rahatsız ediyordu galiba.

«Haydi gidelim Tom, annem seni mutlaka görmek istiyecektir. Senden ona çok bahsetmiştik.»

Aniden arkasını döndü ve beni orada bırakarak kapıdan çıktı gitti. Verandada bir an durakladığını farkettim.

İşgalcilerden bir kısmı, altı veya sekizi, bir araya toplanmışlardı. Durango Kid ile Billy Mullin de önlerindeydi. Bu Durango Kid, kendisini bir silahşör olarak satıyordu herkese.

Herşeyden çok Tom Sunday'in benimle eve gelip içindeki hırsını unutmasını istiyordum. Canının çok sıkkın, alev almak için fırsat arayan bir havada olduğunu biliyordum ve bu anlarında Tom'la bir arada bulunmak çok güçtü.
İşin garip tarafı, Ollie işi başarmak için çok çalıştığı ve Orrin de halkla devamlı temas halinde olduğu halde Orrin'i marşallığa seçtiren gene Tom olmuştu.

Bunu o gün caddede yapmıştı. Hemen orada, kapıdan caddeye çıkar çıkmaz. Gururlu ve kızgın bir adam ve damarlarında biraz da alkol vardı. Caddeye çıkar çıkmaz Durango Kid ile karşılaşmıştı.

Bu, herhangi bir kimse de olabilirdi. Onun bu halini bilen çok kişi, ondan uzak durmayı tercih ederdi. Ama ne var ki, Durango Kid, tabancasına çentik açma fırsatı arıyordu. İnce, dar omuzlu, yirmi bir yaşlarında, Colorado'da üç veya dört kişiyi öldürmekle şöhret yapmış bir adamdı. Sığır kaçırdığı, at çaldığından söz edilirdi. İşgalciler birliğinde Fetterson'dan sonra geldiği söyleniyordu. Normal bir günde, Tom Sunday belki aldırmadan geçer giderdi ama, Durango Kid, onun içkili olduğunu anlayınca onun üstüne üstüne gitti. Tom Sunday'i benim tanıdığım kadar tanımıyordu.

«Marşal olmak istiyor Billy,» dedi Durango Kid, herkesin duyabileceği bir sesle, «Bunu görmek isterim doğrusu.»

Tom ona döndü. Dediğim gibi, Tom uzun boylu ve yakışıklı bir adamdı. İçkili olsun veya olmasın dik yürür, dimdik dururdu. Bir zamanlar orduda subaydı, şimdi de bir subay gibi duruyordu.

«Eğer marşal olursam» diye kesin ve seçik olarak konuştu, «İlk işim seni tevkif etmek olacaktır. Senin bir hırsız cani olduğunu biliyorum. Seni, Martin Abreu cinayeti suçlusu olarak tevkif edeceğim.» Tom'un bunu nereden bildiğini bilmiyordum fakat Kid'in yüzüne bakmak, Tom'un doğru söylediğini kanıtlamaya yetiyordu.

«Sen bir yalancısın!» diye bağırdı Kid. Ve tabancasına sarıldı.

Tabanca kılıftan çıktı çıkmasına ama, Durango Kid, ölmüştü. Aralarındaki mesafe dört - beş metreden fazla değildi. Ve Tom Sunday - onu daha önce silah çekerken hiç görmemiştim. — tek bir sesi andıran ateşte Kid'e üç mermi yerleştirmişti. Kid, katır tepmiş gibi geriye yuvarlanmıştı. Su yalağına çarpmış ve düşerken de kafası yalağın kenarına çarpmıştı.

Billy Mullin hızla döndü. Silahına el atmamıştı ama Tom Sunday, içkiliyken, kafası kızınca ölüm saçardı etrafa.

Billy'nin o ani hareketi, pahalıya mal oldu, çünkü Tom hareketi gözünün ucuyla görmüş ve dönerken ateş edip, Billy'i karnından zımbalamıştı.

Aynı şeyi ben de yapmazdım diyemezdim. Zannetmem ama, böyle bir hareket, böyle bir zamanda Tom'un düşmanı olduğu bilinen kişinin dostu tarafından yapılırsa... Herneyse, Tom adamı vurmuştu.

Caddenin öbür tarafındaki kalabalık olayı gördü. Ollie de gördü. Tom Sunday, Durango Kid'i öldürmüştü. Ve Billy Mullin, bir kaç ay yatakta yatacak ve bir daha hiç bir zaman eski kabadayı Billy Mullin olamayacaktı... Ama Tom Sunday de marşallık işini tamamen kaybetmişti.

Kid'in öldürülmesi... Herkes böyle olacağını biliyordu, fakat Billy Mullin'in vurulması, hırsız ve serseri olmasına rağmen, silahına sarılmadığı için aksi etki yapan bir olay olmuştu. Tom'un dostları bile ona sırt çevirmişlerdi.

Böyle olmaması gerekti. Caddenin öbür tarafında olanların hepsi bu koşullar altında aynı işi yaparlardı.

O gün Tom'a arkasını dönüp «Orrin Sackett'in marşallık işini konuşalım haydi.» diyen Tom'un bir dostu idi.

Tom, bunu tabancasına mermi yerleştirirken duydu ve caddenin ortasından Cap ve benimle kaldığı eve doğru yürüdü.

O gece Tom Sunday, kasabadan dışarı at bindi.

KISIM XII

Pazar günü erkenden annemizin çocuklarla birlikte oturmakta olduğu eve gittik ve yardım ederek arabaya bindirdik. Annemiz, pazar toplantılarında giydiği fiyakalı elbiselerini giymişti — yani siyah elbise ve siyah şapka — ve ilk kez yeni evini görmeğe hazırlanmıştı.

Orrin, onun yanına oturmuş, arabayı sürmeğe hazırlanıyordu. Bob ve Joe'da kendi atlarına binmişler arkadan izleyeceklerdi. Cap ile ben de önden gidecektik.

Cap fazla konuşuyordu ama içinde fırtınaların uçuştuğunu tahmin ediyordum. Orrin ile benim bugünü hazırlamak için ne güçlükler çektiğimizi, ne kadar çalıştığımızı ve nekadar büyük bir arzu ile beklediğimizi biliyordu. Keskin sesinin, soğuk davranışlarının altında duygulu bir adam olduğunu sanıyordum, tabii bir kişi bunu asla bilemezdi.

Hepimiz çok heyecanlıydık. Mevsim olarak ta bugün tam zamanında seçilmişti; ağaçlar, çimenler ve dağlar yemyeşildi, çiftliğimizde sığırlarımız otluyordu... herşey pek güzeldi vesselam. Ayrıca yeni evimiz, annemin şimdiye kadar oturduğu evlerin en iyisiydi.

Vadiden aşağı doğru inmeğe başladık. Hepimiz bu vesile ile giyimliydik. Siyah redingotlarımız, parlak çizmelerimiz, hatta Cap bile giyimliydi. Ollie ve bir kaç dostumuz daha

orada olacaklardı, bugünün törenli olmasını arzu etmiştik. Tek noksanımız, şölenimize gölge düşüren tek olay, Tom Sunday'in yokluğu idi. Bugünümüzde bizimle olmasını ne kadar arzu ederdik... hepimiz onun aramızda olmasını istiyorduk.

Tom uzun süredir bizden biri idi, eğer Orrin ile ben bir şey olacaktıysak, onun sayesinde olacaktık, zira bize, özellikle bana zaman ayırıp çok şeyler öğretmişti.

Nehirden geçip ağaçlar arasından çıkınca çiftliğimizin avlusuna geldik ve gelir gelmez de büyük bir kalabalıkla karşılaştık, elli kişi kadar vardı.

Gördüğüm ilk kişi Don Luis idi, yanında Drusilla vardı ki bugün, bir İspanyol'dan çok İrlandalı gibi görünüyordu. Kalabalığın üzerinden göz göze gelip bakıştık ve bir an da, şimdiye kadar hiç olmadığımız gibi, o kadar kalabalığın içinde yapayalnızmışız gibi, yanyana kaldık. İçimden gelen yanına gidip onu istemek arzusunu zor zaptettim.

Juan Torres, Pete Romero ve Miguel de orada idi. Miguel'in rengi hâlâ çok sarı idi ama artık yardımsız, kendi ayakları üzerinde duruyordu.

Masalar hazırlanmış, üzerleri çeşitli yemeklerle donatılmıştı. Orkestra bile vardı ve biz görününce çalmağa başlamıştı, herkes birden dans etmeğe başlamıştı fandango mu ne dedikleri bir dans ve annem oturduğu yerden ağlamağa başladı. Orrin kollarını onun boynuna doladı ve hep birden yürüyerek kalabalığın önüne kadar geldik. Don Luis ileri çıktı ve anneme elini uzatarak, arabadan inmesine yardım etti, annemin eli tutuşunu, arabadan inişini ve yürüyüşünü bir görecektiniz, sanki Tennessee dağlarından

değil de bir kral sarayından gelmiş bir hanımefendiydi.

Don Luis ona, kolunda olmak kaydıyla, iskemlesine kadar refakat etti ve iskemlesi de kendisinin eski salıncaklı sandalyesiydi. Sonra Don Luis dizleri üzerine bir şal örttü, artık annemiz evine gelmişti. Esaslı bir şölen olmuştu.

Büyük bir dana kesilmiş ve kazığa geçirilip çevrilmişti, daha bir sürü yiyecek vardı. İçecek olarak şarap konmuştu sofraya, annemizin alkollü içkiye karşı olması nedeniyle.

Vincente Romero da oradaydı ve bir kaç kez Chico Cruz'u bile görmüştüm kalabalık arasında,

Herkesin en iyi eğlenmeğe başladığı bir sırada, nehiri dörtnala geçen bir at göründü, kanter içinde kalan at avluya geldiğinde karşımızda Tom Sunday'i gördük. Atını durdurdu ve etrafına bakınmağa başladı ve Orrin onu gördü, hemen Tom'a yöneldi.

«Gelebildiğine çok sevindim Tom; sensiz tadı çıkmıyordu ve çıkmayacaktı. İn attan aşağı ve masaya yaklaş ama önce gel de annemle konuş. Deminden beri seni sorup duruyordu.»

Hepsi bukadardı. Başka kelime yoktu, bir açıklama yoktu.

Orrin böyleydi işte. Gerçekten, bir çok bakımlardan büyük bir adamdı bu Orrin, Tomu severdi ve bu güzel günde onun da olmasını istemişti.

Orkestra çalıp duruyordu, Orrin eski gitarı aldı ve şarkı söylemeye başladı. Ondan sonra Juan Torres gitar çaldı ve şarkı söyledi, hepimiz iyi eğlendik. Ve ben, Dru ile dansettim.

Yanına gidip dansa davet edince, gözlerimin içine bakıp

kabullendi, bir - iki dakika beraber dansettik. Ondan son, ra nefes almak için duruncaya kadar hiç konuşmadık. Sonra yüzüne bakıp, «Bu şekilde kıyamete kadar dansedebilirim... seninle» dedim.

Yüzüme baktı, gözleri pırıl pırıl parlıyordu, «Karnın acıkır sonra.»

Ollie oradaydı, önce Don Luis'le, sonra Torres'le konuştu, Torres ile Jim Carpenter'ı bir araya getirdi, bir süre sonra da hepsi Al Brooks ile çene çalıyordu. Konu aynıydı. Ve onlara Torres, Meksikalı'ların Orrin'i destekleyeceklerini söyleyince, hemen orada ve o anda Orrin'i marşallığa tayin ettiler.

Orrin yanıma geldi ve el sıkıştık. «Başardık Tyrel,» dedi Orrin «Başardık. Annemizin şimdi bir evi var ve çocukların önünde daha geniş olanaklar.»

«Silahsız, ümit ederim.»

Orrin yüzüme baktı. «Ben de öyle ümit ederim. Zaman değişiyor Tyrel.»

Akşam bir hayli ilerlemişti. Misafirler arabalarına ya da birer ikişer atlarına binip evlerine gittiler, annem de içeri girip, evini gezdi.

Annemizin hoşlanacağını sözünü ederken duyduğumuz eşyaların bir kısmını alıp evi döşemiştik. Eski bir duvar saati, bir gardrop, şifoniyer, güzel masalar ve iskemleler ile eski model dört sütunlu büyük bir karyola. Evin sadece üç odası vardı ama, ilerde daha olacaktı ve biz gençler, dışarda o kadar uyumaya alışmıştık ki, eve alışmamız için zaman gerekliydi.

Dru'yu arabasına kadar götürmüştüm. Tekerleğin yanında durduk. «Bu gün çok, mesudum» dedim ona.

«Anneni evine getirdin» dedi. «Bu çok güzel bir şey. Büyük babam seni çok takdir ediyor Tye. Senin düşünceli bir oğul ve iyi bir adam olduğunu söylüyor.»

Dru'nun arabasıyla uzaklaşmasını seyrederken, aklıma gene para geldi. Flört ederken kişinin parası olması, elinde koz kartı olması gibi bir şeydi, ben de ise hiç biri yoktu. Gerçi bir yerimiz vardı ama, o da Orrin'le ikimizindi ve kişinin ondan başka bir şeye daha ihtiyacı vardı. O günlerde toprak ve sığırın büyük bir değeri yoktu. Kaldı ki, nakit para ender bulunan bir şeydi,

Gelecek günlerde Orrin çok meşgul olacaktı. Bu nedenle para işini çözümlemek bana kalıyordu.

Orrin büyük bir gayretle çalışıp Blackstone'u bitirmişti. Bir yerden bulduğu Montaigne ve Plüto'nun *hayatlar* isimli kitaplarını okuyordu. Ayrıca, doğuda çıkan bir kaç gazeteye de abone olmuştu. Bulabildiği bütün politik haberleri okuyor, etrafı dolaşıyor, halkla konuşuyor ve onların üzüntülerini, güçlüklerini dinliyordu. Orrin, her zaman için iyi bir dinleyici idi. Üstelik iş yapan her kimseye derhal yardıma koşardı.

Orrin'in, Mora'nın marşalı olduğu ilk gece, büyük bir geceydi. O gece Mora Marşalı'nın kim olduğunu herkese göstermiş, daha ilk geceden kendi kanununu ortaya koymuştu. Ve inanın bana, Orrin bir şeye başladımı başlar.

Güneş batınca Orrin caddeye çıkmıştı, göğsünde marşal yıldızı ile. İşgalciler de civardaydı. Bir marşal'a sahip olmak, Mora için yeni bir şeydi ve işgalciler için de bir eğ-

lence aracı. Herkes bir kenara oturmuş yeni marşallarını inceliyorlardı. Onun gezişini görmek ve ne şekilde bir pusu kuracaklarını tasarlamak istiyorlardı.

Orrin'in ilk yaptığı iş, salona girip arka kapıya kadar gitmek ve bir ilan asmak olmuştu. Bu ilân, herkesin görebileceği bir yere asılmış ve ingilizce ile ispanyolca lisanlarında hazırlanmıştı.

Kasaba sınırları içinde hiç kimse tabanca çekemez ve ateşleyemez.

Ağız ya da yumruk kavgası ile başkasını taciz edici hareketlere izin verilmez.

Sarhoşlar hapise atılır.

Başkasını ikinci kez rahatsız edenlerin kasabayı terk etmesi istenir.

Hiç bir vatandaşa hücum edilemez.

Kasaba sokaklarında at yarıştırmak ya da sığırlara binmek yasaktır.

Kasabada oturanlar ya da ziyaretçiler, istek üzerine geçim kaynaklarının göstermek zorundadırlar.

Sonuncu kural, caddelerde başı boş dolaşan, ona buna sataşan, kavga çıkaran işgalciler gurubuna yönelmişti.

Boğa Ben Baker, Missouri nehrinde mavna işletmiş ve burada herkes tarafından tanınan bir kavgacı idi. Orrinden beş on santim daha uzun boyluydu, yüzyirmi kiloluk bu çam yarması, Orrin'in ne kadar iyi bir marşal olduğunu anlamaya karar vermişti.

Hiç vakit kaybetmeden, ilanın yanına gitmiş ve yüksek ses-

le ilanı okumuştu, ondan sonra da çektiği gibi kapıdan yırtıp almış ve yere atmıştı.

Orrin ayağa kalkmıştı.

Ben elini uzatıp bardan bir şişe almış ve etrafına sırıtarak bakıyordu.

Orrin ona hiç aldırmadan gitmiş, yerde duran ilanı almış ve tekrar kapının arkasına asmıştı, sonra arkasına dönmüş ve Boğa Baker'in karnına vurmuştu.

Orrin'in ilânı eline alıp kapıya yönelmesi karşısında, Ben ne olacağını merak etmiş bekliyordu. Şişeyi tutan elini sarkıtmış Orrin'e bakıyordu; onun kurallarına göre, önce bir hayli ağız dalaşı yapmak ve ancak ondan sonra işe girişmek gerekiyordu. Bu nedenle, Orrin'in yumruğu onu hazırlıksızken bastırmıştı. Karın boşluğuna inen yumruk, nefesini kesmiş, dizlerini bükmüştü.

Serinkanlılıkla ve zahmetsizce, Orrin, vucudunu ve kalça hareketini de kattığı bir hareketle sağ yumruğunu bir daha savurmuş ve Billy'nin açıkta duran çenesine eklemişti. Ben artık kendisine hakim olamamış dizlerinin üstüne çökmüştü. Ani hücum, Ben'in her zaman kullandığı bir taktikti ama böyle bir taktiği de Orrin'den beklemediği belliydi.

Ben kollarını yana açmış, elindeki şişesini sallayarak, boğa gibi hücuma geçti. Ama durup ta bana sorsaydı, bir aptal olduğunu söylerdim kendisine. Sol koluyla, onun savurduğu darbeyi karşılayan Orrin herifin çenesine ikinci bir sağ kroşeyi yapıştırıverdi. Sonra da adamı yakaladığı gibi kalçası üzerinden havalandırdı ve yere çarptı. Ben, Orrin'in kendisine verdiği hız ve ağırlığı ile birlikte yere öyle bir çarptı ki, sesi dışardan duyanlar merakla içeriye

hücum ettiler. Orrin bara yaslanmış onun kalkmasını beklemeğe başlamıştı.

Şimdiye kadar Orrin yavaş davranıyor, işi pek ciddiye almıyordu, sanki bu işle pek ilgilenmiyormuş gibi bir hali vardı. Yarı gayret sarfıyla, Ben'e bir ders veriyordu.

Ben çok sarsılmış ve de çok şaşırmıştı. Şakak kemiğindeki bir yaradan kan akıyordu, sersemlemişti ama gene de ayağa kalktı.

Orrin onun kalkmasına izin verdi sonra Ben bir yumruk savurdu, onun da beklediği buydu zaten, Ben'in savrulan bileğini tuttuğu gibi, adamın bir az altına girdi ve omzu üzerinden savurdu attı. Bu sefer Ben yerinden daha yavaş doğruldu, zira bu sefer ki düşüşü daha da ağır olmuştu.

Yarı doğruluncaya kadar bekledi Orrin, gene sert bir yumrukla yıktı adamı yere.

Ben düştüğü yerde doğrulup oturdu ve oturduğu yerden Orrin'e bakmağa başladı. «Sen esaslı bir kavgacısın be,» dedi «o yumruklarda ne var?»

O günün adamlarının çoğu yumruk kavgasını bilmezlerdi.

Boğa Ben gibileri hariç, diğerleri bir anlaşmazlığı silahtan başka bir şeyle çözümlemeyi hiç düşünmemişlerdi ve düşünmezlerdi. Ben kavgaları kazanırdı zira çok iri kıyımdı ve nehir gemilerinde bu işin tekniğini öğrenmişti.

Peder bize yumruk kavgasını öğretmişti ve hem de iyi bir şekilde. Güreşi ve boksu, yolculukları sırasında karşılaştığı profesyonel kişilerden öğrenmişti.

Ben artık, aklı çok karışık bir adamdı. Kuvveti ve ağırlığı kendisine karşı kullanılıyordu. Ne yaparsa yapsın Or-

rin'de hazır bekleyen bir karşılık vardı. Daha serin bir akşam olsaydı, Orrin terlemezdi bile.

«Payını aldın mı?» diye sordu Orrin.

«Henüz değil» dedi ve ayağa kalktı.

Artık bu davranışı çok aptalca idi Ben'in. Çok budalaca bir hareket, çünkü şimdiye kadar Orrin ona sadece öğretim yapıyordu. Orrin artık dalga geçmekten vaz geçmişti. Ben daha henüz doğrulmuştu ki, Orrin iki elini birleştirip tek bir yumruk haline getirdikten sonra onun suratına bütün gücüyle vurdu. Ben onun sol elini tutmağa çalıştı ama Orrin fırsatı kaçırmadı ve açıkta kalan karnına, arka arkaya üç yumruk daha yerleştirdi, sonra Ben'i itti ve burnunun tam üstüne bir sağ ekleyip, kırdı burun kemiğini. Ben poposunun üstüne oturmuştu. Orrin eğilip saçlarından kavradı ve yerden kaldırarak suratına dört tane daha yapıştırdı, koltuk atlarından tutup ayağı üzerine dikti ve bara yasladıktan sonra, «Ona bir içki ver.» dedi ve barın üzerine bir yarım dolar bırakıp, kapıdan çıktı gitti.

Bana, Orrin'in duruma hakim olduğu kanısı yerleşti gibi gelmişti.

Bundan sonra, beklenenden daha az olay oldu Mora'da. Orrin, sarhoşları hapse atıyor ve sabahları da serbest bırakıyordu.

Orrin eline çabuk, sessiz ve konuşarak zaman kaybetmiyen bir tipti. Hafta sonuna kadar, kasaba sınırlarında tabanca atmaktan, iki kişiyi hapsetmiş sonra da her birine yirmibeş dolar para cezası ve masrafları ödeterek bırakmıştı. Her ikisi de Pawnee Rock'tandı ve ikisine de kasabayı terk etmelerini ya da birer iş bulup çalışmalarını söylemişti.

Çiftlik için aldığım sürüyü getirmek için Bob ve Cap Rountree ile Ruidoso'ya kadar gittik, yüz tane kadar iyi cins sığır satınalmıştım.

Ollie Shaddock, dükkanında çalıştırmak için bir kız tutmuştu, böylece orada burada Orrin hakkında konuşma olanağına kavuşmuştu. Santa Fe ye gitmiş, Cimaron ve Elizabeth Town'ı dolaşmış ve her kez hem işini görmüş ve hem de Orrin hakkında bir kaç laf etmeği becermişti, bu kez amacı, eyalet encümeni idi.

Marşal olduktan sonra geçen bir aylık süre için de, hiç bir adam öldürme vak'ası olmamış sadece bir kişi bıçaklanmıştı. İşgalcilerin çoğu Elizabeth Town'a ya da Las Vegas'a gitmişlerdi. Ta Socorro ve Silver City'ye kadar olan bölgede herkes Orrin'i tanıyor ve ondan söz ediyordu.

Alvarado'nun arazisinde bir cinayet daha işlenmişti. Abreu'nun kuzenlerinden biri vurulmuştu... Arkadan. Meksikalılardan ikisi kaçmış ve Meksikaya gitmişlerdi.

Chico Cruz Las Vegas'ta bir adam öldürmüştü. İşgalcilerden birini.

Jonathan Pritts, kızıyla birlikte Mora'ya geldi ve bir ev alarak yerleşti.

Eve yerleşmemizden ancak iki hafta sonra Dru'yu görme fırsatı buldum. Beni karşılamak için kapıya çıkmıştı, birlikte büyükbabasını görmeye gittik. Yatağında çok zayıf ve halsiz görünüyordu.

«Sizi gördüğüme memnun oldum senor» dedi, bir fısıltı halinde çıkıyordu sesi. «Çiftliğiniz nasıl?»

Ona olan biteni anlatırken, dinliyor ve düşünceli başını sal-

lıyordu. Üç bin dönümlük otlağımız vardı ve çok iyi sulanıyordu. Bir çok bakımlardan küçük bir çiftlik sayılırdı.

«Yeterli değil» dedi, sonunda, «Bu günlerde arazi sahibi olmak yeterli değil. Onu muhafaza etmek için kuvvetli olmak gerek. Kişi kuvvetli değilse, umut da yok demektir.»

«Kısa zamanda tekrar ayağa kalkarsınız» dedim.

Bana gülerek baktı, gülüşünden kendisini memnun etmek için söylediğimi anladığını anlamıştım. Gerçekte, ayı çıkaracağından bile ümitli değildim.

Jonathan Pritts, arazinin yeniden kadastrosunun yapılmasını istemiş ve Don'un kullandığından daha küçük bir araziye sahip olduğunu iddia etmişti. Bu, ihtiyar Don için yeni tür bir dert olacaktı, zira eski arazilerin sınırları, bir zirveden diğerine bir vadiden ötekine şeklinde yazıldığından, kişi isterse o zirve yerine bu zirveyi, öbür vadi yerine bu vadiyi kabul ederdi. Eğer Pritts kadastrocuyu kendi tarafına çekebilirse, Don Luis'i çiftliğinden, evinden ve hatta yatağından bile edebilirdi.

«Başımıza büyük bir dert açılıyor» dedi sonunda. «Drusilla'yı, ziyaret bahanesiyle bu işler bitinceye kadar Meksikaya göndereceğim ?»

İşte o anda içimden bir şeyin koptuğunu hissettim. Meksika'ya giderse, bir daha hiç geri gelemezdi, çünkü Don bu savaşı kazanamayacaktı. Jonathan Pritts, hayalperest değildi ve hiç bir engel tanımıyordu.

Elimde şapkam, oturmuş, ne söyleyeceğimi düşünüyordum, Drusilla gibi bir kıza verecek neyim vardı ki ? Hiç param kalmamıştı. Halen işletme masraflarını bile nasıl karşılayacağımı bilemiyordum. Bu nedenle bir kıza, beni

dinleyecek olsa bile, evlenmekten söz edecek durumda değildim. Kaldı ki, bu kız, benim ona verebileceklerimin çok daha fazlasına alışmıştı.

Don, uzanıp elimi tuttu. «Senor, sen benim evladım gibisin. Seni çok az görmekle beraber, sende saygı duyacak çok şey bulduk. Ayrıca, seni çok da seviyoruz. Korkarım ki Senor, benim pek vaktim kalmadı, ailenin son erkeğiyim. Geriye yalnız Drusilla kalıyor. Yapabileceğiniz, ona yardım için... onu korumak için, senor, bir şey varsa...»

«Don Luis, ben, memnuniyetle... yani... param yok, Don Luis; halen hiç param yok. Çiftliği işletebilmek için paraya ihtiyacım var»

«Paradan başka şeyler de var, evladım. Kuvvetlisin, gençsin, ve şimdi bunlar gerek insana. Eğer kuvvetim olsaydı...»

Drusilla'yla beraber büyük odada bir masanın kenarına oturduk. Kızılderili kadın bize hizmet etti. Ona bakarken, içim sızlıyordu, onu o kadar çok istiyordum ki. Buna rağmen ne yapabilirdim ? Daima aramızda duran bir şey vardı.

«Don Luis bana Meksika'ya gideceğini söyledi ?»

«Evet, böyle istiyor. Burada başımız dertte Tye.»

«Juan Torres bir şey yapmıyor mu ?»

«O artık eski Torres değil... Ona bir şeyler oldu ve sanırım ki artık korkuyor.»

Chico Cruz...

«Seni özleyeceğim.»

«Gitmek istemiyorum, ama büyükbabam gitmemi istiyor, bu durumda yapacak başka birşey yok. Ona çok üzülüyo-

rum, fakat gidersem, belki o, yapılması gerekeni yapar.»

«Yapabileceğim bir şey var mı?»

«Hayır» O kadar çabuk ve kesin söylemişti ki ne demek istediğini anladım. Yapılması gerekeni ikimiz de biliyorduk. Chico Cruz işinden kovulmalı ve buradan uzaklaştırılmalıydı. Dru, yapılması gerekeni değil, beni düşünüyordu, benim için korkuyordu.

Chico Cruz...

Birbirimizi tanıdığımız zaman, kendimize ait bir takım hislere sahip olmuştuk.

Yapılması gereken buysa, onu ben kendim yapardım. Don'un yeniden iyileşmesi ve işe müdahale etmesi olanağı yoktu. Bunu ayrılırken her ikimiz de anlamıştık, bu gece son görüşmemiz olabilirdi. Don Luis'in kuvveti yoktu. İyileşecak olsa bile bu aylar sürerdi.

Çiftlikte olan biteni artık anlamıştım. Torres, Cruz'dan korkuyordu ve diğerleri de bunu anladıklarından artık ona itaat etmiyorlardı. Çiftlikte bir lider yoktu. Bu hususta Cruz da bir şey yapamazdı. Bunu düşündüğünü sanmıyordum... Buna sebep, içindeki şeytan ve öldürme arzusu idi.

Yapılması gerekenin şimdi, derhal yapılması gerekliydi. Pasta yerken, konuşurken hep bunu düşündüm durdum.

Konunun Orrin, Cap veya başkasıyla ilgisi yoktu. Doğrudan doğruya beni ilgilendiren bir konuydu ve bu akşam bu işi bitirmeliydim. Daha ileriye gitmeden, işler daha da çatallaşmadan bu sayfayı, burada kapamalıydım.

Belki ondan sonra burada kalırdı. Zira, bir defa gittikten sonra Dru'yu asla göremeyecektim.

Kapıda elini tuttum... İlk defa bunu yapma cesaretini bulmuştum kendimde. «Dru, üzülme. Seni tekrar görmeye geleceğim.» Aniden düşünmekte olduğumu söyleyiverdim. «Dru... Seni seviyorum.»

Baston yutmuş gibi dimdik yürüdüm, avluyu geçerken topuklarım taşlar üzerinde ses çıkarıyordu. Atıma gideceğim yerde, Juan Torres'in odasına gittim.

Karşılaştığımızdan beri geçen üç sene içinde, bir insanın bu kadar değişmesi garipti doğrusu. Üç sene mi? O son bir kaç ay içinde değişmişti gerçekte. Ve buna Cruz'un sebep olduğunu biliyordum. Tehdit ederek korkutarak, değil fakat orada oluşunun sağladığı devamlı baskı ile.

«Juan...?»

«Senor?»

«Benimle gel. Chico Cruz'un işine son verip kovacağız onu.»

Masada oturmuş sakin sakin bana bakıyordu. Sonra yavaş yavaş doğruldu yerinde.

«Gideceğini sanıyor musun?»

Gözleri bende ve cevap bekliyordu. Ona duyduğumu söyledim. «Gider ya da kalır, umurumda bile değil.»

Birlikte Antonio Baca'nın odasına yürüdük. Pete Romero ve diğerleriyle kağıt oynuyordu.

Dışarıda durakladım bir an, sonra, «İşe buradan başlayalım» dedim. «Haydi sen söyle ona.»

Juan yalnız bir an durakladı sonra odaya girdi ve ben de onu izledim.

«Baca, atını eyerle ve git buradan... ve de bir daha geri gelme.»

Baca bir ona bir de bana baktı ve ben ekledim, «Torres'in dediğini duydun. Şansını bir defa gece ve arkam dönükken denedin. Yeniden denemek istersen, o kadar şanslı olmayabilirsin.»

Kartlarını güzelce topladı, masanın üzerine bıraktı, ne yapacağını şaşırmıştı. «Chico ile konuşayım.» dedi.

«Biz Chico'yla konuşuruz. Haydi, sen yaylan.» Saatimi çıkardım «Torres sana söyledi. Tam beş dakikan var.»

Biz döndük ve odaların bulunduğu koridordan yürüyüp karanlık bir odanın önünde durduk. Torres, bir kibrit çaktı ve bir feneri yaktı. Feneri, pencerenin hizasına kadar kaldırdı ve ben odaya girdim.

Chico, masanın başında, karanlıkta oturuyordu. «Sana artık ihtiyacımız yok Chico, gidebilirsin... Hem de şimdi.» dedi Torres.

Torres'e karanlık ve sabit gözlerle baktı, sonra gözlerini bana kaydırdı.

«Burada bela dolaşıyor,» dedim «ve sende bunu kolaylaştırıyorsun, davet ediyorsun.»

«Beni gönderebilecek misin?» gözleri de beni dikkatle inceliyordu.

«Gerekli olmayacak. Nasılsa gideceksin.» Sol eli ve kolu masanın üzerindeydi... 44 lük bir mermi ile oynuyordu. Sağ eli kucağındaydı.

«Bir gün karşılaşacağımızı söylemiştim.»

«Bu budalaca bir konuşma. Juan, işinin bittiğini söyledi.

Burada sana bir iş yok. Bu odaya ihtiyacımız var.»

«Ya buradan hoşlanmışsam.»

«Başka yeri de beğenirsin.» diye kesince söyledi Torres. Cesareti geri geliyordu. «Şimdi gideceksin... Bu gece.»

Cruz, ona aldırmadı. Siyah, sabit gözleri bendeydi. «Zannedersem seni öldüreceğim, senor.»

«Aptalca konuşma,» dedim ve çizmemin ucu ile masanın kenarına kuvvetli bir tekme attım. Masa döndü, ondan kurtulmak için geri sıçradı, ayağı takıldı ve gerisin geriye yere yuvarlandı. Silahını kavrayıncaya kadar bileğine bir tekme indirdim. Sonra yakasından tutup, ayağa kaldırırken, tabancasını aldım ve herifi tekrar yere attım.

Tabanca kullandığımı bildiğinden ateş etmemi bekledi ama onu vurmak istemiyordum. Bir eliyle bileğini tutmuş, bana bakıyordu. Tıpkı bir çıngıraklı yılanın kırpılmayan gözleriyle.

«Sana söylemiştim Cruz.»

Torres, ranzaya yürümüş ve Chico'nun eşyalarını heybesine doldurmaya başlamıştı. Uyku tulumunu da yuvarladı. Chico hâlâ bileğini tutuyordu.

«Ben gidersem, çiftliğe saldıracaklar» dedi Cruz. «İstediğin bu mu?»

«Tabii ki değil. Ama bu tehlikeyi göze alacağız. Fakat senin burada olmanı istemiyoruz Chico. Senle beraber dolaşan bir şeytan var sende.»

«Sende yok mu sanki?»

«Belki. Herneyse, ben burada olmayacağım.»

Dışarıdan bir at sesi duyduk. Pete Romero, Chico'nun atını getiriyordu.

Chico, kapıya yürüdü, döndü ve bana baktı. «Silahım ne olacak?» dedi ve ata atladı.

«Ona ihtiyacın olabilir» dedim. «Ve silahsız kalmanı istemiyorum.» Ona tabancasını uzattım. Mermileri bile çıkarmamıştım. Silindir kapağını açtı ve merakla mermilerin yerinde olup olmadığına baktı. Sonra gözlerini yüzüme dikti, tabancası elindeydi ve yüzü kaya gibi ifadesizdi.

Bir süre öyle kaldık. Ne düşündüğünü bilmiyordum. Benden nefret etmesi, beni öldürmesi için yeterli nedeni vardı. Ama tabancası elinde, bana öyle bakıyordu. Benim tabancam ise kılıfında idi. Atının başını döndürdü. «Sanırsam bir daha hiç karşılaşmayız» dedi, «Seni beğeniyorum senor.» Juan'la birlikte orada atının nal sesleri duyulmayıncaya kadar bekledik.

KISIM XIII

Jonathan Pritts beraberinde, silahtan da daha tehlikeli bir araç getirmişti. Bir matbaa makinesi.

Haberlere karşı aç, okunacak malzemesi kıt olan bir ülkede basılan bir gazetenin herkes tarafından okunacağı garantiydi ve kişiler okudukları her şeyin doğruluğuna inanırdı — aksi halde haber basılmazdı.

Okuyucuların çoğu durup ta, bir kitap yazarının ya da bir gazetecinin yağlanacak kendi ekmeklerinin bulunduğunu, başkaları tarafından etki altına alınabileceğini ya da yazdığı konu üzerinde gerçekleri yansıtan tam bilgiye sahip olamadıklarını hiç düşünmezlerdi.

Don Luis, Pritts'in baskı makinasını herkesten önce öğrenmişti. İşte bu nedenle torununun memleketten uzaklaşmasını istiyordu, zira bir gazete insanları teşvik etmede de kullanılabilirdi ve günler eski günler değildi.

Don Luis haber gönderip beni çağırtmıştı; çiftliğime bitişik olan dörtbin dönümlük bir araziyi satış için anlaştık.

Fikir kendisinindi ve satışı uzun vadeli senet karşılığı yapmıştık.

«Bu bence yeterli, sen sözünün eri, şerefli bir kişisin senor» dedi, «kaldıki bu topraklara da ihtiyacın var ve yararlanırsın.» O gün yatağında oturabiliyordu. Yüzüme ba-

kıp gülümsedi. «Bundan başka senor,» dedi, «bu, benden alamayacakları bir kısım olacak, senden almağa ise teşebbüs bile edemezler.»

Aynı zamanda gene senetle, üçyüz baş sığır daha aldım, hepsi de genç hayvanlardı. Her iki halde de senetler Drusilla'ya ödenecek şekilde tanzim edilmişti.

Don üzüntü içindeydi, ama akıllıydı. Beladan başka bir şey beklemediği belliydi. İlk yenilgi Jonathan Pritts'i deliye çevirmişti ve bu nedenle, ya kendisini ya da Don'u mahvedinceye kadar çalışacak, bir şeyler becerecekti.

Adamları üslerini Las Vegas'a kaydırmıştı, bir kısmı Elizabeth Town'da bir kısım da Cimarron'da bulunuyor ve orada gürültü patırdı edip, halkı rahatsız etmeğe devam ediyorlardı. Ama Don akıllı davranışlarda bulunmaktan da geri kalmıyordu... Bana sattığı toprakları ve sığırları benden alamazlardı. Benim bunlardan en iyi şekilde yararlanacağımı biliyordu, hiç olmazsa bunların değeri kadar bir gelir Drusilla'ya verilmiş olacaktı.

Bu günlerde Orrin'i hemen hemen hiç görmüyordum. Hepsi hepsi, şimdi çiftliğimizde bin baş sığırımız vardı, tümü genç hayvanlar olup, zamanla nakit paraya dönüşecekti.

Tasarımıza göre gelecek üç yıl içinde hiç satış yapmayacaktık, ancak ondan sonra para geçecekti elimize.

Orrin, ben ve çocuklar oturup durumu tartıştık. Büyük bir sürü yetiştirip bir sürü adam istemiyorduk çiftlikte, keza topraklarımızı da genişletmek niyetinde değildik. Topraklarımızın tapulu olmasını, ufak bir sürü besleyip otlakları tahrip etmemeği ve her zaman, besili sığır satmayı arzu ediyorduk. Besili sığırlar için daima en yüksek fiyat alma-

nın olağan olduğunu tecrübe ile anlamıştık.

Drusilla gitmişti.

Don bir az daha iyi idi ama başının derdi de büyümüştü. İşgalciler topraklarının bir kısmını fiilen işgal etmişler ve arazisinin doğu kesimlerinde olaylar patlak vermişti.

Pritts fırsatı kaçırmamış ve ortalığı körükleyerek olması gerekenden daha fazla olay yaratılmasını sağlamıştı.

Orrin, bölgenin şerifi olmuş ve Tom'dan şerif yardımcısı olmasını istemişti.

Artık çiftliğimiz çalışmağa başlamıştı ve her şey yoluna girmişti. Nakit paraya ihtiyacımız vardı ve eğer bu işte yükselmek istiyorsam, bir şeyler yapmanın zamanı gelmişti. Çiftlikteki işleri pekalâ çocuklar becerebilirlerdi ve benim Don Luis'e ödemem gerekli senetlerim vardı, o bakımdan bir az para kazanmanın çaresine bakmak gerekti.

Cap Rountree çiftliğe gelmişti. Atından inince, varendanın merdivenlerine, yanıma oturdu.

«Cap,» dedim, «hiç Montana'ya gitmişmiydin?»

«Aha. Güzel memleket, bol ot, bir sürü dağ, bir sürü kızılderili ve pek az insan. Tabii Virginia City çevresi hariç. Orada altın bulmuşlardı.»

«Bir kaç yıl önce değilmiydi o?»

«Hâlâ altın var.» O ihtiyar gözlerinin soğuk bakışıyla yüzüme baktı. «Canın mı sıkılıyor, benim gibi?»

«Paraya muhtacız. Borcumuz var Cap, bir kişiye borçlu kalmaktan hoşlanmadığımı bilirsin. Bana öyle geliyorki, eğer kuzeye gidersek bir şeyler yapıp para kazanabiliriz.

Gelmek ister misin?»

«İyi olur, paslanmağa başlamıştım.»

Tom Sunday'i görmeğe gittik. Tom, kişinin içmemesi gerekenden çok içmeğe başlamıştı. Bizimkinden onbeş kilometre ötede bir çiftlik almıştı. İyi bir otlağı, güzel bir evi vardı ama her taraf çok bakımsızdı genellikle ve Tom gibi birinci sınıf bir hayvan yetiştirici için utanacak bir manzarası vardı.

Bizi dinledikten sonra, «Burada kalacağım, Orrin bana şerif yardımcılığını teklif etti ama kabul etmeyeceğim. Gelecek seçimde şerifliğe ben adaylığımı koyacağım.»

«Orrin seninle beraber olmayı çok istiyor» dedim, «iyi adam bulmak çok zor.»

«Canı cehenneme» dedi Tom sert bir şekilde, «aslında o benim emrimde çalışacaktı. O iş benim hakkımdı.»

«Belki, sen de şansını denedin.»

Masaya oturdu ve gözleri uzaklara daldı.

Cap ayağa kalktı, «gelsen iyi olur» dedi, «altın bulamasak bile güzel yerler görmüş oluruz.»

«Teşekkürler, burada kalacağım.»

Atlarımıza bindik, Tom yanımıza geldi ve elini eyerime koydu. «Tyc» dedi, «sana karşı hiç bir şeyim yok. İyi bir adamsın.»

«Orrin de öyle, onun seni ne kadar sevdiğini bilirsin.»

Aldırmadı buna, «İyi yolculuklar. Başınız derde girerse, bana yazın, gelip sizi kurtarırım.»

«Teşekkürler, Eğer senin başın derde girerse, sen de bize haber ver.»

Uzaklaşırken merdivenlerde duruyordu, belli belirsiz görüneceği bir uzaklığa eriştiğimizde arkama baktım, hâlâ aynı yerde duruyordu.

«Onu tanıdığımdan beri Cap» dedim, «Tom'u ilk kez traşsız gördüm.»

Cap soğuk, çelik gibi gözleriyle bana baktı. «Tabancası temizdi» dedi, «onu unutmamış ama.»

Kuzeye doğru at bindik. «İki hafta içinde hava öyle değişecekki kulaklarımız donmaya başlayacak» dedi Cap.

Her sabah kalktığımızda Cap bufalo avına çıkmış bir kurt gibi havayı koklar ve nasıl olacağını söylerdi. Değişmiş, bambaşka bir adam olmuştu, ben de öyle. Belki bunun için yaratılmıştım ben, yeni ülkeleri dolaşmak ve bu arazide yaşamak.

Durango'da kendimize bir iş bulduk, iki haftalığına bir sürünün toplanmasında çalıştık. Batı'ya gittik sonra. Bazan Blues denilen, Abajo dağlarına doğru... Geçtiğimiz yerler sanki ateşi sönmüş bir cehennemdi. Geceleri serin çam ağaçlarının altında kamp yapıyorduk.

Kamp ateşimiz, bu alabildiğine geniş karanlıklar dünyasında tek aydınlık oluyordu. Nereye bakarsak bakalım, gözün alabildiğine karanlık ve yıldızlardan başka, bir şey görünmüyordu ortalıkta. Kahvenin ve taze yanan dalların kokuları mis gibi gelirdi burnumuza. Blue' larda kamp yapıncaya kadar geçen günler içinde ne bir kişiye rastlamış ne de, geyik ve ayı izleri hariç, bir ize raslamıştık. Bomboş bir ülkeden geçiyorduk.

Pioche'de ben araba muhafızı olarak bir iş buldum, korde-

laların arkasında da Cap oturuyordu. Bu işte iki ay çalıştık.

Muhafız olduğum sürede tek bir soygun teşebbüsü oldu, nedeni isminden söz edilen bir kişi olmamdı. O soygun da sonuçlanmamıştı zira, arabadan atlayıp, haydutlardan birinin elindeki tabancayı vurup düşürmüş — bu kaza ile olmuştu, arabadan atlayınca ayağım kaymış ve nişanım bozulmuştu — diğerinin de göğsüne iki mermi yerleştirmiştim.

Haydutları kasabaya götürdük, biri sağdı. Yaşamasına rağmen olaydan ders almamıştı... Altı ay sonra onu at çalarken yakalamışlar ve en yakın çiftliğin kapısına sallandırmışlardı.

South Pass City'de bir fırtınanın geçmesini beklerken bulduğum gazetelerden Orrin'in eyalet encümenliğine adaylığını koyduğunu öğrendim. Gazeteler ondan övgü ile söz ediyorlardı. Orrin gençti ama zaman da gençlerin zamanıydı, ayrıca 1776 daki Alexander Hamilton kadar genç, İngiltere'ye konsolos olan William Pitt'den bir az büyüktü. Napoleon'un İtalya seferini tamamladığı zamanki yaşında idi.

Napoleon hakkında Jomini ve Romalıların taktikleri üzerine Vegetius tarafından yazılmış bir kaç kitap elime geçirdim. Okuyacak başka şey olmadığından bunları okuyordum. Bir de Bull Durham sigara ve tütün şirketinin paketlerden çıkan kuponlar karşılığı alınabilen klasikler serisi zaman zaman elime geçen kitaplar arasında idi. Bu seriyi kişi batı'nın her tarafında bulabilirdi ve serideki üçyüz altmış beş kitabı da okuyan kovboylar vardı. Dağlardaki

akarsuların yanında kamp yaptık. Balık avladık, avlandık ve böylece yaşantımıza devam ettik. Arasıra kızılderililerle çatıştık. Bir kez, bir Blackfeet kızılderili savaşçı gurubundan kaçıp kurtulduk, başka bir kez Sioux'lerle dövüştük.

Bu döğüşte ben kulağımın ucunu Cap'te atını kaybetti, sonunda Laramie'ye her ikimiz de Appaloosa üzerinde geldik.

İlkbahar yaklaşıyordu, değişen havaya uyarak kuzeye çıktık ve Idaho'da altın aramağa başladık, fakat artık hiç bir şey beni tatmin etmiyordu. Ancak yaşantımızı kazanıyor ve bir az da bir kenara bir şey koyabiliyorduk. Bir kez kürk avcılığı yaptık, sonra da bu kürkleri iyi fiyatla sattık. Don Luis'e borçlarımın karşılığını ödedim ve bir miktar da eve para gönderdim.

Altın aradığımız yerde basit bir kasaba vardı. Bir kaç kulübe ve bir de Rose — Marie denen bir salon. Köşeli yüzlü, kır saçlı, ufak mavi gözlü, iri kıyım bir adam burasını işletiyordu. Elini barın üzerine koyunca, eski yumruk kavgası izlerini görme olanağı vardı. Küçük gözlerinden fenalık akıyordu ve sizi incelerken sanki kaç paralık değeriniz olduğunu tartıyormuş gibi geliyordu insana.

«Ne içeceksiniz baylar ?» dedi, «Tozu alacak, boğaz ıslatacak bir şey mi?»

«Dolaptaki o şişeden olmak kaydıyla» dedim, kendisinin dolaptaki bir şişeyi kafasına diktiğini pencereden görmüştüm. «O burbon'dan tatmak isteriz.»

«Fıçı viskisini tavsiye ederim.»

«Ona hiç kuşku yok. Ama sen gene şişeden ver.»

«Benim kendi viskim o, satılık değil.»

Arkadaki masalardan birinde oturan iki kişi vardı, bizi inceleyip duruyorlardı. Dikkatimi çeken bir husus, içtiklerinin parasını vermemeleri idi. Onların şirkette çalıştıklarını anladım. Eğer böyle ise, salon sahibinin ne işine yarıyorlardı?

«Adım Brady, Martin Brady» dedi salon sahibi.

«İyi» dedim, «kişinin bir adı olmalı.» İçkinin parasını masanın üzerine koyduk ve çıkmak için arkamızı döndük.

«Şişeyi el altında bulundur. O nehir suyu viskiyi daha önce tatdık.»

Üç günlük çalışmadan sonra pek az bir altın çıkarabilmiştik. Elimdeki kazmayı bırakıp belimi doğrulturken, «Cap duyduğuma göre bir katır almalıymışız, katırı hafif bağlayıp kendi haline bırakmalı ve kaçmasını beklemeliymişiz. Sonra da onu, ayağıyla yeri eşcelediği yere izlemeli ve bu yeri kazmalıymışız. Onun eşelediği yerde altın bulunurmuş» dedim.

«Duyduğun her şeye inanma.» Şapkasını geriye itti. «Deminden beri araziyi inceliyorum. Orada» eski bir dere yatağına benziyen bir yeri işaret etti, «o dere asırlarca akmış. Orada altın varsa, onun üstündeki o çıkıntıda daha çok altın vardır.»

Çıkıntıdaki çam ağaçlarını kesip tahtadan bir oluk yaptık ve suyun ağzına dayadık. Suda altın aramak sadece suyu alıp tavada yıkamak değildir. İnsan bu şekilde bulduğu altın karşılığı parayı, sığır çobanlığı, ya da araba muhafızlığı yaparak ta kazanır. Yapılacak şey bir yer saptayıp, örneğin, bu çıkıntı gibi ta kayaya gelinceye kadar kazmak-

tır, sonra da çıkan toprağı süzüp bakmak, gereğinde güvenilir bir çukur açmaktır. Altın ağır olduğundan, yıllar boyu yumuşak toprağın içinde batar gider, kaya kısmına gelince oturur, orada kalır.

İki metre kadar inince altın belirtilerini bulmağa başladık.

Bundan sonra da çıkardığımız bütün toprağı elden geçirdik. Geceleri oturup elime geçirdiğim her basılı şeyi okuyor, bir şeyler öğrenmeğe devam ediyordum. Yavaş yavaş bilgi sınırımın genişlediğinin farkındaydım. Yanımızdaki ocaklardan birinde çalışan adamın ismi Clark'tı. Elindeki kitapların bir kısmını bana ödünç vermişti. Bu yerlerde bulduklarımız daima kaliteli okunacak şeylerdi çünkü hiç kimse işe yaramaz şeyleri kendisine yük etmek istemiyordu.

Bir gece Clark yanımıza geldi. «Cap, sen bildiğim kadarıyla tava ekmeğini en iyi yapan kişisin, özleyeceğim senin ekmeklerini.»

«Gidiyor musun?»

«Oldukça derine kazdım, Cap, yarın sabah ayrılıyorum» dedi, «Birleşik Devlet'lere dönüyorum. Ailemin ve çocuklarımın yanına. Altı, yedi sene bir dükkanda çalıştım ve daima bir dükkanım olmasını isterdim.»

«Dikkatli ol» dedi Cap.

Clark çevresine bakındı ve sesini alçaltıp. «Ortada söylenenleri duydunuz mu ? Cinayetler hakkındakileri ?»

«Wilton'un cesedini geçen hafta bulmuşlar» dedim, «derin olmayan bir çukura gömüldüğünden, sırtlanlar mezarını eşeleyip cesedi meydana çıkarmışlar.»

«Onu tanırdım.» Clark bir tabak daha fasulyeyi kabul etti ve sonra devam etti, «O hikâyelere inanıyorum yani anlatılanlara demek istedim. Wilton'un yanında epeyce altın vardı, ayrıca boş boğazın biri değildi, yaptığı işlerden kimseye söz etmek adeti yoktu.»

Ağzına bir kaşık dolusu fasulya götürdükten sonra. «Sackett, senden iyi silah kullanan bir kişi diye söz ediliyor.»

«Mübalağa edilmiş.»

«Eğer benimle beraber gelirsen, muhafızım olarak, adam başına yüz dolar veririm.»

«İyi para, ama bizim maden ne olacak?»

«Bu benim için herşey demektir çocuklar. Dickey ve Wells ile konuştum, güvenilir kişilerdir, yokluğunuzda madeninizi koruyacaklar.»

Cap piposunu yaktı ben de hepimizin bardaklarını kahve ile doldurdum. Clark boş laf etmiyordu. Paralarını, Rose — Marie'de kumar oynayarak kaybeden madencilerin çoğu sağlam ve tek parça halinde, bölgeden dışarı çıkıp evlerine gidebiliyorlardı. Aksi halde, çıkardıkları altını beraberinde götürmek isteyenlere bir şeyler oluyordu. Kimisinin cesedi bir yerde bulunuveriyordu tesadüfen. Halen en aşağı üç kişi, bir yığın altının üstünde oturuyor ve buradan nasıl canlı çıkıp, altınlarını muhafaza edebileceklerini düşünüyorlardı.

«Clark» dedim, «Cap ile benim paraya ihtiyacımız var. Ödeyemesen bile, sana yardım etmek isteriz.»

«İnanın bana, size ödeyeceğim ücrete değer.»

Oturduğum yerden kalktım «Cap, gidip, bir Martin Brady

ile konuşayım bakayım. Bu konuda söyleyecek bir sözü var mı ?»

Clark ta ayağa kalktı, «Sen delisin!»

«Neden, Bizi kalleş sanmasını istemem Clark. Onun için gidip kendisine, yarın buradan gideceğimizi söyleyeceğim. Aynı zamanda bizi rahatsız edenlerin başına neler gelebileceğini de anlatacağım.»

İçeri girdiğimde Rose — Marie'de otuz, kırk kişi vardı. Büyük ellerini önündeki önlüğüne kurulayarak Bady bana doğru geldi. «Burbon'umuz yeni bitti» dedi, «fıçı viskisi içmen gerek.»

«Size, Jim Clark'ın yarın sabah buradan ayrılacağını ve beraberinde de burada harcamadığı bütün altını götüreceğini söylemeğe geldim.»

Yere iğne düşse sesi duyulurdu. Bunları herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle söylemiştim. Brady pürosunu dudakları arasında yuvarladı, gözlerinin etrafı bembeyaz olmuştu ama ben barın öbür ucunda duran iki adamını gözetliyordum.

«Bunu bana neden söylüyorsun?» Arkasının ne geleceğini bilmiyordu ama gelenden de memnun olmayacağını hissediyordu.

«Clark'ın yalnız gideceğini sanan olabilir» dedim, «Wilton'u, Thompson'u ve Jacks'i öldürdükleri gibi onu da öldürmek isteyen olabilir. Clark ile birlikte gidip te, onu öldürüp altınını almak isteyeni bu durumdan haberi olmadığından öldürmenin bir cins kalleşlik olacağını düşündüm. Anladığınız gibi, Clark'ın buradan sağ salim çıkıp gitmesini istiyorum.»

«İnşallah başarır» Brady pürosunu tekrar yuvarladı, küçük gözleri açıkça bana olan nefretini belirtiyordu. «İyi bir adam o.»

Dönüp gitmek istedi ama henüz onunla işim bitmemişti.

«Brady.»

Yavaş yavaş döndü.

«Clark bu işi başaracak çünkü başarması için elimden geleni yapacağım, gittikten sonra da ben geri geleceğim.»

«Yani?» iri ellerini barın kenarına koydu. «Ne demek istiyorsun?»

«Yani si şu ki, eğer başına bir şey gelirse, buraya geri gelip ya seni bu kasabadan kovarım ya da gömerim seni buraya.»

Biri içinde tuttuğu havayı yüksek sesle ağzından kaçırdı ve Martin'in suratı kireç gibi beyazlandı, iyice kızmıştı. «Bana hırsız mı demek istiyorsun yani?» Her iki eli de açıkta, görünecek şekildeydi. «Bunu kanıtlaman gerekir.»

«Kanıtlamak mı? Kime? Bütün bu cinayetlerin arkasında senin olduğunu, hepsinin senin başının altından çıktığını herkes biliyor. Burada tabancadan başka mahkeme yok ve ben de o mahkemenin başkanıyım.»

Hiç bir şey olmadı. Tasarladığım gibi olmuştu. Her şey ortaya dökülmüştü artık ve Martin Brady'nin beni temizlemesi gerekti ama bu işi orada yapmağa cesaret edemedi. Clark'ı posta arabasına kadar götürdüm ve salimen evine gitmesini sağladık. Sonrada kendi madenimize döndük.

Artık kayaya kadar inmiştik. Çıkan toprağı eleyip çıkarabildiğimiz kadar altını çıkarıp dönmek istiyorduk. Santa

Fe'ye ve Mora'ya dönme arzusu, sıla hasreti içimizi kaplamağa başlamıştı. Ayrıca Drusilla'yı çok özlemiştim.

Madene vardığımızda Bob Wells kucağında tüfeği bekçilik görevi başındaydı. «Artık meraklanmağa başlamıştım,» dedi.

Dickey ve bir kaç kişi daha geldiler, ikisini, Martin Bradyye ültimatomu verdiğim gece Rose — Marie'de görmüştüm.

«Aramızda konuşup duruyoruz, kendi kendimize,» dedi Dickey, «bize kalırsa senin marşal olman gerekir.»

«Hayır.»

«Başkasının ismini verebilir misin öyleyse?» dedi Wells gayet makul bir şekilde. «Bu altın işi yakında bitecek, ama madenlerden bir kaç tanesi çalışmaya devam edecek ve ben burada kalmayı düşünüyorum. Buranın temiz ve dürüst bir kasaba olmasını istiyorum.»

Hepsi bu konuda konuşmaya başladılar en sonunda Dickey, «Sackett, bütün saygılarımla belirtmek isterim ki bu senin vatani görevin.» dedi. İşte okumanın, kişinin başını nasıl belaya soktuğunu böylece anlamış oldum. Locke, Hume, Jefferson ve Madison'u okursan, sonunda başın böyle derde girerdi; onları okuya okuya vatan ve halka yardım anlayışım gelişmiş ve elimden geleni yapmayı ister olmuştum.

Şiddet çok kötü bir şeydir, ama insan haklarına hiç saygı duymayan kişiler ellerine silah alınca, insanlık gerçekten kötü duruma düşer, başı derde girerdi.

Doğudaki kişilerin, belanın şiddet gösterilmeden bertaraf edilmesinden söz etmelerini anlama olanağı vardır. Şiddet

gösterilmemesinden söz eden kişiler, bir güçlük karşısında polis çağıran ilk kişi olurlar, zira sokağın köşesinde duran bir polis vardır.

«Pekalâ» dedim, «iki şartla kabul ederim: Kasaba hizaya getirildikten sonra biriniz görevi devralacaksınız, ikincisi de aranızda, Martinin salonunu alacak kadar yeterli para toplarsınız.»

«Yerini satınalmak mı?» dedi biri, «kovalım buradan deyyusu.»

Bunu söyleyen kimdi bilmiyorum ama ortalığa söyledim diyeceğimi, «Bunu söyleyen kimse, o kovsun Martin'i.»

Bir sessizlik oldu. Bir süre bekledim, herkes bunu söyleyenin, işi yapmağa niyetli olmadığını anlayınca, «Eğer onu kovarsak, ondan daha iyi bir adam olmayız.»

«Pekalâ» diye Wells kabullendi, «satınalırız.»

«O halde dinleyin» dedim, «pek aceleye gerek yok. Onu mutlaka satınalmamız gerekmeyebilir, demek istediğim o ki, ona bir teklifte bulunuruz. Ona nakit bir teklif yaparız, gerisi ona ait bir mesele, ister kabul eder ister etmez.»

Ertesi günü, salonun önünde atımdan indim. Rüzgar kasabanın tek sokağında esiyor ve kuru yaprakları kaldırımın kenarına serpiştiriyordu. İçimde bir yalnızlık hissi vardı. Sokağa bakıp o kasabanın uzun süre ayakta kalamayacağını anlıyordum.

Ne olursa olsun, burada yapacağım iş önemliydi. Belki bu kasaba için değil ama heryerdeki insanlar için, hak için önemliydi. Kuvvet hiç bir zaman hak doğurmazdı, kuvvetin haksızlık uğruna kullanılması ve buna izin verilmesi doğru

değildi. Batı değişiyordu. Bir zamanlar öç komiteleri kurar ve boyunbağı partileri yaparlardı (*). Şimdi bir marşal seçiyorlardı. Bundan sonra ki adım bir kasaba toplantısı ve bir yargıç tayini idi.

Martin Brady geldiğimi görmüştü. İki adamı da geldiğimi, barın yanında durdukları halde görmüşlerdi. Biri barın kenarında hafifçe hareket ederek, tabanca kabzasının, barın kenarından kurtulmasını böylece açıkta kalıp kolayca eline alabilmesini sağlamak istemişti.

İçimde en ufak bir heyecan bile yoktu sadece yavaş, ölçülü ve sabırlı bir his vardı.

Çevremdeki her şey açık ve seçik, detaylı görünüyordu; gölgeler, ışıklar, barın üzerindeki kıymık parçaları, bardakların bıraktığı lekeler ve Brady'nin adamlarından birinin yüzündeki hafif tik, bu adam oniki metre kadar ilerde idi.

«Brady bu memleket büyüyor, gelişiyor. İnsanlar geliyorlar buraya yerleşmeğe. Onlar okul, kilise ve akşamları kaldırımlarında yürüyebilecekleri bir kasaba isterler.»

Gözlerini benden hiç ayırmamıştı ve galiba sonunun nasıl geleceğini biliyordu. İşte o anda Martin Brady için üzüldüm. Bu tip insanların, benim tipimdeki insanlardan daha çok yaşayabildiklerini bildiğim halde, üzüldüm. Zira insanlar kötülüğe daha çok telorans göstermekte fakat şiddeti kabul etmemekteydiler. Hileli kumara, hırsızlığa ve haydutluğa, örtülü kalabildiği süre ses çıkarmamakta fakat açıktaki bir şiddete, temizleyici ve kurtarıcı niteliği olmasına rağmen, razı olmamaktadırlar.

O yıllarda insanlar kötülükten çok söz ederlerdi ama o hayatı yaşamak için de kişinin sert yapılı olması gerekti,

---

(*) Linç etmenin argosu

sert insanın da zevkleri kaba ve şiddet'ten yanaydı. Bunlar, dünyanın her tarafından gelen insalardı, iyi ailelerin genç çocukları, hiç bir yerde dikiş tutturamayanlar, becerikli kişiler, talih avcıları, serseriler, parasızlar, haydutlar katiller ve hırsızlar. Batı, kimseye nereden geldiğini ne yaptığını sormazdı, sadece kuvvetli olanı mükafatlandırırdı.

Bu Allahın dağı, kimsenin uğramadığı yerde bir kasabanın kurulması için belki de, cinayet ve haydutlukla geçinen Martin Brady gibi bir insana gerek vardı. Garip bir soru geldi aklıma. Salonuna neden Rose — Marie ismini vermişti?

«Dediğim gibi memleket gelişiyor Martin. Millete kötü içki satıyor, onları aldatıyor, soyuyor, öldürüyorsun. Onları öldürmekte çok ileri gittin Martin zira adam öldürmeğe başlayınca kişiler mücadeleye başlarlar.»

«Nereye getirmek istiyorsun sözü Sackett ?»

«Beni marşal seçtiler.»

«Yani?»

«Burayı sat ve çekil git» dedim, «sana iyi bir fiyat verirler. Sat burasını ve çek git başka yere.»

Sol eliyle pürosunu ağzından aldı ve elini bar üzerine koydu. «Ya satmak istemezsem?»

«Yapacak başka şeyin yok.»

Güldü ve bana doğru eğildi, sanki kulağıma bir şey söyleyecekmiş gibi, elindeki yanar püroyu elimin üstüne bastırdı.

Aniden elimi çektim ama oynanan oyunu da fark etmekte

gecikmiştim. Bardaki adamları oyunu daha önceden bildikleri için olacak, silahlarını çektikleri gibi üstüme boşaltıverdiler.

Elimi çeker çekmez, silahlar patlamağa başlamıştı. Bir mermiyi yiyince hızıyla döndüm ve bardan uzaklaştım, bulunduğum yerde derhal iki mermi izi açılmıştı barın kenarında.

İkinci bir mermi daha çarptı vücuduma. Yere düşerken tabancamı elime alabildim, yere düşünce de yuvarlamağa başladım, mermiler yuvarlandığım yerlerde, salonun tabanında tahta parçalarını kaldırıyor, gözlerimin önünde uçuşuyordu, adamlardan iri olanını bu arada vurdum.

İşimi bitirmek için üzerime doğru geliyordu, döş kemiğine bir mermi yerleştirdim, olduğu yerde kalakaldı. Daha ayakta iken ölmüştü, sonra büküldü ve yere yığıldı.

Yuvarlanarak ayağa kalkarken, göz ucuyla Martin Brady'nin iki eli barın üstünde, pürosu ağzında beni seyretmekte olduğunu gördüm. Baruttan alev alan gömleğimden dumanlar tütüyordu ama ikinci herifi de ayağa kalkarken zımbaladım hiç acele etmeden: ikinci mermim dişini ağzının içine sokmuştu. Ağzının kenarından kan aktığını gördüm.

Her ikisi de yerde idi ve ayağa kalkamayacaklardı, Martin Brady'ye baktım ve «Yapacak başka şeyin yok Martin» dedim.

Yüzü garip bir hal almıştı, şekilsiz bir cisim gibiydi. Düşmeğe başladığımı hissettim ve Annem'in bana Long Higgins'i sorduğunu hatırladım, en son olarak.

Tavanda çatlaklar vardı. Sanki yıllardan beri burada yatıyor ve onlara bakıyordum, uzun bir süredir bir çatı altında yatmadığımı hatırladım, acaba hezeyan mı geçiriyordum.

Cap Rountree odaya girdi ve başımı çevirip ona baktım.

«Eğer burası cehennemse, zebani olarak doğru kişileri seçtikleri muhakkak.»

«İşten kaçmak için bu kadar garip özür bulan kişiyi, yaşantımda hiç görmedim» diye söylendi Cap. «Bu madende daha ne kadar yalnız başına çalışıp, hastabakıcılığı yapacağım?»

«Sen eski kulağı kesiklerdensin, yaşantında bir gün bile olsa doğru dürüst çalıştınmı ki, şimdi şikayet ediyorsun?» Cap gitti ve elinde bir çorba kâsesi ile geldi ve kaşıkla ağzıma çorba vermeğe başladı. «En son hatırladığıma göre vücuduma delikler açıyorlardı, onları sen mi tıkadın?»

«Meraklanma çorbayı içinde tutabileceksin. Ama, belki kuvvetin boşalmış olabilir.»

Elimin üstündeki püro yanığını görüyordum, hemen hemen geçmişti. Beni mat ettikleri bir oyundu bu. Peder böyle bir oyunu bana öğretmemişti, ben de şimdi güç yoldan öğrenmiştim onu.

«Dört mermiyi durdurmuşsun» dedi Cap, «ayrıca da insanın dayanamayacağı kadar da kan kaybetmişsin.»

«Brady'ye ne oldu?»

«Onu asmak için bir ip aradıkları sırada tüydü» Cap yanıma oturdu «Garip şey, evvelki gece buraya geldi.»

«Buraya mı?»

«Nasıl olduğuna bakmak için gelmiş. Bu şekilde ölmemen gerekecek kadar iyi bir adam olduğunu söyledi — her ikinizde budalaca hareket ettiniz ama kişi yaşantısını kolay kolay değiştirmez.»

«Ya diğerleri?»

«Delik deşik olmuşlar.»

Dışarda derenin üstünde duran güneşi görüyordum, suyun kayalar üzerinden akarken çıkardığı sesler duyuluyordu. Annem ile Drusilla'yı düşünmeğe başladım. Ve nihayet bir gün, yatakta oturmaya başlayınca Cap'e bakıp,

«Madende artık bir şey var mı ?»

«Haftalardan beri tek günün ücretine çalışıyorum. Madencilik yapacaksak başka bir dere bulmamız gerek.»

«Eve dönelim. Sabah olunca atları eyerle.»

Umutsuzca yüzüme baktı. «Eyerde durabilecekmisin?»

«Eve gideceksem evet. Santa Fe'ye yöneleceksen, eyerde durabilirim.»

Ertesi sabah, arazinin izin verdiği nisbette güneye yöneldik. İdaho'dan New Mexico'ya eyer üzerinde uzun bir yolumuz vardı.

Zaman zaman Sackett'lerden haberler alıyorduk yol boyunca. Herkes beraberinde haber taşıyordu ve herkes te yeni haberlere karşı çok ilgiliydi. Sackett haberlerinin hepsi Orrin hakkında idi... Rose — Marie de olan bitenin yayılması biraz zaman alırdı, keşke hiç yayılmasıydı. Orrin gittikçe ün kazanıyordu. Evlendiğine dair bir söylenti de vardı. Bunu bana Cap söylemişti zira o benden önce duymuştu haberi, ikimizde fikir beyanında bulunmadık. Cap

te, Laura ve Pritts hakkında benim gibi düşünüyordu ve ikimiz de gelinin Laura olduğundan korkuyorduk.

Doğruca çiftliğe at bindik.

Bob bizi karşılamağa geldi, Joe de hemen arkasındaydı.

Annem basamaklara kadar gelmişti bizi karşılamak için, ta uzaktan geldiğimizi görmüştü. Annem çok iyiydi, yıllardan beri hiç bu kadar iyi görmemiştim onu. Daha iyi bir iklim, daha iyi yaşama koşulları ve üzüntüsüz bir yaşantı, annemize yaramıştı. Ev işlerine yardım eden bir Navajo kadınını hizmetçi tutmuşlardı.

Oturma odasında kitap rafları vardı, çocukların ikisi de okumağa başlamışlardı.

Başka havadisler de vardı. Don Luis ölmüştü... İki gün önce toprağa vermişlerdi onu, işgalciler topraklarına yerleşmişlerdi. Torres fena vaziyette idi... Aylarca önce pusuya düşürülmüş ve söylendiğine göre eski halini alması olanağı pek yokmuş.

Drusilla kasabada idi.

Ve Orrin Laura Pritts ile evlenmişti.

KISIM XIV

Orrin, sabahleyin çiftliğe, tek atlı bir gezinti arabasıyla geldi. Arabadan inince kollarını açıp bana doğru yöneldi, bu Orrin yakışıklı adamdı ve şimdi de redingotları içinde, sanki bu elbiseyle doğmuş gibi pek şıktı.

Bir az daha yaşlanmış, kendisine güveni artmıştı ve sesinde bir otorite vardı. Hiç kuşkusuz Orrin yükselmeğe başlamıştı ama bütün bu başarısının altında Orrin gene eski Orrin'di bir farkla ki, yeni Orrin, eskisinden daha öğrenimli ve daha tecrübeli idi.

«Seni gördüğüme ne kadar memnun oldum bilsen» derken beni inceliyordu, onu iyi tanıdığımdan, sadece güldüm. «Başın gene derde girmiş» dedi aniden, «yaralanmışsın.»

Böylece ona Martin Brady ve Rose — Marie olayını anlattım, marşal olmamı ve silahlı çatışmayı, hepsini.

Yaşantıma mal olacağını anladığı zaman yüzü sarardı.

«Tyrel» dedi yavaş yavaş, «ne kadar güçlüklerle karşılaştığını biliyorum, burada da bir adama ihtiyacımız var. Dürüst ve yetenekli bir şerif'e muhtacız ve senin sebebsiz yere insana silah çekmeyeceğine güvenirim.»

«Aksini söyleyen mi var?» diye sakince sordum.

«Hayır... hayır, pek tabii.» diye aceleyle konuştu, kimin söylediğini belirtmek istememişti, ama istediğim bütün

cevap bukadardı zaten.

«Bittabi, silah kullanan kişi hakkında daima bir dedikodu vardır, halk sadece durumu idrak edemiyor.»

Durakladı bir süre «Sanırsam, evlendiğimi biliyorsun?»

«Duymuştum. Laura annemizi görmeğe geldi mi?»

Orrin kulaklarına kadar kızardı. «Laura annemizi beğenmiyor. Sigara içen bir kadın olacağını tasavvur bile edemiyor, kaldıki pipo içeni daha da kötü buluyor.»

«Haklı olabilir» diye dikkatle cevapladım. «Buralarda öylesi pek görünmez ama ne yapalım ki annemiz böyle.»

Ayağıyla toprağı kazdı, yüzünden ne kadar üzüldüğü belliydi. «Hata ettiğimi sanıyorsun Tye, ama ben o kızı seviyorum. O... o farklı bir insan. Tyrel, çok güzel, çok hassas çok ince ve her şey var onda. Politikada ki bir kişinin bir karısı olmalı, böyle bir karısı. Jonathan hakkında ne denirse denilsin, bana yardım etmek için elinden geleni esirgemedi.»

Kendi kendime tabii, muhakkak etmiştir dedim. Zamanı gelince bu yardımının karşılığını istemekde gecikmez. Şimdiye kadar Jonathan Pritts'i, başkasının cebinden bonkörlük etmekten başka bir şey yaparken görmemiştim.

«Orrin, eğer Laura istediğin kadın ise, seni mesut ederse, başkalarının ondan hoşlanması ya da hoşlanmaması önemli değildir. Kişi kendi hayatını yaşamalıdır.»

Orrin ile birlikte ahırlara kadar yürüdük, parmaklıklara dayandık ve güneş çekilip, ilk yıldızlar belirinceye kadar konuştuk, dertleştik.

Çok şey öğrenmişti. Eyalet encümenine seçilmiş ve bu se-

çimde Meksikalı oylar büyük rol oynamıştı, son dakikada da Pritts'in gurubu onu destekleyince büyük bir ekseriyetle seçimi kazanmıştı. Politikada oylara hakim olan kişi de çok önemli bir kişi olarak kabul edilebilirdi.

Şimdiden Orrin'in Senato'ya gitmesi konusunu tartışmaya başlamışlardı. Kimisi de eyalet valisi olmasını istiyordu.

Bu arada içeri girmiş, akşam yemeğine oturmuştuk. Masadan ona bakarken, annem ve çocuklarla konuşmasına bakarken, onu Amerikan Senatör'ü olarak görmeğe başlamıştım... ve iyi bir Senatör olacağına da güvenim vardı.

Orrin akıllı bir adamken şimdi daha da akıllı olmuştu. Seçimi nasıl kazandığını ve mevkiini nasıl koruyacağını pek iyi biliyordu, bu konuda hayalperest değildi. Dürüst bir kişiydi, her şeyi doğal haliyle yapmağı istiyor ve kendisi için çıkar düşünmüyordu.

«Şerif muavinliği için Tom'u istedim» dedi Orrin «beni red etti, yardıma ihtiyacı olmadığını söyledi.» Orrin yüzüme baktı, «Tye, ona bu işi, sırf yardım olsun diye teklif etmemiştim. Tom'u sevdiğimi bilirsin ve bu mevki için kuvvetli bir adam istemiştim.»

«Tom bu işi layıkı ile becerirdi» dedi Cap, «Çok fena, Tom'un bu şekilde düşünmesi çok fena.»

Orrin başını salladı. «Tom'suz bu işleri yürütmek doğru değil. Çok değişti son günlerde Cap, çok içiyor. Ama bu işin bir yüzü, dişi ağrıyan bir ayı gibi yanına yaklaşmak kabil değil ve böyle giderse, yakında bir kaç kişi ölebilir.» Orrin bana baktı. «Tom senden daima hoşlanır, onu doğru yola getirecek tek kişi varsa o da sensin. Ben de dahil

her hangi biri bu yönde onunla konuşursa, tabancasına el atacak.»

«Pekalâ, konuşurum onunla.»

İkinci günü, Miguel geldi ve oturup onunla da konuştuk.

Drusilla beni görmek istemiyordu — bunu söylemek için gönderilmişti.

«Niçin Miguel?»

«Kardeşinin evlendiği kadın yüzünden. Senorita, büyükbabasını Jonathan Pritts'e olan kininin öldürdüğüne inanıyor.»

«Ben kardeşimin muhafızı değilim» diye cevapladım, «karısını da seçen ben değilim.» Miguel'in yüzüne baktım, «Senorita'yı seviyorum Miguel» dedim.

«Biliyorum, senor, biliyorum.»

Çiftlikte işler tıkırında gidiyordu. Satınaldığımız hayvanlar iyice beslenmişlerdi, bir miktarı o yıl satılmıştı.

Bill Sexton şerif olmuştu. Ondan ilk görüşte hoşlandım ama daha çok büro adamıydı, koltuk ve masa için yaratılmıştı.

Mora çevresinde tanınan bir adam olmuştum o nedenle pek az güçlükle karşılaşıyorduk. Bir kez, bir kaç at hırsızını izlemek zorunda kalmıştım fakat hepsini sağ salim getirip şerife teslim ettim. Önce saklandıkları yere kadar, onlara belli etmeden izlemiş, gece olup yatıncaya kadar beklemiş sonra da sessizce yaklaşıp silahlarını almıştım. Uyandıktan sonra tıpış tıpış önüme düşmüşler ve kasabaya kadar başıma iş çıkarmadan gelmişlerdi.

Bu arada Tom Sunday'i yalnız bir kez gördüm. Kasabaya

gelmişti, traşsız, pis görünüşlü idi. Beni görünce güldü ve elini uzatarak yanıma geldi. Bir kaç dakika konuştuk sonra oturup kahve içtik, tıpkı eski günler gibi.

«Artık bir konu üzerinde» dedi, «üzüntün kalmadı. Reed Carney öldü.»

«Nasıl oldu?»

«Socorro'da Chico Cruz onu öldürdü.»

Sırtımın soğuk soğuk ürperdiğini duydum. O silah çekme aşıklısı Meksikalı'nın hâlâ çevrede olduğunu bilmek beni rahatsız etmişti, bu taraflara gelmeyeceğini umutluyordum.

Şerif muavinliği işime başlayalı bir hafta kadar olmuştu, bir gün çiftlikteyken, pırıl pırıl parlayan, tek atlı bir gezinti arabasının geldiğini gördüm. Araba Orrin'in arabasıydı ama Orrin değil de Laura sürüyordu arabayı.

Onu karşılamak için merdivenlerden indim. «Nasılsın Laura, gördüğüme sevindim.»

«Ben seni gördüğüme sevinmedim» diye hırçın bir sesle cevapladı, dudakları bir çizgi gibi incelmişti. Tam o anda çok çirkin bir kadındı. «Eğer zerre kadar kardeşini düşünüyorsan, buradan hemen ayrılır ve bir daha da dönmezsin» dedi.

«Burası benim evim.»

«Ayrılırsan iyi edersin» diye ısrar etti, «herkes senin kana susamış bir cani olduğunu biliyor, şimdi de muavinlik görevini, Sexton'u kandırıp aldın, artık Orrin'i beni ve hepimizi mahvedinceye kadar burada kalırsın.»

Beni çok kızdırmıştı onun için, «Bir cani olmakla cina-

yetlerinizin paralı katillere yaptırılması arasında ne ayrılık var.»

Bana vurmak istedi ama ben zamanında geri çekildiğim için az kalsın arabadan aşağı düşüyordu. Kolunu tutup, dengesini sağlamasına yardım ettim, kolunu hızla çekip kurtardı. «Kendiliğinden çekip gitmezsen, seni buradan göndermek için bir yol bulurum. Benden ve babamdan nefret ediyorsun, eğer sen olmasaydın, bunların hiç biri olmazdı.»

«Üzgünüm ama kalıyorum.»

Arabayı o kadar hızlı döndürdü ki az kalsın devriliyordu, acaba Orrin onu hiç böyle görmüş müydü ?. Benzediğini söylediğim o çekiç kafalı ata bile benzemiyordu artık, çünkü o at ondan daha güzeldi.

Annem bir şey demiyordu ama ziyaretleri gittikçe azalan Orrin'i özlediğini biliyordum. Gelmeğe niyet edince, Laura'nın yapacak önemli bir iş ya da ziyaret icat ettiğini sanıyordum.

Tom'un çiftliği yakınında bir çiftliği olan Ed Fry isimli bir çiftçinin hayvanlarının çalındığına dair bir şikâyeti vardı ve Tom'u itham ediyordu. Tom'un ne olursa olsun dürüst bir adam olduğunu hepimiz biliyorduk. Kelly'e bindim ve iri, doru atı Sunday'in çiftliğine doğru sürdüm.

Çiftlik çok bakımsızdı, her yer, her yerdeydi, dağınık ve karmakarışıktı. Geldiğimi görünce Tom kapıya çıktı ve kapının pervazına dayanıp atımı bağlamamı bekledi.

«İyi bir at o Tye» dedi, «iyi at seçmekte daima ustasındır vesselam.»

Topukları üzerine çöktü ve bir sigara sarmağa başladı. Yanına yaklaşıp ben de çöktüm ve çiftliği hakkında konuşmağa başladık, en sonunda sözü Fry ile aralarındaki anlaşmazlığa getirdim.

Kızgın gözlerle bana baktı. «Bana bak Tye, bu benim meselem. Sen karışma.»

«Tom burada kanunu ben temsil ediyorum» dedim gayet yumuşak bir sesle, «huzuru temin etmekle görevliyim, eğer başarabilirsem.»

«Yardıma ihtiyacım yok ve müdahale de istemem.»

«Bak Tom, olaya bir de şu yönden bak. Bu işi seviyorum. Çocuklar çiftlikteki işleri beceriyorlar, onun için bu işi üzerime aldım. Bana sen zorluk çıkarırsan, bu işi kaybedebilirim.»

Alaycı bir ışık geçti gözlerinden. «Beni kandırmağa çalışma Tye, buraya hakkımda söylenenleri duyduğun için geldin. Söylenenlerin hepsi çirkin birer yalan ve sen de bunu biliyorsun.»

«Gayet tabii biliyorum Tom, ama arada başkaları da var.»

«Hepsinin canı cehenneme.»

«Bu seni ilgilendirmeyebilir ama beni ilgilendirir. Gelişimin sebeplerinden biri, ne olup bittiğini anlamak, diğeri de seni görmekti» dedim, bir süre durdum ve derin bir nefes aldım. «Dördümüz çok yakın arkadaştık Tom, hem de uzun bir süre, bu arkadaşlığın devamı gerek»

Düşünceli düşünceli baktı yüzüme, «Herkese üstten bakan o kardeşinle hiç anlaşamadım Tye, daima herkesten daha iyi olduğunu sanıyor.»

«Ona yardım ettiğini unutuyormusun Tom» dedim. «Bana yaptığın gibi okumasını ona sen öğrettin. Şimdi bir şeyler olduğunu kabul edersek, senin bunda bir hayli katkın var.»

Bunun, onu memnun edeceğini sanmıştım, ama o, aldırmadı bile. Elindeki sigarayı attı. «İçerde kahve var» dedi, yerinden doğrulup içeri girdi.

Kahvelerimizi içerken pek konuşmadık, sanırsam her ikimizde bu anlardan zevklendik. Eskiden, yolculuklarımız sırasında, ekseriya kilometrelerce yanyana giderdik, bir tek kelime bile konuşmadan. Arkadaşlığı duymak, kelimelerle belirtmeğe çalışmaktan çok daha iyidir.

Masanın üzerinde Charles Dickens'in House isimli kitabı duruyordu, Dickens'in gazetelerde yayınlanan bazı kitaplarından kısımlar okumuştum. «Bu nasıl ?» diye sordum.

«İyi... çok iyi.»

Karşıma geçti kahvesinden bir yudum aldı. «Çok eskidenmiş gibi görünüyor» dedi gözleri ilerde bir yere dalarak, «Baxter Springs'te kampımıza ilk geldiğin günden bu yana.»

«Beş sene» diye aynı fikirde olduğumu belirttim, «çok uzun süredir arkadaşız Tom. Seni özlüyoruz, Cap ve Ben özellikle bu son yolculukta, seni sık sık andık durduk.»

«Cap ile sana bir diyeceğim yok. Hoşlanmadığım senin kardeşin. Ama başaracak» diye kindar bir sesle söyledi. «O ilerliyecek ve yükselecek ve bizler sanki serseriymişiz gibi kalacağız onun yanında.»

«Sana iş teklifnde bulundu. Aranızdaki anlaşmaydı bu; sen kazansaydın ona iş verecektin, o kazansaydı sana iş verecekti.»

Hızla döndü. «Onun Allahın belası işine ihtiyacım yok. Allah kahretsin, eğer ben olmasaydım seçimlere girmek aklının kenarından bile geçmeyecekti.»

Bu doğru değildi ama tartışmanın gereği yoktu, ayağa kalktım ve kahve bardağımı temizledim. «Ben gidiyorum. Eve gel ve annemi ziyaret et Tom, Cap ve annem seni görmek istiyorlar.» sonra ekledim sözlerime «Orrin pek sık gelmiyor artık.»

Tom'un gözleri parladı. «Onun karısı... Onu doğru anlamışsın. İşe yaramaz, iki yüzlü bir kadın gördüysem, ondan başkası değil. Ve o moruk babası... herifin her şeyinden nefret ediyorum.»

Eyere oturunca son bir söz söylemek için döndüm. «Tom, Ed Fry'dan uzak dur, olur mu ? Başının derde girmesini istemiyorum.»

«Konuşan sensin.» Sonra güldü. «Pekalâ, uzak dururum, ama bana bulaşmasın.»

Atı dehledim. Arkamdan bağırdı, «Annene saygılarımı ilet Tye.»

Dönerken pek sıkıntılıydım, yaşantımın iyi bir şeyini kaybetmiştim sanki. Tom'un gözleri kan çanağı gibiydi, traşsız ve çiftlikteki hayvanlar hariç hiç bir şey umurunda değildi.

Çiftlik arazisinden giderken, ne olursa olsun Tom'un birinci sınıf bir sığır yetiştiricisi olduğunu görmemek mümkün değildi. Ed Fry ile diğerleri Tom'un sürüsünün büyüdüğünü söylüyorlardı. Çiftlik arazisinin durumuna bakılınca buna şaşmamak elden gelmezdi. Otlaklar iyiydi ve fazla kullanılmamıştı. Fry ve diğerlerinin buna dikkat bile etmediklerini biliyordum... Su kuyuları temizlenmiş ve sığırların

gelmesini kolaylaştıracak şekle sokulmuştu. Nehrin bir yerinde bir baraj yapıp su toplamıştı, uzun süre su tutacak bir baraj.

Bir süredir yağmur yağmamıştı. Aylar geçmekle beraber yağmurlar henüz gelmemişti ve çiftçiler üzülmeğe başlamışlardı. Halbuki Tom Sunday'in hayvanları iyi durumda idi. Ziyaretine gittiğim her kez sığırların kilo vermediklerini görüyordum. Evi kötü durumda olmakla beraber, arazide çalışmış, değişik yerlerde ufak barajlar yapıp su birikintileri meydana getirmişti, böylece suyun bol olduğu zaman bugünleri düşünmüş ve gerekli tedbirleri almıştı, o nedenle kuraklığa rağmen arazisindeki otlaklar çok iyiydi.

Ed Fry kalın kafalı herifin biriydi. Onun gibileriyle çok karşılaşmıştım. Aklına giren bir şeyi kolaylıkla çıkaramazdı. Eski bir askerdi ama hiç bir savaş görmemişti, başka yerlerde de hemen hemen hiç silahlı çatışma görmemişti. Bu memlekette, söylediğini faaliyetleriyle destekleyemeyecek bir kişinin, ağzını pek öyle gelişi güzel açmaması gerekirdi. Ama gelgelelim bu Fry efendi iri bir adamdı ve hep büyük konuşuyordu, kendisine kimsenin bir şey yapamayacağına inanmıştı, nedense.

Bir sabah büroya gelince «Bill, Ed Fry ile bir konuşursan bize iyilik yapmış olursun» dedim.

Sexton elindeki kâğıtları masaya bıraktı ve pürosunu ağzında dolaştırdı. «Gene çenesi işlemeğe mi başladı ?»

«Maalesef evet. Ben de başkasından duydum, dün gece Tom Sunday'ın hırsızlık yaptığını söylemiş. Tom bunu duyarsa, silahlar patlar gene. Aslında, Cap Rountree orada olsaydı

silahı hemen çekerdi.»

Sexton bana baktı. «Ve ben, senin ya da Orrin'in de duymasını istemem bu lafları» dedi açıkça.

«Bir şey yapmağa karar verirsem, bu yıldızı çıkarırım. Bu büroda kişisel duygulara yer yok.»

Sexton durumu inceledi aklından. «Ed ile konuşurum, dinleyeceğini sanmam ama gene de bir deneyelim. Daha da inatlaşır belki. Senin yaptığın tahkikatın Sunday'in işlerini örtmek için yapıldığını söyler. Orrin ile senin onu koruduğunuzu söyleyip duruyor zaten.»

«O adi bir yalancı ve bunu sen de biliyorsun. İşin aslına bakılırsa Tom Sunday çevrenin en iyi sığır yetiştiricisi, Ed'in onun ayağına su bile dökme olanağı yok» dedim ve ekledim, «İster sarhoş olsun, ister ayık adam sığır işini herkesten iyi biliyor.»

Sexton elini saçları arasında dolaştırdı «Tye, Ed'i zorlayalım, ya delillerini ortaya döksün ya da çenesini kapasın. Ne kadar sığırının kaybolduğunu ve kesin olarak Tom'dan kuşkulanmasının nedenlerini açık ve seçik olarak önümüze döksün. Elindeki kozlar neymiş bakalım.»

«Tamam, sen yap bu işi,» dedim «bana yanlış laf eder de iş çığırından çıkabilir. Konuşma şeklinden herifin zaten ne mal olduğu belli.»

Şerif muavinliğine başladığımdan ve kasaba marşallığı işini üzerime aldığımdan beri ne ben silahımı kullanmak zorunda kalmıştım, ne de kasabada silah atılmıştı. Bu rekorun böyle kalmasını istiyordum, ama asıl amacım Tom'u bir beladan uzak tutmaktı.

Ancak bazen kişinin de yapamadığı şeyler vardır ve Ed

Fry çenesi düşük, aklındakini her zaman söylemek isteyen bir budala idi. Aynı lafları bir defa daha söylediğinde Cimaron'da St James Hotel'in salonundaydı ve çok da kalabalık vardı.

Clay Allison da oradaydı ve koşumluk katır aldığı bir adamla birlikte içki içiyorlardı. Bu adam Tom Sunday'di. Cap orada idi ve hepsini görmüştü. Cap Rountree, Fry'in Cimaron'a gideceğini öğrendiği zaman, belanın Sunday'e doğru yön tuttuğundan kuşkulanmıştı. Zira, daha evvelce Sunday'in oraya gittiğini biliyordu. Yolda birkaç defa at değiştirmek pahasına da olsa Fry'dan önce kasabaya varmıştı.

Cap Rountree Tom'un kaldığı yeri öğrenip; St. James Oteline girdiği zaman Ed Fry konuşuyordu. «O adi bir hırsızdan başka bir şey değil!» dedi Fry yüksek sesle. «O Sunday denen herif, bir hırsız, Sackett'ler de onu koruyorlar!»

Tom Sunday'in karnında birkaç kadeh içki vardı, bunu duyunca yavaş yavaş döndü ve Ed Fry'a baktı.

Muhtemelen Fry, Sunday'in de salonda olduğunu o zamana kadar bilmiyordu, çünkü, Cap'in söylediğine göre, Fry'ın beti benzi atmış ve alnından ter fışkırmıştı. Millet, böyle boşboğazlığın ona neye mal olacağını defalarca söylemişti; ama şimdi belayla yüzyüze gelmişti.

Tom çok sakindi. Konuştuğu zaman salonun her yanından sesi rahatlıkla duyulabiliyordu, salon o kadar sessizdi.

«Bay Fry, bir çok kez benim bir sığır hırsızı olduğumu belirttiğiniz dikkatimden kaçmıyor. Bu sözleri basit telâkkiler altında ve en ufak bir delil olmaksızın yapıyorsunuz. Bunun nedeni kısmen kötü bir sığır yetiştiricisi olmanıza

bağlı olduğu kadar yetersizliğiniz·ve budalalığınızın da katkısı olduğu muhakkak.»
Genellikle içkili olduğu zaman Tom, çok kesin ve çok iyi bildiği kitap lisanıyla konuşurdu.
«Benimle böyle konuşamazsınız —»
«Benim sığır hırsızı olduğumu ve Sackett'lerin beni koruduğunu söylediniz. Yaşantımda hiç sığır hırsızlığı yapmadım, Bay Fry ve hiçbir şey de çalmadım, ayrıca ne Sackett'lerin ne de başkasının korumasına da ihtiyacım yok. Korunduğumu veya sığır çaldığımı söyleyen her hangi bir kimse adi bir yalancıdır Bay Fry, boş kafalı, ve aptal bir yalancı.»
Tom sesini yükseltmemişti. Fakat sesinin tonunda öyle bir şey vardı ki, kişinin yüzüne kırbaç gibi çarpıyordu ve en basit kelimeler bile Tom'un ağzından çıkarken bir hakaret kimliği taşıyordu.
Ed Fry ayağa fırladı. Fakat Tom, onu sadece gözetliyordu.
«Artık bu kadarı, —»
Ed Fry tabancasına el attı. İri bir adamdı. Fakat beceriksizin biri, tabancasını çıkarınca az kalsın elinden düşürüyordu. Sunday, Fry tabancasını sıkıcı tutuncaya kadar bekledi, hiçbir hareket yapmaksızın ve tam tabancasını doğrulturken, Tom elini silahına atıp bir kurşunda öldürdü
Cap Rountree olayı iki gün sonra şerifin odasında Bill Sexton'a, Orrin'e ve bana anlattı. «Hiçbir kişi bu kadar fırsata sahip olamamıştır» dedi Cap, «Tom orada durmuş, adama bakıyordu. Bir an için Fry'in kendisini öldürmesini beklediğini sandım. Tom hızlı Tye, gerçekten çok hızlı silah çekiyor.»
Ve bunu söylerken bana bakış şeklini hiçbir zaman unutamayacağım.

KISIM XV

Ancak bir kaç gün sonra Drusilla'yı görebilmek için çiftliğe at bindim.

Onu muhakkakki daha önce görmeği çok istemiştim ama bir fırsat olmamıştı. Bu kez beni döndürmek isteyen kimse çıkmamıştı, ben de bir açık kapının önünde durdum.

Uzun boyu ve sakin edasıyla orada duruyordu, tam kapıda göründüğüm sırada kendiliğinden döndü ve beni karşısında buldu.

«Dru» dedim, «seni seviyorum.»

Ağzına gelen çığlığı zor tuttu ve arkasını döndü. «Lütfen» dedi, «böyle konuşmamalısın, git buradan.»

Odaya girince yüzünü benden yana döndü. «Tye, buraya gelmemeliydin, o'nu da bana söylememeliydin.»

«Ne demek istediğimi biliyor musun?»

Başını salladı, «Evet... ama kardeşini de seviyorsun, onun, karısının ailesi benden nefret ediyor ve ben... ben de onlardan nefret ediyorum.»

«Onlardan nefret ediyorsun ama tam onların istediği şekilde davranıyorsun. Büyükbabanı mağlup ettiklerini ve yendiklerini sanacaklar, çünkü sen kukumav kuşu gibi evinde hapis hayatı yaşıyorsun» dedim sert bir sesle, «yapaca-

ğın şey dışarı çıkıp, oraya buraya gitmen ve halkın seni görmesini sağlamandır.»

«Belki de haklısın.»

«Dru, sana ne oluyor ? Kendine ne yapmak niyetindesin ?

Bugün sana bir miktar para ödemeğe geldim, ama geldiğime çok iyi etmiştim.

«Don Luis gitti, iyi bir adamdı ama senin mesut olmanı isterdi her daim. Dru çok güzel bir kızsın ve bir çok dostların var. Santa Fe'deki varlığın, Laura ve Jonathan Pritts'i, bizim düşünebileceğimiz her şeyden daha çok rahatsız eder.

Ayrıca seni dansa götürmek ve seninle evlenmek istiyorum Dru.»

Bakışları pek yumuşaktı. «Tye, daima seninle evlenmek istedim. Çok evvelden beri eğer isteseydin seninle derhal evlenmeğe hazırdım, bizi Santa Fe'de ilk ziyarete geldiğin gün bile...»

«Hiç bir şeyim yoktu. Bir hiçtim. Bir atı ve tabancası olan bir gezginciden başka bir şey değildim.»

«Ama sen, sendin Tye.»

«Çoğu kez söyleyeceğim çok şey oluyordu ama boğazımda tıkanıp kalıyordu. Kelimeleri bulamıyordum.»

Eskiden olduğu gibi oturduk ve kahve içmeğe başladık, ona Laura ve Annem arasındaki ilişkiden söz ettim, pek kızdı.

«Bela kazanı kaynıyor Dru. Onun nerede patlayacağını bile söyleyebilecek kadar belirtileri açıkça görüyorum, Pritts son hareket ve darbe için hazırlanıyor.»

«Çok şey olabilir ve olaylar başlayınca, seni yanımda istiyorum Dru.»

Güneş batana dek konuştuk ve ancak gitmeğe hazırlanırken para meselesi aklıma geldi.

Onu eliyle bana doğru iteledi. «Hayır Tyrel, onu benim için sakla, namıma yatırım yap. Büyükbabam bana çok şey bıraktı, onu ne yapacağımı bilemiyorum şimdi.»

Akla yakın geldi söyledikleri ve onunla şimdi bunu tartışmak istemedim. O sırada bana öyle bir şey söyledi ki, gelecek olaylar için bir ip ucu olabilirdi.

«Bir amcam var Tye, avukatır kendisi. Topraklarımızın sahipliğini ve tapu karışıklıklarını temize çıkarmak için dava açıyor. Durum kanunen ortaya çıkınca, Birleşik Devletler Marşal'ının, bütün işgalcileri topraklarımdan çıkarmasını isteyeceğim.»

Hoppala... ne diyebilirdim şimdi? Gerçekten yapılması gereken iş buydu, ergeç böyle bir şey yapılacaktı, ama böyle bir şeyin ortalığı ayağa kaldıracağını o zaman düşünememiştim.

Jonathan Pritts adamlarının çoğunu Alvarado topraklarına yerleştirmişti. Sonra onların topraklarını satınalmıştı kendi namına. Böylece yüzbin dönümden daha geniş bir araziye sahip olmuştu. Don ölünce bütün üzüntülerinin, onunla beraber ortadan kalkacağını düşünmüştü... herneyse bu işe boğazına kadar girmişti ve eğer şimdi Alvarado topraklarının tapusunun ona ait olduğu kanıtlanırsa, Pritts'in tapuları geçerli olmayacaktı ve sonuçta Pritts iflas edecekti.

Tabii Pritts'e üzülecek değildim. Don ya da torununa ne

olacağına üzülmemişti, bütün düşündüğü kendi hasis çıkarı idi. Sadece ortalığı bomba atılmış gibi karıştıracak bir şey vardıysa, o da böyle bir davadan başka bir şey olamazdı.

«Senin yerinde olsam» diye ona tavsiyede bulundum. «Mexico'ya gider ve bu iş sonuçlanıncaya kadar orada kalırdım.»

«Burası benim evim,» diye sakince cevapladı Dru.

«Dru, galiba durumu anlamıyorsun. Bu konuda silahlar konuşacak. Seni öldürürler... ya da vurmağa gayret ederler.»

«Gayret edebilirler ama ayrılmayacağım buradan.»

Evden ayrıldığımda Dru için üzülmeğe başlamıştım. Onun durumuyla bu kadar ilgilenmeseydim, kafam onunla bu kadar meşgul olmasaydı, durumu bir de kendim gözden geçirirdim.

Onu bu işe, benim ittiğimi sanacaklardı.

Bu işlemlere başlanıldığı ilk günden itibaren, ben bir atış poligonunda bir numaralı hedef olacaktım.

Herşeyin olmasını beklerken hiç bir şey olmadı. Kuzeyde bir kaç öldürme olayı olmuştu. Jonathan Pritts'den ayrılmak isteyen bir işgalci ölü bulunmuştu, benim kanuni bölgemin dışındaydı, olay çözümlenmeden kaldı ama cesedi getirdiklerinde pek çirkin bir görünümü vardı.

Janothan Pritts Santa Fe'de idi. Laura partilerinde önemli kişileri ağırlıyordu hemen hemen her gece. Pritts'in, genellikle, esaslı bir politik etkisi olduğu kabul ediliyordu. Bense bundan kuşkuluydum... çünkü sosyal olarak ilişkile-

ri olan kişilerin aynı zamanda politik menfaatlarının da aynı olduğuna inanmıyordum, ayrıca insanlar eğlenceyi severlerdi.

Bir Cumartesi akşamı Orrin arabasıyla yanıma geldi. Sate'in eyerinde otururken yüzüme bakıp güldü.

«Bana öyle geliyorki sen bu atı satmalısın Tyrel» dedi,

«Bu at daima kötü olarak kaldı hiç evcilleşemedi.»

«Onu seviyorum» dedim, «Bir gezinti atı değil muhakkak ve dediğin gibi de vahşi hâlâ ama gene de onu seviyorum.»

«Annem nasıl ?»

«İyi,» sıcak bir gündü ve ter damlaları yüzümden aşağı akıyordu. Cadde kalabalıktı. Fetterson, Paisano denen bir herifle beraberdi. Bu herifi görünce sanki bir dağ horozu ya da deve kuşuyla akrabaymış hissine kapılmıştım. Meksikalılar da zaten bu hayvana paisano derlerdi. Paisano'dan hoşlanmamıştım ama aldırmıyordum buna.

«Annem seni özlüyor Orrin. Çiftliğe gelip onu görmelisin.»

«Biliyorum... biliyorum. Allah kahretsin Tye, neden kadınlar biribirleriyle geçinemezler.»

«Annemizin şimdiye kadar kimseyle geçim problemi olmamıştı. Her zamanki annemiz, hiç değişmedi Orrin, sadece piposunu hâlâ içmeğe devam ediyor.»

Yüzünden akan terleri sildi, çok sıkıntılı göründü birden, «Laura buna alışkın değil» bu kez de yüzünü buruşturdu,

«Çiftliğe gittiğim her kez, dünyayı başıma yıkıyor.»

«Kadınlar» dedim, «bazen acık okşanmak ister. Ağızlarında dizgini bir az gevşek bırakırsan, kendilerine ve sana dün-

yayı zindan ederler. Dizginleri serbest bırakmazsan, başın salim olur.»

Gözlerini kırpıştırarak güneşten kavrulan caddeye baktı. «Söylemesi kolay Tyrel, ama işin içinde başka şeyler var, New Mexico eyalet olunca, senatörlük seçimlerine girmek istiyorum ve sadece bir kaç yıl kaldı şunun şurasında.»

«Pritts ile aran nasıl?»

Orrin dizginleri topladı, bir şey söylemesine gerek yoktu. Orrin yumuşak başlı ve geçimli bir kişiydi ama başına yular takip istediğin yere götürülecek cinsten değil. Belki o kadın hariç, kimse ona yular takamazdı.

«Geçinemiyoruz» dedi yüzüme bakıp. «Bu aramızda kalsın Tyrel, anneme bile söylemem bunu, Jonathan ve ben geçinemiyoruz ve Laura ... çok güç bir kadın.»

«Sen vahşi atlara iyi binerdin Orrin.»

«Ne demek istiyorsun yani?»

«Ayaklarının, üzengilere bağlı olmadığını söylemek istiyorum» dedim şapkamı arkaya iterek, «seni eyerde tutan tek şey, orada kalmak arzusudur, eğer iyi bir biniş gösteremezsen, hiç kimse sana eyerde kaldığın için bir madalya vermez.»

«Örneğin Sate'i al ele» dedim ve hayvanın boynunu sıvazladım, hemen kulaklarını yatırdı, «örneğin Sate, kötü bir hayvan o. Kuvvetli ve itaatkâr, güneş doğuncaya kadar gık demeden yürür fakat Orrin, eğer bir tek atım olacaksa, Dapple ya da appaloosa'yı tercih ederim.

«Her gün olmamak şartıyla, arasıra azgın bir ata binmek zevklidir, gelgelelim, uzun süre Sate'e binersem, bana kar-

şı döner. Bazı kadınlar da böyledir Orrin.»

Orrin dizginleri tekrar topladı, «hava çok sıcak... sonra görüşürüz Tyrel.»

Arabayı sürdü ve ben de arkasından baktım. İyi ve yükselmeğe namzet bir kişiydi fakat Laura ile evlenince kendisine bir torba baş belası almıştı.

Caddeye doğru bakınca birden Fetterson'un Paisano'ya bir şey verdiğini gördüm. Birden güneş ışığı o verilen şeyden bir an için yansıdı ve sonra Paisano'unun cebinde kayboldu. Bir bakış yeterliydi. Paisano, Fetterson'dan bir avuç dolusu altın para almıştı, ilginç bir şeydi bu.

Bazan kişi, bir şeyler olacağını önceden sezer. Nedenine parmak basamaz ama, içindeki bir duygu onu rahatsız eder, ben de öyle olmuştum şimdi.

Bir şeyler oluyordu. Belanın hazırlanışının kokusunu duyuyordum, yerinde söylenmiş bir laf ile, belki bu bela geçiştirilebilirdi. Ama gelgelelim. Torres'in Socorro'dan geleceğini o anda bilmiyordum ve Torres, Dru için çalışmak üzere geliyordu.

Bunu bilmiş olsaydım, Jonathan Pritts'in karşı hareketinin ne olacağını öngörebilirdim.

Eğer Dru, Torres'in iyileştiğini ve çalışmak için döndüğünden söz etseydi, gidip onu karşılar ve beraber gelirdik.

Juan Torres yanında iki Meksikalı ile birlikte geliyorlardı, Dru için çalışmak üzere Socorro'da tuttuğu iki adam, hepsi beraber at biniyorlardı. Mora'nın altı kilometre kadar açığındaki geçitten geçerken hepsi kurşunla delik deşik edilmişlerdi.

Dağ havası temizdir ve iyi ses taşır, özellikle arkasında tepeler olduğu zaman. Vadi, kasabaya kadar dardır ve sabahın ilk saatleri olduğundan, sesin taşınmasına engel olacak başka gürültüler de yoktu.

Orrin Santa Fe'den Las Vegas'a posta arabasıyla ve oradan da kasabaya kendi arabasıyla gelmişti.

Geceyi ofis'in arkasındaki odada geçirdiğim için o saatlerde kasabadaydım ve Orrin ile caddede karşılaşmıştık.

Hepimiz silah seslerini duyduk. Önce kesintili bir yaylım ateş, en aşağı, dört ya da beş tüfeğin yapacağı kadar bir ses, yarım dakika kadar sonra da bir tek silah sesi.

Hayvan avlıyanlar hiç böyle ateş etmezler. Bu kadar ateş, ancak bir çatışmada olur, o nedenle Orrin'in arabasına doğru koşmağa başladım, o da hemen arkamdan koşuyordu. Winchester'i arabasındaydı, her ikimizin kemerinde de tabancalarımız vardı.

Geçitte toz bulutu yeni yatışıyordu, hafif toz kokusundan belliydi. Katiller kaçmışlardı ve hiç kimse onları tek atlı bir araba ile hemen yakalayamazdı, onun için bu konuyu düşünüp vakit kaybetmedim.

Juan Torres göğsünde üç ve bir de kaşları arasında olmak üzere dört mermi deliği ile yerde yatıyordu. Bu sonuncusunun etrafında kötü görünüşlü bir barut yanığı izi vardı.

«Bu ne demek biliyor musun ?» diye Orrin'e sordum.

«Biri onun kesinlikle ölmesini istemiş. En sondaki sesi hatırlıyor musun ?»

Yolda bir takım nal sesleri duyulunca baktım gelenler kardeşim Joe ile eyersiz bir ata binmiş Cap Rountree idi.

Bizim çiftlik, kasabadan daha yakın olduğundan, atları yakalar yakalamaz, üstünü kapatmayı bile beklemeden gelmiş olmalıydılar.

İzleri karıştırmamak için uzakta durdular.

Son mermi ateşlenmeden evvel Juan Torres ölmüştü, zira göğsündeki iki mermi ile yaşamasına zaten olanak yoktu.

Diğer iki Meksikalı da ölmüştü.

İzleri incelemeğe başladım. Yolun on metre kadar ötesinde, bir kaç kişinin uzun süre beklediği yeri buldum. Bir sürü sigara izmariti vardı ve çimenler yatmıştı.

Orrin cesetlerin yanına gelmiş ve bir kez baktıktan sonra, arabasının yanına gidip orada durmuştu, kimseye bir şey söylememiş, önce yere sonra da ellerine, sanki onları hiç görmemiş gibi baka kalmıştı.

Tanıdığım bir Meksikalı gelmişti, atının üstünden cesetlere bakıyordu.

«*Bandidos?*» gözlerinde cevap bekliyen bir ifade ile bana baktı.

«Hayır» dedim, «katiller.»

Başını yavaş yavaş salladı. «Çok güçlükler çıkacak başınıza» dedi, «bu» Torres'i göstererek, «çok iyi bir adamdı.»

«Benim dostumdu.»

«Si,».

Arkadan geçide gelen yolu korumasını Meksikalı'ya, kasabadan gelen yolu da Joe'ya bıraktım. Tabii bu arada cesetleri arabaya koymuş ve Cap ile Orrin onları götürmüşlerdi. Joe bana baktı, «Gelenlerin izleri karıştırmasını engelle, hiç kimse yola inmesin» dedim. «İzleri inceleyeceğim.»

Önce pusu kuranların bekledikleri yere gittim. Buraya kadar olan arazi kesimini incelemek için bir hayli vakit harcadım.

Ortalığı incelerken bile, aklımın bir kısmı ile bunun, olayları başlatacak bir işaret olduğunu düşünüyordum. Juan Torres halk tarafından tanınan ve sevilen bir kişiydi, diğerleri tasadüfen onun yanında olan zavallı kişilerdi. Önemli olan yalnız bu değildi tabii, düşünmem gerekli olan başka bir konu da benim kendi ailemdi, bu konuda Orrin bir şey biliyor muydu? Juan Torres'in ölümünü gerçekten isteyebilecek bir tek kişi vardı...

Katillerden biri, sigarasını ta dibine kadar içme adetindeydi. Nişan almak için diz çöktüğü yer, çizmesinin burnunun gömüldüğü yer belliydi. Hesabıma göre biraltmış ya da biraltmış beş boyundaydı. Sigarasını ta sonuna kadar içen kısa boylu bir adam, başlangıç için pek büyük bir iz sayılmazdı ama ne de olsa bir iz'di gene.

Bildiğim tek şey, kendilerini savunma fırsatı verilmeyen kişilerin teammüden öldürülmesi olayıyla karşı karşıya olduğum, benim bölgemde böyle bir cinayetin işlenmiş olmasıydı. Bu dikkatle planlanmış cinayeti sonuna kadar izleyip bütün katileri ve katkısı olan herkesi meydana çıkaracaktım, her ne pahasına olursa olsun.

Bu, benim kapı eşiğimde işlenmiş bir cinayetti ve öldürülen de bir arkadaşımdı. Bir kez, onun öldürülmesine Orrin ile birlikte engel olmuştuk, ikinci kez vurulmuş ve kendi haline ölmeğe bırakılmıştı...

Katillerin herbirini yakalayacaktım.

Burada beş kişiydiler ve ayrılmadan önce bütün boş kovanları toplamışlardı ... yoksa kalan varmıydı ?

Bastırdıkları çimenlerin arasını araştırırken bir boş kovan buldum. Artık bu benim için altın damarı demekti.. 44 lük bir kovandı ve pırıl pırıl yeniydi. Kovanı cebime koydum, onu sonra nasıl kullanacağımı düşünecektim.

Beş kişi... ve yalnız Tores dört kurşun yarası almıştı. Bir kaç tanesinin birden fazla kurşun attığını kabullensek bile, cesetlerin durumuna bakarak, o son kurşun hariç en aşağı dokuz kurşun atılması gerekti.

Bazı kişiler çok hızlı olarak tüfeği kurup ateş edebilirlerdi ama beş kişinin içinde tüfeği hızla hem kurup hem nişan alan ve attığını vuran bir ya da iki kişi bulunabilirdi. İlk yaylım ateşten sonra Torres ya hareket etmişti ya da attan düşüyordu buna rağmen biri ona bir kaç mermiyi birden yerleştirebilmişti. Bunun cevabı basitti. Beş kişiden fazla vardı o gurupta.

Bekledikleri yerin arkasında yükselen tepenin üstündeki kestane ağaçlarına düşünceli düşünceli baktım. Torres'in geldiğini onlara haber veren bir gözcünün orada olması gerekti.

Bir kaç saati, çevreyi incelemekle geçirdim. Atlarını bağladıkları yeri gördüm, yedi at izi vardı burada; tepenin üstünde ise iki kişi beklemişti, sigara izmaritleri vardı yerde. Onlardan biri aşağıya kayarak inmişti, çok hızlı kaymamak için topuklarıyla yere bastırıp açtığı çukurlar belli oluyordu.

Bir süre sonra Cap geldi ve izlerin okunmasında bana yardım etti, daha sonra da Orrin katıldı bize.

O zamana kadar bir şey daha öğrenmiştim. O son mermiyi Torres'in kafasına atmak için gelen kişi, uzun boylu ve çizmeleri oldukça yeni olan bir kişiydi ve de kana basmıştı.

Orrin uzakta durup iz okumasını bana bıraktığı halde — çok sayıda kişinin, izleri karıştıracağını bildiğinden — uzaktan bile bunun açık ve seçik, plânlanmış bir cinayet olduğunu görmüştü, çok dikkatli bir şekilde plânlanmış bir cinayet.

Önce izlenmeyi bekleyip beklemediklerine ve sonra da ne kadar uzağa kaçabileceklerine karar vermem gerekti. Bu bölgeyi ne kadar iyi biliyorlardı. Dağlarda mı saklanacaklardı yoksa bir arkadaşın çiftliğine gidip orada mı kalacaklardı ?

Gelirken Cap, Kelly'i getirmişti, eyer ve heybeler hepsi tamam olarak. Böylece orada görmek istediğim her şeyi gördükten sonra Joe'yu eve gönderdim. Canı çok sıkılmıştı, izleme gurubuyla birlikte gelmeyi tasarlıyordu her halde ama ben yanıma hiç adam almaya niyetli değildim, ayrıca olanaklar oranında Joe ve Bob'u her hangi bir silahlı çatışmadan uzak tutmak istiyordum.

«Ne düşünüyorsun Tyrel ?» dedi Orrin beni dikkatle gözlerken.

«Açık ve seçik olarak bir cinayet, Torres'in Mora'ya geldiğini bilen yedi kişi tarafından işlenmiş» dedim, sonra da sözlerime ekledim, «Canilerin buraya altı yedi sat önce geldiğini dikkate alırsak dikkatle plânlanmış bir cinayet olduğunu düşünebiliriz.» Şapkamı elime aldım saçlarımı düzeltip, şapkamı tekrar giyerken devam etim. «İki ki-

şi sonradan onlara katılmış, tahminime göre onlar tepenin üstünde gözcü olup, Torres'in başka yere sapıp sapmıyacağından emin olmak istemişler.»

Orrin ellerinin üstüne bakmakta devam ediyordu ve Cap ile ben, neden kuşkulandığımızı ona söylemedik.

«Pekalâ» dedi Orrin, «onların peşinden git ve getir onları, ne kadar sürerse sürsün ya da kaça mal olursa olsun, getir onları.»

Tereddüt ettim. Yalnız Cap, Orrin ve ben vardık. «Orrin» dedim, «bana bu işi veren sensin, bu işten de sen atabilirsin. Bu işin peşine Bill Şexton'u ya da başkasını koşturabilirsin.»

Orrin pek ender olarak kızardı ama baktığında çok kızgındı, «Tyrel, bu, pek aptalca bir konuşma. İşinin gereğini yapmak zorundasın.»

Bu işin sonunun nerede biteceğinden üçümüzden birinin bile kuşkusu yoktu. Belki o anda Orrin, Fetterson'a dayanacağını zannediyordu, ama Pritts'e değil...

O sırada Bill Sexton geldi. «Bir izleme gurubuna ihtiyacın var gibi» dedi, «bir kaç iyi adam bulabilirim.»

«Hayır, kimseyi istemem... Yalnız Cap'i istiyorum, hepsi bukadar.»

«Delimisin nesin ? Yedi kişi varlar... en aşağı.»

«Bak, eğer bir izleme gurubu alırsam, içlerinden biri tetik hastası olabilir. Eğer başarabilirsem silahlı çatışma istemiyorum. Bunları canlı yakalama olanağı bulursam, onları canlı getireceğim.»

«Kafa derini kaybedersin» dedi Sexton kuşkuyla, «ama saç senin, istediğini yap.»

«Benim de gelmemi istiyor musun?» dedi Orrin,

«Hayır» dedim, gerçekte gelmesini çok istiyordum ama bu işe ne kadar az bulaşırsa, onun için o kadar iyi olurdu. «Cap yeter.»

Bana göre, yedi kişinin uzun süre bir arada kalması olağan değildi. Bir kaç tanesi guruptan ayrılacak ve dengeyi lehimize bozacaktı.

Kapısına geldiğimizde Alvarado çiftliği alçak gri bulutlar altında sakin bir şekilde duruyordu. Kısaca Miguel'e olan biteni anlattım. «Sizinle geleceğim» dedi hemen.

«Burada kalman gerekli.» diye doğrudan doğruya söyledim. «Torres'i öldürmekle senorita'nın olanaklarını kaldıracaklarını sandılar. Torres öldü ama sen sağsın. Onun yerini alacaksın, Miguel, kâhya sen olacaksın.»

Şaşırmıştı, «Fakat —»

«Senorita'yı koruman gerek» dedim, «ayrıca en aşağı bir düzine kadar iyi adam tutmalısın. Kendisine kalan sığırları toplamalı bir araya getirmelisin ve onları iyi muhafaza etmelisin. Juan Torres'in öldürülmesi, senorita'yı iflas ettirmek için girişilen bir oyunun başlangıcı gibime geliyor.» Hızla yürüyüp içeri girdim, Dru beni karşılamağa geliyordu. Mümkün olduğu kadar yumuşak bir şekilde ona Torres'in ölümünü anlatım ve Miguel'e söylediklerimi bildirdim.

«İyi bir adam» dedim, «kendisini bildiğinden daha iyi, bunu hem kendisine ve hem de sana kanıtlayacak. Ona yetki ve sorumluluk ver. Akıllıca hareket edeceği konusunda ona güvenebilirsin.»

«Sen ne yapmağa gidiyorsun?»

«Serif muavini olarak katilleri yakalamağa tabii...»
«Peki, ya kardeşin ne diyor bu işe?»
«Onları bulmamı, ne olursa olsun, ne kadar sürerse sürsün ve kim olursa olsun, katilleri bulmamı.»
«Tyrel — dikkatli ol.»
Bu uyarısı beni güldürdü. «Aman hanımefendi» dedim gülerek, «Bildiğin gibi ben çok dikkatli bir adamımdır. Kendimi onlara öldürtmek, aklıma gelecek en son şeydir... sana geri gelmek istiyorum.»
Sadece yüzüme baktı. «Biliyormusun Dru, yeteri kadar bekledik. Bu adamları yakalayınca işimden istifa edip seninle evleneceğiz... ve hayır diye bir cevap kabullenmeyeceğim.»
Gözlerinin içi güldü «Hayır diyen kim?»

Cap ile birlikte geçitte izi bulduk ve bir kaç kilometre sürece bize hiç güçlük çıkarmadı. Bu kesimde hızla at sürüp mesafeyi açmağa çalışıyorlardı.

Dağ meraları, ağaçlı tepeleri ile yemyeşil güzel bir araziden gidiyorduk, yükseldikçe ağaçlar sıklaşmağa ve çam ormanları belirmeğe başladı. O gece, ateşimizi saklamağa elverişli bir dere kenarında kamp kurduk.

Onlar arkalarından gelenleri büyük bir gurup olarak bekliyorlardı, bizi görseler bile, tanıyamayacaklardı. Kelly'e binmemin bir nedeni de buydu. Genellikle Dapple ya da appaloosa ile dolaşırdım, Kelly bilinen bir at değildi.

Cap kahveyi hazırladı ve gölgelerin içine çekildi. Konuşmaya başlamadan önce her zaman yaptığı gibi, ateşin közlerini bir çubukla karıştırmağa başlamıştı.

«Bilmek isteyeceğini sandım» dedi, «Pritts, Tom Sunday'i görmeğe gitti.»

Kaşık dolusu tas kebabı ile az kalsın ağzımı yakıyordum, ağzımdakini zor bela yutup ona baktım. «*Pritts*, Tom'u görmeğe mi gitti dedin ?»

«A—ha. Sanki oradan geçiyormuş da uğramış gibi Ama uzun süre içerde kaldı.»

«Tom mu sana söyledi bunu ?»

«Hayır... o taraflarda bir dostum var da.»

«Ne olmuş ?»

«Görünüşe bakılırsa uzun bir süre içerde konuşmuşlar ve Pritts gitmek için ayrılırken, Tom onu kapıya ve hatta atına kadar geçirmiş ve pek dostane ayrılmışlar.»

Jonathan Pritts ve Tom... hiç bir anlamı yoktu. Yoksa var mıydı ?.

Bu konuyu düşündükçe üzüntüm arttı, zira Tom çok çabuk değişen bir kişiydi ve içtiği içkiye, çabuk kızmasına bakılırsa herşey olabilirdi.

Orrin ile Pritts arasında bir şeyler geçmişti — bundan emindim — ve Pritts, Tom Sunday'e bir dostluk ziyareti yapmıştı. Bundan hiç hoşlanmamıştım, hiç...

KISIM XVI

Ateşimizin son kalıntılarını söndürüp atları eyerlediğimiz zaman, doğu dağlarının üzerinde açık limon sarısı renginde bir parlama vardı. Kelly kendini iyi hissediyor olmalıydıki, serçe gibi oyunuyordu, zira Kelly şimdiye kadar bildiğim atların en çok yol seveni idi ve değişik görünümlere bakmayı pek seviyordu.

İçimdeki sabrın geliştiğini duyuyordum, böyle bir sabıra ihtiyacım olacaktı. Tuttuğumuz yol bize sadece bela getirecekti zira aradığımız adamların dostları, onları tutuklamamızı hoş karşılamayacaklardı. Fakat yapılacak iş, bizim işimizdi ve o zamanlar işlerin sonuçlarını düşünüp pek vakit kaybetmezlerdi; kişi, her köprüyü geldikçe geçecekti...

Ortalık pek sakindi. Şafaktan bir saat önce her yer sessizdi. Ceketim üstümde olmasına rağmen sabahın soğuğu içime işliyordu. Ağzımda kötü bir tad vardı ve yüzümdeki sakallardan nefret ediyordum... kasabada yaşayan bir memur olup günlük traşlı bir hayata alışınca böyle olurdu, kişi bozulurdu.

Sabahın az ışığına rağmen, ilerimizde giden binicilerin bıraktıkları izi görebiliyorduk, çimenler iyice basılmışlardı ki ancak doğrulabiliyorlardı. İz, birden ağaçlar arasında-

ki bir çukura iniyordu. Bir gece önceki kamplarını bulduk onların.

Pek güvenli idiler, açıkça belli oluyordu bu, zira kamplarını gizlemek için yalnız normal tedbirleri almakla yetinmişler, orada olduklarını belirleyen izleri silmemişlerdi.

Burada bir hayli oyalanıp ortalığı iyice inceledik. Çünkü bu gibi zamanlarda izlerin incelenmesiyle karşınızdaki adamın tutumu ve davranışları hakkında çok şey öğrenebilirsiniz. Eğer Cap ile birlikte bu adamları yakalamağa niyetliysek, bir az daha izlemenin bir sakıncası yoktu.

İyi yemişlerdi. Beraberlerinde iyi cins yemeklik malzeme taşıyorlardı. En aşağı bir kaç tanesi içki içiyordu, zira kampın kenarında bir şişe bulmuştuk... görünüşe göre içkiyi içenin diğerlerinin görmemesini istediği anlaşılıyordu, şişenin üstü yapraklarla kapatılmıştı.

«Taze kokuyor» dedim Cap'e ve şişeyi uzattım. Düşünceli bir şekilde şişeyi kokladı. «İyi cins viski gibi kokuyor, buralarda bulunan nehir viskisi gibi değil.»

«Her şeyin en iyisini kullanıyorlar. Bu gurup pek lüks kaçıyor.»

Cap yüzüme dikkatle baktı, «Bakıyorum da hiç acele etmiyorsun.»

«İşlerini bitirdiler, şimdi de paralarını isteyecekler. Parayı ödeyen adamı yakalamak istiyorum.»

«Kim olacağını düşündün mü ?»

«Hayır... bütün istediğim, bu adamların beni ona götürmeleri. Daha önce iki kez Juan'ı öldürmek istediler. Şimdi başardılar bunu. Bununla kalacaklarını sanmıyorum. Onları durdurmanın tek yolu, parayı ödeyeni yakalamaktır.»

Böyle konuşurken birden gözümün önünde bir şey canlandı. Parayı o serseri Paisano'ya veren Fetterson'du. Bu hatırda tutulması gereken bir noktaydı.

«Batı'ya döndüler,» dedi Cap aniden, «kanımca akıllarına bir şey düştü.»

«Tres Ritos ?»

«Tahmin ederim,» dedi Cap. «O içki içen adam. Kabul edelim ki içkisini tüketti. Kanıma göre şişeyi seven bir kişi, guruba kim liderlik ediyorsa, onu mümkün mertebe şişeden uzak tutmuş.

«İçki içen adam şişeyi saklamakta çok usta olabilir. Diğerlerini aldattığını sanabilir... ama işin garibi kendisinden gayri herkes bunu bilir. İş bittiğinden dolayı artık içki içebileceklerini sanırlar ve bu çevrede en yakın yer de Tres Ritos'tur.»

«Buradan iki saatlik yol olduğunu sanırım» ileriye baktım. atlıların gittikleri yöne doğru. «Akıllarına içki düşmüş bunların pekalâ, Tres Ritos'a gittikleri garanti, haydi.»

Her ne olursa olsun, yolda dikkatli davranmaktan kendimizi alamadık. Durumu hiç birimiz beğenmiyorduk... Vahşi bir ülkede yaşayan kişiler, çevrenin doğruluğu ve düzgünlüğü üzerinde bir bütünlük duygusuna sahip olurlar... bu çevre düzgünlüğünde bir hata olunca da, hayvanlarda olduğu gibi, durumu hissederler, tehlikelerin kokusunu uzaktan alırlar.

Şimdiye kadar her şeyin kolay gitmiş olmasına rağmen, gene silah elimde ve her tehlikeye hazır durumda gidiyordum. İnanın bana, sırası gelince o Henry'nin kullanabileceğim bir yerde, elimin altında olmasını istiyordum. Karşı-

mızda adam öldürmüş ve bunun için de yakalanmak istemeyen yedi zorba vardı. Onları aldattığımızı ve şaşırttığımızı sanıyordum, zira bir izleyici gurubu tarafından izleneceklerini sanıyorlardı, ama yalnız bir aptal böyle bir hisse güvenirdi.

Bu tip adamları kovalarken insan eyerde rahat oturamıyordu, devamlı plan yapar, işleri kafanızında evirip çevirip düşünür ve dikkatli olursunuz. Cesur bir kişinin dikkatsiz olduğunu ya da gerçek bir savaşçının dikkatsiz olduğunu hiç görmemiştim, böyle birini hiç tanımıyordum... bunun nedeni belki de dikkatsiz olanların, hayatta kalmayışları olabilir.

Cap durdu, «Bir pipo içeyim» dedi. Elinde silahını tutarak atından indi.

Atını ağaçların altına çekip gözden kayboldu, ben de aynı şekilde gözden kayboldum. Ama gelgelelim, insan Kelly ile olunca daima bir hatanın içindedir. Bu iri doru at, bölgenin yeşilliği içinde pek belli oluyordu.

Cap piposunu içip bitirinceye kadar orada oturduk, çevremizi inceledik ama hiç konuşmadık. Bu arada her ikimizde, yolun üstünde, Tres Ritos'a yönelen yüksek ve uzun bir mesa gördük.

«Mesa yoluyla gidelim» diye teklif ettim, «önümüzdeki yoldan pek kuşkulanıyorum.»

«Yönlerini değiştirirlerse onları kaybedebiliriz.»

«Tekrar buraya geri gelir, izlerini buluruz.»
Ağaçların ve bazı kayalıkların arasından kısa dörtnal ile yola koyulduk. Birbuçuk kilometre kadar bir yol almıştık ki, Cap silahıyla işaret etti.

Tepenin aşağısında ve yoldan pek uzak olmayan bir yerde, ağaçlara bağlanmış atlar gördük. Onlardan biri koyu renkli bir at olup, duruşundan yabancı gelmiyordu. Paisano'nun bindiği bir atı hatırlattı bana. Ve Fetterson'dan parayı alan da Paisano idi. Bu yol bizi, konu ile ilgili bir yere götürecekti, içim bir az rahatlamıştı.

Güneş batarken Tres Ritos'a girdik. Önce çevreyi bir dolaşmış ve arazinin özelliklerini hafızamıza yazmıştık.

Ahıra yöneldik. Gözlerinden uyku akan bir bakıcı, sırtını duvara dayamış oturuyordu. Başında kırmızı bir çevre vardı ve bir Navajo'ya benziyordu. Atlarımızı aldı, atları yerleştirip, önlerine yem verinceye kadar ona baktık. Cap ahırı şöyle bir dolaştıktan sonra, «Kimse yok, onlardan önce gelmiş olmalıyız.» dedi.

Salondaki barmen, traşsız, pis kılıklı bir melezdi, sanki birisi kaşının üstüne bir balta ile çetele çekmiş gibi, alnında bir yara izi vardı.

Kahve istedik ve masaya oturduk, o arkasını dönüp bir şeyler bağırdı. Sesinin içeri getirdiği kız Tina Fernandez idi. Beni tanımıştı. Bütün Santa Fe kadınları beni görünce tanıyorlardı zaten.

Yalnız Tina, beni tanıdığını belli etmedi. Yeni bir iğne gibi tertemizdi. Bize iki bardak ve kahve güğümünü getirdi, kahveyi bardaklara dökerken *çuidado* gibi bir laf etti, demekki bizim dikkatli olmamızı istiyordu.

Kahvemizi içtik, yufka ekmeği, acı biber ve fasulya yedik. Cap mutfak kapısını ben de sokağı gözetliyordum.

Yemek iyi idi, kahve ise daha da iyi idi, o nedenle bir bar-

dak daha istedik. «Ahırın arkasında» diye fısıldadı Tina, «karanlık basınca.»

Cap bıyıklarını ağzına alıp çiğnedikten sonra bana bakıp, «işle zevki karıştırıyor musun?» diye sordu.

«Bu da iş» diye cevapladım.

Kahvemizi bitirince ayağa kalktık, barmene borcumuzu öderken Cap sokağı kolluyordu. Barmen dikkatle suratıma bakıp «Seni bir yerden tanıyor muyuz?» dedi.

«Tanıyorsan» dedim sakince, «hafızan gittikçe zayıflıyor demektir.»

Sokak boştu. Başı boş bir köpek bile ortalıkta görünmüyordu. Yalnış bir tahminde mi bulunmuştuk? Tres Ritos'u dolaşıp geçmişler miydi? Yoksa burada ve bizi mi bekliyorlardı?

Akşamın ilk saatlerinde durduğum yerde boğazımın kuruduğunu ve kalbimin hızla attığını duydum. Zaman zaman vurulmuş adamlar görmüştüm ama benim de onlara benzemeğe hiç niyetim yoktu.

Bir saat kadar sonra kasabaya girdiklerini duyduk. Eğer bizi bekliyorlardıysa, her halde beklemekten yorulmuş olacaklardı. Savaş yoluna inmiş kızılderililer gibi geldiler, birerle kolda; ahırın üstündeki samanlar arasında onları göremiyor, fakat atlarının nal seslerini duyabiliyorduk.
Doğruca salona yöneldiler, pek az konuşuyorlardı orada atlardan indiler. Biz Tres Ritos'a arka yoldan gelmiş olduğumuzdan izlerimizi görememişlerdi, böylece barmen onlara birşey söylemedikçe, burada olduğumuzu fark edemezlerdi.
Burada otların üstünde yatar ve kafamın arka tarafıyla,

buraya gelişlerini uyaracak her hangi bir sese karşı uyanık tutarken, onlar yerine Orrin'i Laura'yı, Tom Sunday, Dru ve kendimi düşünüyordum. Ve düşünecek çok şey vardı.

Alengilli bir niyeti olmadıkça Jonathan Pritts, Tom Sunday ile konuşmazdı zira. Jonathan işleri tesadüflere bırakan bir kişi değildi. Tom'un adamdan hoşlanmadığını biliyordum ama Jonathan'ın bizi konuşmak için Santa Fe'de iken çağırdığında, Tom'un çıkarken biraz mütereddit olduğu da gözümden kaçmamıştı. Her halde o gece Pritts'in politik bir kuvvet olabileceğini tasarlamıştı.

Jonathan Pritts'in yapmak istediği neydi acaba ? Bu iş kafama çakılmış kalmıştı, bir köpeğin kaybettiği kemiğe üzüldüğü gibiydim, ne yapacağımı tasarlamağa çalışıyordum. Bir tek şeyden emindim, sonuç bize iyi şeyler vaad etmiyordu.

Nihayet Cap kalkıp oturdu ve piposunu çıkardı. «Huzursuzsun evlad.»

«Durumu pek beğenmiyorum.

«Yapman gerekli işler bunlar. Memleketinde sulh isteyen kişi, olayların kaynağına yönelmelidir.» Bir kaç dakika sessizce piposunu çekiştirdi. «Zaman zaman Pritts gibi adamlarla karşılaştım... akıllarına bir şey koydular mı, ondan başka şey düşünmezler, başaramadıkları oranda da hırçınlaşırlar.» Bir süre duraladı. «İhtiyarladıkça kötüleşiyor... peşinde olduğu şeyi bir an önce elde etmek istiyor zira, zamanın azaldığını biliyor.»

Ahırın tavanı taze ot ve aşağıda kendi bölmelerinde duran atların kokularıyla dolmuştu. Atların yem yerken çıkardık-

ları ses insana rahatlık veriyordu, tam uyumak için gerekli olan bir ses ama ben uyuyamıyordum, yorgun olmama rağmen.

Hayatımda başarılı olmam gerekiyorsa, bu işi yüz akıyla bitirmem gerekliydi, bunu sonuna kadar izleyip sonra istifa edecektim, Dru ile evlenip başka bir şey meydana getirmek için yerleşecektim, örnek bir çiftlik, sığırlar gibi.

Şimdiye kadar doğru dürüst bir evimiz olmamıştı, kendi çocuklarımın bir evde büyümesini istiyordum. Onların birlikte büyüyüp gelişecekleri bir yer, köklerini salacakları bir evleri olmasını istiyordum. Onların dönmek için gurur duydukları ve hiç bir zaman unutamayacakları, akıllarından çıkaramayacakları... ne kadar uzağa giderlerse gitsin, ne ile karşılaşırlarsa karşılaşsınlar, daima dönmek isteyecekleri evde yetişmelerini istiyordum.

Ayağa kalkıp üstümü başımı silkeledim, tabanca kemerimi yerine yerleştirdim ve merdivene doğru yürüdüm.

«Dikkatli ol.»

«Doğal olarak dikkatliyim.»

Ahırın arkasında topuklarım üzerine oturdum ve bir direğe dayanıp beklemeğe başladım.

Bir süre sonra çimenler üzerinde yumuşak bir ayak sesi duydum, yanımda bir bölge belirdi ve hafif bir kadın kokusu geldi burnuma.

«İyi misin ?»

Çok hafif bir fısıltı ile söyledi bunu ve yanıma daha sokuldu, kendimi direkle aynı hizada tutarak doğruldum.

«Hepsi gittiler» dedi Tina.

«Ne ?...»

«Hepsi gitti» diye tekrarladı, «senin için korkuyordum.»

Salonun arkasındaki ağaçlıkta onlar için gizlenmiş atlar olduğunu, içerde kafaları çekerken, atların eyerlerinin birer birer taze atlara nakledildiğini, sonra da gene birer birer çıkıp ağaçlığa gittiklerini söyledi.

«Bizi kandırdılar... atlattılar bizi.»

«Diğeri burada. Yukarı katta ama o da sabahleyin gidecek sanırım.»

«Kim yukarda olan ?»

«Onlara para veren adam. Sarışın adam.»

Fetterson olabilirdi.

«Parayı verirken gördün mü ?»

«Evet senor. İki gözümle gördüm. Çok altın para verildi... geri kalanı dedi.»

«Tina, onlar Torres'i öldürdüler... onu tanır mıydın ?»
«Si... çok iyi bir adamdı.»

«Tina, mahkemede şahitlik yapabilir misin ? Onlara para verildiğini gördüğünü söyleyebilir misin ? Senin için tehlikeli olabilir.»

«Şahitlik edeceğim. Korkmuyorum.» Karanlıkta pek sakin duruyordu. «Senorita Alvarado'ya aşık olduğunu biliyorum senor, fakat bana yardım edebilir misin ? Buradan gitmeme yardım edebilir misin ? Senin konuştuğun adam, o benim... nasıl dersiniz ? Annem ile evlenmişti.»

«Üvey baba.»

«Si... annem şimdi öldü ama o beni burada tutuyor ve ça-

lıştırıyor senor. Birgün yaşlanacağım. Şimdi Santa Fe'ye gitmek istiyorum ama beni bırakmıyor.»

«Gideceksin, sana vaad ediyorum.»

Adamlar gitmişlerdi ve biz onları görmemiştik ama Tina birinin Paisano olduğunu söyledi. Başka birini daha ta nımıştı. Jim Dwyer denilen iri yarı bir kabadayı... o da Pawnee Rock'ta olanlar arasında idi. Bereket Fetterson burada idi ve en çok istediğim adam da o idi.

Bir az uyuduk ve sabahın ilk ışıklarından önce ayağa kalktık ve üstümüzü temizledik. Kendimi terden yapış yapış ve pis hissediyordum, bir traşa ihtiyacım vardı ama silahları kontrol edip otel'e doğru yürüdük. Mutfakta ışık vardı ve arka kapıya yüklenip açtık.

Barmen çamaşırları, uzun konçlu kilotu ve çorapları ile oradaydı. Uyuduğu yatak yamrı yumru ve pislik içindeydi, çizmeler dağınık, oraya buraya atılmış kirli çoraplar, duvara asılmış bir kaç ceket, bir çividen sarkan bir tabanca kılıfı odanın dekoruydu. Uzanıp tabancayı aldım ve herifin şaşkın bakışları altında, tabancanın silindirindeki mermileri boşalttım.

«Ne oluyor ?»

Onu döndürüp Cap'in tuttuğu lambanın aydınlattığı karanlık ve dar bir hol'den geçip salona çıkardık.

«Hangi odada kalıyor ?»

Barmen suratıma baka kaldı, Cap göz kırpıp, «Burda mı yoksa arkaya çekip cesedini çabuk bulamayacakları bir yerde mi ?» diye sordu.

Barmen vücud ağırlığını ayağında değiştirdi. «Hayır, Bakın !» diye protesto etti. «Ben hiç bir şey yapmadım.»

«Ayağımıza bağ olacak» dedim düşünceli bir şekilde, «kaldıki işimize de yarayacak bir kişi değil. Arkaya götürüp işini orada bitirsek daha iyi olacak.»

Cap, böyle bir şeyi yapacak kadar kötü bir tavır takınmıştı, bana ikinci defa bakan kişilerin çoğu benim için, adam öldürmenin gülmekten daha kolay olduğu zehabına kapılırlardı zaten.

«Bir dakika durun... onun benim için hiç bir değeri yok. Altı numarada, yukarda.»

Ona bakarak Cap'e söyledim, «Cap, onu burada tut.» Sonra barmen'e dönerek «Biliyor musun? Odasında olması senin yararına.»

Yukarıya çıktım, ayak parmaklarımın ucuna basarak tabii, üst basamağa gelince durdum, lambayı ceketimin altına gizledim, koridorun sonuna yürüdüm ve altı numaralı odanın kapısını açıp içeri girdim.

Kapıdan girerken gözlerini açmıştı ama, lambayı aniden ceketimin altından çekip çıkardığımdan, ışık doğruca yüzüne vurmuş ve gözlerini kamaştırmıştı, tabancası yatağının yanındaki masanın üzerindeydi. Onu almak için uzanırken «haydi, Fetterson, al onu eline de ben de seni vurayım» dedim.

Eli, silahın tam üstünde, havada asılıymış gibi kaldı, sonra yavaşça elini geri çekti. Kalktı yatağında oturdu, iri kemikli, adeleli, gür sarı saçlı, geniş yüzlü bir adamdı bu Fetterson. Gözlerinde yumuşaklıktan eser bile yoktu.

«Sackett? Senin olacağını tahmin etmeliydim.» Bir yalnış anlamaya meydan vermemek için, elleriyle çok dikkatli ha-

reket ederek tütün torbasını çıkardı ve bir sigara sarmağa başladı. «Ne istiyorsun?»

«Cinayetten suçlusun, Fett. İyi bir avukatın varsa, belki paçanı kurtarırsın ama şimdi hatalı bir davranış yap, sana vereceğimden kimse seni kurtaramaz.»

Bir kibrit çakıp sigarasını yaktı. «Pekalâ... Reed Carney değilim, elimde bir fırsat olsa belki silah çekerdim ama, tabancan kılıfından çıkınca, ölü bir adam olacağımı biliyorum.»

«Elini silahına atma fırsatın bile olamazdı Fett.»

«Tevkif mi ediyorsun beni?»

«A - ha, giy elbiselerini.»

Ağırdan alarak giyinmeğe başladı ve ben de onu acele ettirmedim. Düşünmek için zaman bırakırsam, bizimle gelip hapise girmesinin daha iyi olacağı ve Pritts'in de yardımıyla belki de hakimin karşısına bile çıkmaktan kurtulacağı kanısına varmasını istiyordum. Delil yönünden iddiam pek kuvvetli değildi, çoğunlukla Tina'nın ifadesine dayanıyordu, bir de benim gördüklerim; yeterli olmaktan bile azdı.

Giyindikten sonra önüme düştü, koridordan geçip, aşağı indik ve Cap'in elinde silahıyla barmen'i tutuğu yere geldik. Fetterson'un atını hazırlattırdıktan sonra kasabanın yolunu tuttuk. İzlediğim gurupla henüz işim bitmemişti daha ama onları bekletmekte sakınca görmedim.

Barmen'in, Fetterson gurubuna laf yetiştireceğini bildiğimden, yolda acele etmem gerekiyordu, onun için dönüş yolculuğu pek kısa sürdü. Ertesi günü öğleye doğru onu

demir çubukların arkasına yerleştirdim, kasaba kaynamağa başlamıştı.

Fetterson tombul elleriyle demir çubukları tutmuş, «burada uzun süre kalmayacağım,» demişti, «bu işle benim ilgim yok.»

Göz kapağının üzerinde ufak bir tik vardı. Çok evvel Abilene'de kıstırılıp, ölmekten başka bir çaresi olmadığını anladığı zaman da aynı tik'i görmüştüm suratında.

«Aldırma» dedim «bu olayı mahkeme huzuruna getirinceye kadar, seni asmağa yeterli delilim olacak.»

Güldü, ama acı ve yapmacıklı bir kahkaha idi bu. «O günü asla göremeyeceksin, asla.» dedi. «Senin yaptığın, adam korkutmağa çalışmaktan başka bir şey değil.»

Dışarı, güneşe çıktığım zaman Jonathan Pritts arabasından iniyordu.

Jonathan için bir tek şey söyleyebilirdim... adamlarını tutuyor ve hiç vakit kaybetmiyordu.

KISIM XVII

Jonathan Pritts ile yüz yüze gelmeyeli çok olmuştu. Açık kapıdan içeri girip küçük ofiste karışıma geçti. Soluk mavi gözleri sert ve kızgındı. «Bay Fetterson'u hapise atmışsınız. Onu derhal serbest bırakmanızı istiyorum.»

«Maalesef.»

«Hangi hakla onu hapiste tutuyorsunuz ? Suçu ne ?»
«Juan Torres cinayetine karıştığından.»

Yüzüme baktı. «Bu adamı, bana olan kininiz nedeniyle tutukladınız. O tamamen masumdur ve onu tutuklamanızı gerektirecek hiç bir deliliniz yoktur. Eğer onu şimdi serbest bırakmazsanız, işinize son verdiririm.»

Bu tehdidin ne kadar boş olduğunu bilmiyordu. Kudretten hoşlanan bir kişiydi, benim bu işi ne kadar istemediğimi, ondan kurtulmak için yapmayacağım şeyin olmadığını bilmiyordu.

«Mahkemeye kadar tutuklu kalacak.»

Jonathan Pritts beni dikkatle süzdü. «Makul olmaya niyetli olmadığınızı görüyorum» sesinin tonu alçalmıştı.

«Bir cürüm işlenmiştir, Bay Pritts, karşıma ilk gelen vatandaşın isteği üzerine bir hapisi serbest bırakacağımı bekleyemezsiniz değil mi ? Cürüm ve şiddet hareketlerine bir

son verme zamanı gelmiştir ve özellikle» dedim durdum, gözlerinin içine baka baka ve dikkatle, «özellikle parayla işletilen cinayetlere» dedim.

Onu can evinden vurduğumu sanmıştım, belki de öyleydi, ama yüzünden hiç bir şey beli etmedi. «Bununla ne demek istediniz ?»

«Fetterson'un, Juan Torres'in katillerine para ödediğine ilişkin elimizde deliler var.»

Blöf yapıyordum. Mahkemede geçerli delil yoktu elimde, pek fazla değil yani, onu hapiste tutmaya yeterli delile sahip olmaktan uzaktım. Paisono'ya para öderken ben görmüştüm, katiller Tres Ritos'a geldiğinde, o da oradaydı ve parayı orada ödediğine de Tina şahitlik edecekti.

«Fakat bu imkânsız.»

Masanın üzerindeki kâğıtları alıp, sınıflandırmaya başladım. Kendisiyle meşgul olunmasına alışmış bir kişiydi ve bunu isterdi ama benim onun varlığına önem vermeden kâğıtlarla oynamam onu kızdırmıştı.

«Bay Pritts» dedim. «Kanımca bu cinayette sizin de parmağınız var. Elimdeki deliller bu kanımı desteklerse sizde asılacaksınız, Fetterson'un ve diğerlerinin yanında.»

Beni şaşırtmıştı. Aniden patlamasını ve bana hücum etmesini bekliyordum ama hiç birini yapmadı.

«Bu konuda kardeşinle konuştun mu ?»

«Benim yapılacak bir görevim olduğunu biliyor, o nedenle karışmaz benim işlerime. Ben de onun işlerine karışmam.»

«Fetterson'un hapisten çıkması için kefalet ücreti ne kadar ?

«Buna benim karar veremeyeceğimi biliyorsunuz? Yargıç karar verir. Ama cinayet sanıkları için kefalet yoktur.»

Beni ne tehdit etti ne de cevapladı, topukları üzerinde döndü ve çıktı gitti. Delil olarak elimde pek az bir şey olduğunu bilseydi oturup beklerdi. Ama bu gibi şeyler üzerinde ki hislerim beni aldatmazdı, altıncı hissim belki de... Bu tip adamları sıkıştırıp, itelerseniz çabuk hareket etmek zorunda kalırlar, plânsız eyleme geçerler ve sonunda muhakkak bir hata yaparlar.

Bill Sexton içeri girdi, Ollie Shaddock'ta yanındaydı. Üzüntülü görünüyorlardı.

«Fetterson'a karşı elinde kuvvetli, bir dava açacak kadar delil varmı?» Sexton sordu.

«Zamanı gelince görürsünüz.»

Sexton çenesini kaşıdı ve bir püro çıkardı. Püroyu incelerken ben arkasından ne geleceğini bildiğim ve bu hazırlıklardan eğlendiğim için, ses çıkarmadan onu gözlüyordum ama her ikisinin gelişi pek hayra alâmet değildi.

«Bu Fetterson» dedi Sexton. «Jonathan Pritts'e pek yakın bir kişi. Onu, bu cinayetlerle ilgili görmek iyi bir fikir olmasa gerek. Cinayet saatinde, onun başka yerde olduğunu kanıtlayacak durumda.»

«Bu konuya dikkat et Tye» dedi Ollie, «Ayrıca Orrin'i seçtiren Jonathan, unutma bunu.»

«Biliyor musunuz» dedim, ayaklarım masanın üstünde idi konuşurken, ayaklarımı indirdim ve döner koltuğa oturdum. «Hiç te değil. Orrin'in kazanacağını anlayınca, son da-

kikada gemiye atladı. Ya Fetterson hapiste kalır ya da istifa ederim.»

«Son sözün bu mu?» diye Ollie sordu.

«Evet.»

Rahatladığını sandım. Ollie Shaddock iyi bir adamdı, bir olay karşısında cesaretini kaybetmezdi. Ve ben doğru olduğuna inandığımız bir şeyi yapıyordum.

«Pekalâ» dedi Sexton. «dava açmağa yeterli delilin olduğuna güveniyorsan, biz de seninle beraberiz.»

Cap büroya geldiğinde akşam olmak üzereydi. Büroda ışık yakmamış, karanlıkta oturup düşünüyordum.

Arkasını duvara dayayarak oturdu ve piposunu yaktı. «Kasabada bir adam var» dedi. «adı Wilson, şişeyi seven biri. Bir hayli de para harcıyor, bir kaç gün önce hiç parası yokmuş.»

«Çok yükseklerde» dedim «Sangre de Cristos dağlarına bu ismi veren adam da onları bu kadar yüksek görmüş olmalı. Havada ki ve zirvelerdeki şu kırmızılık kan olmalı. Her parası olan ve içki içeni bu canilerle ilgili görüp tutamayız ki.»

«Kafayı tutmaya başladı» dedi Cap.

Sandalyeden kalkıp, büro ile hücreleri birbirinden ayıran kapıyı açtım. Demirlere doğru yürüdüm ve durup, yatağında yatan Fetterson'a baktım. Yüzünü göremiyordum, sadece vücudu ve çizmeleri seçiliyordu. Evet, bir de sigarasının ateşi.

«Ne zaman yemek istiyorsun?

Ayaklarını yere indirdi, «Ne zaman istersen, kolayına geldiği gibi yap.»

«Pekalâ» dedim ve gitmek için dönerken, sinsi sinsi söylendim, «Wilson isimli birini taniyor musun ?»

Ağzından sigarasını çekti, «Hatırlayamıyorum, tanımam mı gerekti ?»

«Evet, tanıman gerek... çok fazla içiyor. Şişeyi gerçekten çok seviyor, adeta tutkun. Bazı kişilere para vermeğe gelmez, bilirsin.»

Kapıyı kapatınca, Cap lambayı yaktı. «Gizlenecek bir şeyi olan kişinin» dedi Cap, «üzülecek, meraklanacak şeyi de var demektir.»

Fetterson, Wilson'un ne söylediğini, ne söyleyebileceğini bilecek durumda değildi ve bazen insanın hayali fazla mesai yapardı. Kitap ne diyordu!..

En zor şey beklemekti. O dar hücrenin içinde Fetterson düşüne düşüne, merak ede ede sabırsızlanacaktı. Ve Jonathan Pritts onu görmek için bir istekte bulunmamıştı. Pritts onunla olan ilişkilerini kesmeğe ve onu yalnız başına bırakıp, kendi yağıyla kavrulmağa mı terk ediyordu ? Eğer ben bunları düşünebilirsem, Fetterson'un da düşünmesi ihtimali vardı.

Cap hapishanede kaldı ve yemek için restorana gittim. Tom Sunday geldi. İri kıyım bir adamdı ve bir an için geniş omuzları ve uzun boyuyla kapıyı doldurdu. Traşsızdı gene ve görünüşe göre şişeyle epey ahbaplık etmişti. İçeri girince odanın aydınlığı gözlerini kamaştırdı, bir süre sonra beni görünce gelip karşıma oturdu. Yürürken belki bir az sallanıyordu... böyle olduğuna yemin edemezdim. «Demek Fetterson'u enseledin sonunda ?» diye gülümsedi, gözlerinde belli belirsiz bir küçümseme ifadesi vardı. «Onu

içeri attığına göre ne yapacaksın ona ?»

«Teşvik ve yataklık suçundan mahküm olacak» diye cevapladım, «Parayı onun ödediğini biliyoruz.»

«Danayı kuyruğundan koparmağa yaklaştın demektir» dedi Sunday. Sesinde alaycı bir hava vardı. «Kardeşin ne diyecek peki ?»

«Onun ne diyeceği önemli değil,» diye cevap verdim, «söyleyeceğini vaktiyle söylemişti zaten. Ben odunu keserim, parçalar nereye düşerse düşsün, aldırmam.»

«O içinden pazarlıklı, o... çocuğundan başka ne beklenir.» dedi.

«Tom» dedim sakince, «o terim her ikimize de ait olur. Biliyorsun kardeşiz.»

Yüzüme baktı, söylediğini tekrarlayacak sandım bir an, içimden de söylememesine dua ediyordum. Tom Sunday ile bir silahlı çatışma istemezdim.

«Af edersin» dedi, «bir an için kendimi kaybetmiştim, kahrolasıca içki.» dedi ve ekledi, «bela aramıyoruz. Birlikte ne günler gördük.»

«Ben de öyle düşünüyorum» dedim, «ister inan ister inanma Tom, fakat Orrin seni çok sever.»

«Beni sever mi ?» artık alaycılığı açıkça meydana çıkmıştı. «Belni sever, pekalâ yolundan çekildiğim zaman sever. Onu tanıdığımda okumasını bile bilmiyordu... ona ben öğrettim. Seçimlere gireceğimi biliyordu, önüme çıkıp ayağıma çelme attı ve sen de ona yardım ettin.»

«Her ikinizede yeter yer vardı. Hâlâ da var.»

«Canı cehenneme, yapmak istediğim her şeyde karşıma çı-

kıp yolu tıkadı. Gelecek seçimlerde Pritts'in desteğini bulamayacak, buna senet verebilirim.

«Hiç bir değeri yok.»

Acı acı güldü. «Bak evlad, şimdiden bir ip ucu verebilirim. Pritts'in desteği olmasaydı. Orrin kazanamayacaktı... ve Pritts ondan ve davranışlarından bıktı.»

«Pritts'in plânları hakkında çok şey biliyor görünüyorsun.» Belirsiz bir sesle güldü gene; «Bıktığını biliyorum, Laura'da öyle.» Anlamsız gözlerle pencereden dışarıya baktı bir süre. «Her ikisinin de Orrin ile işi bitti, bak göreceksin.»

«Tom, bir zamanlar dördümüz çok yakın arkadaştık. İnan buna, Orrin bir an bile senden hoşlanmazlık etmemiştir. Gerçi her ikiniz de aynı şeyleri istediniz ama, senin ona bir zamanlar yardım ettiğin gibi gene de yardım etmen gerekirdi.»

Bir süre sessiz yemeğini yedi ve sonra : «Sana karşı hiç bir şeyim yok Tyrel, hiç bir şeyim.»

Bundan sonra hiç konuşmadık. Sanımca biri birimizi anlamağa çalışıyorduk zira aramızda çok müşterek şeylerimiz vardı; tehlike ve mücadele beraberliği, kişileri bağlayan kuvvetli bir bağdı. Bununla beraber gitmek için ayağa kalktığında, bir cins hüzün duyduğumuzu sanıyorum, zira aramızda kaybolan bir şey vardı sanki.

Dışarı çıkınca bir süre sokakta durdu ve ben çok üzüntü içindeydim. İyi bir adamdı, fakat hiç kimse alkol ve kin ile mücadele edip zaferle çıkamazdı işin içinden. Kaldıki Jonathan Pritts te onun kulağına fısıldıyordu.

Wilson'u o akşam tutukladım. Fetterson'un onunla konu-

şacağını bildiğimden hapise götürmedim onu. Mora'ya geldiğimiz zaman Orrin, Cap ve benim kaldığımız kasabanın kenarında ki o eve götürdüm.

Cap'i onun başında nöbetçi bıraktım ve şişeyi uzak tutmasını istedim. Joe, Fetterson'u beklemek için gelince ben de ata atladığım gibi ormanın yolunu tuttum. Ormana boş yere ya da bir umut arkasından gitmiyordum... Miguel bana ormanda bir kaç kişinin kamp kurduğunu ve birinin Paisano olduğunu söylemişti.

Kamplarının arkasındaki bir çıkıntıdan dürbün ile gözetlemeğe başladım. Kaya yığınlarının ve çam ağaçlarının arasında çok iyi gizlenmiş bir yerdi burası, kişi belki elli kez geçer de görmeyebilirdi. Miguel'e de civarda yaşayan bir Meksikalı söylemişti, adamların burada kamp yaptıklarını. Diğeri Jim Dwyer olmalıydı - devamlı topukları üzerine oturan, elinden hiç silahını bırakmayan, tıknaz bir adam. Aceleye yer yoktu. Bu adamların burada, Fetterson'u hapisten kaçırmak amacıyla kamp kurdukları fikri aklıma gelmişti. Bunları yakalamayı çok istemekle beraber, canlı olarak ele geçirmem gerektiğini biliyordum, ama her birisi kabadayı ve silahlı bir çatışmadan kaçan tipte olmadıkları için bir hayli güç olacaktı.

Otuz metre kadar ötede bir kaynak vardı ve kamp yerinden görünmesi olanağı yoktu. Duruma bakılırsa, daha önce de bu yerin kullanıldığı kanısındaydım. Büyük kayaların arasına dallardan yapılmış ilkel bir kulübe vardı. Günün geri kalan kısmında, yattığım yerden onları gözetledim. Zaman zaman içlerinden biri kalkıp, kasabaya giden yola bakıp geri dönüyordu.

Yanlarında çok miktarda yiyecek ve bir kaç şişe de içki

vardı. Fakat fazla içmemeğe özellikle dikkat ettikleri belli oluyordu.

Karanlık basıncaya kadar bu kesimdeki her bir kayayı, ağacı ve gizlenebilecek yerleri teker teker öğrenmiş, hafızama yazmıştım. Ayrıca karanlıkta kolaylıkla hareket edebileceğim yerleri saptamış, çalılıklardaki aralıkları ve yerdeki kırık dalları incelemiştim.

Aşağıdaki kişiler çok kuşkulu insanlar olduklarından kişinin yapacağı tek bir hata, yaşantısının sonu olması için yeterlidir.

Hava iyice kararınca, atımı derede suladıktan sonra, taze otların bulunduğu bir yere bağladım. Yanıma bir miktar yiyecek ve mataramı aldıktan sonra aşağı inerek, kamplarına otuz metre kadar yaklaştım.

Ufak bir ateş yakmışlar ve üstünde kahve kaynıyordu. Bir tencerede de et pişiyordu, kokusu pek güzel geliyordu. Bense ıslak otların üzerine aç, karnı üzerine yatmış günün erken saatlerinde hazırlanmış kuru bir sandöviçi, güzel yemek kokusuna bandırıp yiyordum. Yattığım yerden seslerini duyuyor fakat kelimeleri ayırt edemiyordum.

Bana göre, Fetterson hapiste olduğundan Jonathan Pritts'in meydana çıkması olanağı, uzak bir ihtimal de olsa, vardı.

Kendisi ile silah arasında daima bir adam bulunduracak kadar tedbirli ve akıllı bir adamdı. O nedenle Fetterson'un hapisten çıkmasını isteyebilirdi.

Jonathan Pritts tanıdığım kadarıyla kimseye güvenmeyen bir kişiydi. Konuşmakla kendi kellesini kurtarmak olanağı varken, Fetterson'un susacağına, konuşmayacağına

inanması, böyle bir kişiden beklenemezdi. Şu anda Pritts'i telaşa kapılan bir kişi olarak düşünebilirdik, hem de geçerli bir nedene dayanan telaşlı bir kişi...

Fetterson'un da düşünmesi gereken, hem de kara kara, arpacı kumrusu gibi düşünmesi gereken konuları vardı. Wilson'un elimizde olduğunu, şişesi için hemen hemen her şeyi yapabilecek bir sarhoş olduğunu biliyordu. Wilson konuşursa, Fetterson'un akılsız başı belaya girerdi. Bu işten yakasını kolay sıyırmanın tek yolu, kendisinin konuşmasıydı. Kişisel olarak, Fetterson'un konuşacağını sanmıyordum —adam sadıktı ve yılmayacak ya da yıldırılamayacak kadar demirden bir yapısı vardı.

Güvendiğim nokta, Pritts'in kimseye güvenmediği, daima kuşkulu olması ve ihanet beklemesiydi.

Beklemediğim ise, Jonathan Pritts'in uygulamaya karar verdiği alternatifti. Tahmin etmeliydim ama edemedim. Jonathan sert, soğuk ve kararlı bir adamdı.

Çalıların arasında uyuyamadan yatmak ve böyle bir kampı gözetlemek gerçekten çok güçtür. Aşağıdakiler uyuyorlar, bir süre sonra uyanıp ateşe bir kaç dal attıktan sonra tekrar uyuyorlardı. Ben gözetleyerek, onlar uyuyarak, geceyi böyle geçirdik işte.

Şafağa bir saat kadar vardı, gökte hafif bir kırmızılık başlamıştı ve o Meksika şafakları... hiç bir şey göğü bu kadar güzelleştiremezdi.

Paisano aniden ayağa fırladı. Çevreyi dinliyordu. Kanyonun daha aşağısında olduğundan benden daha iyi duyabilirdi.

Gelen Jonathan Pritts'in kendisi miydi acaba? O ise,

işe karışıp hepsini birden yakalamam gerekirdi. Bu bir problem olabilirdi. Hepsini canlı yakalamak zorundaydım, bu da basit bir şey değildi. Her ne bahasına olursa olsun gene de başarmalıydım.

Başımı çevirmenin nedeni neydi bilmiyordum.

Kırk metre kadar ötede çalıların arasında bir adam duruyordu. Ölü gibi, ayakta dikilmiş duruyordu, hatları gölgeli çalılıkta belli belirsizdi. Ne kadardır orada duruyordu bu adam, hiç bilmiyordum fakat işte oradaydı, sessiz duruyor ve gözetliyordu.

Onun bir süredir bu kadar yakında durması ve haberimin olmaması midemi bulandırdı. Binde bir ihtimalle bile olsa, böyle bir şey başıma gelemezdi, olanaksızdı bu. Belki de bütün dikkatimi kampa dikmiş gözetlemeğe vermiş ve bir şey kaçırmamağa gayret etmiştim de ondan.

Aniden, o karanlık şekil çok hafifçe hareket ederek öne doğru eğildi. Benden daha yüksekteydi, benim kadar iyi gizlenmiş olmamasına rağmen, kanyonun aşağısını görebiliyordu. Silahım hazırdı ama ben hepsini canlı yakalamak istiyordum, hepsinin ifade verebilmesi buna bağlıydı. Ayrıca yeteri kadar adam vurmuştum, kontenjanım dolmuştu. Kimseye karşı silahımı kulanmak istemeyişime rağmen...

Ortalık gittikçe aydınlanıyordu, çalılıktaki adam bir az daha ilerleyip meydana çıkmıştı, sanki kamptakilerin üzerine hücum edecekmiş gibi aşağıya bakıyordu. Başını bir az benden yana döndürdü, ışık yüzünü bir az daha aydınlattı ve onun kim olduğunu gördüm.

Orrin idi.

KISIM XVIII

ORRİN...

O kadar beklenmedik bir şeydi ki bu, apışıp kalmıştım sonra düşüncelerimi toplamağa çalıştım ve onları bir daha gözden geçirince kendim de inanamadım. Gerçi Orrin, Pritts'in kızıyla evli idi ama prensiplerinden şaşmayan ve bu yönde kimsenin etkisi altında kalmayan bir kişiydi. Bir çok kardeşten daha yakındık birbirimize.

Nereden nereye gelmiştik? Yaşantımız, kan bağları etrafında sıkı sıkıya bağlı olarak gelişmişti, Allah bilir kaç seneden beri bu böyle idi. Yalnız, Orrin bile olsa gene de onu tutuklamadan kalmazdım. İster kardeşim olsun, ister başka şey; kan bağı, man bağı anlamaz içeri atardım onu da, bu benim görevim idi ve yapardım...

Sonra aklıma başka bir şey daha geldi. Tabii ya, aptal gibi aklıma yanlış şeyler geliyordu. Başka bir nedeni olmalıydı onun buraya gelişinin. Ona olan inancım, burada bulunuşunun başka bir nedeni olabileceğini de aklıma getirmişti.

Ayağa kalktım.

Benim yaptığım gibi o da, bütün dikkatini kamp üzerine toplamıştı, beni görünceye kadar üç adım atmıştım.

Başını çevirdi ve göz göze geldik, ona doğru yürümeğe devam ettim.

Konuşmağa başlamadan önce, elini kaldırıp susmamı işaret etti ve «bekle,» diye kulağıma yavaşça fısıldadı. Sessizliğin içinde, aşağıdakilerin önceden duydukları sesi işittim... yaklaşan bir, tek atlı gezinti arabasının sesini.

Hava kırmızı bir aydınlığa kavuşurken, çevremizdeki gölgeler yavaş yavaş dağılırken, biz de orada durmuş, merakla bekliyorduk.

Daha önce de olduğu gibi, gene beraberdik. Higgins'lere, topraklarımızı saran kuraklığa, Tennesse'deki çiftliğimizin topraklarını dolduran taşlara ve kızılderili'lere karşı durduğumuz gibi, gene beraberdik. Yan yana dururken aniden, onun buraya neden geldiğini anlayıverdim, arabanın sürücüsünü görmeden önce, onun kim olduğunu da anlamıştım.

Aşağıdaki yoldan gelen araba, adamların önünde durdu. Sürücüsü Laura idi.

Paisano ile Dwyer onu karşılamağa çıktılar ve para verme işlemi başladı, sonra arabanın arkasındaki yiyecek paketleri boşaltıldı.

Nasılsa bu işte bir kadının dahli olacağını hiç düşünmemiştim, hiç olmazsa Laura'nın. O yıllar batı'da biz kadınlara çok saygılıydık ama ne varki, bir kadının çok kötü ve cadaloz olabileceğini bilmeme rağmen, onu tutuklamak içimden gelemezdi.

Hiç olmazsa Laura'yı tutuklayamazdım. Bu görevimdi ama babası daha çok istediğim esas adamdı, her şeyi o açığa çıkarabilirdi. Ama ne adamdı ya... kendi kızını böyle bir işe gönderen bir adam... düşündüğümden de daha alçakmış hani.

Gerçi pek az kişi böyle bir şeye inanır ve onun gibi, ince, zarif görünüşlü, hanımefendi kılıklı bir kızdan kuşkulanırdı ama parayı canilere verenin o olduğunu da gözlerimizle gören bizdik.

Orrin ağırlığını diğer ayağına verirken içini geçirdi. Onu hiç böyle üzüntülü görmemiştim, sanki biri karın boşluğuna kuvvetli bir yumruk vurmuş gibi yüzü solmuş, hasta görünümü almıştı.

«Gözlerimle görmem gerekiyordu» dedi bana, «İnanmak için gözlerimle görmem gerekliydi. Dün gece, böyle bir şey olacağından kuşkulandım, görmek için buraya gelmeliydim.»

«Kampın yerini biliyor muydun?»

«Jonathan ona yerini iyice tarif etmişti dün akşam.»

«Onu tutuklamam gerekir» dedim.

«Gerekeni yapabilirsin?»

«Ama istediğim o değil» dedim, «kaldıki işime de yaramaz, onu konuşturamam ki.»

Orrin bir süre sessiz durdu sonra, «Sanırsam, çiftliğe taşınmam iyi olacak Tyrel, bugün taşınırım.»

«Annem buna sevinecek. Artık kuvvetten düşmeğe de başlamıştı.»

Çalıların içine çekildik ve Orrin bir sigara sarıp yaktı. «Tyrel» dedi bir süre sonra, «O parayı niçin ödüyor dersin? Torres için mi?»

«Torres için değil» dedim, «onu Fetterson ödemişti.»

«Senin için mi?»

«Olabilir... ama sanmam.»

Aniden oradan uzaklaşmak istedim. Tanınmış kişiler olduklarından bu iki adamı, istediğim zaman bulabilirdim, istediğim adam ise buraya gelmekten kaçınacak kadar tedbirli idi.

«Orrin» dedim, «Laura'ya yol göstermek istiyorum. Onu tutuklamayacağım ama sadece kendisini gördüğümüzü ve olup bitenlerden haberimiz olduğunu bilmesini istiyorum. Bunu bilmelerini ve ne yapacağımı merak etmelerini bekliyorum.»

«Wilson'u ayrı tutmanın nedeni de bu mu?»

«Evet.»

Atlarımıza yürüdük ve sabahın güzelliği içinde, Laura'nın yolunun birbuçuk iki kilometre kadar ilerisine çıkacak şekilde tepelerin üzerinden ana yola indik.

Geldiğinde, bir an için arabayı üstümüze sürecek sandım ama gem kasıp durdu.

Yüzü soluktu, yüz hatları gerilmişti, bir kadının yüzünde bu kadar nefret belirtisi olabileceğini tasavvur dahi edemezdim.

«Şimdi de beni izleyip, gözlüyorsunuz!» Sesinde yumuşaklıktan ve incelikten eser yoktu, sadece tiz ve kızgın bir ses.

«Seni değil» dedim, «Paisano ve Dwyer'i».

Suratına tokat yemiş gibi sarsıldı, konuşmak için ağzını açtı, sonra vaz geçmiş olacak ki sustu, dudaklarını sıktı.

«Juan Torres'i öldüren gurubun adamlarıydılar» dedim. «Wilson gibi.»

«Öyle ise neden tutuklamıyorsun onları? Korkuyor musun?»

«Sadece bekliyorum... Bazan küçük balıkları yem olarak kullanan kişi, büyük balık yakalayabilir. Örneğin sen, onlara malzeme ve para getirmen seni de suç ortağı yapar. Bu nedenle, yardım ve yataklık suçlarından yargılanabilirsin.» İlk kez olarak korkmuştu. Yüksek mevkii olan, herkese yukardan bakmağa alışmış, burnu havada birinin, tutuklanıp ta kodese girmesi, halı, onu ölümlerden beter ederdi. «Buna cesaret bile edemezsin!»

Böyle demişti ama kendisi de inanmamıştı. Onu tutuklayacağımı biliyordu ve korkusundan ödü patlamıştı.

«Baban, bir süredir parayla cinayet işlettiriyor, bu gibi adamlara burada yer olmadığını biliyorsun.»

Yüzü kırışmıştı ve kireç gibi bembeyazdı, artık o güzelliğinden bir iz bile kalmamıştı. «Bırak gideyim!» dedi acı acı.

Kenara çekildik ve o Orrin'e baktı. «Tanıştığımızda bir hiç'tin, gene bir hiç olarak kalacaksın.»

Orrin şapkasını çıkardı, «Bu durumda» dedi nazik bir tavırla, «eşyalarımı alırsam beni mazur görürsünüz herhalde?»

Atları kamçıladığı gibi çekti gitti. Tepeleri aşarken bile Orrin'in yüzü hâlâ solgundu. «O gelmeden önce evden çıkmak istiyorum,» dedi.

Kasabaya at bindiğimde ortalık sakindi. İçeri girdiğimde Fetterson hücresinin demirlerine yanaştı ve yüzüme baktı. Uzaklara gittiğimi biliyordu ve ne yaptığımı merak etmeye başlamıştı.

«Paisano ve Dwyer kasabanın hemen dışındalar» dedim.

«iki kişinin hapisten adam kaçırması görülmüş şey değil benim kasabamda, ama Pritts onlara para gönderdi... neden acaba?»

Gözleri ile yüzümü araştırdı sonra birden arkasını dönüp, duvardaki demirli pencereye baktı. Pencereden, üçyüz metre kadar ötede ağaçlı bir yamaç vardı... ve sağ tarafa doğru da, elli metre kadar ilerde, dükkanın damı görünüyordu.

Hızla yüzünü bana döndü, «Tye» dedi, «beni buradan çıkarmalısın.» Fetterson aptal değildi, Jonathan Pritts'in de kimseye güvenmediğini anlamıştı. Fetterson konuşmaktansa ölmeyi tercih ederdi ama Pritts buna inanmazdı. Sonuç olarak konuşmadan önce Fetterson'un ölmesini isterdi.

«Fett» dedim, «pencerenin önünde durmamak senin elinde bir şey. Veya» bir an durakladım ve kelimenin kafasına yerleşmesini istedim, «veya konuşur ve bana bütün olanları anlatırsın.»

Geri döndü hırsla ve yatağına oturdu. Pencerenin onu üzeceğini biliyordum, Wilson'u zaten merak ediyordu, ayrıca da benim neyi ne kadar bildiğimi düşünüyordu.

«Bildiklerini söyleyip keleni kurtarsan iyi edersin» dedim, «Wilson üç günden beri ağzına içki koymadı, bülbül gibi şakıması yakındır. Ondan sonra da seni kim düşünür.»

Sonra Ceran St. Vrain'i görmeğe gittim. Mora'nın en nüfuzlu adamı idi, Vicente Romero'yu da çağırdık ve durumu konuştuk. Ollie Shaddock, Bill Sexton ve Orrin de toplantıya katıldılar.

«On yardımcı istiyorum,» dedim, «Ceran'ın ve Romero'nun

beşer kişi seçmesini istiyorum. Kuvvetli güvenilir kişiler olmalı hepsi. Silahşör olup olmamaları pek önemli değil. Önemli vatandaşlardan olması gerekli ama.»

Adamlar seçildikten sonra konuyu etraflıca konuştuk. Elimdeki bütün kozları masaya koydum. Durumu açıklığı ile anlattım ve artık vakit kaybetmeyeceğimi söyledim.

Wilson konuşmaya başlamıştı. Torres'in öldürülmesinde ve diğerlerinde katkısı vardı. Diğerlerinin de isimlerini söyledi. Onlara Paisano ile Dwyer'in ormanda olduğunu ve peşlerinden kendimin gideceğini de bildirdim. Tina Fernandez'e olan sözümü de tuttum. Ceran, kendisini desteklemek üzere yanına bir kaç kişi alıp Tres Ritos'a onu getirmek için gitti. Sayılan, beğenilen ve aynı zamanda korkulan bir kişi olduğundan, orada bir problemle karşılaşma olanağı yoktu.

Dişlerimi henüz, Jonathan Pritts'e göstermemiştim. Sadece Abilene'deki karşılaşmamızı, Santa Fe'deki konuşmamızı, Pawnee Rock'taki adamları ve ondan sonra da yaptıklarını anlatmakla yetinmiştim. St. Vrain, Alvarado ailesinin eski bir dostuydu... Söylediklerimin çoğunu zaten biliyordu.

«Eee, ne olacak şimdi, senor, ne yapmak istiyorsun?»

«Fetterson'un konuşmaya hazır olduğunu sanıyorum,» dedim, «Wilson, Tina Fernandez, Cap ve benim ifadelerim ile bu iş kapanır.»

«Bayan Sackett ne olacak?» diye sordu St. Vrain.

Tereddüt ettim. «Bir kadın olduğu için, olanaklar içinde onu bu işin dışında tutmak isterim.»

Hepsi kabul ettiler toplantı dağıldı, Fetterson ile son bir konuşma yapmam gerekiyordu.

Böylece işin sonuna gelmiştik. Artık içimde kızgınlık kalmamıştı. Juan Torres gitmişti ve başka birinin cesedi onu geri getiremezdi. Jonathan Pritts bütün planlarının, çabalarının boşa çıkmasından ötürü ziyana uğrayacaktı. Vicente Romero İspanyolca konuşan gurup içinde en saygı duyulan kişi idi. St. Vrain de Anglo'lar arasında aynı durumdaydı. Söyleyeceklerini dedikten sonra artık, Jonathan Pritts'in ne burada ne de Santa Fe'de bir etkisi, bir nüfuzu olabilirdi.

Orrin ile birlikte hapishaneye kadar yürüdük, onunla birlikte yan yana yürümek iyi idi, his, düşünce ve kan beraberliği içinde.

«Güç iş,» dedim, «Laura için nasıl duyguların olduğunu biliyorum, ona aşıktın ve aklındaki kız olduğunu sandığın için evlendin onunla. Kişi ekseriya hayali bir kız yaratır ve gerçekte o kız yalnız hayalde mevcuttur.»

«Belki» Orrin kederli idi. «ben evlenmek için yaratılmamışım.» Şerifin bürosunda durduk ve Cap dışarı çıkıp bize katıldı.

«Tom kasabada, sarhoş ve kavga edecek bahane arıyor.»
«Gidip onunla konuşalım» dedi Orrin.

Cap, Orrin'in kolunu tuttu, «Sakın ha, sen değil. Bombayı patlatan tapasın sen, görünce seni, hemen silahını çeker.» «Silah çekmek mi?» Orrin inanmaz bir yüzle güldü. «Cap, keçileri iyi bağlamadın galiba, aklını mı kaçırdın ne. Tom en iyi dostlarımdan biri benim!»

«Bak» diye kısaca cevap verdi Cap, «acemi bir adam değilsin, buradaki silahlı çatışmaların üç te ikisinin hangisi esaslı bir nedene dayanır, hangisinin nedeni mantikidir? Birine çarparsın kaza ile ya da içkisini devirirsin gene kaza ile, yalnış bir şey söylersin... Hiç biri akla yakın değil ki.»

«Tom'dan bana kötülük gelmez» diye Orrin direndi, «hayatım üzerine bahse girerim.»

«Yaptığın da bu zaten» diye Cap söylendi, «hayatınla oynuyorsun. Tom artık birlikte sığır sürdüğümüz Tom Sunday değil. Adam kötüleşti ve sana bir kin güdüyor. Yalnız başına yaşıyor ve şişelerin dibini görüyor.»

«Cap haklı» dedim, «çığırından çıkmak üzere o.»

«Pekalâ, kimse ile başımın derde girmesini istemem.»

«Seçimler yaklaşıyor» diye ekledi Cap, «silahlı bir çatışmaya giriş, bir çok insanlar sana sırtını döner.»

Mütereddit olarak Orrin atına bindi ve çiftliğe yola çıktı ve hayatımda ilk kez olarak onun gidişini görmekten sevinç duydum. Aylardan beri gelişen olaylar belanın artık yaklaştığını işaretliyordu ve Tom Sunday bu belanın ufak bir kısmı idi, ama istediğim son şey Tom Sunday ile Orrin arasında silahlı bir çatışma idi.

Her ikisinin yararı ve Orrin'in geleceği için böyle bir çatışmadan, her ne bahasına olursa olsun kaçınılmalı idi.,

Orrin gittikten sonra Ollie büroya geldi. «Pritts, Santa Fe'ye gitti» dedi, «duruma bakılırsa artık oyunun son perdesi oynanıyor, Vicente Romero ile St. Vrain de orada, onu bir güzel fırçalayıp, teskeresini eline veriyorlar galiba.»

Tina kasabaya gelmiş ve Dru ile beraberdi, Wilson'un ifadesini de almıştık. Kanımca bu adamlardan kurtulmak istemişti, gerçekten Wilson içi kötü olan bir kişi değildi sadece kötü arkadaş ve viski'nin kişiye yaptığına maruz kalmış, zavallı bir adamdı.

Ta Pawnee Rock'tan başlamak üzere, bütün olayları anlatmıştı, ifadesini üç Meksikalı ve dört Anglo önünde almıştık, böylece mahkemeye çıkınca kimse ifadesini zorla aldığımızı iddia edemezdi, ama bir defa konuşmaya da başlayınca adamın anlatmadığı şey kalmadı.

Uzak kalıp, düşünmesi için fırsat vermek istediğimden nihayet çarşamba günü Fetterson'u görmeğe gittim. Üzüntülü ve korkmuş görünüyordu. Cesur bir adam olmakla beraber hiç kimse avcının önünde oturan bir ördek durumunda olmak istemezdi.

«Fett» dedim, «sana mahkemede bir fırsattan başka bir şey vaad edemem ama bize ne kadar kolaylık gösterirsen, senin için o kadar iyi olur. Bu hücreden kurtulmak istersen konuşman gerek.»

«İnatçı bir adamsın Tyrel,» dedi kederle, «bir işin peşini bırakmıyorsun.»

«Fett» dedim, «senin ve benim gibi adamların zamanı geçti artık, Halk, anlaşmazlıkların mahkemede çözümlenmesini istiyor artık, silahla değil. Batı'ya gelen kadınlar ve çocuklar sokaklarda, serseri kurşunlardan korkmadan dolaşmak istiyorlar. Kişi zamanın gereklerine göre davranmasını bilmeli.»

«Konuşursam kendimi ipe götürmüş olurum.»

«Belki de değil... halk kişiyi cezalandırmaktansa, bu olaylara bir son verme özlemi içinde.»

Hâlâ tereddüt ediyordu, onun için yanından ayrılıp dışarıya çıktım. Orrin çiftlikte idi, orada kalması hepimiz için iyiydi, Cap sokağın ilerisinde bir yerde idi.

Bill Shea hapishane binasından çıkıp yanıma geldi. «Canın istiyorsa bir yürüyüş yap Tye, biz üçümüz buradayız.» Appaloosa'yı eyerleyip Dru'yu görmeğe gittim. Hava bir çöl gecesi gibi açık ve yıldızlar o kadar yakındı ki, sanki elini uzatıp bir sopa ile vuracakmışın gibi geliyordu. Dru, Santa Fe'ye yakın olan büyük evi satmış, Mora'ya yakın olan bu küçük fakat rahat evde kalıyordu çoğu zaman. Beni karşılamak için kapıya kadar geldi ve içeriye girince, Romero ve St. Vrain ile olan toplantıyı ve Fetterson'un durumunu anlattım.

«Yerini değiştir onun Tye, onu öldürmeden önce çıkarmalısın oradan. Orada tutmak doğru değil.»

«Konuşmasını istiyorum.»

«Değiştir yerini» diye Dru direndi, «yapmalısın bunu, aksi halde öldürülünce ne kadar kötü hissedeceğini, kendini sorumlu tutacağını düşün.»

Haklıydı, gerçi bende aynı şeyi düşünüp duruyordum zaten. «Pekalâ, sabahleyin ilk iş olarak değiştiririm yerini.» dedim.

Bazan kişinin hayatında en önemli konular, en son konuşulanlar oluyordu. Bizim de durumumuz böyleydi. Onu düşünmeksizin geçirdiğim bir gün bile yoktu, her zaman benimle idi sanki ve beraber olduğumuz zaman da çok ko-

nuşmazdık, zira kelimelere ihtiyacımız yoktu, aramızda olan bir şey vardı ve her ikimiz de bunu biliyorduk.

Yaşantımın en mesut anları, Dru ile at binerken ya da bir masada karşılıklı otururken geçen anlardı. Ve yanan mum ...ndaki yüzünü hiç unutamam... daima öyle gö... onu galiba, eteklerinin yumuşak hışırtısı, gümüş takımların sesleri ve Dru'nun sesi, ne yüksek ne alçak ama her zaman heyecan verici.

Eski kerpiç İspanyol evin kalın duvarları arasında sessizlik vardı, gölgeli güzel bir yer, böyle bir yer ile yıllardan beri ilişkim vardı. Bir kez kapısının eşiğinden içeri adım attınız mı, kendinizi başka dünyada bulur, güçlükleri, karışıklıkları ve günün yorgunluğunu unutursunuz.

«Bu iş bitince Dru,» dedim, «daha fazla beklemeksizin evleneceğiz. Ve bu iş yakında bitecek.»

«Beklemek zorunda değiliz.» Birlikte dışarısını seyrettiğimiz pencereden uzaklaştı, döndü ve bana baktı. «Ben hazırım, şimdi.»

«Önce bu işin bitmesi gerek, Dru. Yapmam gerekli bir görev, bitirince istifa edip, halk hizmetlerini Orrin'e bırakacağım.»

İçimde birden bir huzursuzluk uyandı ve ona, «gitmem gerek» dedim. Kapıya kadar benimle geldi. «*Veya con Dios*» dedi ve ben gözden kayboluncaya kadar arkamdan baktı.

Ve o akşam kasabada bela patladı ama bu beklediğim bela değildi.

KISIM XIX

Salonun önünde attan inip çevreye son kez göz atmak için içeri girdiğim sırada olay patlak verdi. Saat on'du ve Mora için geç sayılırdı. Salona girince, belanın da üstüne gitmiş oldum.

Odanın ortasında iki adam karşı karşıya durmuş, diğerleri de duvarlara yaslanıp düm düz olmuşlardı.

Chico Cruz, bir yılan kadar öldürücü, düello durumunda poz almış ve önemsemez bir havada, ufak bir tebessüm dudaklarında, siyah gözleri ışıl ışıl fakat ifadesiz duruyordu.

Karşısında ki ise Tom Sunday idi.

İri, sarışın ve kuvvetli, son günlerde olduğu gibi traşsız, eskisinden bir az daha hantal görünümlü fakat kaya gibi dikilmiş kalmıştı. İkisi de beni görmemişti. Dikkatleri biribirlerine toplanmış ve ölüm, sanki aralarında havada asılıymış gibiydi. İçeri girerken silahlarına davrandılar.

Gözlerimle gördüm olayı. Chico'nun elinin yıldırım gibi hareket ettiğini gördüm. Bir adamın bu kadar hızlı silah çekebileceğine inanmazdım. Silahını çıkardı ve doğrulturken, aniden garip bir hareketle sarsıldı, vücudu yana doğru eğildi ve silahı yere doğru ateş aldı ve Tom Sunday yürümeğe başladı.

Silahı elinde yürüyordu Tom Sunday, Chico tabancasını doğrultmağa çalışıyordu, Tom durdu, ayaklarını açtı ve hüzünle ve fakat vahşice Chico'nun vücuduna bir mermi daha ateşledi sonra, soğuk kanlılıkla bir tane daha.

Chico'nun silahı düştü, tok bir ses çıkardı. Chico döndü olduğu yerde ve dönerken gözleri bana takıldı, sessizlik içinde pek seçik olarak, «Sen değildin.» dedi.

Sonra düştü yere, şapkası başından çıktı ve yuvarlanarak gitti. Chico yerde yatıyordu, ölmüştü.

Tom bana baktı, gözlerinden ateş saçıyordu. «Beni tutukluyor musun?» dedi, kelimeleri hemen hemen bir meydan okumaydı.

«Nizami bir düello idi, Tom» dedim sakince, «Seni tutuklamayacağım.» Beni sıyırarak geçti ve kapıdan çıktı gitti. Odada herkes, hep birden konuşmaya başladı. «İmkanı yok inanmazdım... Gördüğüm en hızlı silah... Fakat Chico!» Ses hayret ile doluydu. «Chico'yu öldürdü.»

O zamana kadar aralarında bir anlaşmazlık olursa Orrin'in Tom'u mat edeceğine inanırdım, ama bu olaydan sonra inancımı kaybettim.

Hepsinden fazla Orrin'i tanırdım. Ender görülen bir sinir sağlamlığı vardı ama iş hız'a gelince, Tom'u geçemezdi. Kaldıki içinde ölümlü bir zayıflık vardı zira, Orrin Tom'a medyundu ve onu çok severdi.

Ve Tom?

Her nasılsa Tom'da artık his kalmamıştı, hiç kimse için, belki ben hariç.

Tatlı arkadaşlık gitmişti. Tom içindeki şeytana uymuş bir tırnak kadar hissizleşmiş ve sertleşmişti.

Chico'nun cesedi çıkarıldıktan sonra, olayın nedenini araştırmaya başladım, diğer bar kavgaları gibi, aniden ve nedensiz başlamıştı. Geri çekilmek istemeyen, öbürüne yol vermeyen iki sert ve kabadayı kişi ufak bir salonda yan yana gelmişti. Belki bir kelime, dökülen bir içki, bir sürtünme, silahlar çıkmış ve ateş kusmuştu.

Tom kasabadan dışarı at bindi.

İçeri girdiğimde Cap hapishanede Babcock ve Shea ile oturuyordu. Açık kapıdan Fetterson'u görünce ona doğru yürüdüm.

«Söyledikleri doğru mu?»

«Tom Sunday, Chico Cruz'u vurdu, ondan daha hızlı çekti silahını.»

Fetterson başını inanmaz gibi salladı. «Asla inanmazdım buna. Chico'nun çevrenin en hızlı silahşörü olduğuna inanırdım, sen hariç tabii.»

Fetterson birden gülümsedi, «Sen ve Tom'dan ne haber, ha, karşı karşıya? Hâlâ dost musunuz?»

Beni kızdırmıştı, hızla dönünce, demir çubuklardan bir kaç adım geri sıçradı ama pis pis sırıtıyordu. «Kızma canım sadece sordum» dedi, «bazıları, Cruz'u korkuttuğuna hiç inanmamıştı da.»

«Tom benim arkadaşım» dedim, «ve daima da dost kalacağız.»

«Belki» dedi, «belki.» Tekrar demirlere yanaştı, «görünüşe göre başı ağrıyan yalnız ben değilim.»

Dışarda karanlıkta otururken olanları Cap'e bütün deta-

yı ile anlattım. Başını düşünceli bir şekilde sallayarak dinledi.

«Tyrel» dedi, «dostuz ve yol arakadaşlığı kan bağından kuvvetlidir ama Tom'u gözden kaçırma. Onu gözetle. Sürüsünden ayrılmış yaşlı bir bufalo gibi herif aklını kaçırmış.»

Cap piposunu ağzından aldı ve silkeledi. «Tyrel, dediğime dikkat et. Bir kere başladı artık, onu hiç bir şey durduramaz. Orrin ve ondan sonra da sen sıradasın.»

O gece, eyere oturduğum gibi çiftliğin yolunu tuttum, nehirin aktığı ve Juan Torres'in vurulduğu yere gelince bir süre durup, saygı ile andım onu. Kanlı bir bölge olmuştu burası, artık sükunet bulmasının zamanı gelmişti. Cap'in haklı olduğunu itiraf etmek istemiyordum, ama korkuyordum, çok korkuyordum.

Pritts'i, Alvarado'yu ve beni hiç ilgilendirmediği halde ilk ateşlenen silahın reaksiyonu gibi, olaylar o geceden sonra aniden patlak verdi, Santa Fe'den ta Cimaron'a kadar. Belki de Pritts, durumunun kötüye gittiğini anlayınca durumdan yararlanmak istemiş, zamanın kendi yararına olacağını düşünerek olayları hızlandırmıştı.

Jonathan ve Laura Mora'ya gelmişlerdi, duruma bakılırsa artık temelli kalacakları anlaşılıyordu.
Juan Torres'in ölümü ile ilgili olarak Wilson ve Fetterson'un yargılanması günü yaklaşıyordu.

Fetterson'u, sokağın öbür ucunda, bir kale olarak yapılmış eski bir binaya taşımıştık. Bu işi gece yaptığımızdan kimse bilmiyordu ve eski hücresine de, içi saman dolu bir manken koymuştuk. Onu pencerenin önüne gün ışımadan bir

az önce yerleştirmiş ve Cap ile Orrin'i de yanıma alarak, olmamız gerekli yere, tepelere gitmiştik.

Aşağımızdaki yamaçtan silah seslerini duyunca hızla oraya at koşturmuştuk. Ellerinde Sharps bufalo tüfekleri vardı. Her ikisi de birden ateş etmişlerdi ve silah sesleri üzerine oraya gelince çevrelerini kuşatıvermiştik. Bufalo Sharps iyi bir silahtır ama gelgelelim tek atımlıktır, atlarının yanına varmadan ya da yeniden doldurma olanağı vermeden, üzerlerine winchester'lerimizi doğrultmuştuk. Paisano ve Dwyer, ikisi birden suç üstünde yakalanmışlardı, delil olarak ta elimizde iki delikli bir manken vardı. Jonathan Pritts'i yıkan bu olmuştu. Yedi adamının dördünü içeri atmıştık ve bir kaç saat içinde de ikisi daha yakayı ele verdi. Geri kalan yedinci adam, artık kimseye fenalık edecek durumda değildi. Bir gece kafayı iyice çektikten sonra yolda giderken atı bir şeyden ürkmüş ve attan yuvarlanmıştı, ne varki tek ayağı üzengide kalmış ve daha evvelce de, herhalde sarhoşluktan olacak, tabancasını düşürdüğü için, atını da vuramayınca, adresini değiştirmişti. Onu ancak, çizmelerinden tanıyabilmişlerdi, yeniydi, atı ve eyeri de tanınma işlemine katkıda bulunmuştu. Bu şekilde arazi üzerinde sürüklenen bir cesedin görünümü çok fenadır, on ya da oniki saat önce ölmüştü bulunduğu zaman.

Ollie şerifin bürosuna Bill Sexton ve Vicente Romero ile birlikte geldi. Politik bir toplantı hazırlıyorlardı Orrin bir nutuk verecekti. Yüksek kademedeki idarecilerin çoğu Santa Fe'den gelecekti, bu Orrin'in en büyük günü olacaktı. Artık kendisini iyice göstermesinin zamanı gelmişti ve gerekli sahne hazırlanmış, bütün kulis faaliyetleri tamamlan-

mıştı. Nehir boyuna yerleşmiş olan herkes toplantıya geliyordu, o gün için büyük bir eğlence programı da hazırlanmıştı. Herkes en iyi elbiseleri ile orada olacaktı, bundan hiç kuşku yoktu.

Hazırlık olarak çevreyi dolaşmış ve bela çıkaran bir kaç kişiye kasabayı terk etmelerine izin verdiğimi söylemiştim. Daha doğrusu, Las Vegas, Cimarron ya da Socorro'da daha çok eğlenebileceklerini ve neden hemen yola çıkmadıklarını sormuştum onlara, kısaca ve kestirme tarafından.

Ve onlar da gitmişlerdi.

«Ortada dolaşan laflardan haberin var mı ?» diye Shea sordu.

«Hangi laflar ?»

«Tom Sunday'in Orrin için kasabaya geleceğini söylüyorlar.»

«Tom Sunday ve Orrin arkadaştılar» dedim, «Tom'un değiştiğini biliyorum, ama bu kadar ileriye gideceğini de sanmam.»

«Bu gibi şeylere pek kulak asma Tyrel, ister inan, ister inanma adamın tek dostu yok artık. Dişi ağrıyan ayı gibi, kimse yanıma sokulamıyor. Çok değişti ve her gün atış talimi yapıyor. O yönden gelenler devamlı silah sesleri duyduklarını söylüyorlar.»

«Tom, Orrin'in silahşör olmadığını bilir. Onu, benim tanıdığım kadar tanıyamaz.»

«Daha hepsi bu kadar değil» Shea pürosunu masanın kenarına koydu, «Tom ile karşılaşırsan ne olacağını herkes tartışıyor.»

Çok kızmıştım. Ayağa kalktım, karşı duvara yürüdüm ve küfür ettim. Evet, küfür ettim ve küfür eden bir kişi olmadığım halde küfür ettim. Gariptirki, ünlü silahşörlerden hangisi küfürbaz değildi. Tanıdığım silahşörlerin çoğu, viski gibi bu kelimelerin kullanılmasında da kaliteli davranırlardı.

Bir tek şeyi aklıma koymuştum Orrin, Tom Sunday ile karşılaşmamalıydı. Orrin onu mat etse bile gene kaybetmiş olacaktı. Bir kaç yıl önce olsaydı, silahlı bir çatışma yapmış olmasının önemi olmayabilirdi ama şimdi, bütün geleceğini yıkabilirdi.

Orrin kasabanın dışına gidebilseydi... ama bunun olanağı yoktu. Bu büyük politik toplantının konuşmacısı seçilmişti, o gün de Tom Sunday'in kasabaya onun için geleceği gün olarak saptanmıştı.

«Teşekkürler» dedim, Shea'ya, «haber verdiğin için teşekkür ederim.»

Büroyu Cap'e emanet edip çiftliğe gittim. Orrin de orada idi.

Oturup annemizle birlikte yemek yedik. Ayaklarımızın aynı masa altında olması kişiyi duygulandırıyordu. Eski günlerde olduğu gibi, Annem neşelenmiş ve bir hayli konuşmuştu.

Ertesi günü Pazardı, Annemizi de alıp kiliseye gitmeğe karar verdik. Hava güzel ve güneşli idi, Orrin arabada annemle birlikte oturdu, ben ve çocuklar atlarımızla, onların yanında idik.

Siyah redingotlarımızı giymiştik, dört uzun boylu oğlanın arasında kısa boylu annemiz, hoş bir görünüm yaratmıştı,

kilisede Dru'da yanımıza gelince, hep bir arada bulunuşumuz bana çok gurur verdi.

Bu unutamayacağım bir toplantı olmuştu zira, ailenin kiliseye geldiğini duyan Ollie de yanımıza gelmiş ve dua ederken, şarkı söylerken bize katılmıştı.

Çevrede dolaşan lafları Orrin'in duyup duymadığını bilmiyordum ama durumu ona anlatıp kendisini uyarmayı gerekli buldum. Omuz silkip geçeceğini umutlanmışsam, da hata ettiğimi anlamıştım. Açıklamamı bitince büyük bir ciddiyetle «Fakat buradan ayrılamam» demişti, «herkes neden uzaklaştığımı bilecek, korktuğumu sanacak ve sonuçta, sanki onunla düello etmiş gibi gene bütün oyları kaybedeceğim.»

Tabii ki haklıydı, böylece içimizdeki sıkıntı gitikçe artarak toplantının hazırlıklarıyla meşgul olduk. Orrin için çok önemli bir gün olması, yapacağı konuşmanın politik hayatının bir dönüm noktası olacağını bildiğimiz halde, sıkıntımız dağılmıyor, bilâkis artıyordu. Eyalet merkezi olan Santa Fe'deki bütün politikacılar, ipleri ellerinde tutan önemli kişiler onu dinlemek için geliyorlardı.

Herkes Orrin'in nutuk atacağını ve Tom'un geleceğini biliyordu. Ve beklemekten başka elimizden gelen bir şey de yoktu.

Jonathan Pritts kasden bu faaliyet dışında bırakıldığını anlamıştı. Keza, Orrin için önemli bir gün olduğunu ve Laura'dan ayrılmasının ona hiç bir zarar vermediğini de anlamıştı.

Ayrıca, artık yolun sonuna gelinmiş olduğunu da hissediyordu. Savcı, Wilson ve diğerlerinin sorgusu tamamladığı

zaman, bölgeye gelişinin nedenlerine ilişkin hiç bir gizli tarafın kalmıyacağını, yaptıklarının hepsinin ortaya çıkacağını da biliyordu. Bütün bunları durdurmak için ufak bir fırsat kalmıştı geriye, eğer Orrin'e veya bana bir şey olursa. Hapistekileri kaçırabilirlerse...

Ama buna cesaret edemezdi.

Yoksa eder miydi ?...

O sabah hava sıcaktı, sabahın ilk saatlerinde olmasına rağmen, çiftlikten kasabaya yollandığım zaman güneş ortalığı yakmağa başlamıştı. Kasaba, bol güneş ışığında tenbel tenbel duruyordu, henüz uykusundan uyanmamış bir hali vardı. Yerde yatan bir köpek, tek gözünü açıp bana baktı, kuyruğunu sallayıp, rahatsız etmezsem sevineceğini belirtmek istiyordu.

Yaklaşırken, Cap beni bir iyice süzdü, o soğuk, gözden bir şey kaçırmayan bakışlarıyla. «Savaş boyalarını süründün mü evlad ? Sürmemişsen hemen başla. Bugün sanki bir şey olacakmış gibi geliyor, kötü bir his var içimde.»

Attan indim ve yanında durdum, tepelere baktım. Halk yavaş yavaş kasabayı doldurmaya başlamıştı, bir kısmı da daha yattıkları yerden o günün olaylarını düşünmeğe başlamışlardı. Bir konuşma vardı, bir bando konseri vardı ve çok kişi piknik yemeklerini beraberlerinde getireceklerdi.

«Uzak duracağını umutlarım.»

Cap piposunu tütün ile doldururken, «gelir o» dedi.

«Ne oldu Cap, nasıl ve nerede başladı bu iş ?»

Omuzunu bir direğe dayadı. «Yanık arabaların yanında Orrin ile Tom, bulunan para için tartışınca başladı diyebilirsin. Hiç kimse hatasının yüzüne vurulmasından hoşlanmaz.»

«Ya da Baxter Springs yakınında ki kampta veya doğdukları gün başladı diyebilirsin. Bazan kişilerin yıldızı biribirleriyle barışmaz derler... o nedenle bu işlerin arkasında bir neden aramak doğru değil.»

«Tom bir katil oldu Tyrel, bunu hiç aklından çıkarma. Bu bir hastalık gibi kişiyi sarar, biri çıkıp kendisini vuruncaya kadar da adam öldürmekte devam eder.»

Bir süre konuşmadan durduk, kendi düşüncelerimize gömülmüş gitmiştik. Acaba şu anda Dru ne yapıyordu? Evinde kalmış gün içinde yapacağı şeyleri planlıyor olmalıydı, banyo yapıyor, uzun, siyah saçlarını tarıyor ve kahvaltı için hazırlanıyordu belki de.

Geri dönüp içeri girdim, gelen mektupları tasnif etmeğe başladım. Bu sabah, en büyük kardeşimiz Tell'den bir mektup vardı. Montana'da ki Virginia City'de imiş ve gelip bizleri görmeğe hazırlanıyormuş. Annem buna sevinecekti, çok sevinecekti. Tell'i son gördüğümüzden bu yana çok şeyler olmuştu.

O kızdan da bir mektup vardı. Yanık arabada bulduğumuz parayı gönderdiğimiz kızdan... batıya geliyormuş ve bizleri görmeği çok istiyormuş. Mektup haftalardan beri beklediği Sante Fe'den yeni gelmişti... şimdiye kadar buraya gelmiş olmalıydı ya da eli kulağındaydı, neredeyse o da çıkıp gelirdi.

Mektubu bu sabah almış olmam bende garip bir his uyandırdı, sebep olduğu olayları düşününce...

Cap içeri girdi. «Kahve içmeye Dru'ya gidiyorum, sen kale'yi bekle olur mu?»

«Tamam, haydi git.»

Halk yavaş yavaş sokakları doldurmaya başlamıştı, kimisi filamalar kimisi de bayraklar asmıştı arabalarına, çadırlarına. Park edilmiş arabaların bazısı piknik yemekleriyle doluydu. Erkekler en iyi elbiselerini, kadınlar da tertemiz, kabarık Jüponlu eteklerini ve bonelerini giyinişlerdi. Erkek çocuklar oraya buraya koşup bir oyun kurmağa çalışıyor, kimisinin annesi çağırıp azarlıyor, onlar da tekrar oyuna dönmek için birer mazeret bulmağa çalışıyorlardı. Küçük kızlar kolalı eteklik ve kurdeleleri içinde onlara uzaktan bakıp, elbiselerini kirletmeden nasıl oyuna katılabileceklerini tasarlıyorlardı.

Yaşamak güzel şeydi. Bugün herşey yavaş hareket ediyormuş gibi geliyordu, her şey kendine özel oluşum süresi içinde, kendi süresel kuralını uygulayarak. Kişi son gününde böyle mi hissederdi acaba ? Son günüm müydü bu ?

Kapıyı çaldığımda Dru açtı. Yüzündeki üzüntü açıkça okunuyordu.

«Fukara bir yolcunun, bir bardak kahve içme şansı nasıl bu sabah ? Buradan geçiyordum ve evinizi çok samimi buldum.»

«İçeri gel Tye, kapıya vurman gerekli değil.»

«Kasabada büyük gün. Gördüğüm en büyük kalabalık. Santa Fe'den hatta taa Raton ve Durango'dan bile gelenler var.»

Hizmetçi kahve getirdi ve biz de yemek masasına oturup, alçak pencereden kasabaya ve tepelere baktık, bir süre böyle oturup konuştuktan sonra gitmek için ayağa kalktım, benimle kapıya kadar geldi ve elini koluma koyup. «Burada kal Tye... gitme.»

«Mecburum... çok iş var bugün.»

Konuşmanın yapılacağı yerde büyük bir kalabalık şimdiden toplanmağa başlamıştı. Bir kaç araba caddeye çekilmişti, herkes erken saatlerde, konuşmacıya yakın olup daha iyi dinleyebilmek için yer tutmağa çalışıyorlardı. Ofis'e geldiğimde Orrin'i orada buldum, smokin giymiş ve kordela - boyunbağı takmıştı. Bana gülümsedi ama gülüşünde bile bir ciddiyet vardı. «Oraya çık ve konuş,» dedim, «bu ailenin sözcüsüsün.»

Ben ofis'te kaldım. Cap çevreyi dolasmağa çıktı, akıllı bir av köpeği gibi koku almaya çıkmıştı önceden.

Tom Sunday görünürlerde yoktu ve hapishanenin çevresi sakindi. Jonathan Pritts'te görünürlerde yoktu. Çoğu aile reisi olan ve böyle bir günde onlarla birlikte olmak isteyen muhafızlar huzursuzdu.

Öğleye doğru annemiz çocuklarla birlikte geldi, annem arabadaydı ve Joe sürüyordu arabaydı. Ollie annem için konuşmayı iyi duyabileceği bir yer ayırmıştı, bu kez Orrin'i ilk defa nutuk verirken görecekti. O günlerde kişiler nutukların etkisi altında kalırlardı. Kalabalık karşısında konuşabilen, anlamlı bir nutuk çeken kişiler önemli kişi olarak kabul edilirdi.

O gün, henüz moda olmaya başlayan, çizmelerin üzerine çıkarılmış siyah redingot pantolonu giymiştim, gri bir gömlek, siyah kordela - boyunbağı, siyah işlemeli, ispanyol sitili bir ceket ve siyah bir şapka kıyafetimi tamamlıyordu. Silahım üstümdeydi ve yedek bir tabancayı da, ceketimin altına bel kemerime sıkıştırmıştım.

Öğle vakti Caribou Brown ile Doubleout Sam kasabaya at

bindiler. Her ikisinin gelişini Sam görmüş ve bana bildirmişti. Bellerini dayadıkları barın bulunduğu salona hemen gittim.

«Tamam çocuklar, içkinizi bitirin ve arabanızı çekin.»

İkisi birden bana döndüler, beni iyi tanırlardı. «İnsafsız bir adamsın» dedi Brown, «insan burada kalıp eğlenemez mi ?»
«Müteessirim.».

İstemeye istemeye içkilerini bitirdiler. Ben hâlâ oradaydım. «Şimdi yola çıkarsanız Vegas'a vaktinde varırsınız» dedim, «burada kalabileceğinizi düşünüyorsanız, başınız derde girer. Sizi hapise atarım ve gelecek ay bu gün, hâlâ hapiste olursunuz.»

«Hangi suçtan ?» Sam hiç hoşlanmamıştı.

«Oh, suç uydurmak problem değil, yankesicilik, adaleti engelleme, görevli memura hareket, ruhsatsız satıcılık... bir şey yakıştırırım elbet, meraklanmayın.»

«Allah kahretsin !» dedi Brown, «Haydi Sam... temiz hava alalım biraz.»

Kapıya yöneldiler.

«Kasabayı dönüp başka yerden gelmeye kalkmayın. Bugün kasaba ile çok ilgilenen muavinlerim var etrafta ve siz tanınmış kişiler olduğunuzdan, sizi görünce ateş ediverirler sonra.»

Kasabadan at bindiler ve onların gittiğini görmekle çok sevindim. Eski işgalci gurubun sayılı bela çıkaran kişilerindendiler ve bir kaç silahlı çatışmaya girmişlerdi.
Halk nutuğu ve bandoyu dinlemek için, kasabanın merkezine doğru toplandığı için ortalık iyice tenhalaşmıştı, bando var kuvvetiyle çalmağa başlamıştı. Sokaklar o kadar

boştu ki, yürürken topuğumun çıkardığı ses bile büyük bir gürültüymüş gibi geliyordu kulağıma. Fetterson'un bulunduğu binaya gelince durdum, Shea orada, nöbet:e idı.
«Merhaba Fett» dedim.

Ayağa kalktı ve gelip demirlere dayandı. «Söyledikleri doğru mu gerçekten. Hücreme ateş etikleri doğru mu ? Bir mankeni vurdukları ?»

«Ya ne bekliyordun ? Sen onu ipe götürebilirsin Fett ve o da bunu biliyor. Ya bir şey yapıp senin konuşmanı engellemeli ... ya da buradan kaçıp gitmeli. Var mı Pritts'in başka çaresi ?»

Fetterson çenesini sıvazladı, üzüldüğü belli idi. «Kişi böyle şeylere nasıl bulaşır ?» diye sordu birden, «Allah kahretsin, ona hep dürüst davrandım halbuki.»

«Hatalı olduğunu biliyorsun, Fett, ona yararlı olduğun süre, onun işine yaradığın süre seni tutar, fakat işine yaramadığın zaman da sana olan ilgisi biter. Harcanmayacak kadar iyi bir adamsın Fett... sadakatten anlamayan, sadakati takdir edemeyen bir adama sadıksın Fett.»

«Belki... belki haklısın.»

O sırada My Darling Nelly Gray'i çalan bando'yu dinledi, «Eğlence de esaslı, hani» dedi düşünceli düşünceli.

«Gitmem gerekli, bir kaç dakikaya kadar nutuk başlayacak.» dedim.

Dışarı çıktığımda hâlâ demirleri tutmuş duruyordu. Shea, oturduğu yerden kalkıp benimle dışarıya kadar yürüdü. «Bir olay çıkacak mı dersin ?»

«Her an.»

«Pekalâ» dedi ve av tüfeğini koluna yasladı, «eğlenceyi kaçırmak istemiyorum da, onun için sordum.»

Binaların arkasında bulunan toplantı yerinde, Ollie'nin birini takdim ettiğini duydum. Durdum ve dinledim. Takdim edilen Santa Fe'den gelen bir konuşmacıydı, Orrin'den önce konuşacaktı. Sesi gelmekle beraber kelimeleri ayıramıyordum ve olay o kadar ani çıktı ki, baskına uğramıştım. Hapishanenin altındaki yoldan geldiler, aniden çıkmışlardı meydana ve hepsi yayandı. Gece birinin evinde gizlendikleri belliydi, hepsi sekiz kişiydi ve ellerinde tüfekler vardı. Her birini tanıyordum, eski işgalciler gurubunun adamlarıydılar ve beni fena kıstırmışlardı.

Hapishanenin yanındaydılar ve içerde bir adam vardı. Belki de iki kişi. Sokağın başında, arkamda duran Shea ona yer açmadıkça bir şey yapamazdı ama benim de, en fazla hasar yapabileceğim bir yerde olmam gerekti. Sağa dik dönüp, sokağın tam ortasında durdum ve yüzümü onlara döndüm. Aramızda altmış metre vardı. O tüfeklere bakıp, başımın bela da hem de büyük bir belada olduğunu anladım ama bunun da ne zamandan beri beklediğim bir şey olduğunu da idrak etim.

Sekiz kişiydiler ve güvenliydiler, ama aynı zamanda hiç olmazsa bir kez ateş edebileceğimi ve atığımı da vurduğumu biliyorlardı, aralarından bir kişi ölecekti... hiç kimse, o adam olmayı istemezdi.

«Bu işten ne kazanacaksınız?» diye serinkanlılıkla sordum, «adam başına elli dolar mı? Jonathan'ın daha fazla ödemeyeceği malum... peşin aldığınızı ümit ederim.»

«Hapishanenin anahtarlarını ver!» Stott isimli bir adam söyledi bunları. «At anahtarları buraya!»

«Laf etmesi kolay, Stott... ama görüyor musun? Onları hapishaneden alman gerek.»

«Anahtarları!»

İlk vuracağım Stott'tu. Lider o idi. Önce onu sonra da vurabildiğim kadarını vuracaktım.

Sokağın öbür başında, arkalarında bir hareket sezinledim ama gözlerimi onlardan ayırıp bakmağa cesaret edemedim. Üzerlerine doğru yürümeğe başladım. İyice yaklaşıp, silahlarıyla birbirlerini tehlikeye sokabilecek kadar yakınlaşmak istiyordum. Arkalarındaki hareket iyice belirlenmişti ve onun ne olduğunu anlayınca o kadar şaşırmıştım ki, pekalâ beni vurabilirlerdi.

Gelen Dru idi.

Yalnız değildi. Yanında altı kişi vardı hepsinin elinde winchester'ler vardı ve hepsi de ateş etmek için bahaneye bakıyorlardı.

«Pekalâ» dedim, «atın silahlarınızı, oyun bitti.»

Stott delirmişti hırsından. «Ne yapmak isti—» arkasında bir işaret üzerine yedi winchester kuruldu, hızla arkasına dönüp baktı. Bu iş te burada kapanmıştı... silahlı bir çatışmaya girişmeye pek hevesli değillerdi zaten, silahları alındıktan sonra, kuzu gibi girdiler kodese.

Dru atını hapishanenin önüne kadar sürdü, «Miguel onların geldiğini görünce biz de yardım etmek için geldik» dedi.

«Yardım mı? Hepsini siz yaptınız.»

Orada bir süre konuştuktan sonra, atını yedekledim ve konuşmanın yapıldığı yere kadar geldik birlikte. Konuşma bittikten sonra Pritts'i yakalayacaktım. Onu tutuklayacak-

tım ama gariptir ki hapise atmak istemiyordum adamı. Yaşlı bir adamdı, zaten mağlubiyet acısı onu iyice bitirecek, mahvedecekti. Onu tutuklayacaktım ama eğer St. Vrain, Romero ve diğerleri kabul ederse, onu ve kızını bir at arabasıyla birlikte kasabadan kovacaktım... biribirlerinden başka bir şeye lâyık değildiler.

Orrin'i takdim etiler. Ayağa kalktı ve platformun kenarına kadar gelip o güzel Gal sesiyle konuşmaya başladı. Sakin bir sesle ve şimdiye kadar konuşulanlardan faklı bir şekilde, basit ve herkesin anlayacağı kelimeleri kullanarak konuşuyordu. Evinde arkadaşlarıyla konuşuyor, sanki onlara bir şey anlatıyormuş gibiydi. Devam ettikçe sesinin tonunda ki inandırıcılık daha da artmıştı, Orrin şimdiye kadar görmediğim, duymadığım bir şekilde konuşuyordu.

Binanın gölgesinde durduğum yerde, onunla iftihar etmiştim. Oradaki benim kardeşimdi... bu Orrin di. Bu birlikte büyüdüğüm, dağları birlikte terk edip buralara geldiğim, sığırları beraber sürdüğüm ve kızılderili'lerle birlikte savaştığım kardeşim Orrin'di benim.

Dinleyicilerine, bu memleket için ne yapılması gerektiğini, memleketin neye ihtiyacı olduğunu anlatıyordu, onların kullandığı dili, dağların dilini, çöl'ün dilini ve sürücülerin kullandığı dili kullanarak anlatıyordu onlara. Onunla gururlanıyordum.

Arkamı kalabalığa döndüm, önüme ilk gelen sokağa girdim ve binaların arasında yürümeğe başladım, tekrar bir sokağa çıktığımda Tom Sunday sokağın ortasında duruyordu.

Olduğum yerde durdum, şapkasının kenarı altında gözleri yerine pırıltılar vardı.

İri, geniş göğüslü kuvvetli bir adamdı. Traşsız ve pisti fakat hayatımda bu kadar kaba, adeta hayvansal bir kuvvetin kendinde toplandığı başka bir insan görmemiştim.
«Merhaba, Tom.»

«Onun için geldim, Tyrel. Karışma bu işe, uzak dur.»

«Geleceğini hazırlıyor» dedim, başlamasına sen yardım ettin Tom. Büyük bir adam olacak ve senin de bunda katkın var.»

Belki de beni hiç duymamıştı. Dar bir koridora bakan bir adam gibi yüzüme bakıyordu.

«Onu öldüreceğim» dedi, «Yıllarca önce yapmalıydım zaten.»

Sohbet eder gibi konuşuyorduk ama bir şey beni uyardı. Cap ne demişti ? O bir katildi ve biri onu durduruncaya kadar öldürmeğe devam edecek demişti.

Durango Kid'i, Ed Fry'ı ve Chico Cruz'u öldüren adamdı bu ve Chico bir mermi bile atamamıştı.

«Çekil yolumdan Tye» dedi, «Sana karşı bir şeyim yok. Ben —»

Beni öldürmeğe niyetli idi.

Ölecektim... emindim bundan.

Ama o da bundan canlı çıkmamalıydı. Orrin geleceğine sahip olmalıydı. Zaten, ailenin kötü olan çocuğu bendim... silahşör olan bendim.

Önce de Orrin'e yardım etmiştim. Şimdi de edecektim.

Sokakta bizden başka kimse yoktu, en iyi dostum olan Tom Sunday ve ben vardık sadece. Önceden biribirimizi tutarken şimdi karşı karşıya duruyorduk, aynı nehirlerden su

içmiş kızılderili'lerle omuz omuza savaşmıştık, ama şimdi karşı karşıya idik.

«Tom» dedim, «Purgatoire'deki tepenin yamacında durduğumuz o tozlu öğlenden sonrasını hatırlıyor musun, hani ben...»

Sırtımdan aşağı ter akıyordu ve dudaklarımda tuzlu terimin tadını duymaya başlamıştım. Gömleği karnına kadar açıktı ve göğsündeki kıllar ile büyük tokalı kemerini görüyordum. Şapkasını önüne doğru çekmişti ve yüzü ifadesizdi.

Bu benim arkadaşım Tom Sunday idi... ama şimdi bir yabancıdan farksızdı.

«Çekil yolumdan Tye» dedi, «öldüreceğim onu.»

Kolaylıkla ve sakince söylemişti bunları. Yapmam gerekeni biliyordum ama gelgelelim bu adam bana okumasını öğretmiş, kitaplarını ödünç vermiş ve kırlarda benimle birlikte at binmişti.

«Yapamazsın bunu» dedim. Tam o anda silahına el attı. Çekmeden evvel, minik bir an içinde, onun silah çekeceğini hissetmiştim. Sadece bir an'dı bu, saatin bile ölçemediği ufak bir an, beynimi harekete getirdi.

Elimi aşağı attım ve silahımı çektim, onunki daha önce çıktı ve bana namlunun üstünden baktığını gördüm, gözleri alev alev yanıyordu ve silahının ateş kustuğunu gördüm o anda silahım elimde tepti, bir adım öne ve sonra da sola bir adım atım — çok çabuk bir adım — ve tekrar ateş ettim.

Olduğu yerde durmuş bana bakıyordu gene tabancasının üstünden, tekrar ateş etti ama mermi biraz açığımdan geç-

ti, karavana. Tabancamın çekicini kaldırdım ve, «Allah kahretsin Tom...» dedim ve göğsüne ateş ettim.

Hâlâ olduğu yerde duruyordu ama silahının namlusu eğilmeğe başlamıştı, gözleri hâlâ gözlerimde idi.

Garip ve şaşkın bir ifade geldi gözlerine, bana doğru bir adım atı, tabancası elinden düştü. «Tyrel... Tye, ne...» elini uzattı bana, elini tutmak için çabuk bir adımla ileri atılırken yere düştü.

Yüzünün üstüne tozların içine düştü, yere vurunca inledi sonra yanına döndü, dizlerimin üstüne çöküp elini tuttum ve sıktım.

«Tye... Tye, Allah cezasını versin. Ben...» sesi hırıltı halinde çıkıyordu ve gömleğinin önü kan içindeydi.»

«Kitaplar» diye fısıldadı, «kitapları... al.»

Elimi kalan bütün kuvvetiyle sıkarken öldü ve başımı kaldırıp baktığım zaman bütün sokak doluydu, Orrin oradaydı, Dru oradaydı...

Yakında olanların başları üzerinden de Jonathan Pritts'i gördüm.

Kalabalığı yarıp karşısında durdum. «Kasabadan çık git» dedim, «ve de durmadan yoluna devam et, eyaleti de terket. Bir saat içinde gitmezsen ya da geri gelirsen, her ne nedenle olursa olsun seni öldürürüm.»

Döndü ve gitti, sırtı kamburlaşmış, birden çökmüştü... daha otuz dakika bile olmamıştı ki o ve Laura arabaya binip uzaklaşmışlardı.

«Bu benim kavgamdı Tye» dedi Orrin sakin bir sesle, «benim kavgam.»

«Hayır, benimdi. Başlangıcından beri benimdi. Öyle olaca-

ğını biliyordu, sanırsam. Belki ikimiz de biliyorduk... ve Cap. Kanımca Cap en önce bildi.»

Mora'nın arkasındaki tepede oturuyoruz bazan da Santa Fe'de... Dru ve ben... iki eyalette altmışbin dönüm arazimiz ve bir sürü de sığırımız. Orrin, o artık bir senatör, şimdi kendini daha büyük geleceklere hazırlıyor.

Bazı akşamlar, iki gencin Tennesse'deki uzun gölgeli dağlardan ayrılıp yeni bir yaşantı kurmak için batı'ya gelişini düşünüyorum.

Evimizi kurmuştuk. Arazimizi kullanıyor hayvan yetiştiriyoruz ve Mora'nın sokağında ki o günden sonra, Tom Sunday'i öldürdüğüm o acı günden sonra hiç kimseye silah çekmedim.

İnşallah bir daha da çekmem...

ASEM YAYINLARI WESTERN SERİSİ
Hazırlanan romanlar

- Boş ülke
- Hondo
- Saket Marka
- Yalnız Adamlar
- Mustang Adam
- Radigan
- Kid Rodelo
- Mojav Geçidi
- Brionne
- Ketlow
- Klowa Yolu
- Konager
- Kilak
- Karanlık Kanyon
- Çenci
- Saket Avı
- Alevli Tepeler
- Lando
- Fallon
- Gümüş Kanyon

Her ay bir Western romanı

Bu serinin dördüncü kitabı

KILRONE — Kızılderili Savaşçısı

Kızılderili'lerden biri atını sağa doğru sürerek kaçış yolunu kesti. Diğer dört kızılderili doğruca üstüne hücum ettiler.

Kilrone atından aşağı atladı, ayaklarını açtı ve öylece, kızılderili'lerin yaklaşmasını bekledi.

İlk mermisi, en yakındaki savaşçının göğsüne gömüldü. Bir mızrak, gömleğini sıyırıp geçti, bir at ona çarpıp yere yuvarlandı.

Ama Kilrone ateş ederek ayağa kalktı ve aniden silah sesleri, sakin havayı gürültüye boğdu.

Louis L' Amour'un

eşsiz kaleminden bütün imkânsızlıklara karşı tek başına duran bir adamın cesareti ve tüyler ürpertici macerası.

Adım Tye Sackett. Bela için yaradılmışım. Tennessee dağlarında bize karşı kan davası güden Higgins'lerin son ferdini de öldürüp bu sayfayı kapadım. Ve kardeşim Orrin ile birlikte batı'nın yolunu tuttuk. Batı, o yıllar kumarbazlar, at hırsızları, posta arabası soyguncuları ve kiralık katiller yüzünden, namuslu ailelerin yerleşmesine müsait değildi.

Hem kendi ailemize hem de başka ailelere dürüst bir yaşantı olanağı sağlamak için silah zoruyla kanunu tanıtmak gerekiyordu. Ben de silahımla bu kanunu tanıtan mahkemenin baş yargıcı oldum... zira silahımı duvara astığım güne kadar batı'nın en hızlı silahı, bendim.

10. Lira

MATSAN OFSET MATBAACILIK SANAYİİ ANKARA 172814